הארץ

0.85 ש"ח יום א' ט' בשבט תשמ"ז, 8 בפברואר VOL. 68/20605 FEBRUARY 8 1987

חדש ב-ACI: ניו־יורק 4 פעמים בשבוע

החל מינואר מציעה ACI להטיס מטענך בקונסולידציה לניו־יורק, במועדים קבועים, במחיר זול, במקום מבטח ובטיסות ישירות של אל־על.

ומעתה - 4 פעמים בשבוע!

פנה לסוכן המטען שלך טלפון ACI, Tel. 03-9721176

אייר קונסולידטורס ישראל בע"מ AIR CONSOLIDATORS ISRAEL LTD

חיל הים עצר 50 מחבלים בספינה בדרך מקפריסין ללבנון

מפקד חיל הים מסר כי העצורים – ביניהם קצינים – הם חברי "פתח", שהיו בדרכם לנמל האלדה, שליד ביירות ● המחבלים נשאו ברשותם דרכונים מזויפים אך לא היו חמושים ● על הסיפון נמצאו סירות גומי קטנות ● צוות הספינה – אזרחים מצריים ● אש"ף טוען: הספינה העבירה מזון ותרופות ● מאיים: נחדש את הפיגועים נגד מטרות ישראליות בארץ ובחו"ל

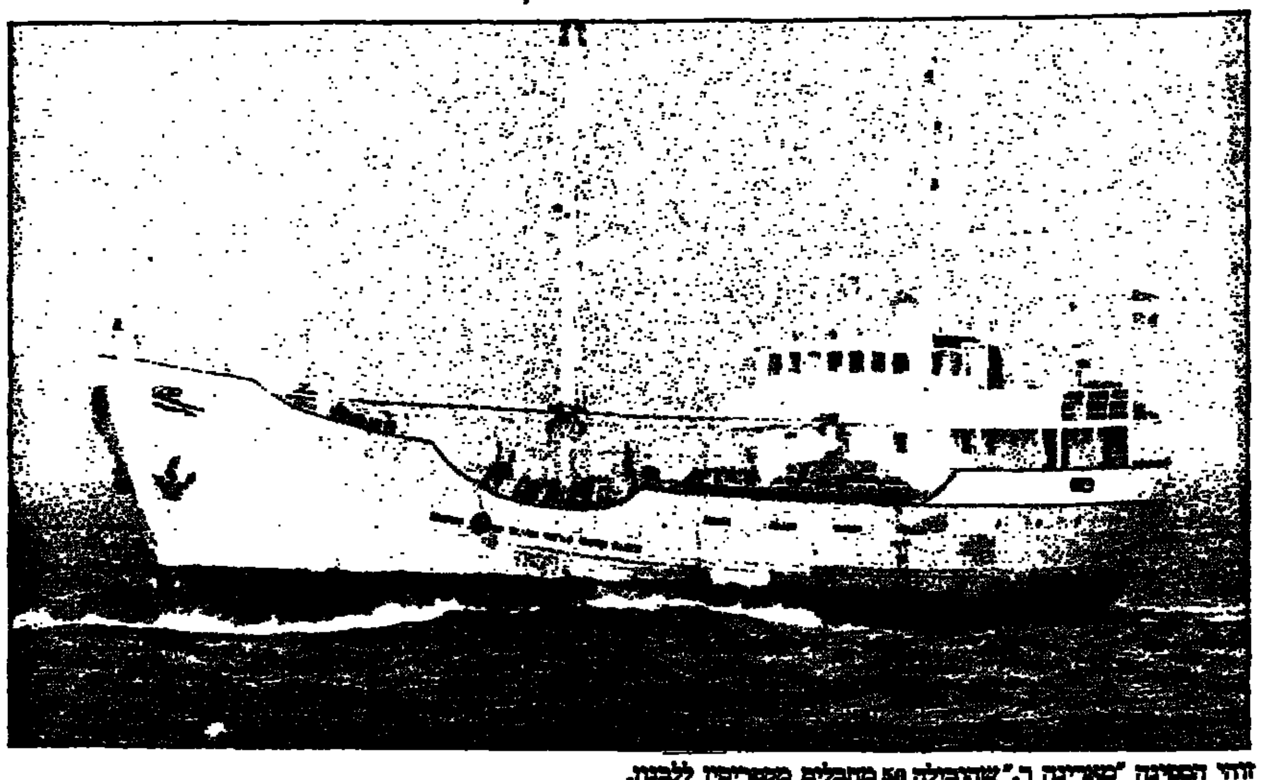

זוהי הספינה "מארינה ר." שהובילה 50 מחבלים מקפריסין ללבנון.

מאת ראובן פדהצור, סופר הצבאי של "הארץ"

חמישים מחבלים חברי ארגון "פתח" של יאסר ערפאת, והם קצינים, נעצרו על סיפונה של ספינת סוחר כלבים, "מארינה ר.", מול חופי לבנון, והובאו לחקירה בישראל.

הספינה "מרינה ר.", הנושאת דגל הונדורס, והנמצאת בבעלות לבנונית, נעצרה לבדיקה על־ידי סטי"ל של חיל הים, בלילה שבין חמישי לשישי בחצות לערך, במרחק 65 מייל מחוף לבנון, בתחום המים הבינלאומיים.

פרטים אלה מסר אמש מפקד חיל הים, האלוף אברהם בן־שושן, במסיבת כתבים צבאיים שנערכה בתל־אביב. מיד בתחילת התשאול של אנשי הצוות התברר כי על סיפונה 50 נוסעים. הדבר עורר את חשדם של אנשי חיל הים, משום שספינה בסדר גודל כזה (כ־500–600 טו־נות), נושאת על סיפונה בדרך כלל ששה אנשי צוות וארבעה נוסעים.

ואכן, לאחר בדיקה הוברר כי 50 הנוסעים הם חברי "פתח", שהיו בדרכם מקפריסין לנמל האלדה, שליד ביירות. הספינה, צוותה ו־50 המחבלים הובאו לישראל לחקירה. שמונה אנשי הצוות הם אזרחי מצרים. המחבלים נשאו ברשותם דרכונים מזויפים. על הסיפון נמצאו סירות גומי קטנות. ברשות המחב־לים לא נמצאו אמצעי לחימה.

בתגובה לטענת אש"ף, שפרסמה בטוניס, לפיה העבירה הספינה ציוד רפואי ללבנון, אמר מפקד חיל הים כי על הספינה לא נמצא שום ציוד רפואי. "תגובת אש"ף היא מעניינת מאוד", אמר האלוף בן־שושן, "סוף סוף הם מודים בקשר שלהם לספינה שנעצרה". האלוף בן שושן הכחיש בתוקף ידיעות, לפיהן מקיים חיל הים הישראלי הסגר על נמלים בלבנון.

(סוף בעמוד 2, טור 3)

המחבלים מגוונים את השיטות, חיל־הים משכלל את החסימות

מאת ראובן פדהצור סופר הצבאי של "הארץ"

חוליה נוספת בשרשרת ההצלחות של חיל הים, שראשיתה ב־3 ביולי 1979, כאשר ספינה של חיל הים הטביעה סירת מחבלים, שהיתה בדרכה לביצוע פיגוע בחוף הארץ, וארבעת המחבלים שהיו בה טבעו.

מאז השתכללו שיטות הפעולה של שני הצדדים. המחבלים גיוונו את אמצעי הלחימה והפעולה, חיל הים – את אמצעי הגילוי והחסימה. בשנתיים האחרונות נלכדו על־ידי חיל הים כ־35 מחבלים פלשתינאים, שהיו בדרכם לביצוע פיגועים בישראל. לדברי מפקד חיל הים, האלוף אברהם בן־שושן, מנע חיל הים באותה תקופה לפחות 20 ניסיונות פיגוע. כמה עשרות מחבלים פלשתינים נעצרו בלבנון והובאו לישראל. זאת, מבלי לקחת בחשבון את 50 המחבלים שנעצרו הפעם.

שלושה מוקדי פעילות

בתקופה האחרונה יש לארגוני החבלה הפלשתינאים שלושה מוקדי פעילות במישור הימי:

● נסיונות פיגוע במטרות בשטח ישראל – אלה חוזרים ונשנים, כל אימת שהדבר מתאפשר.

(סוף בעמוד 2 טור 1)

עריק איראני הגיע בשחיה מעקבה לאילת

חברו שיצא עימו טבע כנראה בדרך

מאת איתן רבין כתב "הארץ"

שני חיילים איראנים ערקו מצבאם וניסו להגיע בשחיה מעקבה לאילת. חייל אחד הצליח, וכוחות הביטחון מעריכים, כי החייל השני טבע. אתמול בשעה 6.45 נתקבלה הודעה על שתי דמויות השוחות מנמל עקבה לכיוון נמל אילת. כוחות משטרה וביטחון התפרשו לאורך חופי הרחצה.

החייל עלה על אניה העוגנת בנמל וסיפר לצוות הזה, כי הוא וחברו ערקו מהצבא באיראן, עברו לעירק ומשם המשיכו לעקבה. בעקבה הם החליטו לש־חות לאילת ולבקש מקלט.

הם החלו בשחיה וכ־600 מטר לפני נמל אילת אבדו כוחותיו של אחד מהם, והוא ביקש מחברו להמשיך לאילת ולבקש עזרה.

כוחות הביטחון יצאו ללב ים לנסות ולאתר את החייל השני, אך ללא הועיל.

החייל האיראני שהצליח להגיע לאילת סיפר לחוקריו כי חברו בעל כושר מצויין ואף מתאגרף, ואינו חושש כי יטבע. לאור זאת ערכו כוחות הביט־חון חיפושים גם בעיר עקבה, אך בשעת מסירת הידיעה לא נמצא.

שני החיילים לבשו בגדי ים בלבד, ולא היו מצוידים בנשק.

חסן מתחרט על הבטחתו להעביר את עצמות נספי הספינה אגוז

נפגע מחילול המצבה על שם אביו באשקלון

מאת עקיבא אלדר סופר המדיני של "הארץ"

חרף הודעתו של שר החוץ, שמעון פרס, מרים הרוזניה, כי בתוך זמן קצר יובאו לקבורה בישראל עצמותיהם של 22 הנס־פים בטביעת המעפילים "אגוז", מסרב מלך מרוקו לממש את הבטחתו.

במגעים עם מרוקו נמסר למתווכים הישראליים כי המלך נפגע מחילול המצבה לזכר אביו באשקלון. קודם לכן ביקש פרס לדאוג שמזכיר האו"ם יפנה אליו בבקשה ישירה לאפשר את העלאת העצמות. פרס פנה אמנם לפני כארבעה חודשים אל המזכיר, פרז דה קוייאר, וזה שיגר מכתב למלך חסן.

ירדן הוציאה להורג רוצחו של קוואסמה

רבת־עמון (עו"ת). ירדן הודיעה אתמול כי הוציאה להורג את הרוצח של פאהד קוואסמה, שהיה בעבר ראש עיריית חברון.

בהודעה רשמית נאמר כי הרוצח המורשע, טוראי חליל אל־באיה, נתלה באל־ביאד, נתלה ביום שני ב־29 בינואר, על שרצח ב־1984 את קוואסמה, חבר הוועד הפועל של אש"ף.

קוואסמה (48) שגורש ב־80' על־ידי שלטונות ישראל, נורה למוות בפתח ביתו ברבת־עמון בדצמבר 84'. באייד (28) מחברון, הורשע על־ידי בית־משפט צבאי, במשפט שהתנהל בדלתיים סגורות.

ההסתדרות תתבע 5 ימי עבודה בהסכמי העבודה

מאת יהודית וינקלר כתבת "הארץ"

ההסתדרות עשויה לתבוע הנהגת שבוע עבודה מקוצר בן חמישה ימים בשכר שישה ימים ללא הורדת התפוקה בהסכמי העבודה החדשים – ישראל קיסר מסר על כך בסוף השבוע בערב עיון של מורים ומלמדים שנערך בבית ברל.

ערכה את העמוד: אורית גלילי

מנהיג "אמל" תומך בדרישה להחליף 400 מחבלים בנווט; ישראל: לא נדבר בפומבי

עם זאת אומרים בירושלים: נביה ברי אינו רציני ובעבר לא עמד בהבטחותיו ● אלמוני מסר בביירות: טרי וייט שוחרר

מאת סופר "הארץ" לעניינים ערביים

מנהיג תנועת "אמל" השיעית, נביה ברי, הודיע אתמול בדמשק, כי הוא מאמץ את דרישת ארגון הג'יהאד האיסלאמי לשחרר 400 פלשתינאים העצורים בישראל, בנוסף לשחרור הלבנונים העצורים על ידי צד"ל באל־חיאם, תמורת החזרת הנווט הישראלי המוחזק על ידי תנועתו מאז ה־16 באוקטובר.

במסיבת עיתונאים שערך במעונו בדמשק אמר ברי, כי הוא נכון להתערב שוב בעניין החטופים האמריקאים והאחרים בלבנון על בסיס אנושי, וכי תמורת מילוי תביעות החוטפים הוא מוכן לבצע עיסקת חילופי שבויים עם ישראל. אני מקווה כי נקבל תשובה חיובית מארגון הג'יהאד ומעמיתנו הפלש־תינים וכן רשימה שמית של 400 הפלשתינאים שאת שחרורם דור־שים, אמר ברי. עוד ציין כי תנועתו מוכנה לתמוך בכל דרישות החוט־פים, בתנאי שכל החטופים מכל נתיניות ישוחררו.

(עס"ת). בתגובה לדברים שפורסמו בשמו של נביה ברי, מסרו אבל מקורות ביטחוניים ישראליים:

א. ישראל מטפלת בעדיפות ראשונה בגורל נעדריה, חטופיה ושבוייה.

ב. ישראל לא תחשוף שום מאמץ

(סוף בעמוד 2 טור 4)

"שרינו" מתכנסים היום לפני ישיבת הממשלה ● שמיר ופרס מנסים "ליישר קו" כדי להביא לאישור התקציב

המערך יתפשר על ערי הפיתוח אבל יתנגד לכסף להתנחלויות

מאת עקיבא אלדר, אילן שחורי וערגה אריהור

מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס יציע הבוקר בישיבה המורחבת של פורום "שרינו" להציג בפני הליכוד כ"הצעה אחרונה" לכלול את עיירות הפיתוח בעסקת חבילה שבמסגרתה תיכלל התמיכה בקיבוצים. במערך הוחלט עם זאת שלא להיעתר לדרישת הליכוד להקצות גם כספים להתנחלויות.

ראשי מפלגת העבודה החליטו בסוף השבוע כי לשכת מפלגת העבודה תזמן לדיון בהמשך השות־פות הקואליציונית עם הליכוד אם עד אמצע השבוע לא יאושר בוועדת הכספים של הכנסת, ההסדר הכספי עם התק"ם.

גורם בכיר במפלגת העבודה אמר אמש כי אישור ההסדר הכספי עם התק"ם הוא תנאי בל יעבור להמשך השותפות עם הליכוד. הכשלת ההסדר תביא לפירוק ממשלת האחדות הלאומית. לטענת אותו גורם ההתנגדות להסדר היא פולי־טית מובהקת למרות האישור שנתן האוצר להסדר. במפלגת העבודה הביעו אמש כי מפלגת העבודה תתמוך בכל הצעה שתוגש לעזרה כספית לערי הפיתוח.

היום לפני ישיבת הממשלה יהיה ניסיון מצד ראש הממשלה וממלא מקומו ליישר את הקו בין שתי הסיעות כדי שאפשר יהיה להביא השבוע לאישור את התקציב בקריאה ראשונה במליאה ולהעביר הדיון בו לוועדת הכספים.

שר האוצר הודיע ליו"ר סיעת הליכוד ומרכז הליכוד בוועדת הכספים, ח"כ אריאל וינשטיין, כי משרדו החל בבדיקה מחודשת של בקשת הסיוע שהוגשה על ידי מועצת ישובי יש"ע, מדובר בסיוע תקציבי של 150 מיליון ש"ח מתוכם 47 מיליון ש"ח מקדמה מיידית.

סיוע לישיבות ההסדר

המשבר התקציבי הוסיף לגרור בסוף השבוע תגובות שרשרת נוס־פות. סיעת המפד"ל עומדת להגיש הצעה לסיוע בסכום של 70–80 מי־ליון דולרים. חבר ועדת הכספים מטעם המפד"ל ח"כ דוד גלאס אמר

(סוף בעמוד 2 טור 7)

המשך כהונת איינהורן כמנכ"ל בנק לאומי – להכרעה הבוקר

מאת נחמיה שטרסלר והגיה לביא

מועצת המנהלים של בנק לאומי מתכנסת הבוקר כדי לדון בהמשך כהונתו של מנכ"ל הבנק מרדכי איינהורן.

ההערכות לגבי הצפוי היום מעורבות. חלק מהדירקטורים של בל"ל סבורים שלמרות הגיבוי שני־תנו לאיינהורן בישיבה הקודמת אין מנוס מפרישתו אך אחרים סבורים שאין לתת לועד העובדים להכתיב את פעילות הבנק במצב הקיים מתחיל הבנק להיגרר אחר תביעות ועד העובדים, ולכן על איינהורן להמשיך בתפקידו. איינהורן אמר אמש ל"הארץ": "אחליט על מהלכי היום". בישיבה היום אמורים שני נציגי הוועד, לואי רוט ויהושוע גבריו, להביע את עמדת הוועד לפיה על איינהורן להתפטר. כזכור קיבל הוועד הארצי של הבנק החלטה בשבוע שעבר לפיה על איינהורן לפרוש ביחד עם חיים בוקסנבאום המשנה למנכ"ל והמבקר הראשי יעקב הירש.

לסופר "הארץ" נודע שכמה מהדירקטורים שנתנו לאיינהורן גיבוי בשבוע שעבר הודיעו לשנות את עמדתם. לדעת אותם אנשים איינהורן אינו היחיד שצריך לפרוש. אחד מהם אמר אמש ל"הארץ": "אם איינהורן יבקש לפרוש – לא נמנע זאת ממנו". נראה שלא מן הנמנע שיסתמן הסדר לפיו איינהורן ימשיך בינתיים בתפקידו ויפרוש מרצונו בעוד מספר חודשים.

בינתיים נודע שעל פי ההסדר שהושג עם ארנסט יפת, יקבל היו"ר הפורש של בל"ל את הפנסיה שלו שלושה חודשים מראש בדומה למה שמקובל לגבי מנהלים בכירים. כתוצאה מכך קיבל כבר יפת את הפנסיה עד סוף מארס בסך של 84 אלף דולר.

נמסר שיפת הביע לאחרונה מורת רוח מכך שהוא חויב, על אחת מהפעולות הבנקאיות שביצע בעמלה של אחוז במקום בעמלה של חצי אחוז המקובלת אצל עובדי בנק. מבנק לאומי נמסר שהתלונה לא הגיעה להנהלה, אלא כנראה לסניף בו מתנהל חשבונו של יפת.

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: אלוף (מיל.) זאב אלמוג
על: לכידת 50 המחבלים (עמ' 9)

★

הצעת תיקון לחוק: לאסור עישון במקומות העבודה (עמ' 4)

★

שמיר מכנס דיון בנושא נשירת היהודים בווינה (עמ' 3)

★

קצינים בחיל האוויר – נגד ייצור הלביא: יציעו לרכוש אף־15 ואף־16 (עמ' 3)

★

אורחים ניסו לפרוץ למוזיאון חיפה מפני שהופסקה מכירת כרטיסים בשבת (עמ' 6)

★

הקבלן משה גינדי חוזר ארצה בעקבות אחיו יגאל (עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: גשמים לפרקים. אחר ייתכנו גם ביום שני.
הטמפרטורות:
● ירושלים: 5–11.
● תל־אביב: 10–16.
● חיפה: 10–16.
● באר־שבע: 7–16.
הגולן 5–10, צפת 4–9, טבריה 9–16, השומרון 7–12, נתב"ג 9–19, עזה 10–16, אילת 10–22.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.6220	+0.0057
מטבעים	1.9279	+0.0068
שוחר	1.5800	–

שער הסל

יציג	1.6720	–0.0099

בגליון זה 12 עמודים

ער"ש משופר

לבעלי מקצועות חופשיים

5 ימי אשראי חינם על התשלומי המע"מ שלך

זכות למשיכת יתר של 1,500 ש"ח בריבית נמוכה

לא תשלם דמי ניהול חשבון חוץ ממשיכת שיקים

פרטים נוספים בסניפים

מתן האשראי כפוף בשורות בנהוג
סכום האשראי למע"מ מוגבל ל־150,000 ש"ח
ער"ש משופר מיועד לבעלי חשבונות פרטיים

פתח חשבון עוד היום ונצל החודש 5 ימי אשראי חינם על תשלום המע"מ

פתח חשבון גם בבינלאומי.

הבנק הבינלאומי הראשון

צה"ל סייע להדוף עשרות מחבלים שתקפו מוצב צד"ל סמוך לבופור

לפי כמות חומרי הנפץ שנמצאה תכננו המחבלים לפוצץ את מוצב צד"ל ● 8 מחבלים נהרגו, חייל צד"ל נהרג, 3 חיילי צה"ל ו־3 חיילי צד"ל נפצעו ● גורמים בכירים: יימשך הגיבוי הצמוד שנותן צה"ל לצד"ל

מאת מנחם הורוביץ סופר "הארץ" בצפון

בהתקפות סוף השבוע בדרום לבנון נהרגו שמונה מחבלים, נפצעו שלושה חיילי צה"ל, נהרג חייל מצבא דרום לבנון ושלושה חיילים נוספים מצד"ל נפצעו. באזור הביט־חון הוגברה הערנות וכוחות צה"ל בשטח נוקטים שיטות שונות כדי למנוע הישנות תקריות האש והישנות ניסיונות המחבלים להתקיף את מוצבי צד"ל ולחדור למטרות פיגוע אל תוך אזור הביטחון.

בבוקר יום שישי התקיפו עשרות מחבלים את מוצב של צבא דרום לבנון הסמוך למבצר הבופור. כשהם חמושים היטב תקפו בכבדת אש גדולה את חיילי צד"ל במוצב. חייל צד"ל אחד נהרג ושלושה נפצעו. חיילי צד"ל מלווים בחיילי צה"ל הוזעקו לדלוק אחר המחבלים ואכן במהלך חילופי האש בין המחבלים לבין חיילי צה"ל וצד"ל נהרגו שמונה מחבלים. שאר המחבלים הצ־ליחו להימלט. תוך כדי מירדף נפצעו שלושה חיילי צה"ל, שניים באורח קל וחייל שלישי נפצע באורח בינוני. השלושה הועברו לבית החולים רמב"ם בחיפה.

ברשות המחבלים נתגלו מטולי ארפי־ג'י, ליבנות חבלה, מקלעים, רובים, אפודי קרב, רימונים ומטעני השהייה. כמו כן נמצאה במקום מימיה ובתוכה כמות גדולה של חומר נפץ. המחבלים התכוונו, כך נראה, לפוצץ את המוצב של צד"ל. בסמוך למוצב המותקף נתגלו 60 קילוגר־מים של חומר נפץ המוכנים להפעלה. מאז חודש ינואר נהרגו באזור הביטחון בהיתקלויות עם חיילי צד"ל וצה"ל 40 מחבלים.

אלוף פיקוד הצפון, האלוף יוסי פלד, אמר כי חיילי צה"ל ימשיכו לסייע לצבא דרום לבנון ותוצאות הפעולות הצבאיות האחרונות של חיילי צד"ל מלמדות על שיפור ביכולת הצבאית שלהם.

ראובן פדהצור סופר הצבאי של "הארץ" מוסר: בעקבות האירועים, לפני כשבועיים, במהלכם נפגעו חיילי צד"ל פגיעות קשות מידי לוחמי החיזבאללה, האוחזים ממוצביהם אף נפלו, החליט פיקוד צה"ל להגדיל הגיבוי. בנוסף לכך, קיבלו חיילי צד"ל במוצבים הדרכה מרוכזת, וזה דגש על בלימת התקפות נגד המוצבים. כך למשל, הודגש הצורך בשימוש בנשק הנמצא במוצב, גם לירי אל המסתערים גם אם אלה נמצאים בטווחים קרובים, ולא רק לירי למטרות רחוקות.

גורמים בכירים מציינים כי עדיין מוקדם לקבוע שצד"ל התחזק במידה כזאת שהוא יכול לעמוד בעצמו מול התקפות של החיז־באללה. צה"ל יאלץ להמשיך ולה־עניק לו גיבוי צמוד ומוגבר יחסית. במידה זו המטרה תהיה המשך קיומו של צד"ל.

מוסקווה: עשרות שהיגרו לישראל התחרטו ועומדים לחזור למולדתם

קבוצה של 25 עולים מבריה"מ מסרה בווינה כי היא חוזרת לאחר 16 שנה בישראל לבריה"מ

מאת אליהו זהבי

קבוצה של 25 עולים מבריה"מ מסרה ביום שישי בווינה, כי היא חוזרת לבריה"מ לאחר כ־16 שנים, משום שסבלה במעמד של "אזרחים ממדרגה שניה" בישראל.

במסיבת עיתונאים, שהיתה לעתים סוערת, אמרו נציגים של הקבוצה, כי עולים מבריה"מ זוכים ליחס בלתי מתחשב מצד שלטונות ישראל,

(סוף בעמוד 2, טור 4)

בווינה, בדרך חזרה לברית המועצות: קבוצת יהודים עולי־רוסיה, שירדה מישראל, קיימה מסיבת עיתונאים בבירת אוסטריה, בדרכה חזרה למוסקבה. משמאל לימין: מרגריטה קגיבה, שמעון קסנוב, לאה שור ויוסף קגייב. (צלום איי־פי)

صكذا من الاحل

ארה"ב הרחיבה מכירות הנשק למדינות פרו־מערביות מאז נחשפה פרשת איראן

מצבות תאורה שהושלכו ממטוסים ישראליים מעל העיירה מאגדושה בדרום לבנון. (תצלום איי־פי).

מאת ראובן פדהצור
סופר הצבאי של "הארץ"

בתקופה שלאחר חשיפת פרשת מכירת הנשק לאיראן, החל הממשל האמריקאי להשתמש בערוץ אספקת הנשק במגמה לשפר את מעמדה של ארה"ב בקרב מדינות ערב הפרו־מערביות. בעקבות מדיניות זו נחשפות מדי פעם הצעות חדשות למכירת נשק למדינות השונות.

כך מציע הממשל לספק לערב הסעודית כ־250 נגמ"שים מדגם "בראדלי". בנוסף לכך מוצע שהסעודים יקבלו את מסוקי התובלה המתקדמים, "בלק הוק", תוצרת "סיקורסקי". לבחריין מציע הממשל מטוסי קרב מסוג אף־16. עד כה סופקו למצרים כ־20 מטוסי אף־16, מדגמי סי. ודי., מתוך ה־40 שנמכרו לה. לאחרונה אישר הממשל למצרים לייצר במפעליה את טיל הנ"ט מדגם "טאו 2". המצרים מבקשים לרכוש בשלב זה 200 משגרים לטילים אלה ו־15 אלף טילים, המצויים במלאים של צבא ארה"ב. זהו טיל מתקדם, בעל הבחנת לייזר וכושר חדירה משופר. כמו כן מבקשים המצרים לשפר את משגרי ה"טאו" המצויים בידיהם, ולהתאימם לטיל החדיש.

לירדן מבקש הממשל לספק 100 פגזי ארטילריה מונחי־לייזר, מסוג "קופר הד". ערך העיסקה כ־6 מיליון דולר. מכירת נשק בסכום הנמוך מ־14 מיליון דולר אינה מחייבת את אישור הקונגרס. יש לציין כי עיסקת נשק קודמת, שתיכנן הממשל עם ירדן, סוכלה על־ידי הקונגרס בראשית 1986. ה"קופר הד" נכנס לשירות מבצעי בצבא ארה"ב רק ב־1982. הוא מתאים לשיגור ממרגמות התותחים בקוטר 155 מ"מ המצויים בירדן. טווח הפגז — כ־16 ק"מ בכינון עקיף, וכושר החדירה שלו הוא כ־600 מ"מ פלדה. לאחרונה רכשה ירדן את מציינו הלייזר הפועלים עם הפגזים האלה.

50 מחבלים

(סוף מעמוד 1)

מלבד הסטי"ל שעצר את הספינה, היו באזור כלי שיט נוספים של חיל הים, שעסקו בפעילות ביטחון שוטף. בתחקור ראשוני מסר קברניט הספינה שנעצרה, כי נמל היציאה שלו היה בלרנקה שבקפריסין.

קמח ושוקולד לאחים הנצורים

סופר "הארץ" לענייני ערבים מוסר: אש"ף בראשות ערפאת איים אמש לחדש את פעולות הפיגוע נגד מטרות ישראליות בחו"ל, בתגובה על מעצר ספינת "פתח" על־ידי חיל הים הישראלי.

בהודעה של הארגון, שפורסמה בטוניס, נאמר כי 50 הפלשתינאים שהיו על הספינה הם נוסעים שביקשו להעביר קמח ושוקולד לאחיהם הנצורים במחנות אש"ף בלבנון. עוד נאמר בהודעה כי "יש גבול" למידת ההתחייבות של האירגון בהודעת קהיר מנובמבר 1985, שנמסרה על־ידי ערפאת, על הימנעות מפעולות פיגוע בחו"ל.

בינתיים נמסר אמש [illegible] כי סגנו של ערפאת, אבו ג'יהאד, [illegible] אתמול. ההודעה המשותפת של ירדן־אש"ף לא תתפרסם היום ברבת־עמון, בשל השתתפותו של שר התעשייה הירדני, ד"ר אל־מעשר, בוועידת המסחר הבין־ערבית בסעודיה.

במגבית חוששים כי פרשת יפת תצמצם היקף התרומות לישראל

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

חששות כבדים כי השנה עלול לחול צמצום משמעותי בהיקף התרומות למגבית, בשל פרשת בנק לאומי ו"אוצר התיישבות היהודים" (שהיא חברת האם של בל"ל), הביעו באחרונה כמה מראשי מגבית "קרן היסוד" באירופה בדיונים פנימיים.

נודע כי ראשי מגביות דיווחו על כך שתורמים הודיעו להם כי ישקלו מחדש אם להמשיך ולתרום מכספם למגבית "קרן היסוד", בעקבות פרשת הפיצויים שניתנו ליפת, ותגובתו של נגיד "אוצר התיישבות היהודים", אריה דולצ'ין, כי לא ידע על פיצויי הפרישה שניתנו ליפת.

יושב־ראש הנהלת "קרן היסוד", אברהם אביחי שב בסוף השבוע מביקור באירופה, שבמהלכו ניסה לשכנע את ראשי המגביות ועורכי דינים יהודים, לעשות כל מאמץ כדי שפרשת יפת לא תפגע בהיקף התרומות. נשיא "קרן היסוד" בשוויץ, רוני בלום, הודיע לד"ר אביחי כי למרות שפרשת יפת יצרה בעיות לגבי כמה תורמים, תמשיך "קרן היסוד" בשוויץ במאמציה לגייס תרומות בהיקף מלא.

במקביל תובעים כמה מראשי המגביות באירופה את התפטרותו של דולצ'ין מתפקידו כיו"ר הנהלת הסוכנות וההסתדרות הציונית, בשל אחריותו לנעשים בבל"ל. נודע כי בישיבת מועצת הנגידים של "קרן היסוד", שתתכנס ב־23 בפברואר בפריז, תועלה הדרישה לנתק את "קרן היסוד" מההסתדרות הציונית, ולהעניק לה מעמד אוטונומי המקביל למגבית היהודית המאוחדת בארה"ב.

יצוין כי "קרן היסוד" אחראית על גיוס כספי המגבית בכל העולם (למעט ארה"ב). אשתקד גייסו מגביות "קרן היסוד" כ־130 מיליון דולר, מתוכם הועברו ארצה כ־90 מיליון דולר.

הצעתו של נביה ברי

(סוף מעמוד 1)

כדי להחזיר את בניה־חייליה לבתיהם.

ג. ישראל מעדיפה שלא לעסוק בשלבים בנושאים רגישים אלה.

עקיבא אלדר, סופר המדיני של "הארץ", מוסר: בירושלים אין מתייחסים ברצינות להצעתו של מנהיג תנועת "אמל", נביה ברי. ראשית נמסר ממשרד החוץ כי ישראל אינה נוהגת להגיב בנושאים רגישים כגון אלה. באורח לא רשמי אומרים בירושלים כי בעבר הוכח שברי אינו מסוגל לממש את הצעותיו, ועל כן אין טעם לדון עמו על הדעתו.

כזכור פירסם אירגון הג'יהאד אולטימאטום, כי ירצח את ארבעת החטופים, המרצים האמריקאיים באוניברסיטה במערב ביירות, אם לא תשחרר ישראל 400 פלשתינאים העצורים על ידה עד מחר. ברי הודיע כי לאחר המגעים שערך, ישוחרר שליח הכנסיה האנגליקנית, הכומר טרי וייט, אשר נעלם מאז ה־20 בחודש שעבר, ישוחרר בקרוב.

המנהיג הרוחני של "חיזבאללה", השיך פאדללה, אמר בדרשת יום השישי, כי אין כל סבירות לפעולה צבאית אמריקאית בלבנון, וכי "הפגנת השרירים האמריקאית" מצד הנשיא רייגן נועדה לצרכים פנימיים אמריקאיים. עוד ציין כי הרצאות ספינות הצי השישי האמריקאי באיזור קשורה להתפתחויות במלחמת המפרץ ולנצחונות של איראן על עיראק.

נביה ברי

דניאל דגן, סופר "הארץ" בארה"ב, מוסר: ממשלת בון ממתינה לאפשרות של חילופי מחבלים פלשתינאים עם טייס של חיל האויר הישראלי לפני שתחליט על שיחרור המחבל הערבי אחמד חמאדי, החשוד בהשתתפות בחטיפת מטוס אמריקאי ב־1985.

ארה"ב ביקשה את הסגרת המחבל, אך בון מעכבת את הטיפול בבקשה, ומקורות מערב גרמניים אומרים, שהסגרה אינה אפשרית בתנאים הנוכחיים.

בבון סבורים, כי אם יתבצעו חילופים בין מחבלים פלשתינאים לטייס חיל האויר יתאפשר שיחרורו של חמאדי ללא השפעות לביקורת בינלאומית רצינית.

גם בבירות אחרות במערב אירופה עוקבים בדריכות אחרי התגובה הישראלית להצעת חילופי השבויים של המנהיג השיעי נביה ברי.

בינתיים הועברו לממשלת בון עדויות חדשות לכך, שבני הערובה הגרמניים עודם בחיים.

"וייט שוחרר"

(ע"ר). שליח הכנסיה האנגליקנית טרי וייט שוחרר בשבת בלילה בביירות, הודיע אלמוני טלפונית לתחנת שידור מקומית.

תחנת השידור הסונית מסרה כי האלמוני, שתיאר את עצמו כ"מקור בטחוני", אמר שוייט, שעקבותיו נעלמו מאז ה־20 בינואר במהלך מאמצים לשחרר את בני הערובה בלבנון, שוחרר "אי שם בביירות". לא נתקבל מיד אישור לשחרורו.

בריה"מ: יורדים מישראל חוזרים

(סוף מעמוד 1)

ומתקשים למצוא תעסוקה מחוץ ל"עבודה שחורה".

שמעון קוגן, שעלה ארצה ב־1974 ויצא שלוש שנים לאחר מכן לאוסטריה, אמר שיש שני מעמדות של עולים בישראל.

"ההבדל ביחס מצד הישראלים כלפי עולים מבריה"מ ועולים מהמדינות הקפיטליסטיות, הוא כמו ההבדל בין שמים וגיהינום", אמר, ואת כיוון שהמגמה היא שלעולים מבריה"מ אין לאן לשוב.

קוגן אמר, כי הוא חזר עם אשתו כדי להצטרף למשפחתו בעיר הולדתו קישינב ליד הגבול הרומני. בישראל — טען — היו לו קשיים למצוא עבודה טובה, כשום שלא שלט בעברית.

הרוחות סערו במסיבת העיתונאים, כאשר אחדים מאנשי הקבוצה פנו לכתבים של "מעריב" ושל הביטאון של הקהילה היהודית הקטנה בווינה, ואמרו כי עתונים אלה מפיצים תעמולה נגד בריה"מ.

רדיו מוסקווה מודיע על שובם של יהודים

רדיו מוסקווה בישר על "שובם הקרוב של כמה עשרות יהודים שהיגרו מבריה"מ לישראל והביעו חרטה ורצון לשוב למולדתם".

בראשית חודש ינואר שבו למוסקווה בטיסות מניו־יורק כמה עשרות יהודים מאוכזבים, ועם בואם לשדה התעופה שרמטייבו נערכה להם קבלת פנים טלוויזיונית. בראיונות לרדיו ולטלוויזיה הם סיפרו על חייהם הקשים במדינות הקפיטליזם.

שוחררו 42 מתנגדי משטר

מוסקווה (איי־פי). שלטונות בריה"מ שחררו 42 מתנגדי משטר ופעילים למען זכויות האדם ממחנות עבודה, מבתי כלא וממקומות גלותם במבצע השחרור הגדול ביותר, ככל הידוע, מאז עזבו אלפים את מחנות הכפיה של סטאלין לפני שלושים שנה.

אחד המשוחררים, סרגי גריגוריאנטס, אמר לכתב אסושייטד פרס, כי מפקד כלא צ'יסטופול בו שהה, הראה לו רשימת אנשים מיועדים לשחרור ובה 51 שמות. הוא לא ידע לומר כמה מהם שוחררו בפועל.

בכלא צ'יסטופול אסור יוסף בגון, ולדברי גריגוריאנטס מצבו "חמור מאד".

האשה שטסה עם ואנונו נרשמה בשם "ק. חנין"

מאת שאול צדקא,
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). האשה אשר ישבה ליד מרדכי ואנונו ב־30 בספטמבר אשתקד, בטיסת "בריטיש איירווייס" מספר 504 מלונדון לרומא נרשמה תחת השם ק. חנין וככל הנראה היא ישראלית. לא מן הנמנע כי זוהי סינדי, אותה סוכנת "מוסד" בלונדונית אשר דיברה במבטא אמריקאי ופגשה את טכנאי הגרעין במרכז העיר האנגלית.

על פי גיליונו החדש של "סקירת חוץ" קנו השניים שני כרטיסים בכיוון אחד לרומא, שילמו תמורתם במזומנים וטסו במחלקה הראשונה. אם עובדה זו נכונה, היא סותרת את סיפורו של ואנונו כי התכוון לחזור ללונדון לקראת פרסום גילוייו ב"סאנדיי טיימס" חמישה ימים לאחר מכן.

ראיתי שמעתי

שמיר

נבון

מיטראן

מטוס חיל האויר ישא מטענים ואת ראש הממשלה

ראש הממשלה, יצחק שמיר, נמלך בדעתו והחליט להעדיף לטוס לארה"ב, בראשית השבוע הבא, במטוס חיל האויר ולא בטיסה רגילה של אל על. בשבוע שעבר טענו דובריו של שמיר כי מטעמי חיסכון החליט לוותר על מטוס מיוחד, אמצעי התחבורה המסורתי של קודמו, שמעון פרס, בנסיעותיו לארה"ב. מה גם שהאמריקאים הציעו להעמיד לרשות שמיר מטוס מיוחד לטיסות הפנימיות. לדבריהם, התברר כי טיסה במטוס חיל האויר אכן זולה יותר, שכן היא משלבת גם העברת מטענים לנציגויות ישראל בארה"ב.

בניגוד לפרס, תצטרף אל שמיר גם רעייתו שולמית, הנוהגת ללוותו בכל מסעותיו בחו"ל.

א. לם

יצחק נבון חוזר אל ערש ילדותו

שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, יצא מחר לביקור בן ארבעה ימים לספרד, במהלכו יתקבל גם אצל המלך חואן קרלוס בארמונו במדריד, ויקיים שיחות עם ראש הממשלה פיליפה גונזלס, עם נשיא הסנט ועם מזכיר המדינה. שעות אחדות לאחר הגיעו למדריד יחתום במשרד התרבות הספרדי על הסכם תרבות בין שתי המדינות. יהיה זה ההסכם הראשון הנחתם בין ישראל לספרד. ההסכם הוא ל־5 שנים וועדה משותפת תעקוב אחר ביצועו.

נבון ראש הממשלה כבר התבטא בעבר, כי נסיעה זו היא שיבה אל ערש ילדותו. במהלכה יפגש גם עם מנהיגי הקהילה היהודית בספרד ועם אנשי רוח.

ע.ר.

בן מיעוטים ראשון בדירקטוריון חברת החשמל

יועץ הנשיא לענייני מיעוטים, כמאל מנצור, מן הכפר הדרוזי עוספיה, נתמנה בימים אלה על ידי שר האנרגיה, משה שחל, כחבר הדירקטוריון של חברת החשמל. כמאל מנצור, שהיה הנציג הדרוזי הראשון שמונה לשליחויות של משרד החוץ, הינו בן המיעוטים הראשון המתמנה לדירקטוריון של חברת החשמל.

נורית בהנא

התהיה פיזה תאומה של עכו?

בימים אלה מנהל אלי דה קסטרו, ראש עיריית עכו, מגעים עם מוסדות שלטון איטלקיים, באשר לאפשרות כריתת ברית ערים תאומות עם העיר פיזה. המתווכים לעניין זה הם פרופ' חיים ויטרו־לסירה, אדריכל במשרד הפנים במחוז הצפון, ועמיתים מאוניברסיטת חיפה, אשר התעניינו בגורל הרובע הפיזאני והנמל הפיזאני בעכו העתיקה. ראש העיר אף אירח בימים אלה הסטוריונים ואדריכלים אורבנים מאיטליה, שגילו עניין בשימור האתרים בעכו.

דה קסטרו הורה להקים ועדה שתבדוק את הרעיון להקמת מרכז לחקר ההיסטוריה האיטלקית בעכו.

נורית בהנא

לשכת עורכי הדין בעד מינוי שופט לתפקיד ציבורי

הצעתו של עו"ד צבי מיתר, יו"ר ועד מחוז תל אביב של לשכת עורכי הדין, לפיה שופטים יתפטרו בטרם ייבחרו למשרות על ידי מפלגות, כפי שפורסמה במדור זה בשבוע שעבר, גרמה למחלוקת בלשכת עורכי הדין.

ד"ר גבריאל קלינג, מ"מ ראש לשכת עורכי הדין ויו"ר ועדת החקיקה שלה, פנה לח"כ אלי קולס, המכהן כיו"ר ועדת חוקה חוק ומשפט של הכנסת בתביעה לא לקבל את הצעת עמיתו מיתר. הצעת מועמדותם של שופטים לתפקידים ציבוריים מהווה הבעת אימון במערכת המשפט ובאנשים המאיישים אותה.

ד"ר קלינג הוסיף כי הדרישה שמועמד לתפקיד מעין זה יתפטר תחילה מתפקידו כשופט, מהווה פגיעה במעמד השופטים ותמנע בחירה של שופטים לתפקידים ציבוריים, שכן שופטים לא יהיו מוכנים להסתכן בהתפטרות, כשבחירתם לתפקיד הציבורי אינה מובטחת.

אריה לביא

שיחות עם נשיא כחומר תיאטרלי

פרמיירה ספרותית־תיאטרלית־פוליטית חגיגית, חסרת תקדים מסוגה עתידה להיכלל בסתיו בלוח המופעים של התיאטרון הלאומי הצרפתי "לה קומדי פראנסז". הנשיא פראנסואה מיטראן והסופרת [illegible] נעתרו להצעתו של המנהל האמנותי של התיאטרון, והסכימו להעמדה תיאטרלית של סדרת שיחות ארוכה שקיימו ביניהם לפני כשנתיים. חילופי הדברים בין השניים, במתכונת של שיחה חופשית ואסוציאטיבית, נמשכו במשך עשרות שעות ופורסמו אשתקד בכתב־העת "לאוטרה ז'ורנאל". הפרסום עורר בשעתו התפעלות ניכרת, בצד הרמת גבות וליגלוג — הכל לפי הטעם (בעיקר, במקרה זה, הטעם הפוליטי). בשיחות העלו הדוברים אודות אודרי משבר בעולם, היחסים בינו לבינה, אלוהים, המוות, המשפחה, הכות, התאווה.

אפשר שתהייה זו דוראס עצמה שתעבד את תמליל השיחות ותביים את הגירסה התיאטרלית.

פאריס

יואב מוקד

בעריכת עירית רוזנבלום

שיחת היום / ירח טל

עם: אלוף (מיל.) זאב אלמוג, לשעבר מפקד חיל הים
על: לכידת הספינה עם 50 המחבלים

כל האניות דומות בלילה

מזוהים בים שספינה אחרות תמימה־לכאורה נושאת בתוכה מחבלים?

יש סימנים אופייניים לאוניה כזו. ניתן לזהות, למשל, אוניה כזו על־פי הציוד שבו היא משתמשת, או על־פי לבושם של האנשים שעל סיפון כלי־השיט. גם כמות האנשים מושידה. לספינת־משא יש צוות קטן, ואם מבחינים בכמות גדולה של אנשים — זה כמובן מעורר חשד. גם התנהגות הספינה יכולה להסגיר: כיווני התנועה, טווחי התנועה מן החוף ועוד.

כבר קרה שחיל הים עצר ספינות לבנוניות, בחשד שהובילו מחבלים או נשק, והתברר כי חזנה זו מוטעית. כיצד, אם בכלל, ניתן להימנע מטעויות כאלה, שמסבכות לנו נזק בינלאומי?

עצם פעולות הבדיקה והתישאול של ספינות בלבנון מעוגנות בחוק הבינלאומי ובמשפט הימי, מובן שזה מותנה בנסיבות. הבעייה היא שבים הגדול משייטות מאות ספינות, שרבות מהן דומות זו לזו למראה, וקשה להבחין ביניהן, במיוחד בלילה. לכן, טעויות בודדות יתכנו. אבל כל זמן ששיטת הבדיקה היא הומאניטרית, זהו צער לגיטימי. אבל צריך לזכור שגם אם משחררים ספינה — אין זה אומר שהיא נקייה לחלוטין מכל חשד.

האם בעלי הספינות נענים למחבלים מרצון או מאונס?

לא ידוע לי שהדברים כאלה נעשים מאונס. ברוב המקרים הדבר נעשה תמורת בצע כסף. אבל לעתים, כשהמחבלים אינם נושאים עמם נשק, בעלי הספינה חושבים בתמימות כי מדובר בנוסעים "רגילים", ולא חושדים בזהותם האמיתית.

האם אפשר לומר שהגבול הימי של ישראל מחוסן למעבר מחבלים?

אפשר לומר שמאז 1979 ועד היום לא הצליחה פעולת חדירה אחת של מחבלים דרך הים. לומר שזה מצב ערובה לעתיד — לא הייתי מסתכן באמירה כזו. צריך להמשיך בדרך שהלכנו בה — בתישאול ו"הסדרה" אוניות שנעות מול חופי ישראל ולבנון. דבר זה הוכיח את עצמו. ב־79, למשל, עצרנו ותישאלנו כ־540 כלי־שיט בים התיכון ובים סוף, ושנה לאחר מכן כ־70—80 בלבד. לאחר שנפוצו כלי־השיט שנעצרו בגבול המים הטריטוריאליים של ישראל ירד בצורה ניכרת, עקב פעולות חיל הים. העלייה ברמת מפקדי ה"דבורים" הוכיחה אף היא את עצמה. בעוד שבעבר התמנו למפקדי כלי־השיט הללו קצינים שהיו שבעה חודשים לאחר סיום קורס־חובלים, בתקופתי הנהגתי כי לכלי־שיט אלה יתמנו קצינים בעלי וותק של שנתיים לפחות. כמו כן, יש להמשיך בפעולות הסדרה מהים של מחבלים בבסיסיהם לאורך חוף לבנון. ירוט ספינות, המשך פיתוח עצמי של מערכות גילוי והתראה אלקטרוניות, שהוכיחו את עצמן.

פעם נטען שנמלי קפריסין משמשים יעדי יציאה קבועים של המחבלים. האם על צה"ל לפעול גם נגד בסיסים אלה?

"ליקשר הקפריסאי" של המחבלים יש היסטוריה ארוכת־ימים. אבל לא ניתן להוכיח שהדבר נעשה בידיעה ובהסכמה של שלטונות קפריסין, ומאחר שקפריסין לא הוכרזה כמדינה אוייבת, לא יעלה על הדעת שנתקוף יעדים בתוכה.

נטען כי חיל הים הטיל מצור על נמלי לבנון. האם זה הכרח?

השאלה היא אם פיטרול אינטנסיבי מול חופי לבנון הוא מצור. אני לא גורס כך. בתקופות שונות, בהתאם לנסיבות, היינו מגבירים את סיורינו מול חופי לבנון. אין מנוס מלהמשיך בדרך זו.

"שרינו" מתכנסים הבוקר

(סוף מעמוד 1)

ל"הארץ", כי המפד"ל דורשת סיוע לישיבות ההסדר, מערכת החינוך התיכונית, למשובי התנועה, שחלקם עומדים בפני התמוטטות.

תביעות השרשות התכנסו בסוף השבוע ב־590 מיליון ש"ח. בדרך להוצאת הכספים יש בקשת האוצר לסיוע של 150 מיליון ש"ח לקיבוץ הארצי, ועוד 150 מיליון ש"ח לישובי יש"ע. על פי תחשיב שהגיש לסיעת הליכוד ח"כ מאיר שיטרית דרושים כ־90 מיליון ש"ח לכיסוי גרעונות של עיירות הפיתוח. הסכום המדויק ייקבע בפגישת פורום ערי הפיתוח עם סיעת הליכוד מחר בכנסת. אם להתייחס לדרישות המפלגות הדתיות יש להוסיף לסכום עוד 200 מיליון ש"ח. טרם ידוע השיעור המדויק שיקבע [illegible] למושבים. הדבר נמצא בבדיקה. סכום החובות של המושבים כתוצאה מהסתבכות של ארגוני הקניות מגיע למאות מיליוני דולרים. אם להוסיף לדרישות אלו בקשת הסיוע לתק"ם בסכום של 264 מיליון ש"ח מסתכמת הסיוע למגזרי המשק החקלאי ב־850 מיליון ש"ח.

ערכה את העמוד: אורית גלילי

המעלות של אל על

	מעלות מינימום	מעלות מכסי'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	4	8	מעונן	3	5
אתונה	6	12	מעונן	5	10
בוקרשט	−7	−5	מ"ח	–	–
בזיל	4	8	מעונן	4	6
וינה	3	5	גשם	3	5
ז'נבה	4	9	גשם	1	4
לונדון	4	8	מעונן	5	10
ליסבון	6	13	מעונן	7	12
מדריד	2	9	מ"ח	2	14
ניו־יורק	2	6	גשם	−1	9
פאריס	5	9	מעונן	7	10
פרנקפורט	3	7	מעונן	4	5
ציריך	3	8	גשם	–	–
קהיר	12	18	מעונן	7	24
קופנהאגן	−2	2	[illegible]	3	4
רומא	9	14	מעונן	4	16
שטוקהולם	−7	−5	מעונן	−10	−7

הנוסע המאושר
אל על ELAL

נפלה עטרת ראשנו

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

פייבל פיליפ רייך

ב"ר חיים ברוך ז"ל

ההלויה תתקיים בבית העלמין בקרית שאול

על מועד ההלויה נא להתקשר ביום ראשון בערב בטל' 03-745219

אשתו: שרה רייך
בנו: ד"ר חיים רייך
כלתו: רינה ז'נט רייך
נכדו: דניאל רייך

לסימה רונן ורמי צרפתי
ולשלמה אבוטבול היקרים

יחד אתכם אנו אבלים על מותו ללא עת של
הבעל, האב והגיס היקר באדם

ליאון צרפתי

מצוות אורקולטון
שירותי פרסום בע"מ

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו

יעקב (יאשה) פריזר ז"ל

תתקיים אזכרה וגילוי מצבה מחר
יום שני י' שבט תשמ"ז 9.2.87 בשעה 2.30 אחה"צ בבית העלמין בקרית שאול.
התחבורה תצא בשעה 2.00 אחה"צ מבית המנוח רח' מאזה 11 תל־אביב.
תודתנו נתונה לכל מנחמינו

המשפחה

אמש במופע / רפי קינן

וריאציות על שעון מטוטלת

רוברט פריפ וליגת אמני הגיטארה
מוזיאון תל־אביב, יום ו', 14:30

הם הפתיעו את הקהל מאחור, ירדו אל עבר הבימה בשורה עורפית. רוברט פריפ בראש והגיטארות על הצוואר, עלו על הבימה אל 12 הכסאות המסודרים בחצי גורן, נעמדו והביטו אלה אל אלה במשך רגע ארוך.

אחר כך, לפי סימן של המנהיג־המורה, התיישבו והביטו אל הקהל. שמחיאות הכפיים והמות שלו קפאו זה מכבר במסכה. פתיחה כה מפתיעה חייבת לבשר מוסיקה מרתקת, אמרו לעצמם התמימים שבינינו, אבל קטע־רדף־קטע, והנה — כעבור כחמישים דקות — קמו המופלאים ללכת, ונותרה התקווה שאין כל אלה אלא קטעי חימום.

לולא השם רוברט פריפ, מגדולי הגיטאריסטים והמוסיקאים שקמו למוסיקת הרוק ב־20 השנה האחרונות, ספק אם אולם המוזיאון היה מתמלא, ולבטח — במקום מחיאות הכפיים הנלהבות שנשמעו על־ידי חלק מהצופים בסוף המופע, היו מושמעות קריאות בוז. זה יותר משנה מלמד פריפ נגינה בגיטארה אקוסטית על־פי שיטת שפיתח. "ליגת אמני הגיטארה" שעימם ניגן הינם תלמידים שלו, ואנו עדים — כך הסביר במהלך הקונצרט (!?) — לשיעור בקודש.

המוסיקה שנוגנה, פרי עטו של פריפ, הייתה מן הזן המינימאליסטי: מוטיבים החוזרים על עצמם שוב ושוב, עם או בלי שינויים ועיטורים. התיאום בין הגיטאריסטים היה מצויין. אין זה קל לנגן אוניסונו במספר כה רב של גיטארות, ולעתים נוצר הרושם כי אנחנו שומעים נגינה בכלי מקלדת רב עוצמה ממשפחת הצ'מבאלו. הדינאמיקה היתה כמעט אחידה לאורך כל הקונצרט, ומבחינה קצבית ניגנו חלק מה"אופוסים" בקטעי כפולים מתבריהם, מה שיצר אפקט של מנגנון שעון־מטוטלת. גם החלוקה למשפטים מוסיקליים היתה כשל שעון מטוטלת, והצלילים נזרקו בלי הרף לחלל, מבלי להרפות אף לרגע, ולא התירו אף רגע להפוגה, לקצת שקט. זאת כבר אינה גישה חדשנית, פיליפ גלאס לפחות יוצר מרקם מוסיקלי עשיר ומגוון. ב־12 גיטארות גם זה אינו קיים — אפילו בהגברה מחרישת־האוזניים באולם שבו אנו עוסקים.

בסך הכל, חוץ מאשר בקטע אחד שהיה מורכב ומהנה הרבה יותר מהאחרים, שמענו מוסיקה משעממת. המסר הוא שבכל הקטעים זה היה אותו סוג של שיעמום — אם תרצו, וריאציות על שעון מטוטלת. גיוון בשיעמום היה יכול להיות מעניין.

אמש בקונצרט / נתן מישורי

אמנות ואמת

הפסנתרן מיכאל בוגוסלבסקי ברסיטל לפסנתר במוזיאון תל־אביב. בתוכנית: באך/בוזוני — שאקון; באך/זילוטי — פרלוד בסי מינור; שוברט — סונטה בלה־מינור אופוס 164; ברהמס — שלושה אינטרמצי אופוס 117 ושבע פנטסיות אופוס 116.

דומה שרוב חובבי נגינת הפסנתר בישראל ומנהלי תזמורות בכלל זה טרם גילו דיים את הפסנתרן והאמן מיכאל בוגוסלבסקי, שעלה לישראל מבריה"מ ב־1979. ואכן בטוחני שאלה טרם האזינו לנגינתו. נגינה מפתיעה שהיא בבחינת גילוי. מדובר בפסנתרן מן המדרגה הראשונה ובאמן בוגר בעל רגישות עליונה, המסוגל לבטא את המוסיקה בשיא של איפוק ובשיא של ריגוש גם יחד. אף לא שמץ של מבויות תמצא בנגינתו. הכל מוגש תוך הזדהות עמוקה והתלכדות עם המוסיקה, ובשמעת בנגינתו כהתגשמותם של "דברי אמת".

זאת, אמנם, רק כשהמוסיקה עצמה היא אכן כזאת. העיבוד שעיבד בוזוני ל"שאקון" לכינור מאת י.ס. באך, אינו כזה. דומה שבוזוני, לבמה שלא התבונן, המיר במעשה המעניין לכשעצמו, גדולה מוסיקלית אמיתית בפרשנות יתרה ובברבוריות פסנתרנית. העיבוד וביצועו היו, על כן, בבחינת מעמסה לאוזן, אולם כבר ב"פרלוד" ובסונאטה של שוברט, בייחוד החל מן הפרק השני, ומכאן ואילך בכל אחד מקטעי אופוס 117 ואופוס 116 של ברהמס והפרלודים, ניכרו דברי אמת. שמענו נגינתו של מי שמגנם הפסנתרני העשיר הנשלם לחלוטין אומר כולו אמנות האמת; וזוהי אכן נגינת מיכאל בוגוסלבסקי.

שני הצדדים משכללים

(סוף מעמוד 1)

● התבססות בלבנון — הקמת תשתית לפעילות ימית, והחזרת לוחמי האירגונים, ובעיקר מהדרג הפיקודי, אל אדמת לבנון.

● אימונים — תוכנית מגוונת בתחום הלוחמה הימית ורכש אמצעי לחימה.

נסיונות הפיגוע בדרך הים נותרו כמעט האמצעי היחיד להמשיך ולקיים פעילות נגד מטרות בישראל. זאת, לאחר שנסיונות החדירה מדרום־לבנון נבלמים שוב ושוב, ולאחר שסוריה וירדן אינן מאפשרות, מזה זמן רב, לחוליות פלשתינאיות לחדור לישראל דרך גבולותיהן.

את נסיונות החדירה מהים מבצעים המחבלים בשלוש דרכים עיקריות:

● בהישט ישיר, בעיקר מבסיסים בדרום־לבנון, לכוון צפון ישראל. השיט מתבצע קרוב לחוף, בנסיון להתחמק מספינות חיל הים המשייטות באזור. בדרך כלל משתמשים בסירות מרוץ מהירות, שמהירותן עולה על 20 קשר, או בסירות גומי.

● שימוש באוניית־אם: אוניה זו מתקרבת, בתחילת המסע הבינלאומיים, אל חופי ישראל, ובאמצעות סירות קטנות, הנמצאות על הסיפון, מנסים המחבלים להחדיר אל החוף. דוגמה בולטת לנסיון כזה היא הספינה "אטבירוס", שטובעה על־ידי חיל הים ב־21 באפריל 1985. הכשרת המחבלים לקראת נסיון הפיגוע באמצעות "אטבירוס" נמשכה כשנה ונערכה באלג'יר. 28 מחבלים היו על סיפונה, ומטרות הפיגוע היו בלב תל־אביב. 20 מהמחבלים טבעו ושמונה נישבו על־ידי ספינת חיל הים.

● שימוש ביאכטות זרות. באוגוסט 1985 בוצע נסיון להגיע לחוף דרום־לבנון באמצעות היאכטה "גנוה", ובעזרת היאכטה "קאסלרידי", שבוע קודם לכן. על סיפון "גנוה" היו אנשי כוח־17 של ה"פתח", ואילו המחבלים שהיו על סיפונה של "קאסלרידי" התכוונו לבצע פיגוע ראווה בגליל.

אחד המוקדים העיקריים להקמת תשתית ללוחמה ימית נמצא בצידון. אחד המחנות הפלשתינאיים בצידון משמש מקום נוח מאוד לקיום אימונים ולתכנון פיגועים ימיים. לאחרונה נתפסו מספר סירות שיצאו מצידון בהישט ישיר לכוון ישראל. שתי סירות שיצאו מצידון ב־16 בנובמבר 1986, נתפסו על־ידי חיל הים הישראלי.

את רוב הציוד מקבלים המחבלים ממדינות ערב השונות, ובחלקו נרכש בשוק העולמי. במספר מקרים צויידו סירות המירוץ או סירות הגומי של המחבלים בנשק נ"ט. היה אף נסיון, שסוכל, לשגר טיל קטיושה לעבר חוף ישראל, מעל כלי שייט.

לאחרונה נעשו מספר נסיונות להעברת אמצעי לחימה ללבנון, במכולות תמימות לכאורה, שבחלקן העליון סחורה רגילה.

להערכת מפקד חיל הים, היתה לעצירת המעבורת "סאני בוי" והחזרתה לקפריסין, השפעה על נכונותם הפוחתת של הנוצרים לאפשר לאנשי אש"ף להכנס ללבנון דרך נמל ג'וניה, הנמצא בשליטת "הכוחות הנוצריים". לדברי האלוף בן־שושן, על ישראל להחליט על דרך פעולה כלשהי. לאור העובדה שקפריסין היתה לאחד מהריכוזים הגדולים של מחבלים פלשתינאים, הנמצאים בהמתנה לכניסה ללבנון.

לאחרונה בודקות ספינות חיל הים כל ספינה העושה דרכה מקפריסין ללבנון.

חדשות המשק

השכירים ישלמו פעמיים עבור חינוך: לביטוח לאומי וכאגרה

לפי התוכנית ישלמו ההורים אגרות חינוך והשכירים שבהם ימשיכו למעשה לשלם לביטוח הלאומי את הסכום שנגבה עד כה כהיטל חינוך

מאת עדנה ארידור
סופרת "הארץ" לענייני כלכלה

כתוצאה מ"תרגיל" חשבונאי שעשה האוצר, ישלמו החל ב־1 באפריל השכירים דמי ביטוח לאומי מוגדלים ב־1.45%. הסכם לייצוב המשק כולל הפחתת עלות העבודה למעסיקים בשיעור של 4.5% מתשלומיהם למוסד לביטוח לאומי. על פי ההסכם שנחתם, חלקה של הממשלה בהפחתה זו הוא 2.8% בלבד.

במסגרת תוכנית המשך לייצוב המשק, שהוגשה יחד עם התקציב לאישור הכנסת, הוחלט על ביטול תשלום היטל חינוך שנגבה מהשכירים באמצעות המוסד לביטוח לאומי, ולהנהיג במקומו גביה פרוגרסיווית של אגרת חינוך. שיעור היטל החינוך שישלמו השכירים הוא 1.45% — 1.6% על חשבון השכיר ו־0.15% על חשבון המעסיק.

בעקבות ההסכם, בוטל חלקו של המעסיק בסכום של 0.15%. לא בוטלה הגביה מהשכירים בשיעור של 1.45%, ובמקום היטל חינוך, ייקרא הדבר דמי ביטוח לאומי. לפיכך ימשיכו השכירים לשלם דמי ביטוח לאומי בשיעור של 5.35% במקום 3.8% כמתחייב. המעסיקים ימשיכו לנכות משכרו של העובד 1.45% כדמי ביטוח ויעבירו את הסכום לשפתם כחלק מהפחתת עלויות העבודה. מבחינת השכיר, לא תהיה הרעה ברמת התשלומים לקופת העבר, אולם לא זו בלבד שהוא לא ייהנה מביטול היטל החינוך, אלא שהוא יידרש לשלם בעבור ילדיו אגרת חינוך. כלומר, תשלום כפול בעבור חינוך.

התרגיל החשבונאי הזה נעשה כדי לצמצם לקופת המדינה את עלות הפחתת עלויות העבודה למעסיקים. על פי נתוני המוסד לביטוח לאומי, גביית היטל חינוך הכניס לקופת המדינה 250 מליון ש"ח בשנה, לעומת הכנסה צפויה של לא יותר מ־100 מליון ש"ח מגביית אגרת חינוך הכרוכה בהוצאה אדירה של מנגנון גביה.

ביצוע תרגיל זה של האוצר כלול בין הצעות החוק הנלוות לתקציב המדינה. אם תצליח יו"ר ועדת העבודה והרווחה, ח"כ אורה נמיר, לגרום לכך כי החוקים הנלווים לאישור התקציב הקשורים בחקיקה של המוסד לביטוח לאומי יועברו לוועדת העבודה והרווחה, האחראית על פי התקנון על החקיקה, ולא לוועדת הכספים, אזי אפשר ש"תרגיל" זה לא יאושר בכנסת. שר האוצר הגיש תיקונים אלו לאישור ועדת הכספים.

ציפייה לבחירות "מחממת" את שוק המניות, לדברי מומחים

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

המתח במערכת הפוליטית על רקע תקציב המדינה, הוא אחד הגורמים העיקריים הפועלים באחרונה בשוק המניות, אומרים מומחים לניירות ערך במערכת הבנקאות. לדעתם, עשויה החלטה על בחירות להביא להתפרצות של שוק המניות, בהנחה שבתקופה זו תהיה הזרמה ממשלתית מאסיווית.

לדעתם של מומחים אלה, מושפע שוק המניות משני גורמים נוספים:
● עודפי כספים גדולים בידי הפעילים המרכזיים כיום בשוק, בשעה שכמות המניות הצפה למסחר מצומצמת.
● הציפיה להנפקות של מספר חברות הנחשבות כמובילות בשוק, בשעה ששוויין במחירי הבורסה הנוכחיים, נמוכים לעתים בשיעור משמעותי משוויין הכלכלי. בקרוב צפויות הנפקות של כ־10 חברות, ו־10 חברות אחרות נמצאות בשלבי הכנה שונים של גיוס הון.

מדד המניות עלה

במהלך שבוע המסחר האחרון עלה המדד הכללי של המניות ב־4.16%. כאשר ללא מניות הבנקים עלה המדד ב־6.91%. בכל ענפי המניות ותת־הענפים נרשמו עליות. הבולטות ביותר היו במניות חברות ההשקעה בתעשיה, שעלו ב־13.85%. ומזון וטבק — ב־10.77%.

לדעת המומחים לניירות ערך, העליות הרצופות בשוק המניות יוצרות צורך במימוש רווחים, שילווה בירידות שערים בטווח הקצר. כאשר בטווח הארוך ניתן לצפות להמשך המגמה החיובית, בצורה מתונה וסלקטיווית.

חברות התעופה מערערות על שיעור התעריף

מאת זוהר בלומנקרנץ

מאבק חברות התעופה הסדירות יוכרע לפני משרד התחבורה על שאישרה להם בסוף השבוע העלאה של 6% בלבד במחירי כרטיסי הטיסה לאירופה, החל ב־1 באפריל.

מאבק חברות התעופה, בראשותה של חברת "אל על", עומד לפנות בנושא זה לשר התחבורה, חיים קורפו.

חברות התעופה הסדירות הפועלות בישראל תבעו להעלות את מחירי כרטיסי הטיסה לאירופה בשיעור של 12%. המחירים הנקובים במטבע חוץ היו מוקפאים במשך שלוש שנים, החל באפריל '84. לטענתם, נגרמו להם הפסדים בשל ירידת שער הדולר לעומת המטבעות האירופאים והשפל בתנועת התיירות. משרד התחבורה מתנה העלאה נוספת במחירי כרטיסי הטיסה מישראל לאירופה בהעלאה בשיעור של 4% לפחות במחירי כרטיסי הטיסה מאירופה לישראל.

בית קרור חדיש יוקם בנמל חיפה

מאת נורית בהנא

רשות הנמלים החליטה להקים בית־קרור חדיש בנמל חיפה, בקיבולת של כ־3,000 משטחים, אשר ישרת בתקופת היצוא החקלאי את מועצת פרי ההדר ואת חברת "אגרקסקו". מעבר לעונת היצוא החקלאי תיכנן ותאפשר לתת גם שירותי קרור לגורמי חוץ.

מאחר שמהירות הסבב של הפרי בתוך בית־הקירור תהיה גבוהה, הכוונה היא להעביר במשך עונת יצוא אחת לבית־הקרור בחיפה כ־100,000 טון. הדברים אמורים בתקופה של בין 7־8 חודשים.

במקביל, מתוכננת במתקן מערכת שינוע יחודית, שתהיה ממוחשבת כולה, אותה יפעילו שלושה עובדים בלבד.

דובר המועצה לשיווק פרי הדר, חיים שושן, מסר כי נוצר צורך בהקמת בית קרור בעקבות גידול בכמויות פרי ההדר מזנים חדשים שפותחו בארץ בשנים האחרונות. התברר, שיש צורך בשמירת רצף הקרור. בנוסף, בזנים אלה, החל בגמר אריזתם ועד הבלתם במועד מסירתם ללקוח בחו"ל.

התעסוקה שופרה והדולר עלה

ניו־יורק (ע"ח). הדולר שוב עלה בתלילות עם סיום המסחר השבועי ביום שישי, בעקבות ידיעות חיוביות מפתיעות על שיפור במצב התעסוקה במשק האמריקאי ודברים משר האוצר האמריקאי שהממשל שבע רצון מהרמה הנוכחית של הדולר ואינו רואה צורך בירידתו הנוספת.

המסחר בדולר הסתיים ביום שישי ב־1.862 מארק, כנגד 1.836 ביום חמישי.

סוחרי המטבע אמרו, כי השיפור במצב התעסוקה בארה"ב מעיד על חיזוק המשק האמריקאי. הדבר בא משום הפתעה, מפני שהכלכלנים דיברו על האטה בתקופה הקרובה.

דברי שר האוצר האמריקאי, ג'יימס בייקר, כי אין הוא רואה צורך בירידה נוספת של הדולר, הפריכו שמועות, שהממשל מעונין בירידה נוספת של המטבע האמריקאי.

ערך את המדור: אריאל ויינגלד

הצי ה־6 האמריקאי מפגין שרירים מול לבנון

שתי קבוצות של נושאות מטוסים של הצי האמריקאי משייטות יחד בים התיכון. בין הספינות נושאות המטוסים "נימיץ" (משמאל) ו"ג'ון פ. קנדי". זמן קצר לאחר שצולמה באה הפליגה "קנדי" לנמל חיפה. (תצלום אפ"י)

דוד לוי יחנוך את הבנייה בחצר היהודים בחברון

מאת אורי ניר
סופר "הארץ"

שר הבינוי והשיכון, דוד לוי, יחנוך את הבנייה במיתחם חצר היהודים בחברון.

בחצר היהודים, שבלב שוק הירקות המקומי, עתידות להיבנות 11 דירות מגורים בשלב ראשון. אחר כך יוקם לשם "המרכז ללימודי ארץ ישראל" של תנועת בית"ר, השוכן כיום בתל־רומיידה בחברון.

מתנחלי חברון מסרו אמש כי בכוונתם לדרוש מלוי להביע דעה נחרצת נגד החלטתו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, שלא להעלות לדיון בממשלה היום את נושא הקמתן של התנחלויות חדשות בשטחים.

3 טלפונים לכ־6000 ימאי הצי ה־6 בחיפה

עוד 8 ספינות — 6 אמריקאיות ו־2 מאיטליה יבואו עד יום ג' לנמל

מאת נורית בהנא, סופרת "הארץ" לענייני ספנות

לחץ קשה הורגש אתמול במשרדי הצי השישי בחיפה, לאחר שמשרד התקשורת הקציב להם שלושה קווים בלבד, לשירות 5,500 חיילי נושאת המטוסים "קנדי" ו־650 אנשי אניית הצי השניה, "ציטורד", שביקשו להתקשר עם משפחותיהם. בנמל הוקצבו 16 קווי טלפון בלבד.

ביום ו' הוצפה חיפה באלפי חיילי הצי השישי, לובשי מדים לבנים. בניגוד לביקורה הקודם של נושאת המטוסים "קנדי" בעיר הכרמל, ב־16 באוקטובר השנה, כמעט לא נתקיימו הפעם ביקורי ישראלים עליה.

הצי השישי נהג להתיר ביקורים סלקטיוויים על אניות מלחמה, בגבולים שונים, כדי להפיג את המתח הנובע מנוכחותן. הפעם, מאחר שהביקור אינו נובע משיגרת סיורים, אלא מן המתח בלבנון, הוחלט לא לקיים את הביקורים.

"קנדי", בפיקודו של קפטן ג'ון מוריסי, הנושאת יותר מ־60 מטוסי־תקיפה, נקשרה בבוקר יום ו' למזח מול משרדי הנמל, ומעבורות גישרו כל היום בינה לבין הנמל.

אתמול בבוקר נערך מרוץ של 5 ק"מ לחיילי הצי בנמל חיפה. כמו כן, נערכו משחקי גולף, כדורסל וכדורגל. רבים מהימאים האמריקאים טיילו בגליל.

"קנדי" ו"ציטורד" ישהו בארץ שבוע, בתופשה ובהצטיידות. מצפים ל־8 אניות נוספות.

הבוקר תגיע אניית אספקה של הצי השישי לחיפה, ומחר תגיע אניית מספנה, "פיוג'ט סאונד", ועוד ארבע אניות. מחר ישהו כ־7,500 חיילי הצי השישי בארץ.

ביום ג' אמורות להגיע שתי פריגטות איטלקיות, "קרבינייר" ו"גריקלה" ועליהן 500 איש.

קצינים בחיל האוויר — נגד ייצור הלביא; יציעו לרכוש אף־15 ואף־16

חוששים שלפני נסיעת שמיר לוואשינגטון באמצע החודש יחליט הקבינט כי בשיחות עם הנשיא רייגן תדחה ישראל את החלופות ללביא ותודיע שהיא רוצה בהמשך ייצורו

מאת ראובן פדהצור
סופרו הצבאי של "הארץ"

ראשי המחלקות השונות בחיל האוויר התבקשו להכין את מסמכי העמדה שלהם בנושא חלופות הלביא, עתיד פרוייקט הלביא, השפעתם על הצטיידותו העתידית של החיל.

לאחר השלמת עבודת ההכנה של המסמכים, בתחילת השבוע, יוכן מסמך מסכם אחד, שייצג את עמדת חיל האוויר. מסמך זה הוא שיוגש למערכת הביטחון.

נראה כי מפקד חיל האוויר, האלוף עמוס לפידות, יעמוד בפני דילמה לא קלה. זאת משום שחלק מהקצינים הבכירים בחיל, מתנגדים להמשך פרוייקט הלביא. יתכן ושהעמדות שיוצגו לפני לפידות, בידי פיקודיו, יתמכו בהפסקת הפרוייקט ובפנייה לכיוון הצטיידות אחר. כך, למשל, אפשרית המלצה שלפיה יירכשו בארה"ב מטוסי אף־16 ומטוסי אף־15 "מן המדף", ואילו הכסף שנועד ללביא יופנה לפרוייקטים אחרים של חיל האוויר.

קצינים בכירים בחיל האוויר ובצה"ל חוששים שלפני נסיעתו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, לוואשינגטון, באמצע החודש, יחליט הקבינט כי בשיחות עם נשיא ארה"ב תוצג עמדה ישראלית הדוחה מכל וכל את החלופות ללביא, והמצדדת בהמשך פרוייקט הלביא.

החשש נובע מההערכה כי מינהלת פרוייקט הלביא, האחראית על גיבוש המלצת מערכת הביטחון בנושא החלופות, תשלול את החלופות ותמליץ על המשך העבודה בפרוייקט הלביא.

אם תוצג עמדה כזאת לפני רייגן, טוענים הקצינים הבכירים, תתקשה ממשלת ישראל לסגת ממנה, גם כשיתברר כי אין אפשרות לגייס את המשאבים הכספיים הנחוצים להמשך הפרוייקט.

בממשל האמריקאי מצפים לתשובות ברורות של ראש הממשלה בנושא הלביא, בעת שיחותיו עם הנשיא. גורמים בוואשינגטון מקווים כי זו תהיה ההזדמנות, שבה תודיע ישראל על החלטתה להפסיק את פרוייקט הלביא.

הרב שך בהתקפה חריפה: חב"ד — כת; הרבי מלובביץ' — משיח שקר

חוגים חסידיים מגיבים: האיש ירד מדעתו ומקנא קנאה חולנית בהצלחת חב"ד

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ"

הרב אליעזר שך, מנהיג הזרם הליטאי והמסורה של ש"ס בציבור החרדי, תקף בחריפות את חב"ד ואת הרבי מלובביץ'.

במודעה שפרסם הרב שך ביום שישי בעתונו "יתד נאמן", הוא מכנה את הרבי מלובביץ', בלא לנקוב בשמו: "משיח שקר", וקורא להמון, "שאינו מבחין בין טוב לרע, להתרחק מהם ומהמונם".

הרב שך תוקף בחריפות את חגיגות סיום לימוד הרמב"ם, שתנועת חב"ד מארגנת, והוא מכנה את חב"ד "כת". על התקנה שתיקן הרבי מלובביץ', ללמוד בכל יום הלכה מהלכות הרמב"ם, כותב הרב שך: "קלקלתה מרובה על תקנתה ללמוד לאנשים פשוטים, שאינם בני תורה, לימוד הרמב"ם שהוא דעת יחיד, ואין לנו אלא גדולי הפוסקים ודבריהם מורה לדור".

שך יוצא נגד שמחת חב"ד על נצחונם במשפט שהתנהל בארה"ב על הספריה של חב"ד, בין מוסדות התנועה לאחד מאנשיה: "ועוד חגגו יותר שמתחתם על נצחונם על ידי משפט הערכאות, י"ט כסליו, להיותם נמנים בתוך חגי ישראל חג הפורים והחנוכה, ולדמות את מה שתיקנו לנו אנשי כנסת הגדולה לפני שמונים איש שבימינו, במדבר בהלכה, בפנימיות התורה, כאילו הגליות כבר יודעים ואלו המגמדים אחריו, (הכוונה לרבי מלובביץ' נ.ש.), הגיעו לדרגה שפלה, לדבר מה שאסור לדבר ואפילו לשמוע, לכנות הבית שבונים בשביל מנהיגם בשם "בית שלישי", והעיז לעשות דברים שלא שיערום אבותינו, בדורנו, שאפילו כמותו של רבי פנחס בן יאיר לא דמינו, ומתנים פסקים ביד השם ועושים מטבע על שבע מצוות בני נח (הכוונה למטבע עליו הכריזה חב"ד בעבור לא־יהודים בארה"ב נ.ש.), כאילו רק זה חסר לנו עכשיו, ואוי לנו שכך עלתה בימינו ואין זה דברים הנקלטים מהתורה ולא מיראת שמים".

דובר חב"ד, ברקא חלק, ואנשי חב"ד אחרים, סרבו להגיב על הדברים. חוגים חסידיים אחרים הגיבו בתרעומת על הדברים: "האיש ירד מדעתו ומקנא קנאה חולנית בהצלחת חב"ד".

שמיר מכנס דיון בנושא נשירת היהודים בווינה

השר צור קורא לבטל נקודת המעבר בווינה

מאת ברעון אלון סופר "הארץ"

ראש הממשלה יצחק שמיר יקיים מחר דיון מיוחד בנושא הנשירה של היהודים היוצאים מבריה"מ ונושרים בווינה ולאחר מכן מהגרים לארה"ב ולקנדה. בדיון, שייערך ביוזמתו של שר הקליטה יעקב צור, ישתתפו גם מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס, יו"ר הנהלת הסוכנות אריה דולצין ונציגי הגורמים הממשלתיים המטפלים ביציאת יהודי בריה"מ.

שר הקליטה יעקב צור קרא לבטל את "הסדרי המעבר" שנקבעו בווינה ולפעול לביטול נקודת המעבר שם ליוצאים. הוא הדגיש, כי ממשלת ישראל חייבת להבטיח מיד, כי ממשלת ארה"ב תבטל את מעמד הפליט המוענק ליהודים היוצאים מבריה"מ כשיעדם המוצהר הוא ישראל.

השר צור מציע שלא להירתע מכל עימות בעניין זה עם מנהיגי יהדות ארה"ב. לדבריו, הממשלה חייבת לחפש דרכים מדיניות להידברות עם בריה"מ כדי להבטיח יציאת יהודים וטיסות ישירות לישראל. השר צור הוסיף, כי יהיה זה משגה חמור, לפסול דווקא היום, ועל הסף, הידברות עם בריה"מ או בידוד מוקדם בדבר השתתפותה בוועידה בי"ל.

שר הקליטה אמר, כי בימים אלה אנו חיים בציפיה דרוכה לראות אם ימומשו האותות המגיעים מבריה"מ על שינוי אפשרי במדיניותה כלפי יציאת יהודים. לדבריו, אסור לנו להסתפק בתחזות הנעשות כלפי נודדים, אך יהיה זה משגה חמור אם נלזל בכך שבשלב הראשון תותר יציאת אלפים או רבבות.

אשתקד הגיעו ממדי הנשירה לכ־80%. הנושרים זוכים בהגיעם לווינה לסיוע נרחב מצד ארגוני סעד יהודיים אמריקאים. להערכת משרד הקליטה, אם יפתחו שערי היציאה מבריה"מ, עלולים ממדי הנשירה להגיע ל־95% מכלל היוצאים.

שני חיילי צה"ל נחבלו מאבנים שנזרקו בבלאטה

צעיר מקומי נפצע ● נעצרו 2 חשודים

מאת סופר "הארץ" בשטחים

בתקרית שאירעה שלשום במחנה הפליטים בלאטה ליד שכם, נחבלו קל שני חיילי צה"ל, וצעיר מקומי נפצע פצעים בינוניים.

סיור רגלי של צה"ל נרגם באבנים בתוך המחנה, ושני חיילים נחבלו בצורה קל. חיילים, שסרקו את האזור, לכדו שני חשודים.

במקום התפתחה קטטה, שבמהלכה נפצע צעיר ערבי, והובל במצב בינוני לטיפול בבית החולים ראפידיה בשכם.

תושבים ממחנה בלאטה מסרו כי נערים מהמחנה קיימו במקום הפגנת הזדהות עם הפלשתינאים במחנות הפליטים בלבנון. לדבריהם, נפצע הצעיר, דרוויש אברדג'ב (22), מקליעי גומי שנורו לעברו כשניסה להימלט מהחיילים. התושבים מסרו כי אברדג'ב סובל משבר באחת מצלעותיו, וחבלות בגפיים.

באוניברסיטת "אנג'אח" בשכם הושבתו אתמול הלימודים למשך יום אחד, בהוראת המימשל הצבאי, מחשש שהתלמידים יקיימו עצרת העלולה להפר את הסדר הציבורי. מקורות ביטחוניים מסרו כי הגיע לידיהם מידע שהתלמידים תיכננו לכנס עצרת כזו.

דרישה להעמיד לדין 50 הרבנים שקראו להפר את פס"ד בג"צ בפרשת מילר

מאת סופרו הפרלמנטרי של "הארץ"

חברי הכנסת שולמית אלוני ויוסי שריד מר"צ תבעו אמש מהיועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, להעמיד לדין את 50 הרבנים שקראו להפרת חוק ולאי כיבוד החלטתו של בית הדין העליון לצדק בפרשת רישומה של סוזן מילר כיהודיה. הם הצביעו על חוות דעתו של היועץ המשפטי חריש והזהירו כי התעלמות מקריאה לאי כיבוד החוק על ידי הרבנים עלולה לשים לאל את שלטון החוק במדינה.

בהצעת תיקון לחוק הגבלת העישון:

מוצע לאסור עישון גם במקומות עבודה

על פי ההצעה שיגיש משרד הבריאות לכנסת כבר בימים הקרובים ייאסר לעשן גם בבתי אוכל, בחדרי המתנה במגורי חיילים במטוסים וברכבות

מאת דן סגיר
סופר "הארץ"

משרד הבריאות הודיע בסוף השבוע על יוזמה להרחבת התחולה של "חוק הגבלת העישון" למקומות ציבוריים, ובעיקר למקומות עבודה.

על פי החוק הקיים, שנכנס לתוקף בשנת 1984, אסור לעשן במקומות שבהם שוהים אנשים, לשם בידור או תעבורה, חלק לארגזל מוזמם. הצעת התוספת תכלול איסור עישון במקומות עבודה, בתי אוכל, חדרי המתנה, מגורי חיילים, מטוסים בטיסות פנימיות ורכבות.

את הצעת התיקון לחוק החדש יגיש משרד הבריאות בימים הקרובים לאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

לדעת משרד הבריאות, יש להגן על הציבור מפני חשיפה לעישון שלא מרצונו. עם זאת, מוצע למצוא פתרון גם למי שמעוניינים לעשן, ובלבד שלא יהוו מטרד או סיכון לזולתם.

אשר לנושא האכיפה, אומרים במשרד הבריאות שהמקרים שבהם נדרשת אכיפה אינם שכיחים, הואיל ומרבית המעשנים מודעים לנזק שנגרם לשכניהם מעישון, ולכך שאינם זכאים לגרום נזק ואי־נוחות לאחרים.

במשרד הבריאות מרגיעים שאין תכליתה של הצעה זו לכפות על אנשים להפסיק לעשן בניגוד לרצונם, אלא להסדיר את העישון כך שלא יפגע במי שנמנע ממנו.

ערך את העמוד: משה ריינפלד

להפסיק את התקפות שלוחות הדסן על ההסתדרות הציונית והסוכנות היהודית

שמהווה את הגשר והקשר בין יהודי התפוצות ובין העם היושב בציון. ההסתדרות הציונית והסוכנות היהודית, שבראשה עומד מר אריה־ליב דולצין, ממשיכה לתרום לא רק למפעלים חיוניים במדינה, כי גם מעניקה ומשרישה את התרבות היהודית, השפה העברית ואת הרעיון הציוני בקרב יהודי התפוצות ותורמת רבות למניעת ההתבוללות ההולכת וגוברת בגולה.

צר לנו לקבוע, שב"כניסה חופשית" בטלוויזיה בהנחייתו של מנשה רז נעשה ניסיון מזעזע ללינץ ולא רק למר דולצין, כי גם לכל ההסתדרות הציונית העולמית.

סתימת הפה למר דולצין והכוונות של התוכנית כנגד ההסתדרות הציונית והסוכנות היהודית, מצביעה על גסות רוח וחד־צדדיות.

אם זה היה קורה בחוץ לארץ הרי היינו זועקים על גישה אנטישמית!

אנו חווים חובה גדולה למר דולצין על שביוזמתו ובהנהגתו הקנה מעמד מכובד לאסירי־ציון מכל הארצות.

הועד הפועל של ארגון אסירי ציון מברית המועצות מוחה נמרצות נגד ההתקפות המזיקות לתנועה הציונית וראשיה ומציע להתעסק בהחדרת הרעיון הציוני בקרב הנוער והעם היהודי.

הועד הפועל של ארגון אסירי־ציון
מברית המועצות
תל־אביב, ת.ד. 26229

ערד" השקעות ופיתוח תעשיה בע"מ

ניתנת בזה הודעה כי

האספה הכללית השנתית הרגילה של החברה

תתקיים ביום שני, 23 בפברואר 1987, בשעה 10.00 לפנה"צ, במשרד הרשות של החברה בתל־אביב, רחוב הר סיני 1.

על סדר היום:
1. דו"ח המנהלים.
2. אישור המאזן ליום 31 במרס 1986 ודו"ח רווח והפסד לשנת 1985/86.
3. בחירת מנהלים.
4. מינוי רואי חשבון וקביעת שכרם.
5. שונות.

בפקודת הדירקטוריון
זבולון שליש, עו"ד

בנזין מועשר במתנול

דור כימיקלים בע"מ

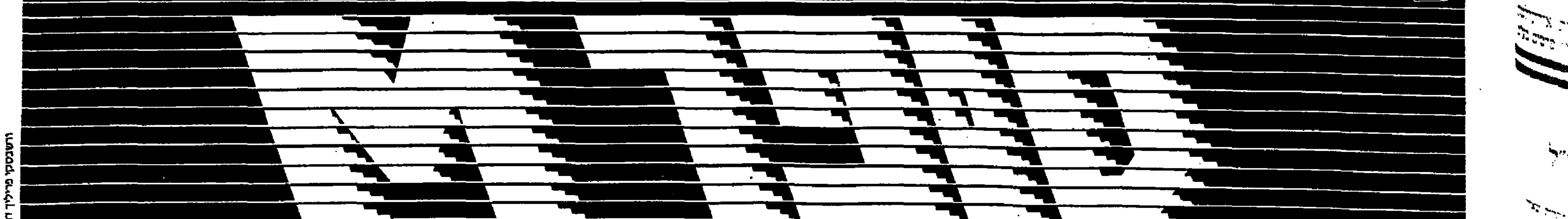

ניתן לתדלק בתחנות: סונול "סמדר" ירושלים • דלק "שערי חולון" בחולון • סונול "העירי" חיפה • ובקרוב בתחנות: סונול "שער העליה" חיפה • סונול "החוף" כביש החוף • דלק "צלילות" הרצליה • דלק "מצה" חיפה • סונול "קורן" מפרץ חיפה • דלק "קרית חיים" • סונול "קרית אתא"

صورة عن الاصل

صكنا من الاهل

ספורט

בעריכת יחזיאל ארזי

תדמית חדשה – לא רק במגרש הכדורגל

בן היציע

מאת יהושע שגיא

מה שמאפיין יותר מכל את הידרדרותו של מעמד הכדורגל בישראל הוא אולי המישחק הי־דידותי שהיה בשבוע שעבר באיצטדיון ברמת גן, בין אלופת אירופה סטיאווה בוקארשט לאי־חת מקבוצות הצמרת של הבונ־דסליגה, בורוסיה מנשנגלדבאך. פורסם כי חזו במישחק כ־2,000 צופים, אך על פי נתונים שקיבלתי נמכרו בדיוק 353 כרטיסים (במחיר 10 ש"ח לנו־ער, 20 ש"ח למבוגרים) שהכ־ניסו 5,000 שקלים. אירגון המישחק נגד הפסד של 15,000 שקלים. אגב, המארגנים הזמינו 35 שוטרים בשכר, כלומר שוטר על כל עשרה רוכשי כרטיסים, וזה אפילו לא מרגיז; זה סתם נלעג.

אילו היו ראשי הכדורגל בישראל סוחרים לקידומו, היו מזמינים לאירוע לא־שיגרתי כזה אלפי בני נוער מבתי ספר ותנועות הנוער, כדי שיחזו חינם בכמה מטובי הכדורגלנים של אירופה, בהם שחקנים שזכו בגביע היבשת והופיעו בגמר העולמי, כדי לקרב אותם לכ־דורגל האיכותי. מול יציעים מלאים גם היו כוכבי הכדורגל של אירופה משקיעים יותר ונו־תנים הצגה שהיתה בגדר חוויה בלתי נשכחת ושובה את לבו של קהל חדש לאהוב, להתלהב ולהתרגש מכדורגל.

אבל בהתאחדות שלנו עדיין קשה למצוא את המעוף הדרוש להצלת הכדורגל הישראלי. אפי־לו מארגנים כאן טורניר בין לאומי ראשון מסוגו, בולטים האירגון המאולתר וחוסר המק־צועיות המשווע. אף על פי כן, מתמוגגים הגרמנים משהותם כאן, כיוון שהכל נעשה כדי לרצותם ולאפשר להם תנאי אימון משלמים לחידוש ה־בונדסליגה בעוד שבועיים.

הכל שבהתאחדות לכדורגל עדיין לוקים יחסי הציבור ואין מגע שוטף עם הציבור. עדיין יש במוסד זה יותר מדי עסקנים, המטפלים בטפל ולא בעיקר. יש גם מאבק בלתי פוסק על תארים וכיבודים ומעמד וזכויות ולא מעט הטבות אישיות.

שעות מעטות לפני תחילת הטורניר הבין־לאומי הוליכו ראשי ההתאחדות למנות דובר, אבל בינתיים מתווכחים אם הגדרת תפקידו תהיה דובר הנבחרות, או דובר ההתאחדות, או איש יחסי הציבור של הכדורגל בישראל. התפקיד הזה, דוברות ויחסי ציבור, חשוב יותר מכמה עסקנים המתרוצצים בין חדרי המוסד, דוחפים את אפם לכל מקום, מצטרפים לכל מיפגש – בין אם הוזמנו או לא הוזמנו אליו. הדוגמה הבולטת להתנהגות כזו היתה שלשום, כאשר עיתונאים גרמנים באו לראיון מתואם מראש עם יו"ר הנהלת ההתאחדות וממלא מקו־מו, ולפתע פתח אחד העסקנים את הדלת וניסה להצטרף לשי־חה.

בשבועות הקרובים צפויים לכדורגל שלנו מיפגשים בין ארציים עם צפון אירלנד ומערב גרמניה. עם הגרמנים יבואו כמה עשרות אנשי תקשורת. לפי הערכה היתה כמעט 100 איש, וספק אם ההתאחדות ערוכה לטפל באירוע כזה עם כמות כזו של עיתונאים. הם יהיו זקוקים לקווי תקשורת, לטלפונים, לט־לקסים, לפאקסימיליות, להס־עות. כדי לספק את רצונם יש להעמיד תשתית אירגונית מתו־אימה וכוח אדם ראוי לתפקידו. אם מעסיקים ממונה על דוברות ויחסי ציבור, יש להעמיד לר־שותו את מעט הכלים שיאפשרו לו לתפקד כהלכה. משרד, טלפונים, מזכירות. לא ייתכן שעיתונאים זרים, הזקוקים ל־שירותים בישראל, יטלפנו אל עיתונאים־ידידים בארץ, כדי לבקשם שיסדירו להם ראיונות עם ראשי ההתאחדות, המאמן הלאומי, הקפטן ועוד. זו המ־ציאות, ואם לא יחליטו בהת־אחדות לשנות את הגישה בצורה קיצונית, נמשיך לדשדש באותה ביצה ולנהל כדורגל שאינו רציני בבית וגם לא רציני מחוץ לבית.

אבל בבוא המועד, שוב יסעו עסקנינו הנרוצים לכל הקונגר־סים האפשריים ויעלו את הסיפו־רים המוכרים. ואחר כך יגלגלו עיניים ויאמרו בפליאה: אין מה לעשות – זה הכל בגלל המציאות הפוליטית העולמית.

רבותי, קודם כל צריך לנהל את העניינים בצורה הגיונית ומ־סודרת, להתאימם לצרכים ולז־כור תמיד, כי גם בספורט – צדקה מתחילה בבית.

פיזנטי יצא לסקוטלנד

קיבל היתר להתאמן שבועיים בריינג'רס

מאת סופר "ספורט הארץ"

דוד פיזנטי רשאי להתאמן בש־בועיים הקרובים בשורות הקבוצה הסקוטית גלאזגו ריינג'רס, שמנהלה גראם סאונס גילה בו באחרונה עניין. ההיתר ניתן לפיזנטי על ידי ההתאחדות הישראלית. פיזנטי טס ביום שישי לסקוטלנד ואמור להתח־יל השבוע באימונים בגלאזגו. המגן הבין־לאומי השאול במהלך העונה להפועל תל אביב מקבוצה המערב גרמנית פ.צ. קלן, לאחר שלא השתלב במועדון.

בשבוע שעבר מתח ביקורת חריפה בכלי התקשורת על הפועל תל אביב ועורר בכך את זעם המאמן, השחקנים וההנהלה. התגובה לא אחרה לבוא. פיזנטי נקנס ב־5,000 דולאר והוחלט להרחיקו מהמועדון.

העיתון המערב גרמני "בילד" מהיום:

התובע בבון פותח בהליכים נגד אנגלס

כדורגלן קלן חזר ביום שישי לגרמניה

שטפאן אנגלס (מימין), כדורגלן פ.צ. קלן שלשום בנמל התעופה בן גוריון, בדרך חזרה הביתה. מלווה בישראלי רוני שפורן המתגורר בקלן ומקורב לקבוצה הגרמנית. (צילום: עודי קרן)

התובע בבון פותח בהליכים משפטיים נגד שטפאן אנגלס, כדורגלן פ.צ. קלן שהוחזר מישראל לגרמניה, בגלל האשמה שקרא "הייל היטלר" לעברו של כדורגלן מכבי חיפה דניאל ברייליבסקי – על כך מסר העיתון המערב גרמני הנ־פוץ "בילד" בגליונו מהיום.

החזרתו של אנגלס לגרמניה, בעיצומו של מסע האימונים וה־מישחקים של פ.צ. קלן בישראל, קיבלה תהודה גדולה בעי־תונות הגרמנית שהקדישה ל־פרשה כותרות שמנות ותי־אורים עסיסיים. באחד העיתונים מתנוסס ציטוט מפי אנגלס, בכותרת לרוחב כל העמוד: "אמא, לא אמרתי הייל היטלר". בעיתונים הגרמנים נ־אמר, כי גם חוקר של התאחדות הכדורגל המערב גרמנית יבדוק את הפרשה וייתכן שיגיש כתב אישום נגד הכדורגלן.

שטפאן אנגלס חוזר וטוען, כי לא אמר במישחק בחיפה את הדברים שיוחסו לו. ביום שישי, כאשר יצא מהמלון בו מתאכסנת קבוצתו לנמל התעופה בן גוריון, הביע חשש שיהיה מטרה לפגיעה של קיצונים. בהגיעו ללוד גילה מתיחות רבה ונרגע רק כאשר מלווהו רוני שפורן, ישראלי המתגורר בקלן ומקורב לקבוצה, הרגיעו כי בנמל הת־עופה אנשי ביטחון רבים שישמרו עליו מכל פגע. באותה הזדמנות חזר אנגלס על כך שאין בלבו דבר נגד יהודים, ואמר כי הוא מצטער מאד על הפרשה שנגעה בו אישית.

טבלת הליגה הלאומית

	משח'	נצ'	תיקו	הפ'	שערים	נק'
1. בית"ר ירושלים (1)	16	10	5	1	18–37	35
2. בני־יהודה (2)	16	5	11	—	13–20	26
3. מכבי תל־אביב (3)	16	6	6	4	13–26	24
4. שמשון תל־אביב (4)	16	5	9	2	10–16	24
5. הפועל כפר־סבא (5)	16	6	6	4	17–21	24
6. מכבי חיפה (6)	16	6	6	4	11–14	24
7. הפועל לוד (7)	16	6	5	5	9–16	23
8. הפועל תל־אביב (8)	16	5	8	3	12–15	23
9. הפועל פתח־תקוה (9)	16	6	4	6	16–20	22
10. מכבי נתניה (12)	16	5	5	6	21–16	20
11. מכבי פ"ת (10)	16	4	7	5	13–14	19
12. הפועל ב"ש (11)	16	4	7	5	11–9	19
13. בית"ר ת"א (13)	16	4	5	7	25–16	17
14. מכבי יבנה (14)	16	3	7	6	18–13	16
15. מכבי יפו (15)	16	2	6	8	25–12	12
16. בית"ר נתניה (16)	16	2	1	13	43–8	7

(בסוגריים – מיקום הקבוצות במחזור הקודם)

תיקו מאכזב ומוצדק

מאת אהרון שמולביץ'

מכבי פתח־תקוה – שמשון תל־אביב 1–1 (0–0)

השער לפתח־תקוה: ירון פרסלני (51). השער לש־משון: אבינעם עובדיה (75).

★ המצטיין: אבינעם עובדיה.

● מכבי פתח־תקוה: פביאן, דאן, אורזבל, פרסלני, צופין, יר־חם, נוריאל, אליאספור (קוס־טיקה), בגלייבטר, בן־שמעון (גבייה), רפי כהן. המאמן: ליאון קונסטנטינובסקי.

● שמשון תל־אביב: חזיז, עובדיה, ברדה, אורי כהן, הללי, מלכה, שיקרון, הורי, קפיטר־לניק, דמתי, מזרחי. המאמן: יעקב גרונדמן.

שפט: חיים ליפקוביץ, 1,500 צופים, איצטדיון הפועל בפתח תקווה.

האכזבה של שחקני פתח־תקוה בסיום המשחק היתה במקומה, אך תוצאת התיקו הצדיקה את יחסי הכוחות בשדה. שתי הקבוצות חסרו שחקני מפתח, פתח־תקוה ללא כוכב ההתקפה ירון רבינוביץ וש־משון ללא אפרים ארביב, יגאל הלל ושמעונוב הצעירים.

שמשון ניסתה להכריע את המש־חק כבר בדקות הפתיחה, כאשר שח־קני ההגנה העבירו כדורים במהירות לשני שחקני החוד דמתי וקפיטר־לניק. אלה פרצו שוב ושוב בניסיון למצוא את הדרך להבקיע אך ללא הצלחה.

פתח־תקוה מגבר להגה במרכזית שלבי המחצית הראשונה אך לא ידעה לנצל את התקפותיה לשער. אייל בגלייבטר במרכז השדה שלח מדי פעם מסירות עומק מדויקות לשחקני החוד, רפי כהן ובן־שמעון, אך הם הסתבכו בתיקולים מיותרים או בהשהיות בבעיטה.

המחצית השניה נפתחה בלחץ של מכבי פתח־תקוה והכבד בדקה ה־51 הובקע שער יתרון. רפי כהן קיבל כדור ברחבת שמשון, פרץ עד לקו השער והרים כדור מדויק שהגיע לראשו של ירון פרסלני, שלא התקשה לנגוח במדויק לפינה הי־מנית הגבוהה ולקבוע 1–0. שחקני פתח־תקוה המשיכו אומנם לתקוף את שער שמשון, אך ככל שקרב המשחק לסיומו נסוגו יותר ויותר להגנה.

שער השיווין של שמשון הובקע בדקה ה־75. חילופי מסירות בין אבינעם עובדיה וקפיטולניק בתוך רחבת ה־16 של פתח־תקוה מצאו את אבינעם עובדיה בעמדה חו־פשית ומארבעה מטר שלח כדור מדויק לפינה הגבוהה של השער וקבע 1–1.

אנגליה נגד נבחרת העולם ב־8 באוגוסט

לונדון (אי־פי). נבחרת הליגה האנגלית תתמודד ב־8 באוגוסט בוומבלי עם כוכבי שאר העולם, במישחק שייערך לרגל חגיגות ה־100 להתאחדות הכדורגל האנגלית. נבחרת הכוכבים תיבחר על ידי טרי ונאבלס, מאמנה האנגלי של קבוצת ברצלונה, בעוד שהרכב האנגלי ייקבע על ידי מנהל נבחרת אנגליה בובי רובסון.

יו"ר איגוד הליגה האנגלית פיל קארטר אמר, כי האירוע הגדול יס־לול את הדרך להחזרת הכדורגל האנגלי לפעילות סדירה באירופה, כשנתיים אחרי אסון בריסל.

קפאון בפיסגה: גם לאחר תיקו נוסף של המוביל נשאר הפער 9 נקודות

כולם עובדים בשביל ירושלים

בית"ר כפה 2–2 על בני יהודה במישחק הפכפך שלא שינה דבר

מאת דרור מגר

בני יהודה תל־אביב – בית"ר ירושלים 2–2 (1–0)

השערים לבני־יהודה: דוד גורדנה (56), חזי שירזי (78). לבית"ר: סמי מלכה (3), גדי הרדמולן (67).

★ המצטיין: דוד גורדנה.

● בני יהודה: אסייג, סלמן, אריב, שרעבי, עלו, חוקיה (חיים), דיין, מליחי, ברקוביץ, גורדנה, אייזנברג (שירזי). המ־אמן: יצחק שניאור.

● בית"ר ירושלים: מזרחי, כהן, אוחנאי, אשש, קדוש, בן הרוש, שוורץ, מלכה, מלמיליאן, הרדמולן (דידה), אוחנה. המאמן: דרור קשטן.

שפט יעקב שיינר, 7,000 צו־פים, במגרש בשכונת התקוה.

בני־יהודה הצדיקו אתמול פעם נוספת את מקומם השני בטבלה. לאחר קרב קשה ומהנה, כמעט הצ־ליחו המארחים לצמצם את פער תשע הנקודות מבית"ר, וגילו בפרק זמן ממושך עדיפות על יריביהם.

בפתיחת המישחק נראה שבית"ר מנסה להזים את הטענות נגדה, וברבע השעה הראשונה לחצו הירו־שלמים את בני יהודה אל שערם תוך גילוי שאפתנות הקרובה, כש־בולט בלוחמתו העיקשת אדרי מלמיליאן. הפתיחה הסוערת סללה את הדרך לשער כבר בדקה השלישית, כשאלי אוחנה במיבצע מרשים (אשר התברר כי היה כמעט הזוי) הלך על פני שומרו שרעבי, הגביה כדור מדויק אל סמי מלכה שניצב בפינת רחבת החמש והכיון מפריע (היכן היו הגנת בני־יהודה ושוערה?) בעט כדור־יעף אל הפינה הנגדית הנמוכה, וקבע 1–0.

בני־יהודה נראו ברגעים אלה אומללים מול הלחץ הבית"רי, ורק בדקה 15 בעט מישל דיין לראשונה לשער בית"ר, אך מזרחי, שהיה המצטיין בין האורחים, הציל. מסיבה לא ברורה פסק בית"ר ללחוץ ולפתע גילינו כי מי שמרוויח כדורים מהגנת בית"ר היה לא אחר מאשר מלמיליאן, שהפך כמעט עד לסיום המישחק לבלם שלישי. גם השמירה על אוחנה התחזקה.

שני חילופים של בני־יהודה במח־צית השנייה הגבירו את יתרונם. אייל חיים החליף את חוקיה, ששמר קודם על מלמיליאן. בני־יהודה תקפו עתה עם שלושה חלוצים, כש־אחד ברקוביץ באגף ימין ודוד גור־דנה הצעיר מקשים את החיים על הגנת היריב, ואילו במרכז מארגנים היטב את המשחק אייל חיים ומישל דיין. בית"ר הסתפק במיגננה, כשבחוד נותר רק אלי אוחנה. בדקה ה־56 מסר ברקוביץ לדיין, שבעט לשער וגורדנה הסיט את הכדור פנימה כדי לקבוע 1–1. מזרחי עוד הספיק להציל את שערו לפני שבית"ר, בהתקפה בודדת, עלה ליתרון. היה זה בדקה ה־67: הכדור הוגבה, אוחנה הסיט בראשו אל שחקן־הרכש האנגלי גדי הרדמולן שבעט פנימה.

בבני־יהודה החליף חזי שירזי את אייזנברג החלש, ובדקה ה־78 הושג שוויון: המגן אבי כהן ניסה להרחיק כדור, אך זה ניתז לגבה, ואי־הבנה בין השוער מזרחי לאבי כהן איפשרה לחזי שירזי להפתיע את שניהם ולנגוח בקלות פנימה, כדי לקבוע שיויון 2–2.

מי שהיה מרוצה יותר מהתוצאה הסופית, במחשבה שניה, היה רק בית"ר ירושלים.

השער הראשון של בית"ר ירושלים בשכונה: סמי מלכה מבקיע את השוער יעקב אסייג. אך בני יהודה השוו בסיום ל־2–2. (צילום: עודי קרן)

רוני לוי מנע 8 איקסים

ליגה לאומית

מאת יהושע שגיא

אילמלא שער מכבי נתניה את התיקו הכללי, היתה הליגה הלאומית רושמת אתמול שיא חדש עם תחילת מישחקי הסי־בוב השני של העונה: תיקו טוטאלי בכל שמונת המישחקים וטבלה, שאין בה אפילו שינוי אחד אחרי 8 מישחקים. אבל כיוון שרוני לוי ממכבי נתניה קילקל את האיקס השמיני, הוזז רק שניים־שלושה שינויים ק־לים והסדר עיד בטבלה, אחרי ש־7 מ־8 המישחקים הסתיימו באמור ללא הכרעה והולכי 16 הקבוצות הבקיעו רק 13 שע־רים.

המוביל הלאומי בית"ר י־רושלים שוב לא ניצח. שבת שניה ברציפות, אבל למזלו כל הליגה עובדת בשבילו וגם אחרי שתי מעידות עדיין נהנים הירו־שלמים מיתרון מבטיח של 9 נקודות. אתמול בשכונת התקווה הובילו הירושלמים פעמיים, אך בני יהודה לא נבהלו והצליחו להשוות, כדי לחלק את הנקו־דות בין שני היריבים (2–2).

מכבי תל אביב, שגילתה באחרונה שיפור מרשים ביכולתה, חזרה אתמול לסורה וסיימה רק 0–0 עם הפועל לוד שנעצרה תנופתו.

שמשון תל אביב שמר על מיקומו בצמרת הגם שהסתפק ב־1–1 במיפגש שהיה ביום שישי עם מכבי בפתח תקוה. מיד אחרי השמשונים מדורג הפועל כפר סבא, שגם הוא מאכזב, אחרי 0–0 ביתי עם הפועל באר־שבע.

גם בתחתית נותר סטאטוס קוו, ורק מצבו של בית"ר נתניה התמיר מאד אחרי שנכנע בדרבי העירוני למכבי, שטיפס מהמקום ה־12 ל־10. זה היה השינוי המשמעותי היחיד אתמול. מכבי יפו, כרגיל בעשור האחרון, שוב סיים בתיקו עם הפועל תל אביב (1–1) אחרי שהוביל מן הדקה ה־24 עד לדקה ה־72, בה הישווה משה סיני. מכבי יבנה, מתחת לקו האדום, סחט תיקו 1–1 מקבוצת הצמרת של מכבי חיפה, שהדבר היחיד הטוב שקרה לה היה שובו לכושר של זאהי ארמלי שכבש את השער לחיפה. דני נוימן, מאמן בית"ר תל אביב, מתאקלם בליגה הלאומית ואתמול הוביל את קבוצתו לתיקו 1–1 עם הפועל בפתח תקוה.

מלך השערים

1. א. מלמיליאן (בית"ר י־ם) 12
2. אלי אוחנה (בית"ר י־ם) 11
3. אלי יאני (הפועל כ"ס) 9
4. סמי מלכה (בית"ר י־ם) 7
- אלי דריקס (מכבי ת"א) 7
- יגאל מנחם (מכבי נתניה) 7

משה סיני, שכבש את שער השיוויון להפועל תל־אביב, ברגע תחת עינם הפקוחה של שומריו היפואים. (צילום: אריה קנפר)

היבנאים הלמו בחיפאים

מאת חיים מלינק

מכבי יבנה – מכבי חיפה 1–1 (1–0)

השער לחיפה: זאהי אר־מלי (9). ליבנה: ציון יעקב (60).

★ המצטיין: אבי רן.

● מכבי יבנה: לסנר, פרץ, אלקבץ, עלוואה, בוארון, בן־שמ־עון, ציון יעקב, חלפון, ועקנין, רמלה, גודדזה. המאמן: אליהו עופר.

● מכבי חיפה: רן, אהרוני, כהן, קלינגר, מרילי, רוזנטל, ממן, ברייליבסקי (אבו קרט), ארמלי, מזרחי, סלקטר. המאמן: שלמה שרף.

שפט אריה פרוסט, 1,500 צו־פים, ביבנה.

המשחק בין מכבי חיפה למכבי יבנה התחלק לשתי מחציות. בר־אשונה שלטה מכבי חיפה בשדה, כשעלתה בהרכב התקפי שכלל את סלקטר, מזרחי, ברייליבסקי וארמלי, ומגן הפעלתן ניוח מאחור. ואכן שער הבכורה לא איחר לבוא: בדקה ה־9 פרץ ממן, העביר לאחורי שוהר על הקו, הרים כדור בחצי גובה, וארמלי נגח פנימה לרשת 0–1. לאחר שער זה ניסתה יבנה להשוות בהתקפה בודדת שיניים, אך מאמציה עלו בתוהו.

במחצית השניה השתנתה התמונה. מכבי חיפה נחלשה בעקבות יציאתו של ברייליבסקי הנסוגה מעט לאחור, ואילו יבנה הולכת ללחוץ ביתר שאת. הלחץ נשא פרי בדקה ה־60. אלקבץ הרים כדור לרמלה שהעבירו לציון יעקב, והלה כבש את השער, 1–1.

ככל שקרבו מחוגי השעון לסיום הפך המשחק פרוע וברוטאלי, בעיקר מצד שחקני יבנה. השיא היה בדקה ה־78, בה בעט שחקן יבנה בשוער חיפה אבי רן בזמן ללא כדור, וללא תגובת השופט. מדקה זו ועד לסיום נראו שחקנים שוכבים על הדשא ולא היה טעם למשחק.

בתום המשחק הותקפו והוכו שח־קני מכבי חיפה על ידי אוהדי יבנה בדרכם לאוטובוס, ושוער שהיה במ־קום נפצע בעינו. חשוב שהנהלת יבנה תדאג לביטחון שחקנים אור־חים שכל רצונם לנצח בשטח המשחק ולא מחוצה לו.

את זה צריך למחוק

מאת שמואל קליגר

הפועל פתח־תקוה – בית"ר תל־אביב 1–1 (0–0)

השער לפתח־תקוה: מני בסון (65). לבית"ר: שלומי עמר (75).

★ המצטיין: שבתאי מוריס.

● הפועל פתח־תקוה: ד. גלזבי, קושווילי, בורניק, נ. אלון (הורוס), ד. לוי, נועם קייסי, חזן, מחמוד (אילה), מרכוס, ניר לוין, בסון. המאמן: אברהם גרנט.

● בית"ר תל־אביב: א. גלזבי־ברנגע, יעקב כהן, עמר, מורים, מזרחי, קבב (זווקאל), נסים כהן, עמנו, יונן כהן, שווייג (יוסי אודי). המאמן: דני נוימן.

שפט יצחק ברייצמן, 750 צו־פים בפתח־תקוה.

אפשר בהחלט לשים x על המישחק הזה: למחוק אותו, בכלל. כאילו לא נערך מעולם. לכיפת השמים שהתקדרה וכמו החלו להזיל דמעות עם סיומו. הכל גם על השערים המקריים הללו, שגם אלמלא הובקעו איש לא היה מפסיד דבר.

יסלחו לי הקוראים על חוסר התייחסות למחצית הראשונה. לא שכחנו אותה, הכל פשוט על ההלקאה העצמית. לא שבמחצית השניה זה נראה טוב בהרבה. לפחות הגיעו־הכדורים לרשת. בשביל זה הלא באנו למיגרש.

השער הראשון היה מלכודי לכל־דבר. אלי מחמוד הרים קרן ומני בסון נגח. אלי כדי למסור למישחק כדור קשתי. השוער הבית"רי אלי גלזבי, אח בכור של רוני גלזבי, שוער הפועל, יצא לכדור אשר נחת לתוך השער תוך שהוא פוגע במ־עופו בקורה.

ועכשיו שער השוויון, שגם צורת הבקעתו אינה הדיון נפרץ אצלנו. זה התחיל במסירה של יוסי אודי, שהחליף את שווייג, שניהם בהופעת בכורה העונה בבית"ר. הכדור הגיע לשלומי עמר, שהפסיד אותו לבלם איתן בורניק. הפסד היה בעצם ניצחון גדול, שכן בורניק בעט בעוצמה בכדור, אשר פגע בשלומי עמר וממנו ניתז בעוצמה הישר לזווית השער. ועכשיו למי לזקוף שער זה? לזכותו של עמר, שהכדור היבקו באשר או לחובת בורניק, שאלמלא נגע בכדור, כלום לא היה קורה.

נזכיר רק כי בדקה ה־55 הורחק ניר אלון בגלל פגיעה ביוסי מזרחי.

במחזור הבא

- ● בית"ר י־ם – מכבי חיפה (1–2)
- ● כפר־סבא – מכבי יבנה (2–1)
- ● באר־שבע – הפועל ת"א (0–0)
- ● מכבי יפו – מכבי ת"א (3–0)
- ● הפועל לוד – מ. נתניה (1–0)
- ● ב. נתניה – הפועל פ"ת (3–0)
- ● בית"ר ת"א – מכבי פ"ת (1–2)
- ● שמשון ת"א – בני־יהודה (1–1)

זה מתאים לאוקיאניה

מאת אילן פיש

מכבי תל אביב – הפועל לוד 0–0

★ המצטיין: יצחק נעמן.

● מכבי תל אביב: גינצבורג, קרייס (גולדברג), שמ־עונוב, אבי כהן, אוחנאי, אלי אשר (סגרוויה), מיקי כהן, לולו, אלון נתן, טבק, דריקס. המאמן: שמעון שנהר.

● הפועל לוד: יעקב בנו־דים, יצחק בנודים, נעמן, אודי בנודים, חביב, שרביט, רפי שמואל, יעקב הילל, סמרג'ה, רונן הילל (בן ממס), פרץ (באיה). המאמן: צבי רוזן.

שפט יאיר טילינגר, 6000 צו־פים, איצטדיון בלומפילד ביפו.

בלם הפועל לוד אודי בנודים (מימין) דולק אחרי אלון נתן, אבל גם מכבי תל־אביב ידע ימים יפים יותר. (צילום: אריה קנפר)

הכדורגל שלנו משתוקק כל כך להתחבר לכדורגל באירופה אך אינו מצליח לצוף אפילו מעל לרמה שמפגינות נבחרות אוקיאניה. אם מכבי תל אביב נחשבת לקבוצה המסוגלת להפיק כדורגל אטר־קטיבי ואם הפועל לוד נחשב בשבועות האחרונים לכוח עולה, אפשר להרכין ראש ולבכות מרה על מצבו העגום של הכדורגל הישראלי.

את המישחק אתמול אפשר לסכם במילה אחת: עלוב. פנים מחייכות לא נראו לאחר המישחק בחדרי ההלבשה. מאמן מכבי, שמעון שנהר לא מחפש תירוצים: "זה לא כדורגל", הוא אומר באכזבה גלויה. ואכן התבשיל שהוגש לא ראוי להיקרא מישחק כדורגל. 90 דקות התנועעו השחקנים על כר הדשא וכל אותו זמן לא מצאו לנכון לאיים בצורה ממשית על שער הקבוצה היריבה. בקושי נבעטו שתי בעיטות לכיוון מיסגרת השער (של אלון נתן ממכבי ושל הלודאי בן ממס).

שחקני מכבי תל אביב שגו כשביססו את מישחקם על שחקן אחד בלבד – אלי דריקס. כל כדור שהוציאו מרגלם נע לעברו. דריקס אמנם שחקן גבה קומה בעל שליטה טובה במישחק הראש, אבל כאלה לא חסרים בלוד. ליצחק נעמן לא היו בעיות מיוחדות במאבקיו עם דריקס והעוקץ של מישחק מכבי הוקהה. חוליית הקישור של מכבי תל אביב היתה גרועה ביותר. ההגנה, הגם שלא עמדה תחת עומס התקפות, היתה הגירה.

הפועל לוד לא הרשים יותר. ויקי פרץ היה אישי. רונן הילל, לצידו בחוד, השתדל אך לא תרם מאום. הקישור שמר על סולידיות עם זה של מכבי. קרן האור היחידה במישחק היתה הגנת לוד. לצד נעמן בלט גם אודי בנודים, שהיה חסר פשרות.

דמות עצובה נוספת היה השופט יאיר טילינגר, ששיפוטו עורר תמ־והות רבות.

בדרבי כזה מותר להתבייש

מאת חנן פארי

מכבי נתניה – בית"ר נתניה 0–1 (0–1)

השער: רוני לוי (5).

★ המצטיין: יהודה פילוסוף.

● מכבי נתניה: חביב, שמ־עון מנחם, חסן, בר, מולוף (כהן), לם, גאאוה, חלפון (מסיקה), רוני לוי, נתי עוזיה, יגאל מנחם. המאמן: זאב זלצר.

● בית"ר נתניה: פילוסוף, סיטוני, ססי, פרוסי, בוכריס (אילן עוזיה), איצקוביץ, יונה, סנדרס, תשובה, שלמה אודי, גלאם. המאמן: שמואל פרלמן.

שפט צבי שריר, 3000 צופים, מיגרש מכבי בנתניה.

נתניה אשר היתה בעבר הלא רחוק אחת הגדולות על מפת הכדורגל בארץ, צריכה להתבייש ברמתו הנחלשה של מישחק הדרבי בין מכבי לבית"ר נתניה.

מבית"ר, סוגרת הטבלה, לא צי־פינו למאום, מה עוד שמשורותיה שוחררו באמצע השבוע שעבר שני השחקנים היחידים המסוגלים להת־עלות לרמה בינונית בליגה הלאו־מית, יוסי אודי וחיים לוי. מכבי, אשר בעונה האחרונה מאכזבת את אוהדיה, התקשתה אתמול, מול שרי־די בית"ר, לפתח מישחק כדורגל ראוי לשמו, ולחובתה יאמר כי לא הצליחה להבקיע יותר משער אחד לרשתה של סוגרת הטבלה.

שתי הקבוצות הפתיעו במערך של שלושה חלוצים, אולם מי שקיווה כי הדבר יביא לפיתוח מישחק התקפי, טעה. מול חלוצי מכבי ניצב אתמול שוער הבית"רי יהודה פילוסוף הוותיק, אשר במספר הצלות ויציאות טובות לכדורי גובה, הוכיח כי בית"ר היתה יכולה לשנות את מעמדה בליגה אם היתה טורחת להביאו קודם לכן.

מכבי זכתה במלוא הנקודות הוד־רות לשער מקרי שנכבש כבר בדקה החמישית. מגן קבוצת הנוער במכבי, בהופעת בכורה בליגה הלאומית, החזיר כדור לאחור לשוערו, בלי להבחין ברוני לוי שארב מאחוריו. זה עט על המציאה, התגנב מאחור וניצל את יציאת פי־לוסוף כדי להקשית כדור פשוט לרשת השופה – 1–0.

הפ. ת"א – יפו: כרגיל

מאת עמי הרמן

הפועל תל־אביב – מכבי יפו 1–1 (1–0)

השער להפועל תל־אביב: משה סיני (72). למכבי יפו: שלמה אלקלומברה (24).

★ המצטיין: שלמה קירט.

● הפועל תל־אביב: אלתר, עמר, אקהרין, זאגה, הרשלי־קוביץ, ברנס (ליבוביץ), סיני, ארטה (קרבאנו), ראנו, לוי, לנראו. המאמן: דוד שוויצר.

● מכבי יפו: קוזניצקי, לניאדו, כהן צדק, סלימן, באריה, קירט, יוסי לוי, מזרחי, אלקלו־מברה, מלכה, ציפורס. המאמן: נסים חלב.

שפט עובדיה צבי, 5,000 צו־פים, איצטדיון בלומפילד.

גם אתמול לא הצליחו שחקני הפועל תל־אביב לנצח את מכבי יפו. ניצחון אחד בלבד השיגו שחקני הפועל תל־אביב במשך עשר שנים, ועובדה זו מדברת בעד עצמה.

חניכיו של דוד שוויצר היו אומנם טובים יותר בכל הקשור לשליטה במרכז השדה, אך לקו ביכולת הסיום. הם שגו כאשר ניסו להחדיר עם הכדור לשער, מיעטו לבעוט והירבו להגביה כדורים לעבר רחבת שער יפו. שם ניצבו שלמה קירט וכהן צדק כחומה בצורה והדפו כדורים.

לעומתם היו היפואים ראשונים תמיד לכדור, לחצו היטב וכבשו שער יתרון בדקה ה־24. שלמה אלקלומברה קיבל את הכדור כ־20 מטרים משער הפועל תל־אביב, התקדם קמעה ובבעיטה בחוזקה לעמוד השער ולרשת, 1–0 למכבי יפו.

שחקני הפועל המשיכו לתקוף גלים גלים את שער יפו ובדקה ה־72 זכו בשער שיוויון. הכדור נשלח לעבר רחבת שער יפו ומשה סיני בעט היטב, וקבע 1–1. בהמשך ניסו שחקני הפועל תל־אביב להשיג שער ניצחון, אך חזרו על טעויות המחצית הראשונה ובכך איפשרו לשחקני יפו לגונן על שערם ולש־מור על התיקו.

גדי הרדמולן, שכבש את השער השני להפת בית"ר ירושלים בשכונה, בניסיון נגיחה שנבלם. (צילום: עודי קרן)

כך מבריחים קהל

מאת נפתלי ועירא

הפועל כפר־סבא – הפועל באר־שבע 0–0

★ המצטיין: יוסי שושני.

● הפועל כפר־סבא: שמיר, אידינגר, רבינוביץ, סימון, אייז־נשטיין, מללי (תמיר ברזויס), אופיר ברזויס, מימוני (מרגנן), רביבו, נוזר, יאני. המאמן: ניסים בכר.

● הפועל באר־שבע: זר־כוביצקי, ברחמי, דודיי, אילוז, חיון, הזן, צרפתי (גונן), שושני, עזרי, ויצמן, אוחנה (אוחיון). המאמן: דרור ברנר.

שפט: משה אשכנזי, 2,500 צופים, בכפר־סבא.

מבריחי הקהל מכפר־סבא ומבאר־שבע "גילו" זאת ביום שמש שכזה: לא כשרון להם ולא יכולת ומעט מאוד רצון; מפגן של חולשה וזלזול בקהל; כמות אפסית של אירועים ליד שני השערים ומערכים תמוהים – על כן 0–0 ותעודת עניות לשתי קבוצות, המסוגלות לרתק ולהפיק מעצמן הרבה יותר.

מה קרה באיצטדיון הכפר־סבאי שהביא את האלפים לקום על רגליהם בתום 90 הדקות המביישות, ולשרוק "בוז" מתמשך? דומה כי התגובה הנזעמת של הצופים באה להביע מחאה קולנית על ההתייח־סות הנדירה המעליבה של שחקני שתי הקבוצות למשחק ולקהל.

חוסר רצינות והתייחסות כפי שהפגינו 26 הכדורגלנים ששיתפו אתמול במשחק קשה להוות גם בד־מיון הפרוע.

המחצית הראשונה היתה פחות גרועה. כפר־סבא עם יואב מללי ואו־פיר ברזויס בחוליית הקישור השתלטה על מרכז המגרש, ובזכות ניידותו של איתן רביבו היתה לשליטה הבלעדית בשדה. עקב אכילס של הקבוצה היה הפעם בחוליית החוד. אלי יאני ונאיד נוזר לא הסכילו להתמודד עם המערך המתוגבר של הגנת באר־שבע ולא זכו לתמיכה מספקת מהעורף.

במחצית השנייה השתנתה הת־מונה מקצה לקצה. באר־שבע הש־תלטה על המגרש ודחקה את כפר־סבא לשטחה, אולם גם היא הטילה להתקפה רק את אלי ויצמן ויוכל אוחנה, אשר לא יכלו להתמודד עם ארבעה־חמישה מגינים מקומיים.

● יעקב סלוק מחולון זכה בשבת באליפות ישראל בקליעה באקדח צלליות. לאחר שצבר 569 נקודות הקדים את חברו לאגודה שלמה שפיר, שצבר גם הוא מספר נקודות זהה.

● שלושה רוכבי אופניים סיימו בשבת בזמן זהה מירוץ כביש שהיה באיזור רמלה–לטרון וצומת בושן, לאחר שעברו 35 ק"מ בזמן של 1:00.01 שעה. ראשון הוכרז: סי שמעוני.

ליגה א'

במשחקי המחזור ה־17 היו התו־צאות הבאות:

● מחוז הצפון: הפועל טירה – מכבי עפולה 1–0 (1–0), הפועל טייבה – בית"ר חיפה 1–0 (1–0), הפועל טירת הכרמל – הפועל בני טמרה 0–3 (0–0), הפועל קרית אתא – מכבי חדרה 0–0, הפועל אור עקיבא – מכבי אחי נצרת 0–0, מכבי טמרה – הפועל רעננה 1–0 (0–0), הפועל קרית שמונה – הפועל "עליה" כפר סבא 1–1 (0–0).

● מחוז הדרום: הפועל בת־ים – בית"ר באר־שבע 1–2 (0–0), הפועל רמת־השרון – הפועל אשק־לון 1–1 (1–0), הפועל אזור – הפועל אור־יהודה 1–3 (1–2), הפועל רמלה – הפועל יהוד 0–0, הפועל קרית־מלאכי – מכבי לוד־ס חולון 2–0 (2–0), הפועל בית־שמש – הפועל קרית־אונו 1–2 (1–0), הפועל ראשון־לציון – מכבי קרית־גת 1–0 (0–0).

חולון לוחצת על חיפה

ניצחה 1–0 את הכח רמת גן, עלתה למקום השני ומפגרת רק ב־3 נקודות אחרי הפועל חיפה שנפרד במגרשו 0–0 מהפועל עכו

ליגה ארצית

מאת משה הר־געש

הפועל חולון והפועל יהוד שיפרו את מעמדם בטבלה, בגלל איבוד נקודות של המוליך הפועל חיפה והמדורג שני ערב המחזור, הפועל חדרה. הפועל חיפה לא הצליח לנצח במגרשו את הפועל עכו וסיים עימו בתיקו 0–0. הפועל חדרה הילך תיקו (1–1) במישחק חוץ עם בית"ר רמלה ונסוג למקום השלישי. הפועל חולון ניצח בחוץ 1–0 את הכח רמת־גן וטיפס למקום השני, בזכות עדיפות בהפרש השערים על חדרה. מספר נקודות זהה יש גם להפועל יהוד שהבקיע בחוץ 3–1 את בית"ר נהריה ועלה למקום ה־4.

17 שערים הובקעו במחזור ה־16. רק הפועל ירושלים ניצח בבית. הפועל יהוד והפועל חולון ניצחו בחוץ, חמישה מישחקים הסתיימו בתיקו, חמש קבוצות לא הבקיעו, שוקן אחד הורחק.

הפועל חיפה — הפועל עכו 0–0

★ המצטיין: דוד הלמן.

לחיפאים היתה עדיפות בולטת אך הם לא הצליחו להבקיע את העכואים הנמרצים שלחמו ללא פשרות. שתי ההזדמנויות הבולטות שלהם להבקיע היו בפתיחות המחצית השניה. בדקה ה־48 בעט רונן רוזמן מ־25 מ' לקורה. בדקה ה־52 ביצעו החיפאים את ההתקפה היפה במישחק, בסיומה בעט רוני מלכה מאמדיר למשקוף השער.

שפט יהושע לויה. 3,000 צופים, בקריית אליעזר.

אברהם ציבין

הפועל חולון — הכח רמת־גן 1–0 (0–0)

השער: ארז שקרוקה (6).

★ המצטיין: ארז שקרוקה.

שער בודד בפתיחות המישחק הספיק לחולונים, כדי להשיג ניצחון חוץ ראשון העונה. בדקה ה־6 הגביה בני רמתי כדור מקרן, השוער שלמה גורדון הדף לרגלי שקרוקה וזה בעט לרשת. בהמשך התפתח מישחק נוקשה וחורק. בדקה ה־73 הורחק עמי כהן מהכח, לאחר שפגע בלי כדור בשקרוקה.

שפט יוסף ויאנבג. 700 צופים, באיצטדיון "וינטר" ברמת־גן.

יוסף חבס

בית"ר רמלה — הפועל חדרה 1–1 (0–1)

השער לרמלה: עמי אלמוג (36), עצמית. לחדרה: דוד שפירא (53).

★ המצטיין: מרדכי לוי.

שער־עצמי של אלמוג הארוח היקנה לרמלאים יתרון מפתיע, אך הורדהים התאוששו במחצית השניה הכתיבו את הקצב. הם הצליחו להשוות ע"י דוד שפירא בפתיחות המחצית השניה. הופעת הבכורה של עודד מכבס בהפועל חדרה נרדתה מפאת מזולה.

שפט עובדיה בן־יצחק, 200 צופים, איצטדיון וינטר ברמת־גן.

הפועל יהוד — בית"ר נהריה 3–1 (0–1)

השערים ליהוד: יצחק בלחסן (41), יורם ארזן (64), דניאל שור (85). לנהריה: אברהם פיאטה (77).

★ המצטיין: יצחק בלחסן.

האורחים מיהוד לא התקשו להבקיע את שחקני נהריה המדורגים בתחתית. ליהוד היה יתרון ברור ברוב שלבי המישחק. שהתבטא היטב בתוצאה. המצטיין היה המולך הוותיק יצחק בלחסן.

שפט בני כהן, 500 צופים. בנהריה.

הפועל ירושלים — הפועל טבריה 3–1 (1–2)

השערים לירושלים: יאיר אסייג (12), עופר יחזקאלי (41), אבי סבן (51). לטבריה: מאיר עמר (6).

★ המצטיין: עופר יחזקאלי.

הגיכיו של יהושע פיינגבים הח־ליה, כי לא ויתרו עדיין על שאיפו־תיהם בטבלה. הם ניצלו עד תום את ביתיותם, כדי לנצח את הפועל טבריה בהפרש משכנע. האורחים הובילו ראשונים, אך יתרון זה החזיק מעמד 6 דקות בלבד. בשלבי הסיום הרחוק המאמן פיינגבים, לאחר חי־לופי דברים עם השופט יוסף גרוסמן.

1,000 צופים. ימק"א ירושלים.

הפועל דימונה — הפועל בית־שאן 2–2 (0–1)

השערים לדימונה: יצחק בן־ברוך (45), שמואל אבוטבול (68). לבית־שאן: יהודה בן־סימון (60, 76).

★ המצטיין: שלום לוי.

התוצאה משקפת נאמנה את יחסי הכוחות. הצופים נהנו מאירועים ליד השערים, אם כי הודו לביתם מאוכ־זבים במקצת, לאחר שקבוצתם הובילה פעמיים ובסופו של דבר לא ניצחה. הבולט במגרש היה קשר הרכש של האורחים שלום לוי ממכבי חיפה.

שפט יצחק רוזנברג, 800 צופים. בדימונה.

הפועל מרמורק — הפועל רמת־גן 1–1 (1–1)

השער למרמורק: אילן בן־דרור (44). לרמת־גן: שמעון פריץ (9).

★ המצטיין: פריץ פרידמן.

לשחקני מרמורק היה יתרון קל, אך הם לא הצליחו להשיג יותר מנקודה. שחקן הרכש שמעון פריץ היקנה יתרון ראשון לרמת־גן כבר בפתיחות, בן־דרור השווה לפני ההפסקה.

שפט חיים ליפקוביץ, 200 צופים, ברחובות.

מכבי רמת־עמידר — מכבי שעריים 0–0

★ המצטיין: אייל עמנואל.

זה כבראה יכול לקרות רק אצלנו. רמה דלה, שערים אין וגיבור המישחק הוא השופט. מדובר בספ־הכל בטעות אנוש, אך זהו ללא ספק מקרה נדיר. השופט סאבי אלנקוה ביצע את מלאכתו ללא דופי עד לדקה ה־87. בדקה זו שרק לסיום והשחקנים ירדו לחדרי ההלבשה. אלא שקוניו לא ויתרו, העירו את תשומת ליבו והוא ביקש מהשחקנים לחזור לכר הדשא ולמלא את הזמנם. המאמן הספורטיבי כלל שלושה אירועים בלבד, הודגמות

טבלת הליגה הארצית

.1	הפועל חיפה	16	21–9	30
.2	הפועל חולון	16	16–8	27
.3	הפועל חדרה	16	23–16	27
.4	הפועל יהוד	16	21–18	27
.5	הפועל ים	16	20–18	26
.6	הפועל עכו	16	19–14	25
.7	מכבי שעריים	16	13–8	22
.8	רמת־עמידר	16	12–15	22
.9	בית־שאן	16	17–20	20
.10	בית"ר רמלה	16	14–17	19
.11	הפועל ר"ג	16	7–11	19
.12	הפ' טבריה	16	21–23	18
.13	הפ' מרמורק	16	18–24	16
.14	הכח רמת־גן	16	9–17	16
.15	בית"ר נהריה	16	11–17	14
.16	הפ' דימונה	16	12–21	12

במחזור הבא

- הפועל חיפה — ב. נהריה (1–0)
- הפועל עכו — הפועל ים (1–1)
- הפ. טבריה — ר. עמידר (4–2)
- מ. שעריים — הכח ר"ג (1–0)
- הפועל חולון — ב. רמלה (0–0)
- הפ. חדרה — מרמורק (2–1)
- הפ. ר"ג — הפ. דימונה (0–0)
- בית־שאן — הפועל יהוד (2–2)

נוחה לאלי תגר מעמידר שהחמיץ מקרוב במחצית הראשונה, ושני כדורים שבעטו שחקני שעריים מלבי שרעבי ויצחק צבי למשקוף שער עמידר במחצית השניה.

250 צופים, ברמת־עמידר.

מלך השערים

.1	עופר דן (הפ. טבריה)	9
.2	יהודה הנגאף (יהוד)	8
.3	א. שקרוקה (חולון)	6
-.	מ. בלשטיין (רמלה)	6
-.	הלל קפלן (בית־שאן)	6

אזולאי: היה לנו ניצחון ביד שניאור: היינו טובים והחמצנו

מה הם אמרו

בני־יהודה — בית"ר ירושלים

● חנן אזולאי, בית"ר ירושלים: אני מרוצה מהתוצאה אך היה לנו כבר ניצחון בידיים וטעות שלנו גרמה לשוויון.

● יצחק שניאור, מאמן בני־יהודה: היינו טובים יותר ברוב שלבי המשחק אך החמצנו הרבה. לבית"ר היו רק שתי התקפות והם כבשו בהן פעמיים.

הפועל תל אביב — מכבי יפו

● שלמה קירט, מכבי יפו: להפועל תל־אביב היתה עדי־פות במרכז השדה אך אנחנו היינו עדיפים ברוח הלחימה. מכבי יפו לא יירד לליגה הארצית.

● דוד שוויצר, מאמן הפועל תל־אביב: לא הלך לנו נגד מכבי יפו. כולם ראו כמוני שהיינו עדיפים אך לא הלך. אני מקווה להמשך טוב יותר.

שמשון תל אביב — מכבי פתח תקוה

● ליאון קונסטנ־טינובסקי, מאמן מכבי פתח תקוה: אני כמובן מאוכזב מהתוצאה למרות שלאחר מעשה היא שיקפה את יחסי הכוחות בשדה.

● יעקב גרונדמן, מאמן שמשון תל־אביב: במחצית הר־אשונה לא שיחקנו טוב אך במחצית השנייה השתפרנו מאוד והיינו קרובים לניצחון, אבל בטבלה יירשם רק תיקו.

הפועל כפר־סבא — הפועל באר־שבע

● נסים בכר, מאמן הפועל כפר־סבא: אנו בתקופה קשה ואני מברך על כל נקודה שאנו משיגים בליגה של תיקו.

● אלי ויצמן, הלוץ הפועל באר־שבע: היתה לנו מטרה לא

להפסיד תוך ניסיון לגנוב שער. אני שמח שלפחות את החלק הראשון הצלחנו לבצע.

מכבי יבנה — מכבי חיפה

● אבי רן, שוער מכבי חיפה: מגרש כזה אסור שיהיה בליגה. חוזרים מאה שנה אחורה. גם מהאוהדה היה נכשל פה.

● ציון יעקב, מכבי יבנה: שיחקנו יותר טוב ממכבי חיפה והחמצנו. שמח שהשוונו.

מכבי תל־אביב — הפועל לוד

● אודי בנודיס, הפועל לוד: המישחק של מכבי היה שקוף. סגרנו את הדריקס והכינו בנקודה.

● שמעון שנהר, מאמן מכבי תל אביב: מתנות לכל ביקורת. חסר דמיון. זה לא כדורגל. בקצב הזה אין לנו מה להפש.

מכבי נתניה — בית"ר נתניה

● ראובן סימוני, בית"ר נתניה: מכבי לא ראוי לניצחון. הוא הבקיע גול בגניבה ועד לסיום ביזבז יותר זמן מאשר לשחק. הרמה שלו לא יותר טובה מהרמה שלנו.

● ברוך הכמן מכבי נתניה: זה מסוג המישחקים שבאים לנצח ולשכוח. הקבוצה שלנו צריכה לאסוף נקודות בליגה כדי לברוח מהתחתית, ומה שחשוב זה שניצחנו.

הפועל פתח־תקוה — בית"ר תל־אביב

● אלי ג'רבי, שוער בית"ר תל־אביב: ספגתי שער ואחרי רוני שוער הפועל פ"ת גם הוא ספג שער אחד. את הניצחונות נשיג במישחקים אחרים.

● אברהם גרינגר, מאמן הפועל פ"ת: שחקני היו בלחץ, השתדלו להבקיע ובדוי היתרון שהיה לנו במרכז המגרש לא הצלחנו להבקיע יותר מפעם אחת.

בעיטה חופשית

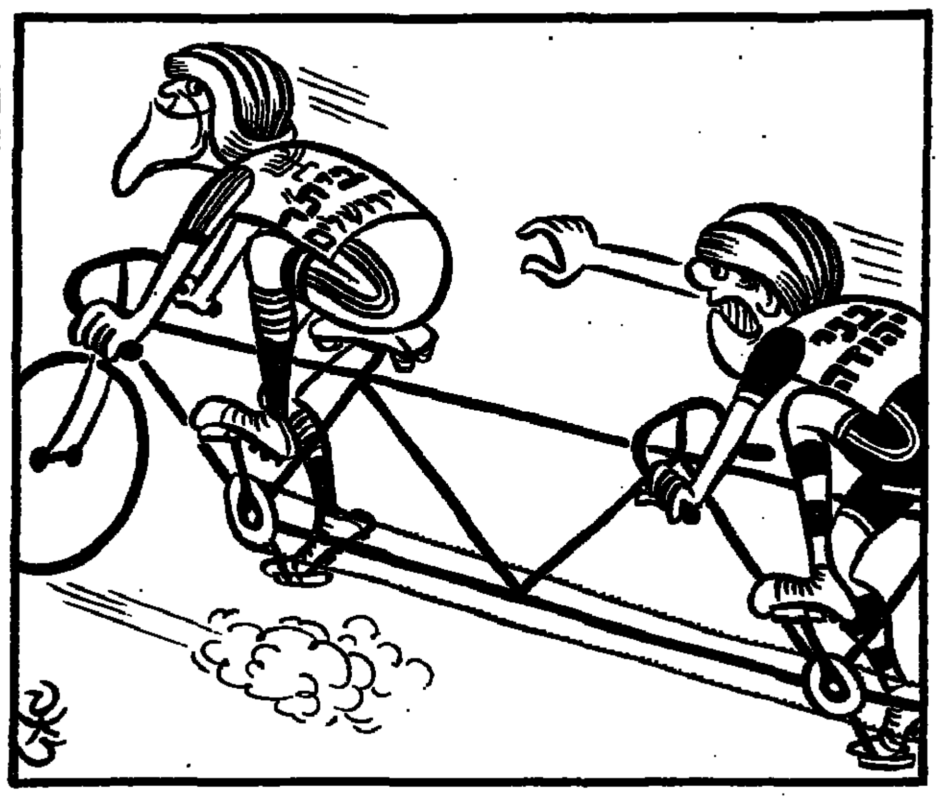

לאחר שהדיח גם את הצ'כי נובאצ'ק מנסדורף נגד מקנרו בחצי הגמר בפילדלפיה

טניס

פילדלפיה (ע"צ ואי־פי). אלוף הטניס הישראלי עמוס מנסדורף, המדורג מס' 16, עלה בליל שבת לחצי הגמר הטורניר המקומי, כש־ניצח את הצ'כי קארל נובאצ'ק (מדורג 10) בשלוש מערכות, אחרי מאבק המבקף. עמוס הפסיד במע־רכה הראשונה 6–7 (1–7 בשובר השוויון), אך אחרי כן ניצח 6–3, 6–4.

מנסדורף עמד להתמודד הלילה עם האמריקאי ג'ון מקנרו, המדורג 4, שניצח את השוויצי יעקב לאסק (מדורג 11) 6–2, 6–3.

אחר ליום שישי הוזל מנסדורף מכסקיה בשמינית הגמר, כאשר הדיח מהטורניר את השוודי יאן גונארסון 7–5, 6–1. הניצחון עורר הדים גם משום שגונארסון גבר כמן קודם לכן על המדורג 3, בן ארצו מאטס וילאנדר 7–5, 7–6.

סופר "ספורט הארץ" בסקר־דינאוויה, אליהו זהבי, מדווח כי עי־תוני שוודיה הלקו שבחים רבים למנסדורף, אך התקשו "להסביר" לקוראיהם ביצד הוכרע מבצח של וילאנדר על ידי הטניסאי הישראלי. יאן התלונן על מיחושי שרירים, לאחר המאמץ שהשקיע להבריע במיפגש עם וילאנדר.

לחצי הגמר האחר עלו האמריקאי טים מאיוט (מדורג 5) שניצח את בן ארצו יפול אנבוקר (14) 7–5, 6–4, והצ'כי מילאן שרייבר (מדורג 9), שהפתיע בניצחון 6–3, 7–6 (7–0) בשובר השוויון) על האמריקאי ג'ימי קונורס (מדורג 2).

בשעה מאוחרת יותר נמסר, כי מאיוט עלה לגמר לאחר שניצח את שרייבר 6–3, 6–2.

בתחרות הנערכת כאן באולמות יוזולקי פרסים בסך כולל של 375 אלף דולאר.

בלום ופרקיס ניצחו בזוגות בליון

ליאון (ע"צ). הישראלים גלעד בלום ושחר פרקיס ניצחו בזוגות, בסיבוב השני של טורניר הטניס המקומי, את מיכאל מורטנסן מדנ־מרק וסור גלסן מארה"ב 6–3, 6–4.

השוודים לונדגרן ונסטרום ניצחו את רונלד אגנור וטאריק בנהאבילס 7–5, 7–6.

במישחקי היחידים עלה הנדרשוני יאניק נואה לחצי הגמר. כשניצח את האמריקאי בליין וילנבורג 6–2, 6–3. נואה עמד להתמודד אמש עם האמריקאי קלי ג'ונס, אילו בחצי הגמר האחר מתמודד האמריקאי סור גלסן עם השוודי יואכים ניסטרום.

● ציון הצרפתי מאגודת אילון ניצח בשבת במירוץ נסיציונה המר־סוחי, לאחר שעבר 13 ק"מ בזמן של 44.57 ד'. בקרב הנשים ניצחה אתי אמולג מנהריה 1:06.08 שעה. במירוצים השונים השתתפו יותר מ־200 רצים, ביניהם רצים מחו"ל.

● המתעמה היתה אתמול כנגר אליפות ישראל לנשים בקליעה, כאשר בכבורה זכתה אודלי אלון מחדרה, שצברה ברובה ועיר 20 כדור בשלושה מצבים 557 נקודות. אלון הקדימה את האלופה הוותיקה חני קשנסקי מחיפה 543 נקודות. באליפות הקבוצתית זכה הפועל חדרה עם 1608 נקודות.

כדורסל

זיסמן קרע שריר

לא יוכל לשחק מחר בליגה ובחצי גמר הגביע

מאת סופר "ספורט הארץ"

שמואל זיסמן, רכז הכדורסל המצ־טיין של הפועל גליל־עליון, קרע שריר ברגלו ולא ישחק מחר ביורוש־לים במחזור האחרון של הליגה הלאומית. זיסמן גם לא יופיע ביום ה' הקרוב למישחק נגד אליצור נתניה בגביע המדינה, ולא יתמודד עם הפועל תל־אביב במישחק הרא־שון של הגמר־סל ב־16 בפברואר — על כך מסר אתמול ד"ר אסא לביאל, רופא הקבוצה.

לדעת הרופא יוכל זיסמן להחלים כליל עם טיפול נאות בתוך שבוע־יים. הבוקר ייבדק הכדורסלן בבית החולים ע"ש שיבא בידי רופא הספורט ד"ר יהודה עמית.

לארגי חוזר היום מארה"ב

מאת שמואל קליגר סופר "ספורט הארץ"

מייק לארגי, כדורסלן הפועל תל־אביב, חוזר היום לארץ לאחר תקופת החלמה בת שבועות אחדים בארה"ב — שם נותח בגבו.

אפשר שלארגי יגיע לאימון הפועל תל־אביב כבר הערב, אף כי לא יטול בו חלק פעיל (הפועל תל־אביב יתמודד מחר בליגה עם מכבי רמת־גן).

בחוגי הנהלת הפועל תל־אביב העריכו אמש, כי לארגי יוכל ליטול חלק במישחקי הגמר־סל (מישחק ראשון של הפועל תל־אביב עם הפועל גליל עליון ב־16 בפברואר).

לגבי חיים ולוטיקמן ההערכות פסימיות יותר.

כדורגל

מוזמנים חדשים לסגל הנבחרת

מאת סופר "ספורט הארץ"

מילייני מיזיק, מאמן נבחרת ישראל בכדורגל, הוסיף 6 שחקים חדשים לאימון הסגל הלאומי שיהיה מחרתיים. השישה: אבי כהן מבית"ר ירושלים, אלי דריקס ממכבי תל־אביב, יגאל מנחם ממכבי נתניה, משה איזנברג מבני־יהודה ושניים ממכבי חיפה, גיד קליגר וליאור רו־זנטל. הנבחרת מתכוננת למיפגש הידידות הבין־ארצי עם צפון־אירלנד ב־18 בפברואר. עדיין לא ברור אם המוזמנים החדשים ייכנסו אל הסגל באופן קבוע.

נבחרת מלטה תבוא לישראל בסוף שנה זו למיפגש רעים בין ארצי.

אתלטיקה

הצלחות לירושלים בתחרות בהדר־יוסף

השיאנים בטים נקבעו אתמול בתחרויות אתלטיקה בהדר־יוסף. בקרב האצנים זכה יהודה מולדי מהפועל ירושלים שצבר 1553 נקו־דות. הוא רורג שני ב־60 מ' ב־7.32 שנ' וב־150 מ' ב־16.85 שניות. שני דורג יואב שרון הפועל ירושלים עם 1558 נקודות. הוא היה ראשון ב־60 מ' ב־7.29 שנ' ושלישי ב־150 מ' ב־17.05 שניות.

בין הנשים זכתה גילי דיישן מהפועל ירושלים שהגיעה ראשונה ב־60 מ' ב־7.90 שנ' וב־150 מ' ב־19.24 שניות.

בתחרות המבוגרים הושגו בין השאר התוצאות: 600 מ' — אורן פיילר 1:25.52; 2,000 מ' אמנון פילו 5:50.80; הטלת כידון — עמי כהן 56.50 מ'. בקרב חמש לגילאי 16 זכה יוסי אלדר שצבר 3157 נקודות.

נשים: 600 מ' — מאיה ינקלביץ 1:34.14; 2,000 מ' — גילי אברמסקי 7:21.69; קפיצה לגובה — גבי רוזן 1.70 מ'. בקרב חמש לבנות 18 ניצחה נאוה הרבסט עם 3176 נקודות.

אן. בי. איי.

המזרח נגד המערב הערב בסיאטל

שידור ישיר בטלוויזיה הישראלית משעה 22.20

מאת סופר "ספורט הארץ"

מיפגש הכדורסל המסורתי בין נבחרות המזרח והמערב, בו יככבו טובי הכדורסלנים בליגה המקצוע־נית של ארה"ב (אן. בי. איי.), יהיה הערב בסיאטל, מדינת וושינגטון, ומהלכו יועבר בשידור ישיר על ידי הטלוויזיה הישראלית החל בשעה 22.20. המיפגש נחשב לאחד האירו־עים המרתקים בספורט האמריקאי, אף כי הוא נושא אופי של מופע ראווה.

בנבחרת המזרח יככבו בין היתר לארי בירד, דומיניק וילקינס ו־מייקל ג'ורדן, ואילו בשורי המערב יופיעו מג'יק ג'ונסון, אקים אולז'ון וג'יימס וורת'י.

השדר האמריקאי דיק סטוקטון יפתח את השידור בדברי ברכה לצו־פים בישראל. מן האולפן בירושלים ישדר יורם ארבל, ולצידו יהיו הפרשנים אריה מליניאק וטל ברודי. באולפן בתל אביב יוארחו שחקני האן. בי. איי. לשעבר קני באביסטה, ארל ווילייאמס וקרל נוורסט.

הניחוש הנבון בטוטו

.1	מכבי יבנה — מכבי חיפה	x
.2	בני יהודה — בית"ר י־ם	x
.3	מכבי פ"ת — שמשון ת"א	x
.4	הפועל פ"ת — בית"ר ת"א	x
.5	מכבי נתניה — ב. נתניה	1
.6	מכבי ת"א — הפועל לוד	x
.7	הפועל ת"א — מכבי יפו	x
.8	הפ. כפ"ס — הפ. ב"ש	x
.9	ב. נהריה — הפועל יהוד	2
.10	הפ. דימונה — בית שאן	x
.11	הפ. מרמורק — הפ. ר"ג	x
.12	ב. רמלה — הפועל חדרה	x
.13	הפועל ים — הפ. טבריה	1
.14	הפ. חיפה — הפועל עכו	x

אחרי 13 שבועות: אוורטון ניצחה 1–3 והדיחה מהפיסגה את ארסנל שלא שיחקה

מיקי האזארד מוליך שולל את שוער שפילד ונסדיי בבעיטת 11 מטרים, בדרך לניצחון 2–0 של צלסי בלונדון. (צילום־רדיו אי־פי).

ליגה אנגלית

לונדון (ע"ר ואי־פי). אוורטון לא החמיצה את ההזדמנות ועלתה השבת לראש טבלת הליגה האנג־לית, כשניצחה במחזור ה־27 את קובנטרי 3–1. היה זה דווקא לאחר שהקבוצה המארחת פיגרה 0–1, לאחר שער של סיריל רג'יס בדקה ה־13. כדורגלן נבחרת אנגליה גארי סטיבן כבש שני שערים לאוורטון, לפני ההפסקה בסיועו של מגן קובנטרי ניק פיקרינג. ובדקה ה־52 בבעיטת 11 מטר לאחר נגיעת יד של לויד מקגראת. אדריאן הית הבקיע את השער השלישי לאוורטון בדקה ה־67.

היה זה התילוף הראשון בפיסגה לאחר שארסנל הוליכה את הטבלה במשך 13 שבועות. ארסנל לא שיחקה אתמול, כיוון שהיום תשחק נגד טוטנהאם בחצי הגמר הראשון בגביע לישלודרים. גם ליברפול היתה אתמול חופשית.

נוטינגהאם לא הצליחה להעפיל למקום השלישי, מפני שסיימה בתיקו 1–1 במישחק חוץ עם ווטפורד. המארחים הוליכו כבר כעבור שתי דקות וחצי משער שהבקיע ג'ון בארנס. גארי ברטלס, שהחליף את הפלנדרי ג'ונס מסוחר שחלה בשפעת, הופיע במישחקו הראשון בשנת 1987, כבש את השער המשווה בדקה ה־52. ניצחונות חוץ השיגו קווינס פארק ריינג'רס על אסטון וילה, 1–0; נוריץ' על סאותהמפטון, 2–1, ואוכספורד על ווסטהאם, 1–0. במישחק מרתק סיימו בתיקו 2–2 ניוקאסל ולוטון.

רובסון חזר והתמיד

בריאן רובסון, קפטן נבחרת אנגליה ומנצ'סטר יונייטד, חזר להרכב לאחר פציעה שנמשכה כ־6 שבועות החליף את האירי נורמן וויטסייד, שהושעה. אולם רובסון היה חסר מזל, כשהחמיץ מיד אחרי הפסקה בעיטת 11 מטרים במיש־חק בלונדון נגד צ'ארלטון. השער הבודד זינק ועצר את הבעיטה, ויונייטד התמיצה הורמנות לזכות ב־3 נקודות. במישחק נוסף גברה לסטר על ווימבלדון 3–1.

בליגה השניה מוסיפה פורטסמות להוליך עם 54 נקודות מ־26 מישח־קים, לאחר שהשיגה ניצחון חוץ 1–0 על איפסוויץ'. היא מקדימה ב־7 נקודות את דרבי, שנפרדה בתיקו 2–2 מברמינגהאם. ניצחון חוץ 3–0 השיגה סאנדרלנד על ברייטון. יתר התוצאות: האדרספילד — הוסט בדד מיד' 2–1, שפילד יונייטד — לידס 0–0, סטוק — קריסטל פאלאס 3–1.

בסקוטלנד לא חל שינוי בצמרת, כי כל 4 הראשונות ניצחו. המוליכה סלטיק הביסה את סנט־מירן 3–0 ולזכותה 49 נקודות מ־32 מישח־קים. היא מקדימה בשתי נקודות את גלאזגו ריינג'רס, שקיימה מישחק פתוח. ריינג'רס השיגה ניצחון חוץ גבוה על הארטס, 5–2, כשפלק כבש שני שערים והמבהל־שחקן גרהאם סאונס כבש אחד מן השערים.

דאנדי יונייטד, השלישית בטבלה עם 44 נקודות, ניצחה את פלקירק 2–1. אברדין, עם נקודה פחות במ־קום הרביעי, גברה על מאתרוול 1–0.

תוצאות נוספות: קלידבאנק — דאנדי 1–1, היברניאן — האמילטון 1–0.

הצמרת האנגלית

.1	אוורטון	27	52–22	53
.2	ארסנל	26	41–15	52
.3	ליברפול	26	45–24	48
.4	נוטינגהאם	27	49–35	46
.5	לוטון	26	29–25	43
.6	נוריץ'	26	37–36	43

לאחר הפסקה חד־צדדית שהכריזה לפני שנה וחצי:

בריה"מ: נחדש הניסויים הגרעיניים למען בטחוננו

זוהי תגובה סובייטית על פיצוץ שעשתה ארה"ב בנוואדה ● גורבאצ'וב למשלחת אמריקאית: יחסי שתי המעצמות — על פרשת דרכים; הברירה היא: לחיות יחד או למות יחד

מוסקווה (ע"ר). בריה"מ אישרה ביום ה' כי יש בדעתה לחדש את ניסויה הגרעיניים, לאחר הפסקה שהכריזה באורח חד־צדדי לפני שנה וחצי.

בהודעה צויין כי החלטה זו מוצדקת לנוכח אינטרסים בטחוניים, וכן בשל הצורך לפתח אמצעי לחימה חדשים.

עם זאת, ציינו פקידים בכירים כי אין בדעתה של מוסקווה לפתוח תר־בית הדומה לתוכנית "מלחמות הכוכבים" האמריקאית.

הפקידים גם חזרו וקראו להטיל איסור בינלאומי מוחלט על ניסויים גרעיניים, וכן קראו להפנות כספים מייצור נשק לפיתוח בדרכי שלום.

במסיבת עתונאים במוסקווה, הגדירו הפקידים את הניסוי הגרעיני האמריקאי שבוצע בנוואדה ביום ג' "צעד ציני". שכן בדצמבר הוזהרה מוסקווה כי תחדש את הניסויים הגרעיניים, לאחר שתבצע ארה"ב פיצוץ גרעיני ראשון ב־1987.

"נתעודד מצב העלול לפגוע פגיעה קשה בבטחוננו ובבטחון בעלי בריתנו, הצהיר סגן שר החוץ, וולאדימיר פטרובסקי, במסיבת העתונאים.

פטרובסקי סרב לציין מתי יחד־דשו הניסויים הגרעיניים הסובייטיים, ואף סרב לומר אם הוחלט בהכבות לקראת ניסוי כזה באתרי הניסויים של קוחסטן.

לחיות יחד או למות יחד

אליהו זהבי מוסר "הארץ" בסקנ־דינאוויה מוסר: כל עתוני מוסקווה דיווחו בעמודיהם הראשונים על שיחה בין גורבאצ'וב למשלחת אמריקאית, שבה מתשתתפים שרי חוץ לשעבר, סיירוס ואנס והנרי קיסינג'ר ושגרירת ארה"ב לשעבר באו"ם, ג'ין קירקפאטריק.

גורבאצ'וב אמר שיחסי שתי המעצמות נמצאים על פרשת דרכים, אין אלטרנטיווה לדו־קיום בשלום, הברירה היא לחיות יחד או למות יחד.

לעומת הדיווח הנרחב על הדברים שאמר גורבאצ'וב, אין כל דיווח על הדברים שאמרו חברי המשלחת האמריקאית.

הנשיא רייגן קיבל אתמול את קיסינג'ר לשיחה, וחברי המשלחת הוזמנו לפגישה בדיווחו של ד"ר סחרוב. "עתונאים לא יוזמנו להשתתף במגישה", אמר סחרוב.

יום הולדת לנשיא

הגברת הראשונה של הבית הלבן, ננסי רייגן, עוזרת לנשיא לכבות את הנרות על העוגה לכבוד יום הולדתו ה־76 ביום שישי. אנשי צוות הבית הלבן ערכו לכבוד הנשיא מסיבת הפתעה, לאחר שהוסיפו אותו ל"תדריך מיוחד". (תצלום אי־פי)

עיראק: הפציצנו 8 ערים באיראן

בגדאד (ע"צ וע"ר). מטוסי עיראק הפציצו אתמול 8 ערים באיראן, וכן בסיסים צבאיים בצפון המדינה, ואניות במפרץ.

בהודעה צבאית בבגדאד נאמר כי להקי מטוסים עיראקיים הפציצו את הערים קום, קראנה, טאבריז, איספאהאן, אראק, מאריואן, פול־אדרוחתאר ובורוג'רד.

המטוסים העיראקים גם הגבירו את התקפותיהם על ריכוזים של כוחות איראניים לאורך כל החזית, ועיכו בימה שחלפה 488 גיחות קרביות.

בגדאד טענה כי יחידות של הגייס הד' שפעלו בחצי־האי פאו, הרגו 345 חיילים איראניים והסבו נזקים גדולים לכוחות האוייב.

כן אישרה בגדאד, כי תותחים איראניים לטווח ארוך הרעישו את שכונות המגורים בבצרה שבדרום עיראק, ואת סולימאניה בצפון עיראק.

קדאפי הדיח את סגנו ג'אלוד

מאת שאול צדקא סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). מנהיג קדאפי הדיח את עבדול סלאם ג'אלוד. יד ימינו וראש ממשלת לוב.

הדחתו, ובנית לפחות, קשורה בכשלון שליחותו של ג'אלוד בד־משק ב־24 בנובמבר, שבה ניסה לתווך בין הפלסטינאים לבין השיעים בלבנון.

מפעל הנשק השוודי "בופורס" מעורב בהברחה ענקית לאיראן

70 טיסות מטען ב־1986 מנמל התעופה הצרפתי ליל לאיראן

מאת אליהו זהבי כתב "הארץ" בסקנדינוויה

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). פקידי מכס בשוודיה ובבלגיה החלו בחקירה מקיפה של הברחת תחמושת וחומרי נפץ לאיראן. לצורך ביצוע ההובלות של צבא איראן לחומרי נפץ הוקם קונ־סורציום, בהשתתפות הברחבת של "בופורס" במערב גרמניה, "בופורס דינמיט". מפעל פרד־הבלגי ומפעל פיק בהולנד.

כדי להונות את שלטונות המכס נרשם יעד המטען לצורך הסוואה כברזיל, דובאי וסינגפור. מטעני התחמושת הוטסו מנמל התעופה של העיר ליל בצפון צרפת, סמוך לגבול הבלגי.

בידי המכס מסמכים המעידים לכאורה, כי רק בשנת 1986 התקיימו שבעים טיסות במטוס חכור בין ליל לאיראן.

איש מרכזי בביצוע העסקה היה סוחר שוודי בן העיר מאלמו בשם קרל־היינץ שמיץ. כחור זה קשור למכירה בלתי חוקית של הטיל האנטי־טנקי החדיש מתוצרת בופורס, רובט ממפעל המספק את ברבית הציוד האלקטרוני לצבא השוודי. ערך העסקה נאמד ב־100 מליון.

מדינות המפרץ רוצות לרכוש בארה"ב מטוסי מעקב ימיים

סעודיה רוצה גם לרכוש 28 מסוקים וציוד מתוחכם למטוסי אף־15 ● צפויה התנגדות בקונגרס לבקשות

מאת צבי בראל שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). מדינות המפרץ הפרסי מבקשות לרכוש בארה"ב מטוסי מעקב ימיים מסוג פ־3 "אוריון" המצוידים גם בטילי "הרפון" ופצצות עומק. נצי־גים סעודיים ומהיתים החלו לבדוק את הצעותיה של חברת לוקהיד המייצרת את המטוס, והממשל מצ־פה, כי בקרוב תוגש בקשה רשמית לקונגרס לאשר את המכירה. מטו־סים אלה ישמשו את איחוד נסי־כויות המפרץ המקיימות מערך הגנה משותף ויסייעו לעקוב אחר התנועה הימית במפרץ הפרסי. סעודיה הגישה בקשה נפרדת לרכישת 28 מסוקים וכן ציוד אוויוני מתוחכם למטוסי האף־15 המצויים ברשותה.

מקורות בממשל מסרו, כי הממשל יעשה מאמץ מיוחד לאשר את המכירה לסעודיה ולמדינות המפרץ, "כחלק מן הצורך לרכוש מחדש את אימונן של מדינות ערב בארה"ב, אימון שהתערער בעקבות הפרשה האיראנית". אך בקשת הממשל צפויה להתנגדות בקונגרס, מאחר שעל פי החוק חדש אותו יזמו חברי הקונגרס מל לוין והסנאטור ג'ו ביידן, יוחקק הממשל להציג לאישור הקונגרס כל עסקה בשיג של הקונגרס.

ערך את העמוד: משה רייטלר

יש לך 1.85* ש"ח?

יש לך ק"ג אבוקדו "פוארטה" ו"האס"

מבצע אבוקדו ברשתות:
קו־אופ והיפר קו־אופ, שופרסל והיפרכל,
רשת היפרשוק תנובה
ובחנויות נוספות שיצטרפו למבצע
* מחיר מירבי לצרכן

קח פרי והדוה לי בריא!

מועצת הפירות (ייצור ושיווק)

صكنا من الاهل

אזרחים ניסו לפרוץ למוזיאון חיפה מפני שהופסקה מכירת כרטיסים בשבת

המכירה הופסקה בגלל תביעת הדתיים ★ המנכ"ל אישר כניסה ללא כרטיסים

מאת נורית כהנא, סופרת "הארץ" בחיפה

קהל נזעם של מאות איש אתמול לפרוץ למוזיאון חיפה, עקב הפסקת מכירת כרטיסים, לראשונה מזה כמה שנים, בשבת, על פי תביעת ראש החזית הדתית בעירייה, משה בליטנטל.

בישיבת המועצה האחרונה, שנערכה בשבוע שעבר, תבע בלי־מנטל להפסיק את מכירת הכרטי־סים בשבת, לאלתר. לדבריו, הבטיח לו ראש העיר, אריה גוראל, כי יורה לקיים את תביעתו, אך לא עשה כן. אתמול נכנסה הבטחת ראש העיר לתוקף, והדבר גרם להיגררות ידיים ולזעם רב.

אנשים שביקשו לראות את תערוכת הקריקטורות המוצגת בבר־דאות, טענו אתמול כי לא היתה כל הודעה על ביטול הנוהג של מכירת כרטיסים בקיוסק סמוך למוזיאון, השייך ללא־יהודי. מנכ"ל המוזיאון, דוד פלנטסקי, הזמין את המשטרה.

ממשטרת מרחב חיפה נמסר, כי מנכ"ל המוזיאון הגיע להסדר עם האנשים שניסו להיכנס בכוח, והרשה להם לחזות בתערוכה בלי לרכוש כרטיסים. לא הוגשה תלונה.

חברי תנועת רצ פנו לח"כ שול־מית אלוני, בבקשה לפעול בנושא. הם טענו, שראש העיר גוראל שב עושה יד אחת עם הדתיים, ומבריח את תושבי חיפה לצאת לרחובות ולהפגין למען חופש ותרבות הדת.

"לא ניתן שחיפה, אשר שמרה על חופש תרבות ודת, תהפוך לירוש־לים. אנו קוראים לראש העיר להפסיק לזחול לדתיים. לא שכחנו את הרכבל", נאמר בגילוי דעת מטעם רצ.

ח"כ אלוני תעלה השבוע את נושא הביקור במוזיאוני חיפה בשבת בוועדת החינוך של הכנסת. עוד נמסר, כי בשבת הבאה יעמדו אנשי רצ בכניסה למוזיאון חיפה, לאות מחאה.

מנכ"ל מוזיאון חיפה, דוד פלנטסקי מסר כי מכירת כרטיסים על ידי גורם פרטי, כמקובל במו־זיאוני תל אביב וירושלים, טורפדה השבת על ידי החוגים הדתיים.

הנהלת המוזיאון הודיעה, לדבריו, בעיתונות וברדיו על מכירת כרטי־סים מוקדמת בימי חול. פלנטסקי עמד על המשך גביית תשלום עבור כניסה, ולפיכך רק רבע שעה לפני סגירת שערי המוזיאון אתמול, התיר את כניסת הקהל הרב, על מנת למנוע עגמת נפש, בשל ההסדרים החדשים שנכפו על המוזיאון.

שלושה צופים נפצעו כאשר טיפסו על גדר במגרש הכדורגל בשכונת התקווה בתל אביב, וזו קרסה לפתע. בתמונה: אחד הצופים מפנה מגבע (צילום: עודי קרן)

קצין משטרה נפצע קשה בעינו מאבן לאחר משחק כדורגל

מאת זהר בלומנקרנץ סופר "הארץ" ברחובות

קצין־משטרה בדרגת פקד (32) מתחנת רחובות נפצע באורח קשה בעינו מאבן, שהושלכה אתמול אחר הצהריים, בתום משחק הכדורגל בין קבוצות מכבי חיפה ומכבי יבנה. הוא אושפז בבית החולים "קפלן" בר־חובות, וקיים חשש לגורל העין.

מפקדת תחנת משטרת רחובות, סגן־ניצב זאב אברהם, אמר אמש כי המשטרה רואה בחומרה רבה את המעשה האלים. התקרית אירעה מחוץ למגרש הכדורגל ביבנה. שח־קני מכבי חיפה היו בדרכם לאו־טובוס שעמד להסיעם בחזרה לעירם. מסביב לאוטובוס התגודדו אוהדים של מכבי המקומי. את שח־קני הקבוצה האורחת ליוו לרכב שוטרים וקציני משטרה. לפתע נזרקה האבן, שכוונה, ככל הנראה, לשחקני מכבי חיפה, ופגעה בעוצמה רבה בעינו של קצין המשטרה.

יצויין כי משחק הכדורגל, שעבר ללא תקלות, הסתיים בתוצאת תיקו.

צומצמה אספקת המים לצפת

(ע). חברת מקורות מימשה בסוף השבוע את איומיה וצימצמה באופן דראסטי את אספקת המים לעיר צפת. ביום שישי היו שיבושים חמורים באספקת המים, בעיקר לתושבי שכונת כנען.

אחדים מתושבי שכונת כנען באו נזעמים לבניין העירייה וביקשו פתרון מהיר לבעייתם.

רק התערבות בדרגים בכירים החזירה את אספקת המים לשעות מספר לשכונה.

במקורות מבהירים, כי אם לא יסולק חובה של העירייה, יימשכו הצימצומים.

קבלן נתפס כשניסה לסחוט את עורך דינו של בלאס

במקום מיסמכים הגיש דפים ריקים

מאת נורית אמיתי סופרת "הארץ" בשרון

מרדכי שרון (34), קבלן בניין ושיפוצים מהוד השרון, נלכד ביום חמישי כשהוא בניסיון סחיטה מעורך־דינו של דוד בלאס.

שלשום הובא שרון, נשוי ואב לשני ילדים, לבית־משפט השר־לום בנתניה, ולמרות שה־משטרה ביקשה לעצרו לעשרה ימים, הורה השופט מרדכי בלור לשחררו בערבות.

מבקשת המעצר שהגיש סגן־ניצב אמנון שאלתיאל מהיחידה לחקירת פשעים חמורים במשטרה, עולה כי שרון התקשר עם עורך־דינו של בלאס, יעקב ויינרוט, והציע לו מסמכים הקשורים בפרשה, המכילים, לדבריו, חומר המוכיח כי עדי התביעה במשפט בלאס שיקרו.

שרון סיפר גם כי הוא חבר קיבוץ לשעבר, שהשיג את החומר, ומוכן למסרו לוויינרוט תמורת ארבעים אלף דולר. עורך הדין התלונן על כך למשטרה. ביום החמישי קבע נציגו של הפרקליט פגישה עם שרון, ואנשי משטרה צפו בה מן הצד. השניים החליפו ביניהם מעטפות, ואז הגיחו השוטרים מהתצפית, ועצרו את החשוד. לאחר בירור קצר הסתבר גם כי המסמכים הכלולים טפסים ריקים וחסרי משמעות.

שלשום הובא החשוד לבית־משפט השלום בנתניה, וה־משטרה ביקשה לעצרו לעשרה ימים, בטענה כי מדובר בנסיון סחיטה בנסיבות מחמירות; אולם השופט בלור שחרר את החשוד תמורת ערבות עצמית וצד שלישי על סך עשרים וח־מישה אלף שקל.

עשרות נעצרו לאחר קטטות המונים בישובים ערביים

מאת נורית כהנא סופרת "הארץ"

שלוש קטטות־המונים אירעו בשבת בשלושה ישובים ערביים בגליל — שפרעם, דיר אל אסד וטורעאן. בקטטות נפצעו שבעה בני־אדם. נעצרו כמה עשרות.

דוברת משטרת מרחב הגליל, פקד עדנה ויגל־שיפר, מסרה כי הרקע לקטטות היו סכסוכים פנימיים. שוטרי משטרת מרחב הגליל הפרידו בין הניצים, ופתחו בחקירה. צפויים מעצרים נוספים.

הקטטה בכפר טורעאן היתה החמורה ביותר. לפני יומיים נתגלע סכסוך בין משפחות הייב לבין המולת תעמית, על רקע חלוקת שטחי מרעה. בקטטה נפצעו שני אנשים, שהועברו לבית החולים רמב"ם. בשעות הבוקר של יום השבת, פרצה קטטה נוספת בין שתי המשפ־חות. שני אנשים נוספים נפצעו. עד עתה נעצרו 15 איש.

בכפר דיר אל אסד נערכה בליל שבת מסיבה במסעדה. תושב הכפר, שהיה שרוי בגילו־פין, ניסה לקחת רכב ולנהוג בו תוך כדי שכרות. בניסיון למנוע זאת ממנו, פרצה קטטה שבמהלכה נדקר תושב כפר באותו בגבו, והועבר לבית חולים נהריה.

מצוד על חוטפים כביכול של נערה שסירבה להינשא

מאת אורי ניר, סופר "הארץ"

משטרת מרחב השומרון גייסה אתמול כוחות גדולים כדי לחפש אחר נערה, שנחטפה כביכול מבית הספר שלה בידי ארבעה צעירים אלמונים. רק בשעות הערב הובהר, כי הנערה בדתה את מעשה החטיפה כדי למלט את עצמה מנישואין כפויים לצעיר מקומי.

בשעות הצהריים התייצבה במשטרת ג'נין נערה מבוהלת, שסיפרה לשוטרים כי חברתה בת ה־16 נחטפה מבית הספר התיכון המקומי בידי ארבעה צעירים. לדבריה, נמלטו החוט־פים במכונית ישראלית, והשאירו אחריהם מכתב אזהרה. "אל תמסרו דבר למשטרה", נאמר במכתב, "שן יאונה רע לנערה".

משטרת ג'נין הציבה מחסו־מים בכל צירי התנועה באזור, במטרה לתפוס את החוטפים. משפחתה של הנערה גייסה עשרות מתושבי הסביבה, שיצאו במכוניות לחפש אחר החוטפים.

רק בשעות הערב הודתה חברתה של הנערה, כי שיתפה בדה את מעשה החטיפה וזייפו את המכתב, מכיוון שחברתה סירבה להינשא לצעיר שהוריה יעדו לה. היא הובילה את השוטרים למחבוא בכפר מגוריה, ובאבידה שליד ג'נין, שם נמצאה הנערה "החטופה", בריאה ושלמה. שתי החברות נעצרו לחקירה, והנערה שנחטפה־כביכול נמסרה לידי מנהל לשכת הסעד המקומית.

כתב אישום נגד מנהל בבנק: גניבה, מירמה, החזקת מט"ח

מאת איתן רבין סופר "הארץ"

גניבה בידי עובד, גניבה על ידי מורשה מרמה וזיוף, מרמה והפרת אמונים בתאגיד, רישום כוזב במסמכי תאגיד, עסקה אסורה במטבע חוץ בנסיבות מחמירות, החזקת מטבע חוץ ללא היתר — אלה הם סעיפי האישום בכתב האישום שהוגש באחרונה לבית המשפט המחוזי בבאר שבע נגד יוסף מיאל אשר כיהן כמנהל מחלקת מטבע החוץ בסניף הראשי של בנק הפועלים בבאר שבע.

בכתב האישום, הכולל 11 סעיפים ומשתרע על 8 עמודים, מפורטים מעשי מרמה אשר במסגרת תפקידו טיפל בהם הנאשם. בין היתר, טיפל הנאשם בפקדונות מטבע זר של תושבי חוץ ועסק בפתיחת חשבונות אלה, בהפקדת כספים וב־משיכת כספים מחשבונות אלה.

בין השנים 1978־1982 גנב הנאשם כספים מחשבונות של לקוחות שונים בבנק, העביר כספים מחשבון לחשבון ללא רשות הבעלים ובלא ידיעתם, זייף חתימות בעלי החשבונות על טופסי הפקדה, העברה ומשיכה, רשם פרטים כוזבים הקשורים בהעברות במסמכי הבנק.

עוד נאשם מיאל, כי ב־22 הזדמנויות שונות גנב מחשבונו של תושב ברזיל 100,000 דולר והעביר כספים לחשבונות אחרים בלא ידיעתם של הלקוחות.

עוד נאמר בכתב האישום, כי הנאשם ניצל את העובדה שלל־קוחות הזרים לא ידעו עברית ובכך ניצל את העברה הזמנית אותם על הוראות משיכה.

מיאל כפר בכתב האישום.

הקבלן משה גינדי חוזר ארצה בעקבות אחיו יגאל

מאת אריה לביא סופר "הארץ" לעניני כלכלה

הקבלן משה גינדי החליט לחזור לישראל לאחר שהות ממושכת בסאן פאולו שבברזיל. אחיו, יגאל, חזר ארצה לפני שבועות מספר. ילדיו של משה גינדי כבר חזרו, והוא ורעייתו צפויים לחזור השבוע.

גינדי החליט לחזור לאחר שקיבל יעוץ משפטי מח"כ פרופ' דוד ליבאי. לסופר "הארץ" נודע, שלא נעשו עסקות בין פרקליטו של גינדי לבין המשטרה לקראת שובו. על פי היעוץ שקיבל, אין הוא חושש לחזור לישראל, לברר עסקות מקרקעין בגדה המערבית, שבהן היו מעורבים גם האח יגאל והאח המנוח אברהם גינדי.

מאז חזר יגאל גינדי לארץ, הוא לא נחקר על ידי המשטרה, המשיכה לברר את מעורבות האחים בעסקות בגדה המערבית. נמסר, כי האחים גינדי יוזמנו בבוא העת. יגאל נחקר על ידי המשטרה בנושא זה, לפני שעזב את הארץ עם אחיו משה.

האחים יגאל ומשה גינדי עושים כעת מאמצים מגובים לכבס נכסים.

לאחר שלוש שנים בכלא זוכה תושב באר שבע משוד מזויין

(ע). בית המשפט העליון זיכה תושב באר־שבע שנידון לשבע שנות מאסר, לאחר שהורשע בשוד מזויין. האיש כבר הספיק לרצות שלוש שנות מאסר עד לזיכויו שלשום בבית המשפט העליון.

משה ויזהמילי ואהרון קר־באשילי הורשעו בשוד מזויין שבוצע בבאר־שבע בראשית 1984. השניים הורשעו בכך שבאיומי סכין אילצו איש עסקים בעיר לפתוח את כספת ביתו. לאחר שאסרו לו כוזר מזוזות הבית, ונבנו 8000 שקלים.

במהלך השוד התעורר בנו של איש העסקים, נאבק עם השודדים, ונפצע קשה מכדור שנפלט מאקדחו של אחד מהם. הבן הצליח לשלוף את סכינו של אחד מהם, ודקר את אחד השודדים. השניים נמלטו מהמקום.

זמן קצר לאחר מכן הגיעו בני המשפחה לבית החולים, הוביאו את בנם הפצוע. לבית החולים הגיעו גם שני הנאשמים, אחד מהם פצוע מדקירת הסכין. השניים נעצרו בשוד מזויין. על ויזהמילי הפצוע נגזרו תשע שנות מאסר, ועל אהרון קר־באשילי — שבע שנים.

בית המשפט העליון קיבל את ערעורו של הנאשם, עו"ד חיים, כי הנאשם קראבאשילי רק ליווה את הפצוע לבית החו־לים, ולא היה מעורב כלל בשוד. בית המשפט העליון פסק כי הנאשם השני זכאי בספק. [illegible]

עובד חברת החשמל הותקף ולסתו נשברה כשקרא מונה

(ע). עובד חברת החשמל הותקף ביום ו' וגרם לו שבר בלסת, בעת שבדק מונה של שעון חשמל בדרך הנצחון בת"א.

עובד חברת החשמל, יעקב נאה, בן 60, מגבעתיים, הגיע ביום ו' לבדיקת מונה שיגרתית, בדרך הנצחון בת"א. בעת שנ־כנס לחצר, כדי לבדוק את שעון החשמל, ניגש אליו דייר ושאלו למעשיו. העובד השיב, כי בא לבדוק את המונה. בת־גובה אמר לו הדייר, כי אין לו זכות להיכנס לחצר, בעט בפניו של עובד חברת החשמל וגרם לו שבר בלסת.

הנפגע הועבר לבית החולים איכילוב, והוא עדיין מאושפז שם. התוקף נעצר ע"י המשטרה. בחקירה התברר, כי היה מאושפז בעבר בבית חולים לחולי נפש.

מאסר על תנאי למסתנן לירדן

מאת איתן רבין סופר "הארץ"

שופט בית המשפט המחוזי בבאר שבע, יהושע פלפל, גזר על רמי קטו, בן 47, תושב קרית גת, 9 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, לאחר שקטו הודה בהסתננות לירדן, שם שהה חודש ימים.

בכתב האישום נאמר, כי בסוף חודש מאי 1986 יצא הנאשם ביודעין ושלא כדין מישראל לירדן. הוא נלכד בידי שלטונות ירדן וכעבור חודש הוחזר לישראל.

השופט פלפל קיבל חוות דעת פסיכיאטרית על הנאשם והתחשב בגילו ובעובדה שהנאשם אב לחמישה ילדים וללא הרשעות קודמות. כאמור, דן את האיש למאסר על תנאי.

משרד העבודה החליט להגיש כתב אישום נגד עיריית אילת על פינוי זבל בשבת

מאת איתן רבין סופר "הארץ"

משרד העבודה החליט להגיש כתב אישום נגד עיריית אילת ומנה־ליה על כך שהם העסיקו עובדים ביום המנוחה ביום שבת.

לסופר "הארץ" נודע כי את ההחלטה להגיש את כתב האישום קיבל סמנכ"ל משרד העבודה אלי פז לאחר שנפגש בעבר עם ראש עיריית אילת בנושא זה אך כל הפגישות העלו חרס. העירייה המשיכה להעסיק עובדים שפינו את האשפה ביום שבת.

אלי פז אמר אמש ל"הארץ" כי התביעה תוגש לבית הדין האזורי לעבודה ועד כמה שידוע לו זו פעם ראשונה שיוגש כתב אישום כזה.

יצויין כי עיריית אילת מפנה שנים אשפה בשבתות ולשם כך היא מעסיקה עובדים יהודיים וערביים.

מטוס ססנה נחת נחיתת חרום בשדה ליד רעננה

מאת נורית אמיתי סופרת "הארץ" בשרון

מטוס קל מסוג ססנה נחת אתמול בצהריים נחיתת חרום בשדה, צפונית־מערבית לרעננה. הטייס יצא ללא פגע, והמטוס ניזוק קלות. המטוס אמור היה לנחות בשדה התעופה בהרצליה. זה זמן רב קובלים תושבים בגבול רעננה־הרצליה על נתיבי הטיסה, הנמצאים לא הרחק מאזור מגוריהם.

כתב אישום הוגש נגד פייצל חוסייני בשל דבריו בראיון

האישום הוגש שבוע לאחר תלונתו במשטרה של עו"ד העצני

מאת אורי ניר סופר "הארץ"

כתב אישום נגד ראש המרכז ללי־מודים ערביים במזרח־ירושלים, פייצל חוסייני, הוגש בסוף השבוע שעבר לבית משפט השלום בירוש־לים. הודעה על כך נמסרה ממשרד המשפטים לעו"ד אליקים העצני מקריית ארבע, פחות משבוע לאחר שהגיש תלונה נגד חוסייני למשטרת ישראל וליועץ המשפטי לממשלה.

בתלונתו טען העצני, כי התב־טאויותיו הפומביות של פייצל חו־סייני מהוות עבירה על הפקודה למניעת טרור ועל החוק המבטע הסתה. מדובר בדברים שאמר חו־סייני בראיון לג'רוזלם פוסט לפני כשבועיים. בין היתר, נאמר בראיון כי "כשאש"ף ישיג נצחונות בחוץ, המוראל שלנו כאן ישתפר, נוכל לנקוט התנגדות רבה יותר — בין לאלימה ובין אחרת, והעולם יתעניין בנו יותר".

בראיון השווה חוסייני את מצבם של הפלשתינים בשטחים למצבם של עמי אירופה תחת הכיבוש הנאצי.

עו"ד העצני מנהל באחרונה מסע משפטי נגד אישים ועיתונאים פלש־תינים המביעים בפומבי אהדה או הזדהות עם אש"ף. בין היתר, הוזמנו באחרונה לחקירה במשטרת ירושלי־ם עורכיהם של שני עיתונים מזרח ירושלמיים.

בעיתון "אל־עודה" פורסם מאמר־מערכת האומר, כי אש"ף הוא הנציג הלגיטימי היחיד של העם הפלש־תיני, ובעיתון "אלפג'ר" פורסם ראיון נרחב עם יאסר עראפאת, שבו הובעה תמיכה בהתנגדות האלימה של תושבי השטחים לכיבוש הישראלי. עד כה לא ננקטו צעדים משפטיים נגד נושאי תלונותיו של העצני בעניין זה.

המלצה לבנות בחיפה את תחנת הכוח החדשה שתופעל ע"י פחם

מאת אלי אלעד סופר "הארץ"

הנהלת חברת החשמל החליטה להמליץ כי תחנת הכוח החדשה, שתיבנה בצפון הארץ ותופעל בפחם, בהשקעה של כמיליארד דולר, תמוקם באתר הוותיק של תחנת הכוח בחיפה.

בישיבה של הנהלת חברת ה־חשמל הוצגו נתוני סקר שבצעה החברה. לפיו, הפרש העלויות שבין מיקום התחנה החדשה ליד התחנה הקיימת בחדרה, לעומת הקמת התחנה החדשה בחיפה — מבטא שיחייב ייבוש כ־400 דונם מקום הים לבנייה של תחנת, ייקר את ההשקעה בכ־90 מיליון דולר. סופר "הארץ" מציין כי נתון זה אינו כולל התקנת קולטנים למניעת פליטת תחמוצות־גופרית. אם חברת החשמל תחויב בהתקנתם בחיפה — תתייקר ההשקעה בחיפה לכדי כרבע מיליארד דולר.

תחנת הכוח החדשה של הנהלת חברת החשמל תפעל בהספק של 1100 מגוואט, הזהה לזה של תחנת הכוח הנבנית כיום באתר רוטנברג כדרום לאשקלון.

התחנה המתוכננת בחיפה תתחיל לפעול בתחילת המחצית של שנות התשעים. החלטת הנהלת חברת החשמל טעונה אישור של מועצת המנהלים של החברה, ולאחריה היא תוצג כעמדת החברה בפני הוועדה המקצועית שהוקמה לא מכבר על־ידי המועצה הארצית לתכנון ול־בנייה (שהיא הגוף התכנוני העליון במדינה). הוועדה המקצועית אמורה לגבש המלצות למועצה הארצית בנוגע לבחירת האתר שבו תוקם תחנת הכוח הבאה במדינה.

תושבי "דניה" בחיפה מבקשים להיות מועצה מקומית נפרדת

מאת נורית כהנא סופרת "הארץ" בחיפה

ועד משתכני "הוד הכרמל", תושבי שכונת היוקרה דניה בחיפה, פנה בסוף השבוע לשר הפנים בבקשה להתנתק מן העיר חיפה ול־קבל מעמד של מועצה מקומית. בשכונת דניה 850 משפחות.

תושבי השכונה מפעילים באמצעות אגודתם תחבורה צבורית עצמאית בין השעות 22–16, ו"משטרה פרטית". כמו כן הקימו מועדון ספורט, בריכת שחיה, מגרש טניס, מועדון קהילתי, ספריה לנוער, ובית כנסת. לטענת תושבי השכונה הכל נעשה באמצעים עצ־מאים: העירייה לא התקינה מגרשי משחקים, אינה עוסקת בתחזוקת כבישים, ואין כל יזמה בשירותים כגון טיפת חלב.

התושבים טוענים, כי אם יהיו עצ־מאים, יוכלו לפתח את שכונתם ול־העניק את כל השירותים תמורת תשלומי ארנונה נמוכים הרבה יותר, דוגמת שכונת סביון, רמת אפעל וכפר שמריהו באיזור המרכז.

תושבי דניה טוענים, כי במשך 26 שנות קיום השכונה, קופחה השכונה על ידי עיריית חיפה, כל המגעים המתמשכים עם עיריית חיפה עלו בתוהו, ואף הבטחות שקיבלו בדבר הנחות והחזר תשלומים לצורך פי־תוח השכונה הופרו.

בעבר עתרו תושבי דניה לבג"ץ ותבעו הגדרה מחודשת של סיווג השכונה. על סמך הודעת בא כוח העירייה, כי מועצת העירייה מינתה ועדה מתוך חבריה, אשר תבדוק את סיווג האיזורים והקריטריונים, ניאותו התושבים לבטל את עתירתם. יו"ר הועדה שנתמנתה היה אליעזר אלתר, סגן ראש העיר, (נציג החזית הדתית בעירייה). לדברי התושבים, לאחר שהופיעו בפני הועדה, מסר להם אלתר כי העירייה תזכה את תושבי השכונה בשיעור 12.5% מסכום הארנונה ברשם, כפיצוי על העדר שירותים.

אולם, במכתב שקיבלו מלפני חודש מעו"ד העירייה, זאב ריבלין, נאמר כי אין אפשרות להפחית ארנונה בצורה קולקטיבית אלא רק לפי פניות אישיות.

העירייה, במטרה לצאת מהסבך, החליטה השנה לא להצמיד את הארנונה של תושבי דניה למדד, דבר המקנה להם הנחה בשיעור של כ־20%.

תושבי דניה טוענים שרווחת לד־שוב הביאו אותם להחליט לבקש הכרה כישוב עצמאי.

"מירוץ מכוניות" בין ערבים מעזה ובני מושב הסתיים בתגרה ובפציעה

(ע). בעקבות תיגרה בין יהודים לבין ערבים מאיזור רצועת עזה, בליל שבת צפונית לקיבוץ יד מרדכי, עצרה משטרת אשקלון ארבעה אנשים: שניים מנוסעי רכב ישראלי ושניים מנוסעי הרכב מהרצועה.

שלושה צעירים ממושב בית שיקמה, נסעו ברכבם כאשר נעקפו על ידי רכב בעל לוחית זיהוי של רצועת עזה. הצעירים לא השלימו עם העקיפה והחל מירוץ בין שתי המכוניות, עד שהישראלים עקפו את המכונית הערבית ועצרו אותה. הצעירים היהודים יצאו מן המכונית ופרצה ביניהם לבין בני המיעוטים תיגרה. אחד הערבים החזיק בידיו מברג ותוך כדי מאבק פצע שניים מהצעירים היהודים.

פרוצה נשדדה בירושלים

(ע). אלמונים שדדו שלשום פרוצה בעת שהמתינה ללקוחות בדרך חברון בירושלים.

מכונית, ובה חמישה גברים, עצרה לידה, והאלמונים שהיו בה התנפלו עליה באיומי־סכינים, ושדדו ממנה 100 ש"ח. אחד מהם אף פצע אותה בסכין. התוקפים נמלטו.

הפרוצה מיהרה להתלונן במשטרה ונפתחה חקירה.

בצה"ל אין עלייה בשימוש בסמים, קובע חיל הרפואה

מי שנתפס בשימוש בסמים קשים משוחרר מיד מצה"ל

(ע). "אם סוחרי הסמים היו צריכים לבנות על צה"ל, הם היו פושטים את הרגל" — כך אמר קצין רפואה ראשי לשעבר, תא"ל (מיל') ד"ר משה רווח, מי ששימש כיו"ר ועדת הסמים של צה"ל, בראיון ל"במחנה".

הדברים מתפרסמים במסגרת תחקיר שערך "במחנה" על המלחמה בסמים בצה"ל.

מן התחקיר עולים הפרטים הבאים: 90 אחוז מצרכני הסמים בצה"ל הם חיילים בשירות חובה, 10 אחוז לערך הם משרתי קבע, ורק מספר זעום ביותר הם אנשי מערך המילואים.

ב־8 החודשים האחרונים נפתחו בצה"ל 815 תיקי חקירה בנושאי סמים, דבר המהווה עלייה מסויימת במספר התיקים, כתוצאה מהגברת המלחמה בסמים בצה"ל. לדברי ד"ר רווח, לפי סקרי חיל הרפואה אין עלייה במספר המשתמשים בסמים בצבא. נתגלו רק מקרים בודדים של שימוש בסמים קשים כמו הרואין וקראק, והמשתמשים בהם שוחררו משירות ביטחון מיד עם היוודע הדבר. שימוש בסמים קשים, אומר ד"ר רווח, נחשב כנרקומניות. צה"ל אינו מגייס נרקומנים.

בכתבה צויין, כי עם הוולת פסיקת בג"צ המכירה בדגימת שתן חיובית (שמצויים בו עקבות סם) כראייה מספקת להרשעת חשוד בשימוש — צפויה בשנה הקרובה עלייה נוספת במספר התיקים שיפתחו מצ"ח נגד חשודים. מבחינת הענישה צה"ל אינו מבדיל היכן ומתי עישן החייל — בתוך היחידה או מחוצה לה, בשעת מילוי תפקיד או במהלך חופשה.

תחילת השימוש לפני הגיוס

לדברי מי ששימש כיו"ר ועדת הסמים בצה"ל, כמחצית מהחיילים המשתמשים בסמים החלו לעשות זאת עוד טרם גיוסם. השימוש בהמשך השירות הצבאי נעשה בעיקר מחוץ לשטח היחידה, בבית או בעת חופשה. המעשנים באים מכל השכבות החברתיות. ביחידות השדה קטן יותר מספר צרכני הסמים — כ־10 אחוז בלבד מכלל המשתמשים בצה"ל.

התיקים הנפתחים נגד סוחרי סמים מהווים 5־8 אחוזים בלבד מכלל תיקי הסמים בצה"ל. הסוחרים רוכשים את הסם מספקים שמחוץ לצבא, ובחלק קטן מהמקרים מבריחים את הסחורה מלבנון.

זוהר בלומנקרנץ סופר "הארץ" מוסר: שישה ק"ג סמים קשים שמ־חירם הסיטונאי כמיליון דולר נתפסו בשנה האחרונה על ידי המשטרה בנמל התעופה בן גוריון בלוד אצל תיירים. בסוף השבוע עצרה המשטרה צעירה ישראלית אשר הגיעה מחו"ל והבריחה גרם חשיש. היא שוחררה בערבות. יממה לפני כן עצרה המשטרה תייר מארה"ב (35) אשר על גופו ובכליו נמצאו 4 גרם קוקאין, מריחואנה וכלים לעישון הסמים. הוא נכלא להמשך החקירה. בן נעצר

תושבים מהגדה הפגינו בבירה נגד סירוב לאשר בקשות לאיחוד משפחות

מאת אורי ניר סופר "הארץ"

כמאה מתושבי הגדה המערבית ורצועת עזה, שהמימשל האזרחי בשטחים סירב לאשר את בקשו־תיהם לאיחוד משפחותיהם, הפגינו אתמול בירושלים, כשהם נושאים על גופם תמונות של בני המשפחה שאינם מורשים להכנס לתחומי השטחים.

ההפגנה התקיימה ביוזמת "הוועד למען איחוד משפחות", שהוקם לאחרונה בידי קבוצה של פעילי־ציבור למען זכויות האדם בשטחים. המפגינים קראו בשמותיהם של "המסורבים", והניפו כרזות בגנות מדיניות המימשל האזרחי, המקמץ במתן אישורים לאיחוד המשפחות.

איחוד משפחות הוא ההליך, שב־אמצעותו מבקשים תושבי השטחים להתיר לבני משפחותיהם, שאינם תושבי האזור, לקבל אזרחות תושב בגדה או ברצועת עזה, ולהיות בחיק משפחתם.

ערך את העמוד: אוריאל ריינגולד

לאילת
עם
ארקיע
מרכז הזמנות
24 שעות ביממה
03-426262
אפשרות הזמנה בכרטיסי אשראי
20 טיסות יומיות
arkia ארקיע
הזמנות גם אצל סוכן הנסיעות שלך ובמשרדי ארקיע

ברוכים הבאים
לסינפונייטה הישראלית באר־שבע
למנהלה המוסיקלי, פרופסור מנדי רודן
למנהלה האדמיניסטרטיבי, ליאור סגל
לנגני התזמורת
ולמנהל הבמה.
ברוכים הבאים
מסיורכם המוצלח ורב ההדים
בארצות הברית, קנדה ואנגליה.
ההנהלה הציבורית

רוצה לזכות השבוע
ב־450,000* ש"ח?
מינימום פרס ראשון
סה"כ הפרסים 1,500,000 ש"ח
ההגרלה ביום ג' 16:55 בשידור חי בטלוויזיה

ספר ללוטו
צריך לנחש רק 6

הארץ

יום א', כ' בשבט, תשמ"ז
8 בפברואר 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב ההבצלת 2 טל' 224245-6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166-8, ת"ד 5259 מיקוד 31052
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ורדי, גדעון לוי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

לא כל דורש זכאי לסיוע

הח"כ אברהם שפירא, יושב ראש ועדת הכספים, העריך כי הדרישות המועלות על ידי כל המפלגות, לטובת מגזרי ציבור ו/או משק מסויימים, מסתכמות בסכום של מיליארד וחצי שקל. "אם כל הגורמים התובעים יבואו על סיפוקם, עלולה דרישה זו להוליך את המשק לאינפלציה נוראית" ("ידיעות אחרונות", 6.2). על רקע זה תמוהה ההצעה שהציע לפיה כל אחד מבעלי התביעות יקבל מחצית מתביעותיו. האם הוא צופה כי תוספת של שלושת רבעי מיליארד שקלים לתקציב תהיה הסרת השפעה אינפלציונית כל שהיא?

את הצעתו של אברהם שפירא מדריך הרצון לשכך את התסיסה שהתחילה לפקוד את הקואליציה; כראי לדעתו, לספק את התיאבון של כל אחד מהשותפים; אם כל אחד מהם ייאלץ להסתפק במחצית דרישותיו לא ירגיש את עצמו אף אחד מקופח לעומת רעהו. כלום אין ההיגיון הפוליטי של ממשלת האחדות הלאומית מחייב לחלק את העוגה כך שכל אחד מהשותפים ישיג את הנתח שלו.

הממשלה הנוכחית לא הוקמה כדי להוות את הרגלי המחשבה והמשטר הידועים, מתולדות הישוב הישן, בשם "חלוקה", אלא כדי להבריא את המשק של מדינת ישראל בשנות השמונים של המאה. צמצומו של תקציב הממשלה הוא אחד התנאים להשגת הייעד הזה — אם לא התנאי המכריע; אם מצוקתה של תנועת הקיבוצים המאוחדת, והיינו: של מגזר חשוב בענף החקלאות, כופה על הממשלה להוסיף על הוצאות האוצר ובכך להביא להרחבת האשראי, בדרך של מתן ערבות ממשלתית לבנקים, אין הליכוד, אגודת ישראל וש"ס צריכות להתייחס אל הגשת סיוע כזה כאל שלמונים ששר האוצר משה נסים (ליכוד־ליברלים) — מגיש למערך.

ברם, רק שמע סגן ראש הממשלה ושר השיכון והבינוי דוד לוי כי האוצר יעזור לתק"ם, וכבר מיהר לתבוע עזרה לעיירות הפיתוח, שהוא רואה את עצמו אפוטרופוס שלהן. שר התעשייה והמסחר אריאל שרון רואה את השעה כשרה לתבוע סיוע ליושבי גוש אמונים בגדה המערבית ורצועת עזה; ואם הליכוד ידים את קולו — גם אברהם שפירא אינו יכול להסתפק בשתיקה, ואין פלא כי סיעת ש"ס אינה רוצה לפגר אחרי אגודת ישראל.

אם רוצה הממשלה להיות נאמנה לשליחותה אסור לה לפעול לפי הכלל האומר כי לכל אחד משותפי הקואליציה הזכות לקבלת סיוע בכספי משום שמגזר אחד (אשר המערך מתייצב כמגינו) זוכה לו; והיא תפעל בניגוד לחובתה הלאומית גם אם תמודד את צדקת הדרישות השונות בעזרת סרגל ותחליט כי כל אחד יקבל רק חלק מדרישתו, אבל החלקים, לכל השותפים, יהיו שווים.

הממשלה חייבת לעמוד איתן מול פני לוחצים פוליטיים, גם אם כמה מחבריה מנסים להפעילם. החינוך התורני פונק ופוטם מאז 1977 והמדינה השקיעה הון תועפות בהתנחלויות; עיירות הפיתוח נהנות מזמן מכל מיני הטבות ואין לומר כי הממשלה הזניחה אותן. אם בכל זאת נחוץ להוסיף להן עתה — יבדוק נא אגף התקציבים במשרד האוצר את מצבן ויספק לממשלה קנה מידה אובייקטיבי שעל פיו היא תוכל לקבוע אם אמנם הכרח לסייע להן, ואיזה שיעור של סיוע הוא הכרחי ועל כן גם מוצדק.

מלחמת סחר טרנס־אטלנטית

עוד לא עבר שבוע מאז הוסלה, ברגע האחרון ממש, סכנת מלחמת־הסחר בממדים הקלאסיים בין ארה"ב והשוק האירופי המשותף — ושוב פרצה מחלוקת בין השניים, הפעם סביב תעשיית המטוסים. המהירות החדשה של המריבה ממחישה כי אין המדובר רק במחלוקת שצמחה מהצטרפות ספרד אל השוק המשותף אלא בהשלכות רחבות יותר של מאמץ הייצוא האירופי המוגבר, מצד אחד, והמשך העמקת הגירעון המסחרי האמריקאי, מצד שני.

כאשר כניסת ספרד לשוק קיבלה תוקף, היה עליה להעלות את המכסים על יבוא הגרעינים, ובעיקר המספוא. זה היה גורם הפסד של כ־400 מיליון דולר לייצואן האמריקאי. החקלאים האמריקאים הפעילו לחצים עצומים על הקונגרס ועל הבית הלבן, שבשנה האחרונה רגישותו רבה ממילא לפער השלילי המתרחב במאזן המסחרי. ואשינגטון איימה להטיל מכסים של 200 אחוז על יינות, גבינות ודברי־מאכל אחרים מארצות השוק המשותף. לבסוף, הסכימו האירופאים להבטיח יבוא מוצרי מספוא אמריקאים ב־300 מיליון דולר ועוד הקלות מכס במוצרים אחרים, שיסתכמו בכ־100 מיליון דולר.

נמנעה מערכה של פעולות־גמול מסחרית, אך במחיר הנהגת שיטת מכסות־יבוא עוד בקטע של הסחר הבין־לאומי — בניגוד להרחבת התחרות החופשית שארה"ב שואפת אליה באט"ם.

וכבר צצה המחלוקת החדשה: ארה"ב טוענת כי ממשלות אירופה המערבית, השותפות בייצור המטוס "איר־באס", מעניקות לו סובסידיות נרחבות כל־כך שהן מבטלות כל סיכוי לתחרות הוגנת נגד המטוסים האמריקאיים. ושוב מאיימת ואשינגטון בפעולות־גמול ושוב מחפשים פתרון של הרגע האחרון. ברור, מכל מקום, כי בסיבוב הבא של שיחות גאט"ם, שיתכנס באורוגוואי בקרוב, יהיה צורך בשיחות יסודיות להדיפת הגל החדש של פרוטקציוניזם טרנס־אטלנטי.

שיתוק מסוכן

קיצו החוקי של רייגן קרב בצילן של מלחמות פנימיות בינו לקונגרס. המושכות במדיניות הבין־מעצמתית עברו לידי גורבצ'וב.

מאת א. שוייצר

ישראלים שציפו כי ארה"ב תבטיס את עצמה במרץ למה שקרוי תהליך השלום במזרח התיכון, טעו. המרץ לא הספיק, אלא לדחיפת מצרים וישראל לעבר הסדרת בעייתה של טאבה. תשומת הלב האמריקאית מרותקת למאבק בין הנשיא לבתי המחוקקים; כאשר שני מוקדי הכוח הפוליטיים של מעצמת־העל עסוקים בעצמם ובהוצרת יסודים הדדיים, אין ראשה של ואשינגטון פנוי לעשייה סביבה.

מי שרוצה, יכול להדביק את שם התואר "קדנות להסתגרות" של ארה"ב עם בעייתה היא. אך זוהי קדנותה של יבשת: האמריקאים סבורים מאז ומתמיד, כי העולם יכול לחכות עד אשר הם פותרים את השאלות העומדות על הפרק אצלם. כיבושה הלא־מעורער מבחוץ של ארצם, והמגעת מאוקיינוס לאוקיינוס, הינצחותם בשתי מלחמות עולמיות, אישרו בעבורם את תוקפו של סדר קדימויות זה. אפשר שניסיונם בווייטנאם התחיד אחרי מראשותה היא אינה גורמת להעדפת הטיפול בעסקי חוץ על העיסוק בעצמם בתוך ביתם פנימה — ולא כל שכן בפתרון משבר ותקני נוסח איראן־קונטראס.

מהלכים מבולבלים

עוד כלל אחד מן הדין שייכור את מדיניות החוץ האמריקאית עשוה הנשיא, ושוב ודבקותו במטרה מוזינים את הביורוקראטיה המבצעת. לתפקיד זה אין תחליף, פשוטו כמשמעו: כאשר הנשיא נתון במצור, משולה מעצמת־העל לשמשון לאחר התספורת. והרי המלה מצור משת הגדרה קולעת למצבו של הנשיא רייגן. די לקרוא את הדיווחים על נאומו בדבר מצב האומה, כדי לעמוד על מידת אובדן מעמדו של האיש, אשר עד לפני חודשים אחדים תואר כנשיא המוסמך ביותר מאז פרנקלין רוזוולט.

הנשיא רייגן שאב את כוחו מבישר חונו העצמי, שנשען על תחושתו כי הוא מבטא את רוחשי לב האזרחים. משאותנו הבחירות לבתי הקונגרס — שאותן הפסידה מפלגתו על אף השתתפותו המרצת — כי קסמו הציבורי החל לפוג, ומשהודאו המשאלים אחרי פרוץ שערוריית הנשק לאיראן, כי הקול פנה לו עורף, ניטל ממנו נכסו הפוליטי העיקרי. מאז שרוי על צעדיו צל של תוהו ובלבול; הסכמתו לפתוח בפריסה קדימה של ההגנה האנטי־באליסטית (במפגשו בריקיאוויק עם מיכאל גורבצ'וב עוד נטה להסכים לדחייה למשך עשר שנים), שיגור צי מלחמה לחופי לבנון בלי שייקבע בעבורו יעד ברור, או בתחום מדיניות הפנים, נכונותו להעיד בפני ועדת הסינאט בעניין איראן (ולהפר בכך את הכלל המקודש של הפרדת רשויות); כל אלה מצביעים על ערעור־אוריינטציה, האופייני לאיש אובד עצות.

בימים אלה הצהיר גורבצ'וב, כי יחסי ברית המועצות וארצות הברית מצויים עתה על פרשת דרכים. ואולם, אין עתה בארה"ב מי שידון יחסים אלה מן התקודה הסופה. אילולא פעל הקונגרס על פי הכלל, שהעולם יכול לחכות עד שארה"ב תעריך את בדק הבית התורן, כלומר אילולא פתח במסע נגד הנשיא דווקא בעיצומם של מהלכים שהיו עשויים להאיט את מירוץ החימוש הגרעיני, היה סיכוי שתתמלא משאלתו של גורבצ'וב להשיג הסדר בין שתי המעצמות. מן הסיכוי הזה לא נותר הרבה. הביורוקראטים והנשאים הנותנים בלבנה יכולים להכין הסכם: רק הנשיא יכול להקנות לו תוקף, וכיצד יעשה זאת, מול קונגרס חשדן ודעת קהל שהתערערה אמונה בו?

משימתו של גורבצ'וב

יש סבורים, כי הנשיא יכול לכבוש בחזרה את מעמדו האבוד. כנראה לא כך חושבים פקידי צמרת שהולו לפרוש ממשרותיהם: הפורשים אינם אלא סימן היכר למחלה הפוגעת בכל ממשל שקצו החוקי קרב (רייגן אינו יכול להציג את מועמדותו בשלישית), מה עוד שהוא קץ בצלה של מלחמה אכזרית בין נשיא וקונגרס על עמדות שליטה. רייגן נדרש להתמודד לא רק עם יריביו בבתי המחוקקים לעיני קהל אדיש עד עוין; הוא נלחם נגד השעון הפוליטי. בעוד שנה הארץ כולה תהיה אחוזה במלחמות הבחירות על הנשיאות בעת ההיא, אין ארצות הברית פנויה אלא למדיניות פנים.

במשך כל תקופת כהונתו של רייגן, היו כלי התקשורת, בעיקר באירופה אך גם בתוך ארה"ב, מלאי טענות ומענות נגדו, תיארוהו כבדחרר־מלחמה. אם לא מדעת הרי מתוך אטימות: המשל של הקאובוי השולף קודם וחושב רק לאחר מכן, היה בפי כל. ואולם, לא רייגן במלוא און היווה סכנה לעולם, כפי שטענו מבקריו, אלא דווקא רייגן שירד מבסיסו והותיר את ארה"ב ללא הנהגה איתנה. שהרי גם המוביל החלופי, מיכאל גורבצ'וב, פועל תחת אילוצים; הוא צריך להורות כיוון לאורחי ארצו לנוכח הקיפאון האמריקאי. ומי יודע, אם הוא יקלע למטרה בגתושו את התגובה האמריקאית. אם יחליט להקשיח את קו מדיניותו או אם דווקא ירכך אותו?

שתי עובדות עולות מן האמור: העולם נכנס לאיזור סכנה, לאחר תקופה, שהחלה עם המפגש התורפי בז'נבה בין רייגן לגורבצ'וב, ואשר הבטיחה הרפיה במאבק הבין־גושי. את התפקיד של יזום ועזרת כיוון תמלא ברית־המועצות, שמנהיגה כנראה משכיל לקיים בידיו את היוזמה המדינית מול יריביו בתוך הצמרת הסובייטית. המשימה המוטלת עליו כבדה עד מאוד: יהיה עליו לעצור את הזמן מלכת עד אשר ארה"ב תמצא את עצמה מחדש, ותעמיד הנהגה המסוגלת לעצב מדיניות והנית מתמיכה ציבורית מספקת. מה שמעודד תקווה כלשהי היא ההכרה, המקובלת כפי הנראה גם על גורבצ'וב, כי שיהיה הדיקים סביב מבחינת שתי מעצמות־העל, או שלא יהיה קיום אנושי בכלל.

שנת פרעון השטרות.

פיזור הפרלמנט המצרי הוא רק אירוע ראשון בשרשרת אירועים הצפויים לקראת חידוש הקדנציה של הנשיא מובארק.

מאת עודד זראי

שעה הארבעים דקות נבשכה, אזר לאנבאל, טיסת מבוס בואינג 707 של נתיבי אויר כוויתיים מכווית לעיר המוח לוקסור שבמצרים העילית. היתה זו טיסת בכורה חגיגית שבאה לשרת אמנם, את המצרים העובדים בכווית, אך היא מבטאת בבירור את התפנית ביחסי מצרים עם העולם הערבי בכלל ועם מדינות המפרץ בפרט.

רבות דובר בשנים האחרונות על "שובה של מצרים למקומה המנהיגותי הטבעי בעולם הערבי", אולם רק השנה, וכנראה בקרוב, עשויה סיסמא זו להפוך מהלכה למעשה. אירועי הפסגה האסלאמית החמישית בכווית וביקור הנשיא מובארק בשבוע שעבר באיחוד האמירויות הערביות, הם סימנים בולטים לפריחות דף חדש ביחסים הפורמליים והמעשיים שבין מצרים ובין מדינות ערב ובראשן מדינות המפרץ.

בקהיר אין מסתירים את שביעות הרצון הרבה נוכח תהליך הנורמליזציה ביחסים עם העולם הערבי. הפסקת יחסי מצרים עם העולם הערבי הוללה למעשה עם תחילת הקדנציה הראשונה של הנשיא מובארק באוקטובר 1981. אין ספק שהחתירה להפנית ביחסים עם העולם הערבי היתה אחת מאבני היסוד המוצהרות של ממשל מובארק בשש השנים האחרונות. פרעון שטר זה ושטרות אחרים, בתחום הפנים והחוץ, במהלך החודשים הקרובים, הוא מחייב המציאות, שכן הנשיא מובארק מתכוון ללכת לקדנציה שניה בסתיו.

הנושא הישראלי, מנקודת מבט מצרית, חורג אל מעבר לחוזה השלום והסכמי קמפ דיוויד. מ"מ מזכ"ל מפלגת השלטון המצרית כמאל אל־שאז'לי, מותיקי העסקנים בצמרת המפלגה, מסביר כי "בצד דבקותנו בחוזה השלום עם ישראל, יש לנו חשבונות לעתיד המבוססים על היחסים העמוקים עם המדינות הערביות ובכלל זה עם סוריה". אל־שאז'לי מתאונן, בראיון לשבועון "אל־אסבוע אל־ערבי", שהאסטראטגיה הישראלית מבוססת לא רק על "התפשטות, אלא גם על הגברת תפקידה של מצרים באיזור". בכאן הוא מגיע למסקנה כי כל ניכור בין קהיר ובין בירות ערב משרת את האינטרסים הישראליים.

הוועידה הבין־לאומית

כהוכחה לרצינות דבריו הוא אומר: "אנו חוששים מהתעצמות הכוח הצבאי הישראלי בסיוע ארה"ב. לעומת זאת אנו מתייחסים בשביעות רצון להתעצמות כוח צבאי ערבי כלשהו שבסבכות לישראל. זה משרת את אינטרס הכוח הצבאי של מצרים, או לפחות מהווה גורם המפחית את כובד העומס הרובץ עליה". דבריו אלה של אל־שאז'לי מתמצתים את יסוד ההתייחסות המצרית לנושא הישראלי שאף הוא נוגע בין השטרות לפרעון בחודשים הקרובים.

קהיר האופוזיציונית ממשיכה לפרסם סיפורי אלף לילה ולילה על "המעללים הישראליים במצרים". הסיפור הנפוץ האחרון אומר כי עובדת השגרירות הישראלית בקהיר פיתתה קצין משטרה המופקד על שמירת הבניין, והוא נישא לה וקיבל אזרחות ישראלית. קהיר הרשמית תתמקד בשבועות הקרובים ב"הסכמה הישראלית העקרונית לרעיון הוועידה הבין־לאומית". בהסכמה זו רואה קהיר השג חשוב לזכותו של הנשיא מובארק, תוצאה של פגישתו, בארמון ראס אל־תין באלכסנדריה, עם שמעון פרס.

עתה מצפים בקהיר לצעד נוסף מצד ישראל, בעניין הוועידה הבין־לאומית, ועל־ידי יתמקדו השיחות בביקורו השני של שמעון פרס במצרים.

הנושא האמריקאי אינו נופל בחשיבותו מבחינת פרעון השטרות. רבים בקהיר יאמרו לך היום כי "גל של קור עז שטף את היחסים החמים בין מצרים לארה"ב". ההתקררות ביחסים באה על רקע אי־הענות האמריקאית לתביעות מצרים בעניין חובותיה לארה"ב, פרשת הנשק האמריקאי לאיראן היוותה עסוד הביכעול המצרי. הודבקות לבטא את מורת רוחו כיווקם של ואשינגטון כלפי קהיר. נראה כי הסכמת ארה"ב להוות את תשלום החובות הצבאיים של מצרים, המסתכמים ב־4.5 מליארד דולרים, ל־25 שנים והסכמתה לדחיה מחודשת בשנת 2009, על כעור הריבית עליהם, המסתכמת ב־14%, לא סיפקו את המצרים.

מובארק: דף חדש ביחסים עם המדינות הערביות

האופוזיציה במעלה

גורמי האופוזיציה המצרית אינם מסתירים את שביעות רצונם מהתקררות היחסים עם ארה"ב, ורואים בכך ביטוי למדיניות "הציבראליזם הזדוני". כלפי שני הגורמים, הבי קבלת על הנשיא מובארק. אינם גורמים להסתייג גם את עדויותו של הנשיא בפני "הלוחצים האמריקאיים" לתתן הקלות לצי הכועי בוזפים המצרים.

הנשיא מובארק זכה השבוע לכמה גדולה של טפחים מצד ראשי מפלגות האופוזיציה על החלטתו לפזר את מועצת העם (הפרלמנט) ולערוך בחירות חדשות. הפרלמנט הנוכחי, שנבחר במאי 1984, היה ועודנו, שנוי במחלוקת בבחירת כשרותו וחוקיותו. חוק הבחירות היחסיות על פי הרשימות המפלגתיות, שעורר התנגדות חריפה מצד כל המפלגות, להוציא את מפלגת השלטון, תוקן בחודש שעבר. התיקון מאפשר למועמדים עצמאיים מחוץ לרשימה המפלגתית להתמודד ב־48 איזורי בחירה. הדבר פותח אפשרות לביטול אחוז החסימה הגבוה העומד על 8% אשר הכשיל את כל מפלגות האופוזיציה ב־84, להוציא את אל־ואפד, ומנע מהן את הכניסה למועצת העם.

ביום חמישי הקרוב ייערך משאל עם לפיזור הפרלמנט, כאשר עצם השתתפות ההמונים במשאל מהווה, מנקודת ראות מצרית, הבעת אימון מוקדמת בבחירת הנשיא מובארק לקדנציה שניה.

הבחירות למועצת העם החדשה, שיש בהן כדי לבטא את פרעון שטר העמקת הדימוקראטיה הפנימית במצרים, ייערכו באפריל. מועצת העם החדשה שתיבחר עוד חודש הצום (הרמדאן), צפויה להציג מועמד אחד, את מועמדותו של הנשיא מובארק לקדנציה שניה. סביר להניח שלקראת חגיגות יום השנה למהפכה המצרית ביולי ייפרעו מרבית השטרות ומצרים תהיה ערוכה לבחירות לנשיאות שייערכו סמוך ליום השנה למלחמת אוקטובר 1973.

השוק הרוסי והלקוח הישראלי

לסובייטים אין אמנם עניין מיוחד בהצלחת התבשיל המזרח־תיכוני, אולם הם מעוניינים לבחוש בקדירה ומפוכחים מכדי שלא יבינו שיש לשלם גם בעבור זכות הבחישה

מאת עקיבא אלדר

כבודך אגב שאל היועץ הפוליטי בשגרירות בריה"מ בוואשינגטון, אולג דרקובסקי, את עמיתו משגרירות ישראל, אלי אביהר: "מה בדבר אשרות הכניסה למשלחת הסובייטית?" ההוראה מירושלים לשגריר מאיר רוזן, היתה להודיע לדרקובסקי כי המשלחת תתקבל ברצון, מתוך הבנה שמתוך פרק זמן סביר תגמול מוסקווה באשרות למשלחת קונסולרית ישראלית. בירושלים יוגבו כמה פקידי משרד החוץ בסיור למוסקווה, כאילו יהיה בכך ניצחון מדיני היסטורי.

למעשה מספקת ירושלים את הסחורה לרוסים בחצי חינם הרוסים יוכלו למכור אותה אחר כך לאמריקאים במחיר מופקע: "הנה אנחנו מדברים עם הישראלים, מבקרים שם ואולי אפילו פותחים שם קונסוליה". במחמת קשה להבחין על שינוי כלשהו. אין כמעט הבדל בין תוכן שיחתו האחרונה של רוזן עם השגריר יורי דובינין בדבר היהודים ויציאת היהודים, לבין שיחות דומות שקיים עם קודמו אנטולי דוברינין.

בשעת הצגת אמנתו של השגריר הסובייטי ראה, אנדריי גרומיקו, לעמיתו הישראלי אבא אבן, שדרש ממנו לחדש את היחסים טרם כינוסה של ועידת ז'נווה: "ברור על כך במסגרת ההתקדמות בוועידה". הסובייטים למדו — הם חוזרים ומבטאים זאת בשיחות דיפלומטיות — שהישראלים לא יקלטו אותם שלל פעם נוספת. הם לא יניחו לאמריקאים לקטוף את הפירות ולהשליך להם את הקליפות. מיכאיל גורבצ'וב מבהיר שאין לו כוונה לשלם, ולא פרוטה אחת, בטרם תהיה ההסכמה לוועידה מונחת בכיסו.

שר החוץ שמעון פרס, שב ומכריז, כי יציאת יהודים קודמת לחידוש היחסים במלים התנאים לשיתופה של בריה"מ בוועידה (בתרגום למנהלי מחלקת הבינ"ל אברהם טמיר את שני התנאים כ"חלופות"). מה משמע "יציאת יהודים"? האם אלה אותם 12 אלף מסורבי העלייה שוועידת הנשיאים הגישה שמותיהם לסובייטים באמצעות הנשיא רונלד רייגן במהלך שיחות רייקיאוויק, ואולי אלפים בודדים שיקבעו מתקופת ההגירה החדשה — שמספר אין יודעים עדיין כיצד לפרשן.

הסובייטים כבר השכילו להתחמק למספר 12 אלף. כיוון שזה המספר שארה"ב וישראל דורשות, מדוע יציעו הם יותר? הרוסים מטמונים במכירת אותה סחורה פעמיים. הם ימכרו — במקרה הטוב — את הקבוצה הזו לישראלים תמורת כניסה לתהליך המדיני במזרח התיכון, ולאמריקאים — כמתווה בתחום זכויות האדם. כבנוס הם יכולים גם להשיג כאן תקיעת טריז בין המגנות בישראל ולאריה — מאז מפגש הלסינקי הם תוקפים את יצחק שמיר ומאשימים אותו בקשר־זה.

האמנם שמיר אמר כי אין לו כוונה לקנות את 12 אלף מסורבי עלייה בתשלומים במטבע להועידה בינ"ל בשיתוף בריה"מ. פרס, כדברי מקורביו, היה רואה בכך עסקה הוגנת למדי. נשיא הקונגרס היהודי העולמי אדגר ברונפמן, המקיים מטעמו של פרס מגעים שוטפים עם מוסקווה, אף אמר לא מכבר בכינוס בלונדון, כי אין לתלות תקוות מגזימות בשינוי במדיניות ההגירה של בריה"מ. הוא התבטא באופן שרקיבל מהקרמלין להפיץ ספרי תנ"ך בקרב היהודים. רמז לדיבורו הצפוי בין שמיר לפרס אפשר למצוא בדברים שאמר רה"מ בסוף השבוע לראשי אגו"י: "מדברים על יציאת 500 לחודש ותוך כמה שנים 5000 סירובניקים, רובם לארה"ב, לישראל יבואו אלפי אלפי. האם תמורתם נעשה ויתורים ונשתף את בריה"מ בהכרעה במזרח התיכון?"

העובדות לטובת שמיר

כנראה שהעובדות נוטות לצדו של שמיר. גורבצ'וב זקוק באופן נואש לכוח אדם מיומן שיסייע בידו לשקם את הכלכלה הסובייטית. במקום לצייד את היהודים באשרות יציאה, הוא מעדיף להעניק להם אשרות כניסה לאוניברסיטאות ולמכוני המחקר. מדיניות משולבת של הגירת סירובניקים (עם עדיפות למהגרים לארה"ב) והקלות בתחומי החינוך, התעסוקה ואף הפולחן לנשארים — עלולה לחסל את שארית הזיקה הציונית של הקהילה היהודית השניה בגודלה בעולם.

הערפל הסמיך האופף את המתרחש במוסקווה מאפיין תקופות של ערב שינויים במדיניות. בכך הם מאלצים את היריב לנהל משא ומתן ממושך עם עצמו המסתיים כמעט בהכרח ביתרון עמדותיו. כך נהגו הסובייטים עם האמריקאים בשנות השבעים בעניין הסכם סאל"ט, וכך הם נוהגים עתה כלפי ישראל בעניין הוועידה הבינ"ל, ההגירה והיחסים הקונסולריים. המזכיר גורבצ'וב זקוק לשקט בחוץ על מנת לטפל בבעיות הכלכלה והפנים המעיקות עליו יותר מכל. נוח לו ליצור רושם של תמיה ליציבות הכוח במעמד שווה של בריה"מ לזה של ארה"ב באזורים רגישים בעולם. רייגן הכתיב את התנאים בעזרת "מלחמת הכוכבים" ועתה מבקשים הסובייטים לנצל את הרלשתו כדי להעביר את התחרות למגרש הנוח להם — מגרש הסכסוכים האזוריים.

במשך שנה וחצי, מאז פגישת השגרירים יורי הרנצוב (לימים סגן שר החוץ) ועובדיה סופר בפאריס, בוחנים הסימנים המלמדים שמוסקווה מאוכזבת מאש"ף ומסוריה. היא מתקרבת למדינות ערב המתונות ואף קיבלה עידוד ממנהיגי מצרים וירדן להגיע — לטובת תהליך השלום — לנורמליזציה ביחסים עם ישראל. מוסקווה למדה שגם הקיצונים, לרבות אש"ף, בלעו בקלות יחסית את הגישושים לקראת יחסים קונסולריים. כינון משרדי האינטרסים בוורשה ובתל אביב, שלא היה יוצא כמובן אל הפועל ללא ברכתה של בריה"מ, עבר אף הוא בשלום.

ישראל מצדה יכולה לנצל את עודף ההידברות עם מוסקווה כדי לרמוז לוואשינגטון, המתייחסת אליה כאל תופעה מובנת מאליה, שאין היא מונחת בכיסה. הסכם שיתוף הפעולה האסטרטגי הצריך עדיין את הדרסים, צמצם לא מעט את מרווח התמרון המדיני של ישראל בין הגושים.

לסובייטים אין אמנם עניין מיוחד בהצלחת התבשיל המזרח־תיכוני, אולם הם מעוניינים לבחוש בקדירה ומפוכחים מכדי שלא יבינו שיש לשלם גם בעבור זכות הבחישה. בשוק כמו בשוק, צריך להסתיר את הלהיטות להיפטר מהסחורה, להעלות את המחיר, בהדרגה, על מנת שלא להבריח את הקונה ולהכשיל את העסקה.

מכינים אליבי

אם הפעלת תחנת הכוח רידינג ג' תיצור מטרדים, יוכלו בעלי התפקידים הנוגעים בדבר לרחוץ בניקיון כפיהם — כולל ראש העירייה שלא לחם בלהט נגד ההפעלה. גם תושבי השכונות הסמוכות לא היו פעילים דיים

מאת חיים הנדוורקר

האור הירוק להפעלת תחנת הכוח רידינג ג' בצפון תל אביב ניתן בשבוע שעבר משאישרה שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו את הדו"ח שחיבר הד"ר שמואל ברנר, מנהל המכון לבריאות הסביבה.

בעוד חברת החשמל נערכת להפעלת תחנת רידינג ג' מכינים לעצמם השרים המעורבים בעניין אליבי אשר ישמש אותם בכל מקרה שתועלה נגדם טענה כי הם גרמו לפגיעה באיכות החיים של תושבי רמת אביב ושיכון בבלי בתל אביב.

שר האנרגיה משה שחל כבר הצהיר כי יקבל כל החלטה של ועדת ברנר. אם תועלה נגדו טענה כלשהי כי גרם לפגיעה באיכות החיים בתל אביב יוכל תמיד לטעון כי משרד הבריאות אישר את הפעלת התחנה מחדש וכי אין לבוא אליו בטענה, אלא למשרד הבריאות.

שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו הודיעה כי היא היתה מעדיפה שתחנת הכוח תוקם באתר אחר. גם הד"ר ברנר מתנגד עקרונית להפעלת התחנה, ואפילו לפרקי זמן קצרים. ואולם הדו"ח טוען, כי מרגע שיש החלטת ממשלה התומכת בהפעלת התחנה הרי למשרד הבריאות אין מה לעשות מלבד מתן הנחיות המורות להפעלת התחנה רק בשעת חירום בסופר, בנואים של ליל עלטה, "כן משבעת אותים, לצרכי תחזוקת הציוד".

גם לראש עיריית תל אביב שלמה להט יש אליבי. הוא הרי יצא כמה פעמים בפומבי נגד הפעלת רידינג ג'. הוא גם השתתף בכמה ישיבות בנושא, אלא שנראה כי המאבק שניהל להט היה נרפה למדי. מאבק כזה לא צריך לכלול רק כמה הכרזות באמצעי התקשורת. אם משוכנע להט בטענתו כי יהיו מטרדי רעש ועשן מדוע לא ניהל פעילות אינטנסיבית יותר, כפי שהוא יודע לנהל גם בימי ההפגנה היחידה שקיימו תושבי שכונות הצפון נגד הפעלת התחנה, הוא לא היה שם. הוא היה עסוק, בפעילות למען העיר, בלוס אנג'לס, שם אסף כספים בשביל הסינמטק ונטל חלק בוויכוח נוצץ עם מיטב כוכבי הוליווד יחד עם מנכ"ל קרן תל אביב לפיתוח, חנן בן יהודה.

ובאשר לתושבים עצמם. הם הקימו ועד פעולה. הם יושבים ודנים בנושא, נפגשו עם שחל ויפגשו גם עם ארבלי־אלמוזלינו. ואולם להפגנה היחידה שקיימו הגיעו רק כמה מאות משתתפים, וזאת משכונות גדולות — שיכון בבלי ורמת אביב. מארגני ההפגנה ראו זאת כהישג לנוכח העובדה שההפגנה מתקיימת בשעה שלוש אחר הצהריים, שעה בה רבים עדיין עובדים. אם זה כל הכוח העומד לרשותם הרי מאבקם נדון מראש לכישלון.

יתר על כן, קשה לזכור בתל אביב הפגנה שעברה בסדר כה מופתי. כל פעיל נשא תג מתאים שתיאר את תפקידו. המפגינים שחזו על הא ודא. האווירה היתה נעימה למדי. פיקניק שכונתי. נוכחותם של שוטרי משטרת מרחב דן נראתה מיותרת וכך גם אולי נראתה ההפגנה בכלל.

עתה מבטיחים תושבי הצפון להחריף את צעדי המחאה שלהם ואפילו לארגן הפגנה המונית. עד עתה צעדיהם לא הרשימו את השרים שחל וארבלי־אלמוזלינו. אולי בעתיד כן.

רידינג ג': יש אליבי

מצב רוח / ב. מיכאל

זה כבר לא מצחיק

האינסטינקט המקצועי כבר שילב את המוח להילוך אוטומטי; ממאגר תובנות־הסאטירה נשלפה תובנת — "עד אבסורד". האצבעות מילאו בזריזות את הפיתים הנדרשים לעיבוד־אבסורד מהיר:

בראש: דת.
מפורות: רבינו, גרוסמן, באבא־אליה, יעקב יוסף, יוסף יעקב, יוסף יוסף, יעקב יעקב וכו'.
כתב השמצות: אמונות תפלות.
פרשי השמצות: מקווה וילדים פגומים, נידות ואסונות, מזוזות והריונות.

הגלגלים עתידי־היפיסה החלו לשעוט לאורך המסלול המוכר. הם סחנו את הנתונים, החלו לפלוט פלט מהיר של אבסורדים שונים, ארוזים באריזות משפטים נעימים, מוכנים לשיווק. מחלקת בקורת־האיכות בחנה את חבילות־האבסורד שהולתו מולה על הסרט הנע. חיישני־צחוק נעצו בהירתיה של כל אריזה והמימצאים הועברו אל יחידת־הבקרה המרכזית. כל המשלוח נפסל.

זה כבר לא מצחיק.

לא מדובר עוד בכסיל אחד בודד, ולא בעובד אלילים מקרי, וגם לא בציניקן קר ומחושב המנצל את תמימותו של עדר כדי לעשות הון לעצמו. מדובר בהלך־רוח שתופס תאוצה. כיוון ישן־חדש לדת, הדרה מתעצמת והלכת אחורנית, אל מושגים שבעבר היו רק נחלת סרחים עוזפים והבזוים של היהדות. ספר "הזוהר" לצידו של ספר "האורי זוהר", שמעולם לא היו יותר מאשר ממסמנות של פולקלור ופיקנטוריה, הולכים ונעשים לשדרה המרכזית.

בחוכמה שלאחר מעשה מותר לומר כי אין כאן כל הפתעה. מרגע שהמיסטיקה חדרה אל התוויות מדיניות החוץ והבטחון, אל חישובי מדיניות תקציבית ואל שיקולי הקואליציה — לא היה מנוס גם מחדירתה אל המלחמה בתאונות־הדרכים, ריפוי מחלות, אמצעי־מניעה ובריאות־הילד. אף היעדר ההפתעה אינו נחמה, כי מרגע שהטירוף המבטאי הולך להיות קרדום־לחפור־בו בידיהם של מנהלים ציניקנים, ותפש לו אחיזה גם בלבנו של העדר המבוהל — הוא אתנו להרבה זמן; משם, מכבי־מפיו של הקהל־הקדוש, קשה מאוד לעקרו, הוא נוח מדי, שימושי מדי, מרגיע מדי, כי הוא אלטרנטיבה משכרת לחשיבה הגיונית, תחליף ממכר לשיקול־דעת ומחשבה.

הרב גרוסמן, תם וחך שכמותו, מתגונן כאוהרונותו: "לא היה פסק־הלכה רק תקנה נגד אסור נות, כי הקהל ביקש..." כאילו יש חשיבות כלשהי לקיומו או אי־קיומו של "פסק־הלכה" רשמי. כאילו "הקהל ביקש" — היא סיבה נאותה למתן הנחייה־עיוועים שכזאת. כאילו חיטוט בדפי "הזוהר" היא אכן פעילות תקנית ומקובלת, כאשר מחפשים פתרון ותרופה לטרשתה של אמונות מקריות. כאילו "רב", הוא בכלל הכתובת אליה פונים בחיפוש תשובה לכמה מקריות־שירותיים.

לא צריך להאשים את העדר. יש לו סיבות טובות להיות אחוז פאניקה, חסר־בטחון ועלוב נפש. מותר להבין מדוע הוא מחפש את ישועתו בעולמות החליפיים של המזוזות ושל הלוטו, של המים הקדושים ושל הפיס, של המקוואות ושל הכוס. "אל תסמוך על המזל — מלא טופס", אומר הג'ינגל הדרש. "אל תסמוך על השכל — שים מזוזה", יגיד הג'ינגל הבא. "אל תעשי בדיקת מי־שפיר — לכי למקווה", יאמר הג'ינגל שאחריו.

לא צריך להאשים את העדר, אבל צריך בהחלט להאשים את מוביליהעדר. את אלה שבעבור תחר־שלטון, או מחמת קוצר־ראייה מצמרה, לא רואים את פני הדברים. את אלה שלא בולמים את כל רוצאי־האליל, כהני החזר ומשווקי־הטוטמים, בעודם באיבם. את אלה שבעצם הימים הללו שופכים מלוא־החופניים ממון לידיהם של הקוסמים והמעוננים המכשפים, מתוך תקווה נואלת כי בכך יקנו לעצמם מעט שקט תעשייתי בקואליציה. כמו, שרוב־כוכלו קודש להעמקת טמטום ההמונים.

אותי, כאמור, זה כבר לא מצחיק. מה לעשות, אך קשה לי לצחוק תוך כדי הידרדרות חזרה אל המערות.

صكنا من الاجل

מסכים ומסכות / בעריכת מיכאל הנדלזלץ

אפרים חוזר לתיאטרון

בוויכוחים הנצחיים על הצורך בקיומה של המועצה לביקורת סרטים ומחזות היה היו"ר יהושע יוספטל נוהג לשלוף את טיעון הצנזורה כי בכל העתירות לבג"ץ נגד המועצה נוטה בית המשפט העליון שלא להתערב בשיקוליה. השופטים מרבים בגבהה בחשיבות חופש הביטוי בחברה דמוקרטית, אך בסוף מחליטים שלא להתערב. יותר לא יוכל יוספטל להשתמש בטיעון זה. בג"ץ החליט לבטל את פסילת "אפרים חוזר לצבא" של יצחק לאור, וקבע שהמועצה לא שקלה כראוי את חשיבות חופש הביטוי, לעומת חומרת הפגיעה האפשרית שתיגרם על ידי הצגת המחזה.

ההיתר את המועצה שפסילתה את המחזה עשויה לא לעמוד בבג"ץ, מי שהיה ממונה אז על מחלקת הבג"צים במשרד היועץ המשפטי רבאוסו יאראק אמר זאת לחברי המועצה, בעת הדיון בערעור, אך זו הוליגה שלא לחזור בה מפסילתה. אולי חשבו ראשיה שהגיע זמן שבג"ץ יפרש את החוק, שמעניק למועצה את שיקול הדעת באשר לפסילה או היתר.

השיעור לא היה זול, גם למועצה וגם לעם ישראל. בג"ץ פסק שעל המועצה לשלם את ההוצאות לעותר יצחק לאור בסך 2000 ש"ח, לרבות שכר הטרחה של עורך הדין שייצג אותו, עו"ד דב חנין. נוסף על כך ישא משלם המסים בשכר הטרחה של עו"ד צבי טרלו, שייצג את המועצה, לאחר שקיבל לצורך כך ייפוי כוח מן היועץ המשפטי לממשלה.

היועץ המשפטי לממשלה ראו יצחק זמיר הוליט לא לייצג את המועצה בעתירה, כיוון שהעתירה התבססה במידה רבה על הנחייה שהוציא בעניין שיקול הדעת של המועצה.

פסק הדין, שעיקרו נכתב על ידי השופט ברק, ראוי שיילמד בקפידה, כיוון שהחוק משנת 1927 טעון פרשנות שיפוטית. במסגרת הנורמאטיבית כותב ברק כי בפקודה משנת 1927 נקבע איסור על הצגת מחזה בלא לקבל היתר. "אין הפקודה קובעת את היקף שיקול דעתה של המועצה". ברק אינו מקבל את הטענה כי זוהי סמכות בעלת אופי טכני גרידא, כי זו אינה מקובלת בפסיקתו של בית המשפט העליון, אשר מראשיתו יצא מתוך ההנחה כי המועצה רשאית לשקול שיקולים הקשורים בתוכן ההצגה.

יו"ר המועצה יוספטל וחברים אחרים בה סבורים שבכוחם איסור להצגת מחזה הם כאילו מעניקים לו גושפנקה רשמית. נדמה לי שאפילו מבחינה סמאנטית טעות בידם: המחוקק מעניק להם את הסמכות לתת היתר, ולא אישור. השופט ברק סבור כי תפיסת היסוד בעניין זה היא כי התכלית אשר לשמה הוענקה הסמכות והמטרה אשר היא מבקשת להגשים קובעים את גבולותיה. מלשון הפקודה ורקע התקנתה — כותב ברק — ניתן ללמוד כי המטרה של הפקודה היתה להעניק למועצה סמכות למנוע מראש הצגתו של מחזה הפוגע בסדר הציבורי.

הבג"ץ לימד את הצנזורה שיעור יקר

ברק אינו מקבל את הטענה שסמכותה של המועצה מוגבלת אך למניעת הצגתם של אותם מחזות שהצגתם יהא משום עבירה פלילית, וסבור שבסמכותה לאסור מחזות הפוגעים בסדר הציבורי, בין אם פגיעה זו באה במעשה עבירה ובין אם היא באה במעשה בלתי מוסרי או מעשה אחר הפוגע ברגשות הציבור ובשלומו. על "הסדר הציבורי" כותב ברק כי "זהו מושג רחב... בהקשר שלפנינו נכללים בו פגיעה בקיום המדינה, במשטרה הדמוקרטי, בשלום הציבור, במוסר, ברגשות הדת, בשמו הטוב של האדם, בהבטחת הליכי משפט הוגנים וכיוצא בהם.

אם מצד אחד תוחם את שיקולי המועצה נושא הסדר הציבורי, הרי מצד שני תוחם אותו הצורך לשמור על חופש הביטוי. הרבה נכתב בפסקי דין של בית המשפט העליון על חשיבותו של ערך זה, שהוא מערכי היסוד של המשפט והחברה הדמוקרטית.

גם דבריו של ברק יצוטטו מן הסתם בוויכוחים הבאים בעניין הצנזורה: "זהו גם חופש לבקר את השלטון. זהו החופש ליצור כל יצירה, בין אם בעלת ערך אמנותי נשגב, ובין ללא כל ערך אמנותי, ואפילו יש בה — כדעת המועצה — משום 'ממרח מגונה של ארוטיקה, פוליטיקה וסטיות מכל סוג.' חופש הביטוי הוא החופש של היוצר לפרוץ את סגור לבו, להניף כנף וליתן דרור למחשבתו. במשטר דמוקרטי, קיומה או הולדתה של יצירה הוא ביטוי לכוח הפנימי הטמון בה, ולא ביטוי לכוח השלטון המפקח עליה. יצירה שאין בה אלא "ממרח מגונה וכו'" לא תניף כנף ולא תחדור לתודעה הציבורית בשל השקר שבה, ובשל כשלונה 'באוזת התרות חופשית של דעות ורעיונות, המאפיינות את הדמוקרטיה'.

הדרך להתמודד עם יצירה כזו במשטר דמוקרטי, אינה באמצעות הכוח השלטוני, אלא באמצעות הוויכוח וההסברה. כשלונה של יצירה זו הוא בחשיפתה, לא בדיכויה." על בית המשפט מוטל כאן לקבוע עקרון רציונאלי לאיזון בין התנגשות עקרון חופש הביטוי לעיקרון הסדר הציבורי — כותב ברק. אך הוא ממהר להדגיש שבקביעה זו אין השופט נותן ביטוי להשקפה סובייקטיבית, אלא עליו לבטא את מערכת החיים הלאומיים של העם, ולהיות פרשן נאמן להשקפות מקובלות על ציבור נאור בתוכו הוא יושב. הוא מצטט את דברי השופט לנדוי, שאותם ציטט גם היועץ המשפטי זמיר בחוות דעתו בעניין הצנזורה "במקרה הגבול, הנטייה תהיה איפוא להתיר ולא לאסור".

זמיר כתב ב־1982 חוות־דעת שיכולה היתה לשמש את המועצה כבסיס לשיקוליה במקום בו החוק אינו קובע אותם. אך עד לעכשיו היתה זו חוות דעת של יועץ משפטי, ושמעתי חברים במועצה שד־הביעו את כל הכבוד ליועץ ראו, אך סברו שמותר להם לחשוב אחרת. עתה מקבלים הדברים תוקף פסק דין של בית המשפט העליון. ברק כותב "נראה לי כי נוסחת האיזון הראויה היא, כי חופש הביטוי נסוג רק במקום שהפגיעה בסדר הציבורי היא קשה, רצינית וחמורה. כאשר הפגיעה בסדר הציבורי אינה קשה, רצינית וחמורה, יש ליתן ביטוי לחופש הביטוי." המבחן לחומרת הפגיעה, שנסקר על ידי זמיר ומהווה את המבחן העיקרי בפסק דינו של ברק, בעקבות פסיקות אחרות בעניין זה, הוא מבחן "הוודאות הקרובה".

השופט יעקב מלץ כותב בפסק דינו, שמסקנתו זהה לזו של ברק (ראוי להדגיש שזהו פסק דין פה אחד) "אינני יודע בדיוק כיצד נמדדת הוודאות קרובה, היכן קו הגבול בינה ובין הוודאות שאינה קרובה, אך ברור שהמדובר הוא במבחן חמור ונוקשה ביותר של פסילת מחזה אך ורק כשמדובר בסכנה קשה שהתרחשותה קרובה לוודאי. המבחן הוא אובייקטיבי." ברק כותב גם שאיסור הצגה צריך שיהא האמצעי האחרון שיש לנקוט בו נוכח התגבשותה הקרובה לוודאי של סכנה חמורה. "אם החשש הוא מפני התפרעות של חלק מהציבור בעקבות הצגה, כי אז האמצעי הראשון שיש לנקוט בו הוא בריסון של המתפרעים, ולא בשלילתו של חופש הביטוי... רק אם שימוש סביר, במסגרת המגבלות הקיימות, באמצעי חילופי אין בו כדי להפחית מהסכנה ומהסתברות התרחשותה, יש מקום לשקול הגבלות על חופש הביטוי וההצגה. אף כאן יש לנקוט באמצעי של איסור מלא אך כאמצעי אחרון. יש להקדים לו אמצעים חריפים פחות, כגון הגבלת גיל באשר לקהל הצופים, או השמטת קטעים. גם אז, ממליץ ברק שהמועצה תשקול נקיטת הליכים פליליים נגד האחראים, במקום תהליך של צנזורה.

בית המשפט העליון הפעיל במקרה של "אפרים חוזר לצבא" ביקורת שיפוטית, שבחנה לא רק באם המועצה נתנה משקל ראוי לעניין העקרונות המתנגשים (היא טוענת במכתב הפסילה שאמנם כך עשתה), אלא גם את המעשה של המועצה, שאם לא כן "כל מה שנקבע במישור הנורמטיבי ירד לטמיון בעולם המעשה".

אלה הדברים שיצטרכו מעתה להנחות את המועצה בבואה לדון במחזה ולהביא בחשבון את פסילתו: "אין לה, למועצה, שיקול דעת לבחור באפשרות שאין בה ודאות קרובה ושאין בה סכנה קשה. עצם גישתה הסובייקטיבית של המועצה, כי לדעתה הסכנה קשה, והתרחשותה היא קרובה לוודאי, אין בה כדי להכריע. המבחן לקיומה של ודאות קרובה ושל סכנה קשה הוא מבחן אובייקטיבי". לא נראה לי שאחרי הדברים הללו תוכל המועצה, כל עוד היא קיימת, לפסול שוב מחזה בשלמותו, לא כבעד־סקטי, ולא כחולשה עניינית.

בג"ץ כמבקר תיאטרון

בית המשפט העליון קרא, התרשם, קטל, אך המליץ לאשר

בסופו של דבר מה שעמד לדיון הוא לא רק החוק, אלא המחזה עצמו. כדי שלא יטענו שאני מסלף אותו כרצוני, הרי תיאורו בדברי השופט ברק: "אפרים חוזר לצבא" הוא מחזה בן 10 תמונות. המקום העיקרי להתרחשות האירועים הוא חדר המושל הצבאי, ביהודה ושומרון. שאר האירועים מתרחשים מחוץ לחדר המושל, ואינם נראים לעיני הצופים, אלא נשמעים בחדר המושל או מתוארים לצופים על ידי השחקנים. האירוע העיקרי סביבו נסב המחזה הוא מותו של מפגין, שנורה על ידי שלמה, חייל בפלוגה המוצבת בממשל, בעת הפגנה בה נזרקו אבנים על פלוגתו. גיבורי המחזה הם אפרים, המושל הצבאי, סגנו גדליה, החיילים שלמה ודוד, החיילת נחמה (המקיימת יחסים אינטימיים עם המושל), אשתו של המושל, ושתי חיילות זוטרות. ברקע המחזה נשמע אסיר בסתוני בעת חקירתו. כן מופיעים כתב טלוויזיה, צלם ומקליט, המקיימים ראיון עם אפרים בתמונה הראשונה במחזה, שעניינה הפגת הסדר בתוקף המושל."

ברק נזהר בקפדנות מלהביע דעתו על המחזה כשהוא מתאר את אופיו ואת טיעוני הצדדים לגביו, אך כדי להסיר כל ספק הוא מדגיש כי החלטתו להתיר "מבוססת כולה על חופש הביטוי של המחזאי, ולא על ערכו האמנותי של המחזה." השופטת שושנה נתניהו כותבת שהמחזה "ראוי אכן לתואר 'ממרח מגונה של ארוטיקה, פוליטיקה וסטיות מכל סוג' (כפי שתאר אותו עו"ד טרלו, בא כוח הצנזורה) במשפט זה, ולא סתם ארוטיקה יש בו אלא יותר מן פרברסיים דווקא, יש בו יותר מכך. יש בו הצגה של הממשל הצבאי, שהוא חלק מהזרוע הבטחונית של המדינה, כמשטר דיכוי מושחת ומנוון ושל המושל הצבאי, המסמל את השלטון הישראלי, כדמות מעוררת בוז וסלידה. יש בו שנאה עצמית והלקאה עצמית. יש בו הזדהות עם אש"ף, שחרת על דגלו את השמדתה של מדינת ישראל. יש בו השוואה של משטר הכיבוש הישראלי לשלטון הנאצי."

השופט יעקב מלץ כותב: "לגבי המחזה עצמו מסתפק חברי הנכבד, בעדינותו, באמירה כי הכרעתו בנושא היא 'מבוססת כולה על חופש הביטוי של המחזאי ולא על ערכו האמנותי של המחזה'. לא ניחנתי בעדינות נפש כזו. לדעתי הולמת את המחזה ההגדרה של המועצה כי זהו 'ממרח וגו''. בעת קריאתו מתקבל הרושם כי המחבר ליקט ואסף כל דבר שנראה היה לו שיכול להרגיז, להקניט, לצער ולפגוע, משל ילד המבטא בקול רם את כל המלים הגסות שהוא יודע, אך ורק כדי למשוך תשומת לב." לא פלא הוא שיצחק לאור אמר בתגובה על פסק הדין כי הוא שמח על דעתם של השופטים כשופטי החוק, ולא כמבקרי תיאטרון. אלא שברק עצמו כתב ש"המועצה אינה מבקר או מנהל, ואין היא גוף המעניק למחזה הערכה אמנותית". גם בית המשפט, למרות שלא הסתיר את דעתו על המחזה — איש איש וסגנונו — לא קבע את עמדתו על פי ערכו האמנותי של המחזה. הוא בחן את נימוקי הפסילה, המסתמכים על הבנת המחזה, ודוחה אותם.

הנימוק הראשון לפסילה הוא "הצגה המעלה את דמותו של המושל הצבאי בצורה מסולפת, מקוממת, מרושעת והרגנית". על כך כותב ברק ש"מבחנה של האמת הוא היסטורי, לא שלטוני. האמת לא הופקדה בידי המועצה ואין בידה הכלים לבחינתה. דברים אלה תופסים במיוחד לגבי המחזה, שלא בא לעתים אלא כדי לעוות את האמת ולהציגה בצורה מגוחכת, מרגיזה וסאטירית." הנימוק השני לפסילה הוא הרושם המצטבר ש"הצגתו תביא לתגובות שתתלונה בהסתה והתססה והפעילות אנטי ממשלית עוינת". ברק קבע ש"לכל היותר ניתן לומר כי הוכחה 'נטייה רעה' להסתה והתססה. אין כל הוכחה לקיומה של ודאות קרובה להסתה והתססה. לדעתו זו מצטרפת השופטת נתניהו. השופט מלץ סבור כי יש במחזה השפעה מסיתה ומתסיסה, כפי שהיתה סבורה המועצה, אך באלה לא די כדי לפסול אותו. "על פי הלכה ועקרונות אלה אין מנוס מהתרת הצגתו של המחזה הנדון (אם בכלל הוא ראוי לתואר זה)".

לעניין זה מאלפת דווקא דעתם של מלץ ונתניהו שמגיעים למסקנה על פי ההלכה המשפטית כי אין מנוס מלבטל את הפסילה למרות דעתם שלהם על אופי המחזה.

הנימוק השלישי לפסילה, בו עשה עו"ד טרלו בעת הדיון המשפטי שימוש רב ומגוחך רב הוא "עצם ההשוואה, הרמוזה והגלויה של הממשל הישראלי לממשל הכיבוש הנאצי". כותב ברק: "ההשוואה לממשל הכיבוש הנאצי מצויה בקטע אחד החוזר מספר פעמים, שצוטט על ידי במלואו, ושעניינו השוואה בין הנער היהודי שהעביר תכשיטים תחת הכיבוש הנאצי לבין הנער הערבי שהעביר תכשיטים תחת הממשל הצבאי... אכן, הקטע המופיע במחזה עשוי לפגוע ברגשות הציבור היהודי. בוודאי הוא עשוי לפגוע ברגשותיו של אותו ציבור שחווה את השואה על גופו ונפשו. אני עצמי, ילד הייתי בשואה, וחציתי גדרות וגבולות הנשמרים על ידי הצבא הגרמני כאשר על גופי דברים שהעברתם אסורה. ההקבלה בין חייל גרמני העוצר ילד זה לבין חייל ישראלי העוצר נער ערבי צורבת את לבי. עם זאת, אנו חיים במדינה דמוקרטית, אשר בה צריבת לב זו היא לב לבה של הדמוקרטיה.

כוחה של זו איננה בהכרה בזכותי לשמוע דברי נועם, הערבים לאוזני. כוחה של זו בהכרה בזכותו של הזולת להשמיע דברים הצורמים את אוזני והכובסים את לבי... עם כל הרגישות לזכרונות השואה, אין אני יכול לאמר, כי מועצה סבירה רשאית לקבוע כי קטע יחיד זה פוגע פגיעה קשה וחמורה שמשטר דמוקרטי אינו צריך לשאתה... נראה לי כי בגישתה, המועצה לא נתנה את המשקל הראוי לעקרון חופש הביטוי, ועל כן נתנה משקל בלתי ראוי לחומרת הפגיעה." ברק מסיים את פסיקתו במשפט שעוד יצוטט רבות, מן הסתם: "אכן, המשטר הדמוקרטי נבחן על פי חופש הביטוי של היוצר, ולא על פי ערכה האמנותי של היצירה."

בימה חופשית

החוק אינו פוגע בנפגעים

התיקון בחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים הוא טוב כשלעצמו, אך המערכת טרם הסתגלה אליו. שיפור בהליכים, תקופת הרצה והפעלת השכל הישר יאפשרו זרוז ניכר בטיפול המשפטי בנפגעים

מאת עו"ד מיכאל צלטנר

הכותב הוא מנכ"ל הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים

במאמרו של עו"ד משה אירידור "חוק הפוגע בנפגעים" ("הארץ" 21.1.87) רואה את המצב מנקודת השקפה מוטעית. לדעתי יש לבדוק את האפשרויות הטמונות בשיפור המצב לאחר תיקון מס' 5 לחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים לעומת המצב שהיה קיים ערב תיקון זה ולא בהשוואה למצב העכשווי, כאשר ביצוע התיקון עדיין בחיתוליו וטעון שיפור, כפי שיוסבר להלן.

התיקון האמור מתחלק לשניים:

א) קביעת פוסק רפואי יחיד. בעבר הנוהג היה, שהתובע־הנפגע היה ממציא חוות דעת רפואית משלו, וחברת הביטוח היתה מגישה חוות דעת רפואית מטעמה. לעיתים קרובות היה הפער בין חוות הדעת בלתי ניתן לגישור שכן כל צד היה "מתחפר בעמדותיו". במצב עניינים זה נהג בית המשפט, מתוך ברירה, למנות מומחה רפואי מטעמו או לשמוע את עדויותיהם של כל הרופאים שנתנו חוות דעת מטעם התובע ומטעם הנתבע, הליך שהיה מאריך בצורה משמעותית את ניהול המשפט. במקרה אחרון זה היה על בית המשפט עצמו להכריע בשאלת שיעור נכותו של התובע, אף שמדובר בשאלות רפואיות מובהקות. התיקון בסעיף 6 א' לחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים מבקש למנוע מצב זה ולהסתפק במומחה רפואי אחד בכל שטח רפואי בו נטען לנכות, מתוך שאיפה ברורה שהוא יתמנה על ידי בית המשפט אך ורק כאשר הצדדים לא יצליחו להגיע במשותף להסכמה מי יהיה המומחה (ראה סעיף 18 לתקנות המומחים הנאמן ומכיל את התקנות אף על הסכם שנעשה בין הצדדים לפני הגשת התביעה). מכיוון שחל איסור להציג בפני מומחה זה, או בפני בית־המשפט, חוות דעת רפואית מטעם הצדדים, לא יהיה יותר מקום לפנות לרופאים נוספים מטעם צד זה או אחר.

סביר היה להניח שיהיה צורך ב"תקופת הרצה" ממושכת עד אשר הצדדים, שהיו רגילים למצב בעבר, יתרגלו למצב החדש ובעיקר ירגישו זה לזה אמון על מנת שיוכלו להסכים על זהותו של המומחה הרפואי ללא צורך בהתערבות בית־המשפט. פרסום רשימה ידועה ומוגדרת של מומחים רפואיים, מתוכם יבחר בית־המשפט את המומחה המתאים, יזרז מצב זה, שכן יש להניח שהצדדים יעדיפו לבחור מומחה בדרך של פשרה מתוך רשימה זו, מאשר ל"הסתכן" בקביעה שרירותית של בית־המשפט. כאשר הצדדים יתרגלו, כדבר שבשיגרה, להסכים ביניהם מי יהיה המומחה הרפואי, יחול, לדעתי, זרוז ניכר בהליכי הפיצוי של נפגעי תאונות דרכים ויתקצר במידה משמעותית העומס על בית־המשפט. סימנים ראשונים לכך כבר ניכרים בשטח ויש לקוות שהזמן ופרסום רשימת המומחים יביאו לשיפור ניכר נוסף.

ב) קביעת דרגת נכות על פי דין אחר: התיקון השני בסעיף 6 ב' לחוק קובע, כי משנקבעה על פי כל דין דרגת נכות לנפגע, תחייב קביעה זו גם לצורך התביעה על פי חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים.

עו"ד משה אירידור קובע בפסקנות: "מאחר שחוות הדעת של הוועדות הרפואיות של הביטוח הלאומי ושל קצין התגמולים של משרד הביטחון קובעות שיעורי נכות נמוכים ובלתי תואמים לרוב את מצבו של הנפגע, נזקקים הצדדים לשימוש בהליך של בקשה להביא ראיות לסתור ועל ידי כך מתארך הדיון".

ראשית, בית־המשפט העליון פסק לאחרונה בצורה חד־משמעית כי פער ניכר בין חוות הדעת אינו מהווה נימוק להתיר הבאת "ראיות לסתור", כך שטיעון זה אינו קביל יותר. יש אף לזכור כי מרבית המקרים שנדונו על ידי בית־המשפט עד כה היו לגבי המצב שקדם לתיקון הנ"ל או ל"תקופת הביניים" ובעתיד לא יהיה יותר מקום, כאמור, לחוות דעת נוספות.

שנית, וזה העיקר, — הקביעה הנדרשת של עו"ד אירידור טעונה תיכוח במציאות.

שלישית, מספר נפגעי תאונות העבודה גדול יותר מאשר פי שלושה ממספר נפגעי תאונות הדרכים (כ־18,700 תאונות דרכים בשנת 1985 לעומת למעלה מ־60,000 נפגעי תאונות עבודה שאינן תאונות דרכים באותה שנה). לא תמיד ארעה התאונה כתוצאה מרשלנות כלשהי של המעביד, ולא תמיד קיים למעביד ביטוח משלים, היכול לפצות את הנפגע על ה"חוסר." כביכול, שבפיצוי הנפגע על ידי המוסד לביטוח לאומי.

קשה להניח שבמשך שנים רבות לא קם גוף כלשהו, כמו לשכת עורכי דין או סקטור אחר של ציבור העובדים, וזעק כי הפיצוי לכל אותם עשרות אלפי נפגעים נקבע על ידי "גופים אינטרסנטים אשר מטרתם לקבוע שיעורי נכות נמוכים ככל האפשר ולשלם גימלאות נמוכות בהתאם," כלשונו של עו"ד משה אירידור. ספק רב בעיני האם קצין התגמולים של משרד הביטחון והוועדות הרפואיות של משרד זה, מסכימים לקביעה גורפת ופוגעת זו, שמטבע הדברים זהו הגיון צריכה לחול אף על אלפי חיילים שנפגעו במהלך שירותם בצה"ל, לאו דווקא בתאונות דרכים, אשר נכותם ועתידם הכספי נקבע על ידי קצין התגמולים וועדות רפואיות אלה.

יתרה מזו, כידוע, הגופים העיקריים המשלמים גמלות על פי דין, כמו המוסד לביטוח לאומי ומשרד הביטחון, זכאים בדרך כלל, כאשר מדובר בתאונות דרכים, לפנות בתביעות חוזרה כנגד חברות הביטוח ולקבל מהן השבה של התשלומים ששולמו וישולמו על ידן לנפגעי תאונות דרכים, כך שהאינטרס שלהן בקביעת "גימלאות נמוכות", כלשון עו"ד אירידור, אינו קיים במקרים אלה.

אין בדעתי לטעון כי ההליכים בוועדות אלה הם הטובים והיעילים ביותר וכי אין מקום לשיפורים ניכרים בהליכי הבדיקה וקביעת שיעורי הנכות לנפגעים ואולם אני בדעה כי ועדות הקובעות את נכותם הן של נפגעי עבודה והן של חיילי צה"ל שנחבלו בעת השירות, הינן ועדות טובות דיין כדי שקביעתן תשמש בסיס גם לקביעת הפיצוי לנפגעי תאונות דרכים.

הפתרון הנכון הוא בשיפור ההליכים בוועדות אלו, העלאת רמת הרופאים ואולי אף מתן אפשרות לנפגעים להיות מיוצגים בכל הערכאות בפני ועדות אלו. פתרון זה עדיף על המצב הבלתי נסבל לפיו קביעות המומחים הרפואיים האובייקטיביים יהיו שונים לגבי נפגעי תאונות דרכים מאלה שייקבעו לגבי נפגעי תאונות עבודה או אלו שנפגעו במהלך שירותם בצה"ל.

דומני, כי לאור כל זאת יש לבחון על תיקון החוק. אין לשפוט אותו רק לאור המצב העכשווי, אלא לנקוט בצעדים המתבקשים מהתיקון, דהיינו: פרסום רשימת מומחים רפואיים מוגדרת וידועה, שיפור ההליכים בוועדות הרפואיות השונות ומעל לכל מתן אפשרות לזמן ולשכל הישר לפתור את הבעיות שיוותרו.

יש מה ללמוד מהליברלים

מאת משה קול

הליברלים בגרמניה זכו בבחירות האחרונות בזכות מתינותם, בזכות העמדות שנטלו למנוע הקצנה לאומנית. עזר להם פרנץ יוזף שטראוס בהופעותיו הלאומניות הקיצוניות, וגם הקנצלר קוהל סייע לא במעט בעמדותיו שהוקעו לעומת העבר. הליברלים בראשות גנשר ובנגמן חידשו את מעמדם בעם הגרמני ויש להם עתה השפעה יותר גדולה בממשלה החדשה בראשות קוהל. המפלגה הליברלית של פ.ד.פ. הכירה את עצמה והיא הצילה את גרמניה מהסתבכויות במדיניות החוץ. הליברלים הישראלים חייבים ללמוד מתוצאות הבחירות הללו בגרמניה.

מרכז ליברלי מתון ואחראי הכרחי לישראל. ליברליזם אינו יכול להיות משרתה של המפלגה הלאומנית חרות. הגיע איפוא הזמן שהליברלים במרכז המפה המדינית של ישראל יתלכדו לכוח שייצג את האחריות הלאומית, את המסורת היהודית, את השאיפה לשלום על יסוד פשרות שיבטיחו את ביטחוננו. התנגדות ראש הממשלה יצחק שמיר לוועידה בין־לאומית כחסות למו"מ ישיר עם ירדן, מצרים ופלשתינאים המייצגים את עמם, היא הוכחה ששום דבר לא קרה בממשלת חרות. שם מתחרים ביניהם אנשי לוי בשמיר, שרון וארנס, וכולם יחריו זה בזה. מצב דברים זה משפיע בכיוון של הקצנה במדיניות החוץ. גם תנועתה של חרות בתחייה היא גורם מקצין בהופעות ראש הממשלה, כי התנועה מכרסמת בקולות התומכים בליכוד. מבין יש לומר שמיר כפוי להתמודד לויות תרשות שלילתן הצהיר עתה בכנסת? גם לגוש־אמונים ולגאולה כהן השפעה על מדיניותו של ראש הממשלה.

כל ההצהרות הקיצוניות הללו השמעו כאשר שר החוץ ומ"מ ראש הממשלה עשה באירופה ודיבר שם ברוח החלטות הכנסת מכבר וקוי היסוד של הממשלה. איזו התנהגות ממלכתית היא זאת כאשר ראש הממשלה וסגנו דוד לוי משמיעים כאן הכרזות כדי להביך באירופה את שר החוץ, שותפם בקואליציה.

לפני צאתו לאירופה ראה שמעון פרס להביא להסכם עם ה"הסתדרות" הרושה, כדי למנוע אינפלציה. ראש הממשלה כמעט שלא התערב בכל הוויכוח הקשה הזה עם הגורמים במשק, אולם כאשר הפרד נוסע למלא שליחות ממלכתית בשוק המשותף, מכים בו כאן במחבבי, ואין מחכים לשובו. אכן יש מה ללמד את הפרובאים שלנו.

סכנת הקיצוצים בחינוך

סקר שערך צוות כלכלנים ומחנכים מוכיח שחור על גבי לבן כי הקיצוצים המוצעים בתקציב החינוך זו הפעם הרביעית, פוגעים קשות ברמת הלימודים ובאיכותם. על שר האוצר ועוזריו להבין כי תהליך זה מסוכן לעתיד המדינה. מדיניות זו נוגדת את המסורת היהודית מדורי דורות. יהודים השקיעו בחינוך ילדיהם בתקופות המצוקה וחסכו מפתם כדי שילדיהם ילמדו. מה קרה למדינת היהודים, הנוטשת את הערכים החשובים ביותר של היהד? ודוחז על ראש הממשלה וממלא מקומו פרס להתערב מיד ולתקן בכנסת את שעיוותה הממשלה בריוגיה הבלתי שקולים.

זו הפעם הראשונה שהורים מפגינים יחד עם המורים. פקידי האוצר אינם מבינים את משמעות הקיצוצים הללו, שיביאו לפיטורי אלפי מורים נוספים, לצמצום שעות ההוראה, להנמכת רמתו של החינוך בישראל ולכרסום בעתידנו כמדינה בעלת תרבות ומדע. איני מבין את השרים הדואגים איש איש לתקציבו ואינם רואים את הבעיות היסודיות. איזו ממשלה היא זו הפוגעת בחינוך, הורסת את התשואה הציבורית, מקעקעת את יסודות המדינה.

זו ממשלה שמטילה מסים ומד־כבידה על העם. היכל החינוך הוא שערורייה. לא שמעתי שמקצצים במיליונים הרבים הניתנים לישובי ציון בישיבות. הרי מהורים אחר יצחק פרץ שישוב לממשלה ש"ס תיתמכה עם התפטרותו.

אוי לה לישראל שכך היא נראית. זוהי מדיניות אנטי־ציונית מובהקת. מרכז ליברלי שייצג את ההגינות, היושר הציבורי והליברליזם הנאמר נחוץ גם כדי לשחרר את המדינה משעבודה למפלגות הדתיות. גם מאבק על ההגינות וטוהר המידות נחוץ עתה. כי השחיתות אוכלת כל חלקה טובה. דיבור הח"ש נשמע כיום במדינת היהודים: אם תגלה את השחיתויות שלי אגלה את שלך... מיום יש גילויים חדשים, מבועתים ומרגזים. האפשר להמשיך כך?

תנועה איסלאמית בישראל

שנים הוזהרתי את מדינאינו שלא יביאו את הצעירים המשכילים מקרב ערביי ישראל לידי ייאוש. אלפים מסיימים את האוניברסיטאות שלנו ואין להם תעסוקה. הרץ מתוראה. אין משלבים אותם בחיי הכלכלה והחברה. בעניין זה כל הסקטורים אשמים.

צעירים אלה נרתמים לפונדמנטליזם איסלאמי מסוכן ולשנאה. ואין מי שחושב על הבעיה בממשלת ישראל ובכנסת. אל נאשר את ההתנחלויות, כאשר התנועה הזאת הגדלה בכל ארצות ערב תגדל גם אצלנו. הסיכונים מצלצלים לנו עתה.

האוניברסיטה העברית בירושלים

הפקולטה למדעי הרוח
המכון למדעי היהדות
החוג לתלמוד

ערב עיון והתייחדות עם זכרו של
פרופ' א"ש רוזנטל ז"ל

יתקיים ביום ראשון ט"ז בשבט תשמ"ז (15.2.87) בבית מאירסדורף בחדר 502, הר־הצופים, בשעה 6.30 בערב.

יו"ר: פרופ' ח"ז דימיטרובסקי
ד"ר ד' רוזנטל: קריאה מעזבונו של פרופ' רוזנטל:
"תולדות הנוסח ובעיות עריכה בתוך התלמוד הבבלי"

העליה לקברו, בהר־הזיתים, ביום ראשון ט"ז בשבט בשעה 11.00

בבית המשפט המחוזי
בתל־אביב — יפו

ת.א. 2680/86

בעניין פקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג־1983
ובעניין פירוק מבטוד מכוניות לבשורה בע"מ
המבקש בת.א. 2680/86
בנק דיסקונט לישראל בע"מ ראי די בי ליסינג בע"מ ע"י ב"כ עו"ד דוד סלג מרח' יהודה הלוי 17, תל־אביב

נמסרת בזה הודעה, כי ביום 17.10.86 הוגשה בקשה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו לפרק את החברה הנזכרת לעיל, וכי בקשת פירוק זו תישמע בפני בית המשפט היושב בדיון ביום 1.4.87 בשעה 9.00

כל נושה או משתתף של החברה האמורה הרוצה לתמוך בבקשה או להתנגד לצו הפירוק רשאי להופיע בשעת הבירור, אם בעצמו או באמצעות עורך הדין שלו. העתק מן הבקשה ינתן לכל נושה או משתתף של החברה שידרוש זאת מן החתום מטה תמורת התשלום הקבוע בעד.

הערה: כל הרוצה להופיע בשעת בירור הבקשה האמורה חייב למסור, או לשלוח על ידי הדואר, לחתום מטה הודעה על רצונו זה, ההודעה צריכה לציין את השם והמען של האיש או הפירמה החתומים או בחתימת בא כוחם, צריכה להימסר או להישלח באופן שתגיע אל החתום מטה עד ליום 31.3.87.

דוד סלג, עו"ד
ב"כ הנושה
בנק דיסקונט לישראל בע"מ
ראי די בי ליסינג בע"מ

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק אזרחי 2146/82
תיק הוצרה 270/87

המבקשים:
בעניין המבקשים שורה אברהם ואח' ע"י ב"כ עו"ד א. אבריאל מרח' פרדאי חיפה

הנתבע מס' 9: יהודה ששון. כתובתו כיום בלתי ידועה

הזמנה לדין

אל הנתבע יהודה ששון. הואיל והמבקשים הנ"ל הגישו לבית המשפט המחוזי בחיפה תובענה נגדך כמפורט בכתב התביעה שהעתק ממנה שמור עבורך בבימ"ש זה. הנך מוזמן להגיש כתב הגנה תוך 30 יום מיום פרסום הזמנה זו.

אם לא תעשה כן, תהא למבקשים הזכות לקבל פסק דין שלא בפניך.

מנהל מחוזי אזרחי

מר מאיר גבאי
יו"ר מועצת רואי חשבון
מודיע בזה כי
מועצת רואי חשבון
מתכוונת לערוך שני מועדי בחינות
בשנת 1987 בחודשים מאי נובמבר
התאריכים המדויקים יפורסמו בנפרד עם קביעת המועדים.

המרכז הישראלי לניהול בשיתוף עם המכון לפריון העבודה והייצור
סניף חיפה והצפון / סניף חיפה והצפון

מציעים:

משחק עסקים ממוחשב

לימוד קבלת החלטות בעזרת
לוטוס 3-2-1 באמצעות משחק המניות!

בימים 17 ו־24 בפברואר 1987, במלון דן כרמל, חיפה

פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול
טל. 03-257202, 04-640678; 02-234863

איך עושים למקרר פרסום EXTRA LARGE

מגדילים את תא ההקפאה ובונים דימוי של גב פלדה, אבל בכך אין די.
כדי להגיע ביעילות אל קהל המטרה, יש להכיר את הרגלי צריכת התקשורת בישראל, ובתחום זה, יש כיום נתון חד משמעי שאסור לך להתעלם ממנו: 523,000.

523,000 היא תפוצת השיא ביום שישי. זוהי התפוצה הכלל־ארצית של העיתונים הנקראים ביותר כיום, עיתוניה של רשת עיתונות מקומית. 523,000 עיתונים הנחטפים כלחמניות טריות על ידי קהל קוראים נאמן, ערני וצמא לחידושים.

כאן, בעיתונות המקומית, הם מחפשים את כל החידושים המשתלמים. כאן עושים עכשיו פרסום EXTRA LARGE ארצי.

תפוצת השיא ביום שישי
523,000 עותקים
עיתונות מקומית זה פרסום ארצי

העיר
כלבו
נתניה
שבע
הד הקריות
ידיעות הגליל
כל העיר
צפון 1
צומת השרון
[illegible]
ערים

עולים ויורדים / גדעון אלון

כמה פעמים בחודש הם נוסעים לחו"ל

הנהלת הסוכנות. תמונה קבוצתית: לא מתרגשים מהביקורת

חברי הנהלת הסוכנות אינם מתרגשים מן הביקורת המוטחת על נסיעותיהם התכופות אל מעבר לים. עובדה: הם ממשיכים לטוס בקצב מהיר. בדרך כלל תדירות המראותיהם ונחיתותיהם היא כל-כך גבוהה עד שקשה לעקוב אחרי נסיעותיהם של ראשי המחלקות והעובדים הב-כירים של הסוכנות. זמן קצר אחרי שסוכמו הנתונים על היקף נסיעותיהם של חברי ההנהלה לחו"ל בשנת 1986 (פורסמו ב"הארץ" ב-30 בינואר) הד מצביעים על כך ש-17 חברי ההנהלה שהו אשתקד 739 ימים בחו"ל, כבר חידשו חברי "ממש-לת עם היהודי" את מסעותיהם.

בבדיקה התברר שבחודש ינו-אר יצאו לחו"ל ראש המחלקה להסברה אלוף (במיל) עוזי נר-קיס, ראש המחלקה לחינוך ותר-בות תורניים בתפוצות יצחק מאיר וראש המחלקה להתייש-בות נסים זוילי ויו"ר קרן היסוד ד"ר אברהם אביחי. אבל לא רק חברי ההנהלה יוצאים חדשות לבקרים אל מעבר לים. בחודש שעבר שהו בחו"ל גם מנכ"ל הסוכנות אלוף (במיל) שלמה גזית והמנכ"ל המחלקה לחינוך ותרבות בגולה דוד ברנגו.

המידע על נסיעות ראשי המחלקות והעובדים הבכירים, אינו רשמי, משום שראשי הסו-כנות אינם סבורים שמתפקידו של הציבור לדעת לאן הם נוסעים ולאילו מטרות הם עושים זאת במימון כספי העם היהודי. דובר הסוכנות צבי איל סירב להעביר לידי "הארץ" מידע שנועד בידי דוברה של ההנהלה. הדובר: שלמה גזית על נסיעותיהם לחו"ל של חברי ההנהלה והמנכ"לים. הוא אישר כי הסוכנות תמשיך כבעבר לפרסם רק פעם אחת בשנה, בתום השנה האחרונה, נתונים על מספר ימי שהייתם של חברי ההנהלה בחו"ל, אולם היא אינה מוכנה לדווח על כך מדי חודש בחודשו.

מדיניות זו של ראשי הסוכנות מעידה לא רק על חששותיהם מביקורת ציבורית על היקף נסיעותיהם, אלא גם על גישה הנובעת מתחושה שכספי העם היהודי (שבמימונם הם נוסעים במחלקה ראשונה במטוסים לאר-צות רחוקות ומקבלים דמי אש"ל עבור מימון אירוחם בבתי מלון יוקרתיים בחו"ל) הם קניינם הפרטי והמותר להם לעשות בו שימוש כרצונם, מבלי לדווח על כך לציבור.

מזכירות הממשלה מפרסמת מדי שבוע דיווח על נסיעותיהם של שרי הממשלה לחו"ל, אבל עסקני הסוכנות שמאפיינים "ל-דת מובהרות" (כפי שהגדיר זאת עובד בכיר) בעקבות תכנית הטלוויזיה "כביסה מופשית", אינם סבורים שחובתם לדווח לציבור על תכלית מסעותיהם אל מעבר לים.

ראוי להזכיר כי הוועדה הצי-בורית לבדיקת מוסר השליחות בראשות נשיא ביהמ"ש העליון לשעבר השופט משה לנדוי, התריעה בנושא זה "על נסיעות סידוריהם של ראשי המחלקות הד-מנכ"לים אינה קיימת שום ביקורת, חוץ מן הצורך באישור של יו"ר ההנהלה. מובן מאליו שארגון עולמי כמו ההסתדרות הציונית זקוק מדי פעם לקשר בלתי אמצעי בין העומדים בראשו לבין מרכזים יהודיים בחו"ל וכן חייבים ראשיו להשתת-ף מדי פעם בכנסים בינלאו-מיים. עם זאת רווחת סכנת הפרזה של נסיעות בלתי מבוקרת... התוצאות "בשטח" מתבטאות בביקורים במרכזים היהודיים בחו"ל שחשיבותם אינה נהירה לאיש.

נביא לכך דוגמא מן הנעשה בדרום אפריקה. במשך חודשיים בלבד בשנת 1984 ביקרו באותה מדינה לא פחות מעשרה נציגים של ההסתדרות הציונית, ראשי מחלקות ועובדים בכירים. אין תימה שמבול כזה של ביקורים, שעליהם מתווספים כמובן ביקורי-הם של שליחי מוסדות ישר-אלים אחרים, מעורר ביקורת אצל הציבור היהודי המקומי על בזבוז של כספי הציבור; ומכאן לא זו בלבד שאין בביקורים כאלה תועלת, אלא הם מביאים נזק ופוגעים בשמה הטוב של ההסתדרות הציונית".

שוב "מלחמות יהודים"

מחלקת העלייה והקליטה של הסוכנות יצאה בתוקף נגד תו-כנית האב לקליטת עולי בריה"מ שפרסם משרד הקליטה. תוכנית האב שהוכנה ביוזמת השר יעקב צור לנוכח הידיעות על אפשרות פתיחתם של שערי היציאה מבר-יה"מ, מפרטת את הצעדים שיש לנקוט כדי לאפשר קליטה מהירה של רבבות עולים תוך פרק זמן קצר. היא דנה בסוגיות הדיור, התעסוקה, הבטחת הכנסה, החינוך, בריאות, הנחלת הלשון, התאקלמות חברתית והמאפיינים של העולים הצפויים.

מחלקת העלייה של הסוכנות, שלא היתה שותפה בהכנת תו-כנית האב, מוחה על כך שמשרד הקליטה גיבש את התוכנית ללא שום תיאום ואגב כך מותחת ביקורת חריפה על כושר תפקודו של משרד הקליטה. כך למשל בהתייחסות לתופעת הנשירה, קובעת הסוכנות: "מדיניות ה-קליטה שננקטה עד עתה לא הצ-ליחה לצמצם את תופעת הנשי-רה. מעובדה זו אסור להתעלם והיא חייבת להיות שיקול חשוב בגיבושה של תוכנית מחודשת לקליטת יהודים מבריה"מ". אף בהקשר להצעת הסוכנות להקים צוות בינמשרדי לתכנון פרויקט קליטת עולי בריה"מ, הם רומזים בעקיפין על כך שהשר צור איננו בעל כישורים מתאימים לעמוד בראש הפרויקט: "מחלקת הע-לייה מציעה שמנהל הפרויקט ינוהל ע"י שר בכיר או ע"י אישיות בעלת מעמד ציבורי מבוסס".

אבל בעיקר זועמים ראשי מחלקת העלייה של הסוכנות על כך שמשרד הקליטה מצמצם את חלקה של הסוכנות בקליטת עולי בריה"מ: "תוכנית האב שהו-כנה במשרד הקליטה מרכזת את ארגונם של אמצעי הקליטה ואת הפעלתם בידי משרד זה. במקביל מצמצמת התוכנית את מעורבותה של המחלקה לעלייה ולקליטה בקליטת עולי בריה"מ, בהשוואה למעורבותה של המחלקה בק-ליטת עולים מארץ זו ומארצות אחרות בעבר. הצמצום בחלקה של מחלקת העלייה בקליטה, נובע בעיקר מהשינוי שמציעה התוכנית במעמדם של מרכזי הקליטה, ככלי במסלול הקליטה. כידוע עד עתה היו מרכזי הקליטה, שנוהלו והופעלו ע"י מחלקת העלייה בכל חלקי הארץ, כלי מרכזי בקליטה הראשונית. תוכנית האב לעומת זאת מציעה לפתוח בערים הגדו-לות מערכת מרכזי קבלה ומער-כת של דיור שכור, שיפעלו במסגרת קליטה ראשונית למ-בית העולים. מערכות אלה תנוה-לנה ותופעלנה ע"י משרד הקלי-טה".

לאור הליקויים הרבים שמצאה מחלקת העלייה של הסוכנות בתוכנית האב של משרד הקלי-טה, היא מפרסמת עקרונות משלה לתכנון קליטת העלייה מבר-יה"מ, לא לפני שהיא קובעת: "תוכנית האב לא ייעדה לסו-כנות תפקיד כלשהו בקביעת מדיניות הקליטה והתכנונה. הת-כנית אינה מציעה דרכים לשי-תוף של המוסדות הלאומיים בפעולות הקליטה ולתיאום פעולות הקלי-טה עם מחלקת העלייה של הסו-כנות, שהיא מכשיר הביצוע של יהדות העולם. נושאי העלייה והק-ליטה נכללו תמיד בתחום הת-עניינותם ופעילותם של היהדות העולמית וארגוניה. סביר להניח שאם תתחדש העלייה מבריה"מ, יהדות זו תיקרא שוב ע"י מנהי-גיה וע"י מנהיגי מדינת ישראל לקחת חלק בקליטה.

העדר מסלולים לשיתופה של היהדות העולמית בקליטת עולי בריה"מ, מהווה התעלמות מהמש-אבים העצומים הטמונים ביהדות העולם ומהתרומה הצפויה ממנה. התעלמות כזו עלולה למנוע אפשרויות ניצולם של המקורות החשובים האלה".

חוסר התיאום בגיבוש תוכניות בין משרד הקליטה ומחלקת העלייה של הסוכנות בנושא קליטתם של עולי בריה"מ, אם וכאשר ייפתחו השערים, ממחי-שה את היחסים המתוחים והעדר שיתוף הפעולה בין שני גופים אלה גם בתחומים אחרים, שהם תולדה של "מלחמות יהודים" בין שני מוסדות שמטפלים בנושא של העלייה.

ערבים בישראל / עטאללה מנצור

האגודות המוסלמיות תחת מעקב המשטרה

משטרת חדרה הזמינה לחקירה את עורכי הירחון המוסלמי "אל סראט" (דרך הישר) המופיע באום אל פחם והנחשב ביטאון האגודות המוסלמיות. ההזמנה באה לאחר עריכת חיפוש מדוקדק במשרדי הירחון והחרמת ספרים ותיקים. בין השאר תיקים המתייחסים לפעילות הועד הספורטיבי המוסלמי המקיים שש עשרה קבוצות כדורגל. הן מתחילות את התחרויות ומסיימות אותן בתפילה בציבור, בה משתתפים השחקנים והצופים כאחד.

עורכי הירחון טענו כי חוקריהם נהגו בהם בזלזול ואיימו עליהם. כל חוקר ניסה לעמוד על עמדותיהם ויחסם למדינה. הם נשאלו על קשר-יהם עם פריד אבו מוח, בעל חנות ספרים מבקה אל גרביה, שעמד לפני כמה שנים בראש התארגנות חבלנית-מוסלמית שנקראה "אוסרת אל ג'יהאד" (משפחת המלחמה הקדו-שה). אבו מוח נדון לתקופת מאסר על חלקו בהתארגנות החבלנית ובאחרונה שוחרר לאחר ריצוי תקופת המאסר. הוא חזר לכפרו ופתח חנות לספרות דתית. מקורות באגודות המוסלמיות טענו כי אבו מוח אינו מקובל עליהם ואף הוצא משורותיהן לאחר הרשעתו בדין. לפני מספר שבועות הופיע בראיון בטלוויזיה והצהיר באופן חגיגי כי הוא מוכן לקריאה כדי להתגייס לג'יהאד.

האגודות המוסלמיות פעילות ב-צורה מסודרת בעשרים ישובים ערביים גדולים ובצורה לא מאורגנת בעשרות ישובים אחרים. הן מצלי-חות לגייס תרומות למפעלים חינו-כיים: להקמת גני ילדים וכיתות מיוחדות לחינוך דתי. בכפרים אחרים הקימו מפעלים כלכליים להעסקת נשים וחנויות כדי למנוע את יציאתן לערים הגדולות. הם מפרסמים את ירחונם "אל סראט" מזה קרוב לשנה ומוכרים אותו תמורת שני שקלים לגיליון. עיתונם מופץ בשמונת אלפים עותקים, רובם ככולם על ידי מפיצים מתנדבים שאינם מקבלים עמלה. ראוי לציין כי אחד הבולטים במנהיגי התנועה, שייך עבדאללה בדיר מכפר קאסם, נתון למעצר בית בפקודת אלוף פיקוד המרכז. זה האדם היחידי בישראל המרותק לכפרו בצו אדמי-ניסטרטיבי של אלוף פיקוד.

עזר לא שכח

השר עזר ויצמן היה בשבוע שעבר אורח הכבוד בטקס חנוכת בית ספר תיכון בכפר בקה אל גרביה. אגודת "אבוקה" אותה יזם השר, תרמה להקמת אגף לחינוך טכנולוגי בבית ספר זה ולציודו בס-כום של ארבע מאות אלף דולר. זוהי התרומה הראשונה של הקרן המיוע-דת לסייע בפיתוח מוסדות חינוך ותרבות בישובים הערביים.

בטקס נמסר כי "אבוקה" ארגנה חמש עמותות מקומיות בישובים ערביים לעידוד מפעלי חינוך ותר-בות, ומעורבת בהקמת 12 עמותות נוספות, כדי לבצע מפעלי חינוך. ערכה "אבוקה" מסע בארה"ב לאי-סוף תרומות. גם מספר חברות עסק בגרמניה המערבית הביעו נכונות לתרום לקרן. ראוי לציין כי חלקם של בוגרי בתי הספר המקצועיים טכנולוגים במיגזר הערבי הוא פחות מעשרים אחוז, בעוד שחלקם של הבוגרים היהודים ממוסדות אלה מגיע לששים אחוז מכלל בוגרי בתי הספר התיכוניים.

עזר וייצמן: אורח כבוד

חזרו ימי המיתון לנצרת

במשך השנתיים האחרונות דיברו בנצרת על התגברות האבטלה. אנשי רק"ח ניסו כמובן לארגן את המובט-לים ולצאת למאבק ציבורי למענם. אבל להפגנות-אסיפות-עצרות, אלי-הן נקראו המובטלים, הגיעו בעיקר עסקני מפלגה. בכל הפגנה כזאת הו-פיעו פחות ממאה אנשים. הדברים נראו תמוהים. היכן המובטלים הר-בים? השבוע ראיתי אותם בעבודה: מחלקת הייעור של הקק"ל מעסיקה בימים אלה של גשמים וקור קרוב לתשע מאות גברים מנצרת והכפרים השכנים. הם יוצ-אים לעבודה עם שחר וחוזרים בערב אחרי יום עבודה מפרך בשורות תמורת קרוב לארבע מאות שקלים לרווק, ופחות משבע מאות שקלים לבעל משפחה עניים. את השכר מקבלים עובדים אלה ממדור הבטחת הכנסה, או השלמת הכנסה של המוסד לביטוח לאומי. אין הם מקבלים את שכרם על פי מידת תרומתם למקום העבודה. הם מקב-לים אותו על פי זכאותם הסוציאלית וגודל המשפחה.

מדוע אין משלמים להם דמי אבטלה בהיותם מובטלים? כי החוק מחייב מובטל נשוי לנסות ולקבל עבודה לאשתו בטרם יקבל דמי אבטלה או הבטחת הכנסה. עבודה מצויה באיזור נצרת לנשים בענף הטקסטיל, אבל לגבי מובטלים רבים עדיף כי הם ייצאו לעבודה קשה ביערות הקק"ל מאשר להתקיים על הכנסה שקשה לאשה שעבודתה במפעל טקסטיל הרחוק מבעלה והילדים.

אבל מטבע הדברים לא יכולה עבודה קשה כזאת, ובשכר זעום כזה לעבור ללא טרוניות. ואכן במשך החודשים האחרונים הן נשמעו לרוב. השבוע סולקו מעבודתם כמאה וחמישים עובדים. סודרים המשטרה. אבל הבעייה התגבהה כשלפתרונה גילו העובדים המפוטרים בלשכת העבודה כי הוכנסו לרשימת מסרבי העבודה שאינם זכאים לדמי אבטלה, להשלמת הכנסה, או להבטחת הכנסה.

מועצת פועלי נצרת הולה בפ-עולה לפתרון הבעייה. מוחמד אבו אחמד, מזכיר מועצת הפועלים אמר לי כי ייתכן ויהיה על פועלי נצרת להפגין בירושלים עם נשיהם ויל-דיהם כדי להזכיר לצמרת המדינה את עומק האבטלה בנצרת ובכפרים השכנים.

הולנד נגד האפרטהייד

מאת הנרייטה בועז

נחשול גואה של מחאה — בדרגות שונות של אלימות — מציף את הולנד כנגד קשרים עם דרום-אפריקה

אמשטרדם

ב-19 בינואר זכתה התנועה נגד האפרטהייד בהולנד לנצחונה הגדול ביותר מזה שנים. באותו יום הודיעה החברה סיוהו לסגור את כל חמשת מרכולי מרקו שלה בדרום אפריקה, בעקבות הצתה בארבעה מרכולים כאלה בהולנד. בכל אותם מקרים לקחה על עצמה את האחריות קבוצה המתנגדת לאפרטהייד ושמה ראו"ה. ראו"ה הם ראשי התיבות של פעולה אנטי גזענית מהפכנית. אך בהולנדית זה גם ביטוי של ילדים שפירושו "נחש מי".

ההצתות, שבשלושה מקרים הרסו את המרכולים, גרמו נזק הנאמד בסך כולל של 150 מיליון פלורינים (60 מיליון דולר). ההצתה האחרונה נערכה עם שחר ביום ראשון, 11 בינואר, במרכול מרקו במחוז הדרום מחוץ לאמסטרדם. זו היתה ההצתה השלישית של מרכול מרקו מזה ששה שבועות. שתי האחרות בוצעו במרכול סמוך לאמסטרדם וסמוך לארנהם. כל ההצתות בוצעו בשעות מוקדמות. מאחר שהמרכולים היו סגורים לא היו נפגעים. מלבד מכתבי קבוצת ראו"ה לא נמצא שום מידע על זהות המבצעים. למשטרה אין מושג מי עומד מאחורי ההצתות.

הסיבה להחלטת סיוהו לסגור את מרכולי מרקו שלה בדרום אפריקה, הנמצאים שם מזה 15 שנה (החלטה שנתקבלה בהיסוס רב) לא באה רק משום שראו"ה הודיעה כי תערוך עוד הצתות אם לא תצא החברה מדרום אפריקה. סיבה חשובה נוספת היא, שלאחר ההצתה הרביעית התקשתה החברה בביטוח המרכולים שלה. עד כה הם בוטחו 50% על ידי חברה הולנדית ו-50% על ידי חברה בריטית. החברה ההולנדית עדיין מו-כנה להמשיך בביטוח, אך החברה הבריטית הודיעה כי תסיים את הפו-ליסה שלה במועד האפשרי, שכן הסיכון רב מדי. סיוהו ניסתה להשיג הבטחה מממשלת הולנד, כי תיטול על עצמה את הסיכון, כשם שהיא ערבה לסיכונים הנשקפים לתעשיות הולנדיות המייצאות ל-חו"ל. במקרה זה סברה הממשלה, שאין זה מתפקידה לקחת על עצמה את האחריות. הממשלה גם לא הקציבה שמירה משטרתית לכל אחד מ-8 המרכולים הנותרים — שמירה שהיתה עשויה למנוע הצ-תות נוספות. שר המשפטים פ' קורטהלס אלטס כינה את ההצתה האחרונה ב-11 בינואר מעשה טרור. אך לדעתו על החברה עצמה למנוע הצתות נוספות.

מאבק בחברות רב-לאומיות

ההצתות במרכולי מרקו היו הפעם הראשונה בה ננקטה פעולה חריפה ואלימה נגד חברות בהולנד המקיימות קשרים כלכליים עם דרום אפריקה. אך הפגנות פחות אלימות בנושא זה כבר נערכות כאן מזה שנים, לעיתים קרובות בתמיכת ועדות מכובדות, המקבלות אפילו סיבסוד ממשלתי. חרם נגד תפוחי "אוטספאן" ובעיקר נגד מרכולים המשווקים אותם נערך במשך שנים, עד שלבסוף החליטו המרכולים האלה לא למכור את התפוחים הללו. מינויו של אוסקר ואן לייר — שבשבוע שעבר נבחר "יקיר ירושלים" — כחבר בחבר הנאמנים של אוניבר-סיטת אמסטרדם, עורר את התנגדות [illegible] גם סטודנטים, מכיוון שחברת [illegible] פועלת בדרום אפריקה. מועצת האוניברסיטה השיבה את ביטול המינוי.

המאבק נגד האפרטהייד בהולנד מכוון בראשונה נגד חברות רב-לאומיות.

בזמן שהוליטה חברת סיוהו לסגור את מרכולי מרקו שלה בדרום אפריקה, פורסמה דוגמה נוספת להחרם זה — הפעם נגד הסופר ההולנדי הידוע וה' פ' הרמנס. בהק-שר זה יש להזכיר, שמועצת העיר של אמסטרדם, שהרוב בה שייך למפלגות שמאל, הכריזה על העיר כ"עיר אנטי-אפרטהייד". הרמנס, שנולד וגדל באמסטרדם אך חי בפאריס מזה שנים, ושבנוסף להיותו סופר הוא גם צלם ברמה מקצועית, אמור היה לפני חודשים מספר להציג את תצלומיו במוזיאון העיר-וני של אמסטרדם. הוצג בורע, שב-1983 הוא הרצה באוניברסיטאות דרום אפריקאיות. שמו נכלל בר-שימת אנשים התומכים באפרטהייד, שפרסם האו"ם. הרמנס אינו חסיד אפרטהייד. הוא נשוי שנים רבות לקריאולית מסורינאם. אך מכיוון שנכלל ברשימה, נשמעו מחאות רבות נגד התערוכה ולא נותר למוז-יאון העירוני אלא לדחות שלושה מתצ-לומיו, כפי שתוכנן בתחילה.

הכרטיסים נמכרו מראש

אולם מחאות אלו היו כאין וכאפס לעומת קולות הזעקה נגד הרצאה שעמד הרמנס לשאת ב-18 בינואר באולם התרבות של אמסטרדם. עמודים שלמים בעיתונים הוקדשו לדיונים בנושא. לבסוף הוליטה הנהלת מרכז התרבות לערוך את ההרצאה (שהכרטיסים לה נחטפו שבועות מראש). ההרצאה עצמה עסקה בנושא אפילפסיה. המשפטים הראשונים היו ברומנים הולנדים. באמ-צע ההרצאה נתקבלה קריאה טלפונית על פיה הונחה פצצה בבניין. הקהל התבקש לעזוב מיד והמשטרה הולה לחפש את הפצצה, אך דבר לא נמצא ולאחר כשעה נמשכה ההרצאה.

דרך אגב, באותו לילה נערכה הרצאה אחרת, גם היא באמסטרדם, נגד האפרטהייד. בהרצאה זו השתת-פו [illegible] זכובר. היא נערכה בבית הכנסת הי-הודי הליברלי. שני הנוצרים הללו, המבקרים כעת בהולנד, מתכוונים לבקר גם במדינות אחרות כדי לגייס תמיכה מוסרית ופיננסית להקמת מרכזים בינדתיים ביוה-נסבורג ובקייפטאון, שם יוכלו להיפ-גש יהודים, נוצרים, מוסלמים, הינ-דים ובני הדתות השבטיות האפריקאיות, להתפלל יחד ולפעול למען דרום אפריקה מאוחדת, ללא גזענות. ברצונם לבקר בישראל יחד עם הארכיבישוף השחור דזמונד טוטו. הם ייפגשו, בראש ובראשונה, עם אנשי שלום עכשיו, אך גם עם גורמים רשמיים.

באשר לתגובת התנועה הרשמית נגד האפרטהייד בהולנד נגד ההצ-תות: התנועה הדגישה, כי הן מעשי ידיה של קבוצה קטנה, אך גם הביעה את צערה על שסיוהו עוזבת את דרום אפריקה מסיבות אופור-טוניסטיות ולא מוסריות. יש המבי-עים חשש, שההצתות עלולות לפגוע באהדה הרבה ממנה נהנה כיום המאבק נגד האפרטהייד בהו-לנד. ולבסוף, חוגים תעשייתיים ומשקיים, שלאחר הצלחות ראו"ה נגד מרכולי מרקו, היא עלולה לפגוע בפגיעה כלכלית גם בחברות גדולות אחרות.

טיסת התלאות מספר 315

מאת זוהר בלומנקרנץ

כאשר המריא מטוס בואינג 747 של חברת אל-על ב-8 בינואר בטיסה מספר 315 מנמל התעופה בן-גוריון בלוד ללונדון, לא ידעו הנוסעים כי הם עומדים בפני חוויה מתישה אשר תובילם דרך בריסל שבבלגיה לערים בבריטניה, עייפים, רעבים, ובאי-חור של יממה מלוח הזמנים המקורי.

הטיסה מישראל יצאה במועדה בשעה 10.20 בבוקר. לדברי עדת ראייה, נ"ג (השם שמור במערכת), כאשר המטוס עבר כבר כברת דרך ארוכה הודיע לפתע הקברניט במערכת הכריזה הפנימית, כי בשל תנאי מזג האוויר הקשה השוררים באזור נסגר נמל התעופה של לונדון לתנועת מטוסים. יחד אתו נסגרו גם נמלי תעופה חלופיים באזור. ערפל כבד רבץ על העיר ומטו-סים רבים אחרים חגו באוויר. משום כך הוחלט להנחית את מטוס הג'אמבו בנמל התעופה הבינלאומי בבריסל שבבלגיה. לנוסעים הובטח כי המדובר בחנייה-ביניים אשר תנוצל להמתנה לאישור מנמל התעופה בלונדון על פתיחתו לתנועת מטוסים ועל היתר נחיתה בו.

קברניט המטוס הבטיח לנוס-עים לעדכנם מדי פעם במהלך השעות על התפתחויות בנושא זה. מטוס אל-על נחת בבלגיה סמוך לשעה 14.00 בצהריים. "בתחילה אמנם עידכן אותנו הקברניט במצב. אף המשיכו והקרינו לנוס-עים עוד שני סרטי קולנוע. אולם ככל שנקף הזמן פסקו ידיעות של הקברניט", מספרת נ"ג. "הקרנתם של הסרטים הסתיימה, אולם אנו הנוסעים המשכנו לשבת במקומותינו במ-טוס מבלי לדעת מה מתרחש. השעות עברו. לא ניתן היה לעשן. רק בשלב מסוים נעשו סידורים מתאימים שאיפשרו לעשן לפרק זמן קצר.

חמש שעות המתנה

"חמש שעות תמימות ארכה ההמתנה ללא יציאה מהמטוס. בכל אותו פרק זמן ממושך לא נראה איש מבין אנשי צוות האוויר במ-עברים שבין מושבי המטוס. איש מהדיילים או מהדיילות לא עבר בינות למושבי הנוסעים כדי להציע שתייה או לשאול אם הם זקוקים לדבר-מה. על הגשת ארוחה או דבר אוכל אחר איש לא דיבר. הצוות ישב ביחידתו בתאיו מאחורי הפרגודים. לזכותם אמנם ייאמר, כי כאשר מי מהנוסעים ניגש אליהם וביקש משקה, הם שירתו אותו. אולם מיוזמתם לא באה שום פעולה".

לאחר חמש שעות המתנה בתוך המטוס התבשרו הנוסעים כי לא יהיה אפשר להמשיך בטיסה כמתוכנן ללונדון וכי יהיה עליהם לרדת מהמטוס. "שלושה אוטובוסים בלבד המתינו לנו. כל נוסעי המטוס נאלצו להידחק לתוכם. איש מאנשי הצוות לא ירד עם הנוסעים לאוטובוסים. להיפך. כאשר ביקשו נוסעים אחדים לדעת מה קורה, השיב להם הדייל הראשי בטון גס".

השעה היתה שעת ערב חשוכה בנמל תעופה זר. "איש לא המתין לנו. האוטובוסים פלטו אותנו בנקודה מסוימת בנמל התעופה. לא ידענו לאן ואל מי לפנות. אחדים מהנוסעים פנו לכיוון אחד. אחרים ביקשו ללכת לכיוון אחר. רק בשלב מאוחר יותר הופיע נציג של חברת התעופה, שבו היה עלינו לעבור תהליך של בדיקת מזוודות. חוסר הוראות היה עדיין נחלת הכל".

נוסעי המטוס פוזרו בין בתי המלון השונים, ללא מזוודותיהם או כל ציוד אחר מתאים ללינת לילה במקום זר. אלה נשארו על המטוס. חנויות בתי המלון היו כבר סגורות בשעת ערב מאוחרת זו ואילו חברת התעופה לא טרחה לצייד את הנוסעים בציוד המינימלי הדרוש ללינת לילה, כפי שעושות חברות תעופה אחרות. סמוך לחצות עלו הנוס-עים על משכבם.

גם לא כוס קפה

"בשעה 3 לפנות בוקר העירו אותנו והורו לנו לרדת מיד ללובי של בית המלון. כשעה נאלצנו להמתין בחדר המבוא. באותו פרק זמן אף לא הוצעה לנו כוס קפה. בין הנוסעים היו ילדים קטנים ואנשים מבוגרים. איש מבין נציגי חברת התעופה לא התעניין בשלומם ואם הם זקוקים לדבר-מה. לבסוף הסיעו אותנו לנמל התעופה. שם 'כלאו' אותנו במשך קרוב לשלוש שעות תמימות בתוך אולם סגור, ללא אפשרות לקנות דבר שתייה או מאכל. גם בשלב זה איש מבין נציגי החברה לא היה במקום. הנוסעים התלוננו אך לא היה מי שיאזין לתלונותיהם".

כעבור שלוש שעות המתנה הועלו הנוסעים לשני מטוסים נפרדים של חברת אל-על מסוג בואינג 707. אלה המריאו מבר-יסל בדרכם ללונדון בהפרש של כמחצית השעה. קל לתאר את האנדרלמוסיה ששררה בנמל התעופה של לונדון כאשר נוסעי מטוס אחד נאלצו להמתין למזו-דותיהם אשר הועמסו על המטוס האחר. אגב, איש מבין נציגי חברת התעופה הלאומית לא טרח לעדכן את קרובי המשפחה המודאגים בישראל מה עלה בגורל יקיריהם, אשר המריאו בשעות הבוקר בדרכם ללונדון ועד שעות אחר הצהריים והערב המאוחרות לא הגיעו ליעדם.

"לעומת חוסר ההתייחסות מצד נציגי חברת התעופה, התנהג ציבור הנוסעים למופת. מדובר היה באותה טיסה בקהל סבלני כדי כך, שכשירדנו מהמטוס, לאחר שעות ההמתנה הארוכות על הקרקע בנמל בבר-יסל, הודה לנו הקברניט במערכת הכריזה על הסבלנות. ייתכן שאילו היה זה קהל מסוג אחר, היו פני הדברים נראים אחרת", סיימה הנוסעת את דבריה.

דובר אל-על נחמן קליינמן אמר בתגובה, כי תנאי מזג האוויר הקשים אשר שררו באותו יום באזור אילצו את המטוס לנ-חות בנמל התעופה של בריסל. מזג האוויר הסוער אף מנע לבצע נחיתה בשדות תעופה חלופיים בשטחה של בריטניה. הטייסים והצוות סברו כי המדובר בחניית ביניים אשר לא תארך זמן רב, ולצורך זה אף עמדו בקשר שוטף עם גורמי התעופה המתאימים בנמל התעופה של לונדון. אולם אישור הנחיתה לא ניתן והוחלט למצוא סידור חלופי לנוסעים. לדבריו, מסיבות ביטחוניות לא יכלו דיילי החברה להתלוות לנוסעים בדרכם מהמטוס. לא היתה אפשרות להיערך בהתראה קצרה כזאת להגיש כוס קפה או מזון כשר למספר כה גדול של נוסעים. לדברי קליינמן, למרות השיבושים, נקטה החברה את כל הצעדים הדרושים ועשתה את מירב המאמצים לשמור על לוח זמנים כמתוכנן.

נשיא יוון מסרב לחון

מאת תיאודור מראגוס

Le Monde

מיוחד ל"הארץ"

גל מחאות על סירובו של הנשיא להפחית מעונשו של צעיר הומוסכסואל שרצח את ידידו ושובת רעב, על אף המלצה של ועדת החנינות

אתונה

נשיא הרפובליקה היוונית, כריס-טוס סארטזטאקיס, מתמודד זה זמן מה עם גל מחאה נרחבת. הכל החל בבקשה שהוגשה לשלטונות להפחית מעונשו של כריסטוס רו-סוס, צעיר הומוסכסואל שנידון לפני 11 שנים בתקופת שירותו הצבאי למאסר עולם על הריגת ידידו. לדברי רוסוס, רצה הידיד לאלצו לזנות. הצעיר הועמד לדין בפני בית משפט צבאי שלא התחשב באף אחת מהנסיבות המקילות המתקבלות בדרך כלל בבתי דין אזרחיים. לאחר שביקש כמה פעמים לשווא את המתקת עונשו ל-20 שנות מאסר, פתח רוסוס בשביתת רעב לפני למעלה מחודשיים. הוא אושפז, ול-דברי הרופאים משקלו כעת 41 ק"ג וחייו תלויים על חוט השערה.

צעדו של האסיר הצעיר עורר אהדה ותמיכה מצד חלק ניכר בצי-בור, התנועות הבוגרים והאינטלקטואליים ביוון ובאירופה כולה. קוסטאס פיליניס, ציר יווני בפרלמנט האיר-ופי, כל הארגונים הפוליטיים של צעירים, מספר גדול של אמנים ולאחרונה פוליטיקאים מכל רובדי הקשת הפוליטית (בכלל זה ראש העיר-ייה החדש של פיריאוס, אנדריאס אנדריאנופולוס הליברלי) התערבו למענו. לבסוף הגישה ועדת החני-נות פה אחד בעד המתקת העונש, ושר המשפטים אפוסטולוס קאקלי-מאניס העביר חוות דעת חיובית לנשיא. על אף הכל, דחה סארטזטאקיס ב-27 בינואר, לאחר עיון ממושך בתיק, את הבקשה ללא אפשרות של עירעור. שעות מספר לאחר מכן יצאה הפגנה בת 4000-3000 איש לעבר ארמון הנשיא, וזו הפעם הראשונה מאז נפילת משטר הקולונלים, נשמעו קריאות בוז לנשיא המדינה. דובר הממשלה נתן להבין כי זו אינה מסכימה עם סארטזטאקיס. בשבוע שעבר פתחו כמה דמויות ידועות בשביתת רעב באוניברסיטת אתונה כדי להביע סו-לידריות עם רוסוס ולגנות את ההחלטה "הברברית מימי הבי-נים" של הנשיא. תגובות אלה הוציאו דיין את הממשלה כדי שסארטזטאקיס יבקר את סארטזטאקיס. כל מה שיכול היה להבין לאחר הביקור הוא שאין זה מסמכות הממשלה להעניק חנינה. על דעה זו חולק הפרופסור למשפ-טים, המומחה החוקתי הנכבד ביותר ביוון — אריסטובולוס מאנ-אסיס.

לנוכח ההתרגשות שמעוררת הפ-רשה, מצא סארטזטאקיס לנכון לפרסם את הסיבות להחלטתו, דבר המהווה תקדים משפטי, שכן החוק אינו מחייב את הנשיא לעשות זאת. יש אפילו פרשנים הסבורים כי תקדים זה מהווה הפרה של זכות החנינה שהיא מוחלטת, שהנשיא מפעיל אותה אך ורק על פי שיקולו. בהכרזה ארוכה ומדוקדקת העלה סארטזטאקיס את כל פרטי הרצח. הוא טען שההומוסכסואל הפאסיבי" אשם בהריגת "ההומוסכ-סואל הפעיל" מסיבות של "קינאה". נוסף על כך, לדעתו, במקום "להתנהג" הפעיל רוסוס "סחיטה נגד הקורבן". הבקשה לחנינה, אישא, מה גם שהאסיר ריצה "רק" 10 שנות מאסר ועדיין מוקדם מדי לחשוב על חנינה.

התגובות לא איחרו לבוא. הפגנה חדשה אורגנה והעיתונות לא חסכה את ביקורתה מהפרסום הנשיאותי בטענה כי הנשיא עורך מחדש את המשפט בעוד שלא זו הבעייה. לדברי כמה מקורות אפילו דרש סארטזטאקיס משר המשפטים להתפ-טר. גם שר ההגנה עורר את חמת הזעם הנשיאותית כיון שציין כי לחוות הדעת של ועדת החנינות יש תוקף יותר מאשר לכל חוות דעת אחרת של שופט צבאי. כרגע מחפשים בחוגי הממשלה פתרון שלא יהיה תלוי בהסכמתו של הנשיא. בינתיים הורה בית משפט בפיריאוס על ביטול חודש מאסר של רוסוס בגלל מצב בריאותו המעורער אישית.

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

תצלומי האוויר לעזרת הארכיאולוגיה

מבין שש ערי הנגב הקדומות, השתמרו ביותר שרידי שבטה. אלה הודות לריחוקה מעורקי תעבורה עיקריים, שמנע את שוד אבניה. שבטה שוכנת 43 ק"מ מדרום-מערב לבאר-שבע. מאז 1870, כשפאלמר הגיע למקום והבין תוכנית כללית משרידי העיר, פקדו את האתר חוקרים רבים. אף תצלומי האוויר הראשונים שבוצעו לשמירת אתרים בידי אוברלייטננט פאלקה מחיל האוויר הגרמני במלחמת העולם הראשונה, שייכים למחקרה של שבטה. בשנות מדינת ישראל ירדו חוקרים שונים למחקרים מוגבלים, ותוצאות המחקרים לא פורסמו עדיין. עתה מגיש לנו ד"ר אברהם סגל מהחוג לארכיאולוגיה קלאסית באו-ניברסיטת חיפה, את ספר-המחקר "שבטה — דמותה של עיר ביזנטית בנגב", בהוצאת אוניברסיטת חיפה.

מטרת מחקרו של ד"ר סגל היתה, שיחזור התפתחותה ועיצובה האור-בני של העיר במשך מאות שנות קיומה, בעזרת סקר שטח, ניתוח תצלומי אוויר וחפירות בדיקה. כמו כן, שיחזור מפת העיר על רשת רחובותיה, כיכרותיה, מקוריה העיר-וניים ומבני ציבור וגם רובעי המגורים. החוקר התייחס במיוחד לשיטות הבנייה והעיצוב הארכיטק-טוני של מבני ציבור ובתים פרטיים, מה עולה, שתכנון הסביבה והאקלים הם שהכתיבו את צורת הבנייה. לדוגמה, חוסר עצים בשטח מרכזי, או התחשבות בחום, בקרינה החזקה ובאבק, שדרשו פתרונות יי-חודיים. שבטה, להבדיל מיתר חמשת ערי הנגב הקדומות, אינה עיר אסטרטגית, לא עיר משען לשיירות מובילות סחורות, מכאן שאין לה ביצורים היקפיים. היתה זו עיר מרכזית לחקלאים, לבתי האחוזה החקלאים באזור, גם ישבו בה חקלאים. לדברי החוקר, אין בידינו עדות כל שהיא על יישובה של שבטה במאות הראשונות לספירה, אלא משני פפירוסים מניצנה, שהם מן המאה השישית לספירה ובהם מופיע השם שבטה — ותוך העובדה שבמקום היה יישוב בשני מאות שנים לפני כן.

בין הנספחים המצויים בספר, מופיעה רשימתו של ברוך ברנדל ממוזיאון ישראל, על גורמי פיענוח ארכיאולוגים בתצלומי אוויר מה-נגב. הוא פירט את ראשית המחקר האווירי, שהחל בשנת 1906 על ידי ליוטננט שרפ מחיל האוויר המלכ-תי הבריטי, לצורך חקר האתר המגליתי בסטונהנג', בריטניה. את צילום סטאטי שנעשה מכדור-פורח בשנת 1932, מעל מגידו. פרופ' יהודה קידר השתמש בתצלומי אוויר בשנות החמישים למחקר החקלאות הקדומה בנגב.

היום הפכה שיטה זו, לרבות הצי-לומי אינפרא-אדום, לדבר מקובל — אם כי ברוב המקרים משתמשים בתצלומי אוויר הנמצאים בידי גור-מים שונים, במקום להשתמש בתצ-לומים סטאטיים מכוונים בזווית נכונה מעל לאתר, בטרם ינוטש טיש החפירה. מכאן שיש סטיות

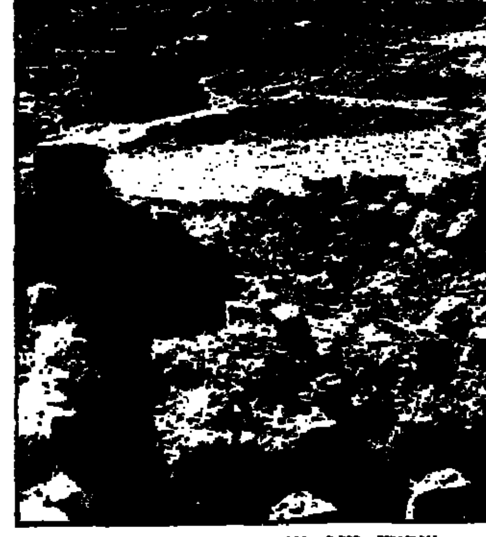

שבטה: עיר ביזנטית בנגב

בפיענוח תצלומי אוויר ושרטוטים — סטיות המגיעות לכדי חצי מטר פלוס/מינוס בקנה מידה של 1:1000.

העריכה הגראפית של הספר מביאה חידוש בספרי מחקר וקריאה שבהם מצויים מספר רב של הערות. הן ניתנות בשוליים, בגופי הדפים, דבר שמקל על הקורא, גם מונע ניצול כל רוחב הדף לשורות קריאה, דהיינו, קריאה בשורות צרות יותר, דבר הנוח לעין. במקרה של חוסר הערות, מנוצל המקום לשרטוטים או צילום נוסף, על הצילומים הרבים המלווים את התיאור בכתב.

הרים מבית המקדש

לפני כ-9 חודשים הבאנו את עיקרי הרצאתו של יוסף פטריך בכנס הרצאות באוניברסיטת חיפה, על המסיבה של בית המקדש על פי מסכת מידות. עתה הופיעה ההרצאה כולה, עם תמונות, איורים ושרטו-טים, ב"קתדרה" (42) מטעם יד יצחק בן צבי. בקרב רבים מלומדי מסכת מידות קיימת אי הבנה מהולכת ביחס למסיבה: היכן היתה ומה תפקידה. כדאי לרכוש את הרבעון הזה להבנת משנה ה' בפרק ד' של מידות. פטריך מסכם את פרקו: מסיבה — דהיינו, מעלה מדורג בעובי הקיר. זה היה, אפוא, מיתקן רווח במקדשי התקופה ההלניסטית והרומית. אנו מוצאים אותו לא רק בבית המקדש בירושלים, כי אם גם בגדולים ובמ-פורסמים שבין מקדשי העמים במצרים, נבטיאה, סוריה ופרתיה.

ב"קתדרה" החדשה שני דיונים נרחבים: ארכיאולוגי, הנגב בשלהי מלכות יהודה, בהם מוזכרים האת-רים ערד ותל-עירא, חורבת עוזה וערוער. תמונה מקיפה של ערי יהודה המבוצרות בנגב-יהודה. הדיון ההיסטורי מטפל במפגש הקראות עם המגילות הגנוזות והספרות הקרובה לה. אף על פי שהקראות נוסדה בגולה, מרכזיותה של א"י היא אחת מאבני היסוד בתורת רוב הכתות הקראיות, והעליה לארץ של בני העדה מעידה על כך. ניתנות כאן גם ידיעות-יסוד על העדה הקראית ותולדותיה.

על מטבעות עתיקים

"קתדרה" מפרסם את רשימתה של רחל בקראי על האוסף הנו-מיסמטי של בנק ישראל. לפי המתואר, המטבע הקדום ביותר שנט-בע בארץ הנושא כתובת עברית, הוא בסדרת מטבעות "יהד". המטבע המצוי באוסף של מוזיאון ישראל הוא מתקופת השלטון הפרסי במח-צית הרביעית לפני הספירה.

זה המקום לתקן טעות נוספת של מפרשי המקרא וחז"ל, המביאים סיפור בדבר מטבעות קדו-מים, עוד בימי האבות. המטבע הקדום ביותר הידוע בעולם הוטבע כאלף שנים אחרי תקופת האבות. שקלים שהוזכרו קודם לכן הם כסף ששקלו אותו, נסכי ושברי כסף, כפי שניתן לראותם במוזיאון ישראל במטמון אשתמוע ועוד. פרופ' יעקב משורר פירסם באחרונה דבר קיום מטבע יחיד הידוע בעולם כולו הוא מיליון, בגין ביזנטיו שאינו שבי-חות — 65 מ"מ קוטר) באוסף פרטי בארה"ב, שנטבע בקולוניה פטולי-מאיס, כלומר בעכו, בראשית המאה השלישית בימיו של קרקלה. יחודו של המטבע הזה, שהוא דו-לשוני. על המטבע נראה אדם האוחז בגמו קנה ולתחתיו תנין. מתחת לתנין כתוב בלוס ביוונית — שם המעיין בנמצו, ואילו שם העיר כתוב בל-טינית. מטבע זה מצביע על נחל נוסף שבו שרצו תנינים, פרט לנחל התנינים במרכז הארץ. באשר בעלי חיים אלה גבוהה, מביאים לנו עתה תנינים מרחוק ומקרוב גם יברלום בקרבת העמקבלום, בראש הנקרה.

هكذا عن الأصل

صكنا من الاهل

עניין של עמידה על המיקה

לאחר הגדרת מטרות וסקר תוכנות הקיימות בשוק, החלטתי לפני כארבעה שבועות לרכוש לצורכי תוכנה מסויימת. עתה, נותרה פתוחה רק שאלת הספק — והמחיר.

מחיר ההצעה הראשונה היה שבע מאות ושמונים דולרים. אגב, כל המחירים שיובאו כאן אינם כוללים את המע"מ. למרות היותי אזרח שומר חוק, ואף שאני מעריך ומוקיר את שירותי העדכון, האחריות וההדרכה הנלווים לרכישת התוכנה, החלטתי להבין לרוחם של מי שמעתיקים את התוכנות האלה ומציעים אותן להבריק במחיר הדיסקט. אני מודה שאותו רגע כבר כמעט שהתפתיתי להיענות להצעתו של חבר, שהיה מוכן להעתיק בעבורי תוכנה בעלת ייעוד דומה.

ההצעה השנייה, מספק אחר, עמדה כבר על שש מאות וחמישים דולרים. עדיין הרבה כסף, אבל לפחות מעודד מחשבה כי כדאי להמשיך ולחפש. המחיר הפעם עדיין כולל הדרכה והתקנה.

שבוע אחר כך, אני קורא בעיתון מודעת פרסומת של בית תוכנה, שהוא מבעלי הזכויות לתוכנה שאני מבקש לרכוש, המודיע על מחיר מבצע. הפעם אנו מדברים כבר על ארבע מאות וחמישים דולרים בלבד — אלא שהמבצע אינו כולל הדרכה והתקנה. מכיוון שמדובר בתוכנה שאני מכירה כבר, אני מחליט לוותר על ההדרכה על מנת לחסוך מאתיים דולרים.

רק המזל הטוב וספק המחשב האישי החדש שרכשתי, אשר השהה את האספקה מעבר למה שתכננו, היו בעזרי. מכיוון שהמחשב טרם סופק, וקודמו שוב אינו עמי, החלטתי כי אין טעם להזדרז ברכישה, כאשר ממילא אין היכן להריץ את התוכנה. בדרך מקרה, חזרתי — בעניין אחר — אל בעל ההצעה הראשונה, זו של 780 דולרים. והבהרתי לו כי הסיכויים שנעשה עסקים קלושים ביותר, וכי בכוונתי לבדוק מעתה כל הצעה שיגיש לי בשבע עיניים. האיש ביקש כמה דקות על מנת לבדוק את העניין, וחזר אלי עם הצעה שאי־אפשר לסרב לה: מאתיים ושמונים דולרים, כולל הדרכה, התקנה ועדכון. אני בטוח, אגב, שלא הפסיד.

מסקנות: א. מתח הרווחים בתחום המחשבים ובעיקר בכל הקשור לתוכנה עומד מעל ומעבר למה שאני הייתי נכון להגדירו כ"פער שיווק סביר". ב. כמו שאומרים בכלבוטק, צרכן חכם משווה מחירים, עובר מחנות לחנות ואינו מתבייש לעמוד על המיקה.

הרובוט של היהלומים

רובוט ראשון מסוגו בעולם, המעבד את כל סוגי אבני החן — למעט יהלומים — פותח בישראל. הרובוט הוא בעל כושר אבחנה ויכולת לנתח מידע, לקבל החלטות ולבצע בדיוק מרבי את פעולת הליטוש. פיתוחו של הרובוט נמשך ארבע שנים, בהשקעה של 2 מיליון ד', כרבע מהם מענק המדען הראשי במשרד התעשייה, והוא הושלם בימים אלה. בפיתוח הרובוט הושקע מאמץ מיוחד, שיאפשר התאמתו בעתיד ליישום בענף היהלומים.

בוני הרובוט הישראלי אומרים כי הוא מסמן פריצת דרך טכנולוגית לא רק בתעשיית אבני החן אלא גם בתחום הרובוטיקה. הרובוט מבצע את כל העיבודים של אבני החן — משלב של חצי גלם (אחרי ניסור) ועד קבלת האבן המלוטשת. הוא מבוסס על שתי יחידות: האחת — מבצעת ניתוח של מבנה אבן החן, באמצעות תצלום ממספר זוויות, בשלב הבא, מבצעת אופטימיזציה של האבן: חישוב צורת הליטוש שתביא לניצול מירבי של חומר הגלם, המביא בחשבון גם שיקולים הקשורים במחיר האבן המוכנה כפונקציה של הצורה אליה לוטשה.

לעתים, למשל, עדיף לעתים להפסיד מעט יותר בגודל — על מנת להגיע לצורה פופולארית יותר. יחידת הרובוט השנייה, אליה מועברת האבן, מלטשת אותה בצורה אוטומטית לחלוטין, על פי התוכנית שנקבעה בשלב האנאליזה.

כיום מקובל, כי עיבוד אבני חן צבעוניות ויהלומים, נעשה במכונות אוטומטיות, גורם לפחת גבוה מאוד של חומר הגלם היקר. זוהי הסיבה להגבלת השימוש במכונות אוטומטיות לחומר גלם זול. על־מנת להגדיל את התפוקה מעובד הגלם היקר במכשירים המופעלים על ידי עובדים בעזרת מכונות, שאינן אוטומטיות.

הרובוט מלטש את כל הצורות הגיאומטריות המסחריות — עיגול, טיפה, מרובע, אובאל, מרקיזה, לב ועוד. כמו כן הוא מלטש בכל חלוקת מישורים רצויה. מפתחיו מרוחים כי ניסויים הוכיחו יתרון משמעותי באחוזי ניצולת גבוהים יותר של אבני החן. העלות הכוללת של הייצור בעזרת הרובוט תרד לדעת מפתחיו בכ־70 אחוז.

חברת שריין מר"פ בע"מ, יוזמת הפרוייקט, מתכוונת להתאים את הרובוט המתוחכם לעיבוד יהלום על כל חלקיו (תגורה ומישורים). החברה היא בבעלות ארבע חברות העוסקות בליטוש אבני חן ויהלומים — הרגים, אלג'ים, כולג'ם וג'מסטאר. החברות והאמות מרכזות בידיהן שני שלישים משוק אבני החן בארץ.

בוני הרובוט טרם הוליכו על מדיניות מכירות. המדען הראשי מתנה בדרך כלל מענק ביצוא התוצרת, אך במקרה זה שוכנע כי עיקר התקבולים יבוא מהגברת כושר התחרות של ענף אבני החן בכלל.

בשלב ראשון מתכננים הקמת מפעל אחד משותף של שריין. חברות יקנו את הגלם, יחזיקו מפעלים קטנים לצרכים מיוחדים כאשר עיקר העבודה יעבור בשכר לשריין. בענף מועסקים כיום מספר מאות עובדים. כתוצאה מהכנסת הרובוטים תוזיס הרחבת התעשייה בכמויות, ובכניסה לסוגי גלם חדשים שקודם לכן לא היתה כדאיות כלכלית בעיבודם. חלק ממקצועות העיבוד ייעלמו — ולעומת זאת יהיה צורך בתוספת כוח אדם לבסוס הגלם, מיון, תמחור ומכירות.

אריה פיינגולד — סיבוב שני

האיש שמאחורי "דייזי" מנסה לשחזר את הצלחתו — הפעם בתחום כלי פיתוח לתוכנה למערכות זמן אמת, תוך שילוב חברות מישראל ומארה"ב

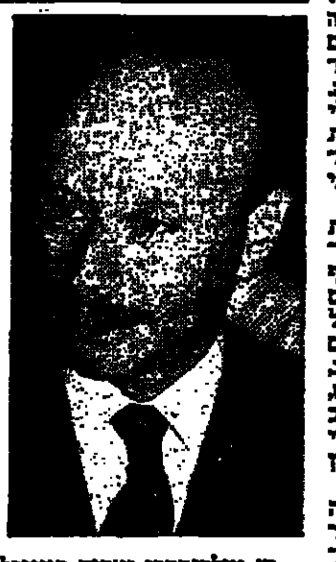

דן טולקובסקי ואריה פיינגולד: הון סיכון לפרוייקט חדש

מריקום מחשבים (ישראל) בע"מ, בית תוכנה בבעלות פרטית, המתמקם בקריית־ויצמן, הודיע בשבוע שעבר על מיזוג עם חברת הנטור אבר רדי בע"מ מפאלו־אלטו, קליפורניה. עסקה זו מתוכננת להכפיל את גודלה של חברת מריקום פי כמה ולהפכה לאחת מיצואניות תוכנת המחשבים העיקריות בישראל.

מריקום מתמחה בפיתוח תוכנה בזמן אמת, בעיקר בשביל גופים העוסקים בתעשייה הביטחונית ומפעלי פיתוח בשטח האלקטרוניקה. כמו כן, מובילה מריקום בשטח כלי תוכנה ממוחשבים וטכנולוגיות הנדסת תוכנה. החברה מונה 35 עובדים ומחזור מכירותיה כשני מיליוני דולרים בשנה.

הנטור אבר רדי היא אחת מחברות המפתח בארצות־הברית בשטח מערכות הפעלה בזמן אמת. היקף מכירות החברה 10 מיליוני דולרים בשנה. הנטור אבר רדי, שנתמכה על ידי אחדים מהגורמים המצליחים ביותר בהשקעות הון סיכון בארה"ב, כמו ונרוק, קסרוקס, אסט מנג'מנט, ודרבורג פינקוס, סיימה עתה סבב חדש של גיוס הון, בעיקר על ידי קבוצת אתנה של פרד אדלר ודן טולקובסקי.

עתה, בא הסיפור האמיתי: בשיאה של הנטור אבר רדי, מאז אוקטובר אשתקד, הוא אריה פיינגולד, לשעבר מייסדה ונשיאה של חברת דייזי מערכות. פיינגולד, שסיים עבודתו בדייזי על רקע המשבר אליו נקלעה החברה, מקווה עתה לשוב ולעשות במקום החדש את מה שעשה בדייזי: כניסה לשוק שלפני שעה אין לו בו מתחרים. גם הפעם, הוא מקווה לעשות שימוש במשאבי האנוש בתחום התוכנה הקיימים בתעשיית ישראל.

על פי ההערכה, קיים שוק עולמי בהיקף של 15 מיליארדי דולרים לתוכנת מערכות משובצות מחשב, כלומר תוכנה הכלולה בציוד מיכשור ומערכות טכניות, המבוססות בעיקר על שבבים מתוצרת חברות כמו אינטל ומוטורולה. פיינגולד צופה גידול לשוק הכלים לפיתוח תוכנה ומערכות ההפעלה עד ל־500 מיליוני דולרים בשנה. מטרתו היא לזכות ב־20 אחוז משוק זה לטובת הנטור אבר רדי.

פיינגולד אומר, כי בחר במריקום כשותפתו משום שברשותה כלי־הנדסת תוכנה ממוחשבת TOOL CASE- המתאים להפליא לעבודה עם תוכנית ההפעלה לזמן אמת — VRTX של הנטור אבר רדי, ובכך הוא מקווה לצייד מתכנני מערכות בסביבה מושלמת לפיתוח תוכנת זמן אמת. נתון זה בלבד מקנה לדבריו להנטור אבר רדי מקדמה של 9–12 חודשים על פני מתחריה בשוק רווחי זה. מריקום, אגב, פיתחה את התוכנה לצרכיה שלה — ולאחר מכן הוליכה למכרה הזוכה. תחילה, ביקשה החברה לעניין משקיעים ולגייס בעצמה הון לפרוייקט, אלא משהשלה הלכה בכיוון של מיזוג עם חברה אמריקאית הפעילה כבר בשוק, שיש מאחוריה מוניטין — ומערכת שיווק.

פיינגולד רואה במריקום משאב רב־ערך במרכז למחקר ולפיתוח של קבוצת הנטור אבר רדי לדור חדש של כלי תוכנה ובית תוכנה המספק יישומים ייחודיים ללקוחותיה.

התחרות הקיימת כיום בשוק העולמי היא בתחום הרכיבים ובתחום המעבדים — אך אין מי שמתחרה כיום לאורך כל החזית, ומספק פתרונות מקיפים, דוגמת זה שמבקשת החברה החדשה למכור.

הפעם השנייה

בשיחה שקיימתי עימו הדגיש פיינגולד את העובדה שהוא "עושה זאת בפעם השנייה". הוא אומר כי למד לא מעט מנסיונה של דייזי — והוא מתכוון ליישם את שלמד עתה.

להערכתו, "יש לנו שנה וחצי שנתיים", עד כניסת מתחרים לענף.

לחברה המאוחדת מחזור של 10 מיליוני דולרים, 7 מיליוני דולרים יתרות, ואין חובות. בין המשקיעים בה — פרד אדלר, שהיה מהמשקיעים בדייזי וקבוצת־התרופ, בבעלות משפחת רוקפלר, שהתעשרה בדייזי. אדלר, אגב, היה האיש שיעץ לפיינגולד באורח שפיינגולד מכירו כידידותי ביותר, לפרוש מדייזי — ובו ביום לקחו לשורה, משם שלחו ל"הנטור אבר רדי". ראשי החברה החדשה אומרים, כי בשלב זה כבר דוע פניות של משקיעים נוספים שהביעו עניין בכניסה לפרוייקט.

מקומה של קרן הון סיכון

חברת ההשקעות אתינה, של דן טולקובסקי, היא למעשה האחראית לשידוך הישראלי אמריקאי החדש. אתינה היא קרן הון סיכון הרשומה בארה"ב כמופשת הוראטרויות עסקיות בישראל. הקרן גייסה עד כה 29 מיליוני דולרים, 85 אחוז בארה"ב. 55 אחוזים מן ההון המגוייס באים מחברות וגופים פיננסיים. 45 אחוזים — מבודדים.

אדי לוי מציע חבילת תוכנה לתחשיבי ביטוח חיים ומנהלים

מי לא פגש בסוכן ביטוח החיים, החודר אל ביתו, מניח את תיק המנהלים על שולחן חדר המגורים ומוכר בהבל פה תוכניות לטווח ארוך, מאלה המבוססות על "בערך". רמת הפדיונות של פוליסות ביטוח חיים שבעליהן שוב לא יכלו לעמוד בתשלומן היא אחת העדויות המוכחות ביותר.

חברת אדי לוי מציעה כעת לסוכני הביטוח חבילת תוכנה למחשב אישי, המאפשרת ניתוח צרכים, תכנון פיננסי והכנת הצעות ביטוח.

אדי לוי יסד את בית העסק שלו מתוך מגמה לספק לחות אקטואריה לענף ביטוח החיים. במשך השנים, הפך מוסד בענף הביטוח בישראל, תוך שהוא מקים לשכת שירות העוסקת עבור החברות הבינוניות והקטנות יותר. אקטואריה היא לב ליבו של ענף הביטוח, וביטוח החיים בפרט. למעשה, אנו עוסקים כאן באותה סטטיסטיקה שבה מבויתה לך חברת הביטוח שלך להביח את כספך בהימור על חייך נגדה.

חבילת התוכנה החדשה תופסת כמגבייט אחד, ולהפעלה הנוה דרוש איפה מחשב יב"מ או תואם בעל דיסק קשיח. היא מעבירה את המשתמש דרך ניתוח צרכים חוויי לאורך השנים, המתחשב בדרישות, המבטחה וההתחייבויות שהוא נוטל על עצמו כלפי כל אחד מבני משפחתו בנפרד, מבצעת תכנון פיננסי על פי מקורות ההכנסה העומדים לרשותו, ולאחר מכן מעבדת את הנתונים על פי הגדרת אופטימום המקבעת על ידי ממוין ההצעה. כך יכול הלקוח לקבוע אם הוא מעריך בנסיבות של חסר ביכולת התשלום של פיצוי מלא ומגדיל במקרה מוות, הבטחת הכנסה בעת פרישה או אפשרות השלמה באמצעות ביטוח נוסף מטיפוס ריסק.

כמו כן, מבצעת התוכנית ניתוחי הצעות לביטוח מנהלים, ומאפשרת הצגת התפלגות התקבולים בכל אחת משנות הביטוח. התוכנה מתייחסת לחוקי המס, ומאפשרת תכנון מקלטי מס והיערכות לניצול מלוא ההטבות האפשריות על פי החוק. היא כוללת קבצים חיצוניים ובהם תחשיבי הביטוח הלאומי, קרנות הפנסיה וטבלאות תעריפים. אותן ממלא הסוכן על פי תעריפי החברה עימה הוא קשור. ניתן להפיק באמצעותה הצעה ובה פירוט חלופות שונות, הכוללת גם פניה אישית ללקוח התייחסות לפרטיה, כפי שמולאו. הבעיה שנותרה היא, עדיין, כי סוכן הביטוח עשוי להעביר ללקוח אך ורק את אותן חלופות העדיפות מבחינת העמלה. לכך — חוששני, לא תועיל כל תוכנה שהיא.

מחיר החבילה — כתשע מאות דולרים.

חברת אדי לוי מחזיקה גם בסניף בבריטניה, והיא מקווה לייצא לשם תוכנה דומה.

זיכרון מרכזי של יותר ממיליארד בתים במחשב חדש שהכריזה יב"מ

המחשב הגדול ביותר שהוצע אי פעם על ידי יב"מ, בעל עוצמת עיבוד גדולה בב־60 אחוז מזו של המחשב הגדול ביותר של יב"מ עד כה, הוצג בראשית החודש. המחשב החדש, דגם 600E במשפחת המחשבים הגדולים של יב"מ 3090, מורכב משש יחידות עיבוד מרכזיות והוא בעל זיכרון מרכזי של יותר ממיליארד בתים.

בנוסף למחשב הענק הוכרזו עתה גם על דגם חדש בעל שלוש יחידות עיבוד: דגם 150E, 180E, 200E ו־400E, המאפשרים למשתמש ליהנות ממטווח גידול בביצועים בתוך משפחת יב"מ 3090, עד פי שמונה.

הדגמים החדשים מרחיבים בצורה משמעותית מאוד גם את טווח הגידול האפשרי ליישומים הפועלים בארכיטקטורה 370, המשותפת למשפחות המחשבים הבינוניים והגדולים של יב"מ. פירוש הדבר שבמסגרת ארכיטקטורה אחת אפשר לפעול עתה הול ממחשב קטן כמו דגם 20 של יב"מ 9370 ועד למחשב הענק דגם 600E של יב"מ 3090. בסך הכל, טווח הגידול בתוך ארכיטקטורת 370 של יב"מ הוא פי 160.

בדגמים החדשים של משפחת 3090 מנצלים גרסה מורחבת, ואף מהירה יותר, של השבב המקורי החדיש בעל מיליון הסיביות (שגודלו 5.510 מ"מ) שפותח על ידי יב"מ והותקן ביחידות הזיכרון המרכזי. בשבב זה אפשר לגשת למידע המאוחסן תוך 80 ננושניות (חלק המיליארד של שנייה) בלבד. הודות לכך הודות לזרימת המידע המהירה במערכת, יכול שבב אחד "לקרוא" בשנייה אחת מידע בכמות השווה לזו של־2200 דפים.

זו הפעם השנייה בתקופה של פחות משנה שיב"מ הודיעה על שימוש בשבב החדיש של מיליון בתים במחשבי יב"מ 3090, לאחר שבאפריל 1986 היתה יב"מ לחברה הראשונה בעולם שיצכה את טכנולוגיית השבב הזה במחשבים המסופקים ללקוחותיה.

במחשבים החדשים נעשה שימוש, לראשונה, בטכנולוגיית שבב המיליון גם בזיכרון המורחב (Expanded Storage) שתכולתו הוכפלה למיליארד בתים (1 ג'יגבייט).

נאס ישראל סופגת את הפיחות ומקפיאה את תעריפי התחזוקה

לפי הסדר מיוחד, שנחתם בימים אלה בין חברת נאס ישראל לבין משרד האוצר, תספוג נאס את הפיחות האחרון בשער השקל ותקפיא את תעריפי אחזקת ציוד המחשבים לטובת ציבור משתמשי נאס בישראל.

הסכם זה הושג ביוזמתו של נתן מאיר, המשנה לחשב הכללי במשרד האוצר, שפנה לנאס בבקשה לתרום את חלקה בשמירת יציבות המחירים במשק.

אברהם חסון, מנכ"ל נאס ישראל אמר כי "נאס נענתה לפניית האוצר במסגרת שיתוף הפעולה ההדוק הכלליים המאפיינים את קשרינו.

נציין, כי יב"מ ייקרה את תעריפי החוזים הדולאריים עליהם היא חתומה, כמתחייב מן הפיחות.

ממשלת ארה"ב אישרה יצוא מקינטוש לברית־המועצות

לראשונה, אישרה ממשלת ארצות־הברית עיסקת יצוא של מחשבים מתוצרת אמריקנית לברית־המועצות.

מדובר בעיסקה לרכישת מחשבי מקינטוש, שתוכנה ע"י חברת הבת של אפל בשוודיה. המחשבים ישולחו בתעשיית המכונות בברית־המועצות. היקף העיסקה לא נודע.

מומחי שוק מתייחסים לעיסקה כתקדים רב־משמעות, מאחר ומחשבי מקינטוש נכללים בקטגוריית המחשבים העסקיים רבי העוצמה ששיווקם לברית־המועצות באסור על־פי חקיקה בקונגרס האמריקאי.

"ישטקס" מחליפה את "כור תקשורת" כנציגת "זיילוג"

החברה הישראלית תפתח מוצרי תקשורת עבור החברה האמריקאית

חברת "ישטקס" תיצג, מעתה בישראל את חברת המחשבים האמריקאית זיילוג, במקום חברת כור תקשורת שהתראה. מנהל המכירות של זיילוג אירופה, דייויד בטל ומנכ"ל זיילוג, מקס דוידזון, מסרו כי הבחירה של זיילוג בחברת "ישטקס" נובעת בעיקר מהתמחותה בתחום התקשורת.

זיילוג ו"ישטקס" ישתפו פעולה בפיתוח מערכות תקשורת המבוססות על מחשבי זיילוג מהדגמים 110 ו־130.

"ישטקס" פיתחה והתקינה מערכות תקשורת Storm Forward זמן אמת לרשתות תקשורת שונות בעולם (טלקס, טלפון X"25 וכו'), שאותן סיפקה לבזק, להונג קונג טלפון קומפני, בריטיש טלקום, טלסור (סורינם) ועוד. היצוא כיום עומד על כמיליון דולרים ל־16 מדינות. המכשור מתוצר "ישטקס" משלב טלקס ממוחשב, רב קווי ומודם. באחרונה, זכה אחד ממוצרי החברה NTU 50, ציוד טלקס ממוחשב, במדליית זהב בתערוכת המצאות ופיתוחים מקוריים, שהיתה בווינה, מערב־גרמניה. מחיר ה־50 NTU 1600–2400 דולרים, על פי מספר הקווים.

באחרונה נחתם חוזה, שלפיו ייצר מפעל סילורה כפר מסריק ציוד שפותח בחברה, המתכוונת להתמקד במו"פ בלבד. היקף החוזה — 1.5 מיליון דולרים לארבע שנים.

החברה הישראלית עוסקת בפיתוח כרטיסים שיביאו להוזלת עלות ממוצעת קו תקשורת, ל־500 דולר לקו, לעומת 800 דולר כמקובל. החברה צופה כי בתוך 8 עד 14 חודש תוכל לספק מודם שיאפשר העברה בו זמנית של מידע ודיבור על אותו קו — במחיר אטרקטיבי.

בהתייחסו לקבלת סוכנות זיילוג בארץ מסר דוידזון, כי כל משתמשי זיילוג־45 עסקים ומוסדות, יקבלו שירות מחברתו, לאחר תקופת מעבר מהסוכן הקודם, שתימשך כמה חודשים.

לדברי דוידזון, "מסיבות הקשורות בתפקוד פנימי בכור, הוזנח עניין זיילוג". דייויד בטל מזיילוג אירופה אמר, כי החלפת הסוכנות בארץ נעשתה תוך הסכמה עם כור. הוא מצפה לחדירה של זיילוג לתחום המסחרי, תוך פריצה מעבר לשוק המערכות הצבאיות, בו היא מוכרת כיום בארץ.

תוכנה משלימה ללוטוס מיוצאת ע"י מיתן ישראל

חברת מיתן בע"מ בצעה החודש עיסקת ייצוא ראשונה של מערכת GOAL-SEEK. משלוח ראשון מתוך 420 יחידות תוכנה שהוזמנו באוסטרליה יצא לדרכו וכותבי התוכנה אמיר באון ומיכאל פלדבאו אופטימיים לגבי המשך הייצוא.

GOALSEEK הינו מוצר ADD-ON ללוטוס 1-2-3. התוכנה מאפשרת חיפוש מטרה (והיינו: אופטימיזציה או סיפוק אילוצים) תוך שימוש בגליונות עבודה של ה־1-2-3 ו־3 תוערה במיוחד לשימושים עיסקיים. המוצר הוא ייחודי מסוגו וחסר תחרות בשוק ה־PC וישמש לחברת מיתן כמוצר ראשון בסדרה של מוצרים מתוחכמים בנושא תמיכת החלטות על PC.

חברת מיתן מערכות מסייעת בשיווק המוצר בארץ ובחו"ל.

ספר חובה בכריכה עלובה

ספרות מחשבית

המדריך למערכות הפעלה MS DOS PC DOS, למחשב יב"מ ותואמיו, מאת צ'רלס ג'קסון, תרגום: צדוק שנבית. הוצאת "ארכימדס". הפצה: רשת "באג".

ראשית — השבחים. זהו ספר שניתן, וצריך, לקרוא פעמיים. תחילה, ללא מחשב. הוא מוליך אותך צעד צעד בתוך מערכת ההפעלה הנפוצה, שהפכה למעשה כמעט לסטנדרט של הענף. התרגום מדויק וברור, השפה פשוטה והבלתי מתחכמת. בקיצור — כל מה שצריך לקרוא לפני שהמחשב החדש מגיע לביתך.

בפעם השנייה מומלץ לקרוא את הספר מול מחשב פועל, ולנסות לתרגל את הפקודות והפעולות המפורטות בו. בשלב זה, ניתן להיעזר בתקציר המופיע בסוף כל אחד מן הפרקים.

גם לאחר הקריאה השנייה, צריך הספר הזה לעמוד על המדף, סמוך לקופסת הדיסקטים וחוברות ההדרכה לתוכנות. זהו ספר שימושי לכל משתמש, הזקוק מפעם לפעם לכניסה אל מערכת ההפעלה על מנת לקבל את מה שהתוכנה עימה הוא עובד אינה מאפשרת לו תמיד בקלות. אלא שכאן מתגלות שתי בעיותיו העיקריות של הספר: ראשית — מפתח העניינים בסוף הספר הוא תרגום מושלם של המפתח האנגלי. דווקא כאן היה נכון לבנות את הדברים גם על פי שמות המפעלות בעברית, שהרי אם למשתמשים דוברי אנגלית הכוונה — די להם במקור ממנו תורגם הספר. מילון המונחים העברי אינו מספיק לצורך זה, שכן השימוש בו מחייב עיון כפול בפרק הנספחים. אם כבר הובא מילון עברי — מדוע לא צויינו על ידו העמודים המתייחסים לכל אחד מן המונחים?

ועוד הערה אחת, טכנית בעיקרה — אבל זו הרי הטכניקה המבחינה בין הספר השימושי לזה שאינו שימושי: כבר במהלך הקריאה הראשונה בספר, החלו דפיו ניתקים ממקומם, ולא נותר לי אלא לכרכם בדרפסת משלי. דווקא בספר שכזה נכון היה להשקיע מעט יותר בכריכה טובה ועמידה יותר, על מנת להבטיח אריכות ימים ושימוש ממושך.

במלאת שנתיים למות יקירתנו

תרצה פריליך ז"ל

נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה ביום ג' 2.87 בשעה 14.00

נפגשים ליד שער בית העלמין

המשפ

רותה

אנו אתך באבלך

חבריך בורשבסקי
פריליך דובר

במלאת חמש שנים לפטירת יקירנו

יחזקאל גולדנברג ז"ל

("אורות הזהב")

נפקוד את קברו, תקיים אזכרה מחר יום שני י' בשבט תשמ"ז (9.2.87) בשעה 4.00 אחה"צ בבית העלמין הישן בחדרה

המשפחה

להוה ורון

משתתפים באבלך במות

אביך

החברים מהעבודה

הקהילה המסורתית — משפחתית
בית־הכרם ירושלים
משתתפת בצערם של חברה
אהרון ששר והמשפחה
על מות האב

ד"ר שמעון שרשבסקי ז"ל

במלאת שנתיים לנפילת בתנו היקרה

סיגל זילברוסר ז"ל

נקיים אזכרה על קברה בחלקה הצבאית
בבית העלמין "הדרום" בחולון
מחר יום שני י' בשבט תשמ"ז 9.2.87
בשעה 3.00 אחה"צ.

המשפחה

לטובה פלג

משתתפים באבלך במות

אביך

החברים מהעבודה

קואופרטיב דן

משתתף בצער העובד

יעקב ישראל והמשפחה

על מות **האם** ז"ל

בעלי, אבינו וסבנו היקר

אברהם אוריאל

הלך מאתנו לאחר מחלה קצרה

הלויה תיערך מחר, יום שני, י' בשבט תשמ"ז (9.2.87)
בשעה 13.00 בבית העלמין בכפר סמיר חיפה

המתאבלים: רעייתו: **בתיה (בצי)**
בנו: **נחמיה ומשפחתו**
בתו: **באוה וולף ומשפחתה**

השבעה בבית המנוח — גבעת דאונס 11 אחוזה, חיפה

הכל תלוי בתוכן הדיסקט

מאז "כלבוטק" ביום שלישי בשבוע שעבר, פונים אלי מכרים בשאלות מקצועות, האם אין לחשוש מהכנסת מחשב אישי הביתה, שהרי הוא עלול לשמש לצרכי משחקי פוקר־סטרים פורנוגראפיים. ושוב, אותה נטייה לתלות את האשמה במחשב — עליה דיברנו כאן לפני שבועיים. אם שיהיה ברור: מחשב אינו פורנוגראפי יותר מווידיאוטייפ, או מבית הקולנוע אליו הולכים ילדיך. הכל תלוי כמובן בתוכן הדיסקט, או הסרט.

עניין נבנותם של בעלי חנויות למכור תוכנות כאלה, לקטינים בפרט, הוא כבר נושא בפני עצמו. אומרים לי, אגב, כי די בחוק הקיים על מנת לטפל בהיבט הזה של הדברים. כל הבעיה היא מודעת השלטונות — ויותר מזה, מודעת ההורים.

רק בלוח העיר!
מהפכה גדולה במודעה הקטנה:

לא מכרת לא שילמת

פרסם עד שתמכור
אבל...
אם לא תמכור בתוך חודש -
תקבל את כספך בחזרה!

מוכר מכונית? דירה? מחפש עובדים?
עכשיו, בלוח העיר, אתה יכול רק להרוויח
כי המבצע החדש של לוח העיר הוא מהפך אמיתי!
אתה משלם 49 ש"ח בלבד (פחות מכל הלוחות האחרים),
ומודעתך תתפרסם שוב ושוב בעתונים:
העיר (העתון הנקרא ביותר בת"א וגוש דן)
וגם ב: הארץ, חדשות וצומת השרון. אבל...
אם אחרי חודש עדיין לא מכרת, כל מה שעליך לעשות הוא
לצלצל למשרדי הלוח, להודיע שלא מכרת,
וכספך יוחזר לך. לוח העיר מוכר מהר. בזאת אנחנו בטוחים, לכן
רק לוח העיר יכול להציע לך הצעה מהפכנית כזו.
עכשיו בלוח העיר - מדורים בלבד.

לוח העיר
זה עובד!

מודעות מתקבלות בכל משרדי הפרסום ובמשרדי הלוח בטלפון: 03-371261

כלכלה ועסקים

הנפקה ראשונה של אג"ח צמודי זהב:

"חמישה יוד" חויבו להחזיק 150 ק"ג זהב כבטחון להנפקה

חויבו גם לציין בתשקיף: ההשקעה בצמודי זהב כרוכה בסיכון גבוה

מאת אריה לביא

תשקיף ראשון מסוגו בישראל להנפקת אגרות חוב צמודות לזהב פורסם על ידי חברת "חמישה יוד תכשיטנים" לגיוס 4.4 מיליון שקל (3.9 מיליון נטו, לאחר הוצאות). חברה מתחרה, "אגריף" תכננה לפני כשנתיים הנפקה דומה אך זו לא יצאה אל הפועל.

האגרות יוצעו במכרז במחיר מינימום של 100 אחוז ביום חמישי הקרוב ה־12 בפברואר. האגרות שלא יימכרו במכרז יוצעו לציבור שבוע מאוחר יותר במחיר הנקוב בתוספת ריבית והפרשי הצמדה. תמורת ההנפקה מושקעת בקניית זהב, מכונות ומערכת שיווק בחו"ל.

כבטחון לתשלומי הקרן והצמדה לזהב משעבדת החברה מכונות שהוערכו ב־2.47 מיליון זהב. החברה התחייבה להחזיק לפחות 150 ק"ג זהב מסוג "פייך" (24 קראט) שיבוטחו לשביעות רצון הנאמן — החברה לנאמנות של בנק כללי. נקבע שהסכום המינימאלי שיש להשיג בהנפקה זו הוא 1.32 מיליון שקל, אחרת תבוטל ההנפקה ויוחזרו כספי ההזמנות. בנק כללי ישמש כחתם בשיעור של 10 אחוז מסכום ההנפקה.

הרשות לניירות ערך חייבה את החברה לציין באופן מודגש בתשקיף ועל כריכתו, כי ההשקעה באגרות חוב צמודות זהב כרוכה בסיכון גבוה, בשל תנודות תכופות במחירי הזהב בשוק העולמי, הן כלפי מעלה והן כלפי מטה בפרקי זמן קצרים. על המשקיע, נאמר באזהרה, להיות מודע כי אין "רצפה" להצמדת הזהב וכי הוא עשוי לקבל תשלומים הנמוכים או הגבוהים מקרן השקעתו.

"פניציה" תייבא השנה בקבוקי זכוכית במיליוני דולרים

כדי למנוע מחסור, עד שתושלם תוכנית ההשקעות במפעל

מאת יונתן שרמן

"פניציה" תייבא השנה בקבוקי זכוכית במיליוני דולרים וזאת על מנת למנוע מחסור בבקבוקים מכל סוג שהוא, עד שתושלם תוכנית ההשקעות של החברה. תוכנית זו אמורה להכפיל את כושר הייצור של המפעל בירוחם על ידי הוספת תנור שני לייצור בקבוקי זכוכית.

החלטתה של "פניציה" התקבלה על רקע רצונה לשמור על מעמדה כספק העיקרי של בקבוקי זכוכית בארץ. ל"פניציה" מונופול על ייצור בקבוקי זכוכית בארץ. הייבוא יאפשר לה לספק את ביקושיהם של כל צרכני בקבוקי הזכוכית.

ההערכה היא, שמכלל שוק בקבוקי הזכוכית הנאמד בכ־40 מיליון דולר, 30 אחוזים ייובאו בשנה הבאה מחו"ל. מכלל זה תייבא "פניציה" בעצמה, או באמצעות חברות קשורות, כ־80 אחוזים או בסכום של 8 עד 10 מיליון דולר.

יצוין, כי במהלך שנת 86' היה גידול משמעותי מאוד בצריכת בקבוקי זכוכית עקב גידול הביקוש למשקאות קלים וצפוי כי גם במהלך שנת 87' רמת הצריכה של בקבוקי זכוכית תישאר גבוהה.

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה

מח' חקר שווקים ומכרזים, ת.ד. 10, חיפה 31000, טלפון: 04-646475

מכרז למכירת מכוניות

מכרז מס' 2021

החברה מכריזה בזה על מכירת כלי הרכב המשומשים הבאים:

סעיף	שם הרכב	שנת ייצור
1	סובארו סטיישן מרכב סגור 4x4	1981
2	סובארו 1298 סמ"ק פרטי	1981
3	סובארו 1298 סמ"ק פרטי	1981
4	סובארו 1298 סמ"ק פרטי	1981
5	סובארו 1298 סמ"ק פרטי	1981
6	סובארו 1298 סמ"ק פרטי	1981
7	סובארו 1298 סמ"ק פרטי	1981
8	סובארו 1298 סמ"ק פרטי	1981
9	סובארו 1298 סמ"ק פרטי	1981
10	סובארו 1298 סמ"ק פרטי	1981
11	סובארו פרטי דו שימושי 1781 סמ"ק	1981
12	סובארו פרטי דו שימושי 1781 סמ"ק	1981
13	סובארו פרטי דו שימושי 1781 סמ"ק	1981

טפסי מכרז ופרטים נוספים ניתן לקבל במח' חקר שווקים ומכרזים בהנהלה"ר חיפה, טלפון: 04-646475 או ביחידת המכירות רח' החשמל 7 תל־אביב טלפון: 03-625036 בימים ובשעות העבודה המקובלות וכן במקום הצבת המכוניות.

המעוניינים יוכלו לראות את המכוניות וגם לקבל את טפסי המכרז בחניון הרכב של חברת החשמל ברח' שד' רוקח 77 (מול פארק הירקון ליד מגרשי הטניס) בתל־אביב. משעה 9:00 עד שעה 11:00 בימים ג', ד', בתאריכים: 17.02.87 18.02.87.

על המציע לצרף להצעתו המחאה בנקאית בשעור של 10% מערך הצעתו למכרז.

על ההצעות להגיע למשרדנו בחיפה במעטפות המיועדות לכך לא יאוחר מיום 26.02.87 עד השעה 13.30.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

חברת החשמל לישראל בע"מ

חברת החשמל לישראל – אגף האספקה והאחסנה

מח' חקר שווקים ומכרזים, ת.ד. 10, חיפה 31000, טלפון: 04-646475

מכרז למכירת נגררים משומשים

מכרז מס' 2018

החברה מכריזה בזה על מכירת הנגררים המשומשים הבאים:

סעיף	תוצרת הנגרר	שנת ייצור	סעיף	תוצרת הנגרר	שנת ייצור
.1	נגר סירוני – נורר נתמך	1972	.11	מגרה – נגרר	1969
.2	נגר סירוני – נורר נתמך	1972	.12	מגרה – נגרר	1970
.3	מגרה – נגרר	1969	.13	מגרה – נגרר	1972
.4	מגרה – נגרר	1970	.14	מגרה – נגרר	1972
.5	מגרה – נגרר	1970	.15	מגרה – נגרר	1972
.6	מגרה – נגרר	1970	.16	אחים אלקלעי – נגרר	1974
.7	מגרה – נגרר	1970	.17	אחים אלקלעי – נגרר	1974
.8	מגרה – נגרר	1970	.18	אחים אלקלעי – נגרר	1974
.9	מגרה – נגרר	1970	.19	אחים אלקלעי – נגרר	1974
.10	מגרה – נגרר	1970	.20	אחים אלקלעי – נגרר	1974

טפסי מכרז ופרטים נוספים ניתן לקבל במח' חקר שווקים ומכרזים בהנהלה"ר חיפה, טלפון: 04-646475 או אצל מר י. ששון במחלקת המכירות רח' החשמל 7 תל־אביב טלפונים: 03-625036, 03-614343 בימים ובשעות העבודה המקובלות וכן במקום הצבת המכוניות.

המעוניינים יוכלו לראות את הנגררים וגם לקבל את טפסי המכרז במגרש הרכב של חברת החשמל בחיפה, ותהנה־רמה מח' התחבורה, לפנות למר אברהם איצקוביץ טל' 04-646646 או טל' 646295, בימים: ראשון 15.2.87, שני 16.2.87, שלישי 16.2.87 בין השעות 09.00-11.00.

על המציע לצרף להצעתו המחאה בנקאית בשעור של 10% מערך הצעתו למכרז.

על ההצעות להגיע למשרדנו בחיפה במעטפות המיועדות לכך לא יאוחר מיום 26.2.87 עד השעה 13.30.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

דרוקר — חברה במצב קשה

רואי החשבון של החברה מציינים שקיימת אי וודאות בקשר להמשך פעילותה של החברה. היקף מכירותיה ירד, הפסדיה גדלו — ומצב הנזילות שלה קשה

דו"ח על דו"ח / יצחק עוזר

הכותב נמנה עם סגל המורים בחוג לחשבונאות באוניברסיטה העברית

חברת דרוקר וכריה, שהינה בבעלות סולל בונה, ושעיקר עיסוקה בביצוע עבודות בנייה עבור אחרים ובבניית דירות המיועדות למכירה, דיווחה על הפסד של כ־25 מיליון דולר בשנה הקודמת. היקף המכירות של החברה ירד מכ־73 מיליון דולר בשנה הקודמת לכ־49 מיליון דולר בשנה הנוכחית. לחברה הון עצמי שלילי בסכום של כ־23 מיליון דולר, שמשמעותו שלחברה עודף התחייבויות על נכסים בסכום זה. בחוות דעתם לדו"חות הכספיים מציינים רואי החשבון של החברה את אי הוודאות בקשר להמשך פעילותה של החברה, המותנית לדעתם, במציאת מקורות מימון ובהחלטות ברמה שתאפשר כיסוי הוצאות המימון של החברה. החברה נמצאת במצב נזילות קשה, יש לה עודף התחייבויות על נכסים שוטפים בסכום של כ־14 מיליון דולר. החברה מימשה נכסים בהפסד וכן הקטינה בצורה ניכרת את היקף פעילותה, כל זאת בכדי להקל על בעיית הנזילות שלה. צמצום בהיקף הפעילות מחייב במקביל צמצום בהוצאות הקבועות, דבר שהחברה מנסה לבצע. בעלי המניות של החברה, העמידו לרשותה ערבויות, תראה שערבויות אלה הן אשר מאפשרות את המשך פעילותה.

אחד הנכסים העיקריים של החברה, הינו ההפסד לצורכי מס המסתכם בכ־17 מיליון דולר והניכוי המועבר לשמירת ההון (בהתאם לחוק המיסוי בתנאי אינפלציה) בסכום של כ־20 מיליון דולר. יש להדגיש שלא קל לממש נכסים אלה, הן עקב ריבוי החברות המפסידות במשק והן עקב הקושי בהעברת רווחים בין גופים שונים.

נזילות

לחברה עודף התחייבויות קצרות מועד על נכסים שוטפים בסכום של כ־14 מיליון דולר, גידול של כ־8 מיליון דולר בהשוואה לשנה הקודמת. אם ננכה מהנכסים השוטפים את החלק הקשור במלאי דירות ועבודות בתהליך נקבל עודף התחייבויות על נכסים שוטפים בסכום של כ־22 מיליון דולר. עיקר התחייבויותיה השוטפות של החברה הינן לספקים ולמוסדות אחרים בקשר עם החלק השוטף של הלוואות לזמן ארוך. התחייבויותיה הארוכות של החברה, המסתכמות בכ־23 מיליון דולר, עומדות לפרעון ברובן בתוך 3 שנים. מרבית ההלוואות ארוכות המועד הינן צמודות מדד ובריבית יחסית נמוכה.

נתונים אלה מראים על מצב נזילות קשה, מה עוד שהחברה צוברת הפסדים ועליה למצוא מימון להפסדים הנצברים. נכסי החברה, וזה חברות הבנות שלה משועבדים לבנקים לצורך הבטחת התחייבויותיה כלפיהם. התחייבויות אלה נובעות בין היתר מערבויות שניתנו לרוכשי דירות ומזמיני עבודות ושהסתכמו בתאריך הדו"ח בכ־8.6 מיליון דולר, וזאת כאשר סך המקדמות שקיבלה החברה עד [illegible] מיליון דולר. בדו"ח המנהלים מציינת החברה כי בעלי המניות העיקריים שלה (סולל בונה) העמידו לרשותה ערבויות לצורך הבטחת הלוואותיה והתחייבויותיה כלפי הבנקים.

מנתונים אלה, עולה כי מצב הנזילות של החברה קשה ונראה שהערבויות שמעמידים לרשותה בעלי המניות שלה הן אשר מאפשרים את המשך פעילותה. החברה מנסה לממש נכסים, גם בהפסד כדי לגייס מקורות מימון ויחד עם זאת מנסה להידבר עם ממשלת ישראל והבנקים לגבי הסדר חובותיה וקבלת סיוע.

עבודות בנייה

החברה פועלת להקטנת היקף פעילותה — אם על ידי הימנעות מקבלת עבודות חדשות ואם על ידי מימוש מלאים ונכסים.

השקעות החברה בביצוע עבודות בנייה עבור אחרים (מזמינים) הסתכמו בכ־9.2 מיליון דולר, עבור עבודות אלה קיבלה החברה סכום של כ־5.5 מיליון דולר, ואילו ההשקעה נטו בעבודות בתהליך הסתכמה בכ־3.7 מיליון דולר, ירידה של כ־45% בהשוואה לשנה הקודמת. יחד עם זאת, על עבודות בביצוע אחרות, קיבלה החברה מקדמות בסכום העולה על השקעתה באותן עבודות בכ־1.6 מיליון דולר.

החברה, בנוסף לביצוע עבודות עבור אחרים, בונה דירות ומבנים המיועדים למכירה. לתאריך הדו"ח הכספיים הסתכמו ההשקעות במבנים אלה (שטרם הסתיימה בנייתם) בכ־1.9 מיליון דולר (לאחר ניכוי מקדמות). לסכום זה יש להוסיף הוצאות של לקוחות עבור מבנים שנמכרו בסכום של כ־1.5 מיליון דולר. גם בחלק זה של פעילותה חלה ירידה משמעותית בהשוואה לשנה הקודמת. גם פה, בדומה לעבודות בביצוע, קיבלה החברה מקדמות על חלק מהמבנים המיועדים למכירה בסכום העולה על השקעות. עודף המקדמות לגבי מבנים אלה הסתכם בכ־0.5 מיליון דולר.

יוצא, איפוא, שהשקעות החברה בביצוע עבודות עבור אחרים, נטו, מסתכמות בכ־2.1 מיליון דולר וה השקעות במבנים המיועדים למכירה, נטו, הגיעו לכ־2.9 מיליון דולר. כך שסך השקעותיה בעבודות בנייה (להוציא מלאי) הגיעו לכ־5 מיליון דולר. בהשוואה לשנה הקודמת, זוהי ירידה בסכום של כ־8 מיליון דולר.

ההפסדים המצטברים נטו, על יתרת העבודות בביצוע של החברה מסתכמים בכ־900 אלף דולר עד ל־31 במארס 1986 (כ־10% מהיקף העבודה). יש לציין שהחברה אינה נוהגת לבצע הפרשות להוצאות בקשר עם אחריות על עבודות שהסתיימו. ההוצאות בתקופת האחריות נרשמות עם ביצוען. כך שיש בשיטת רישום זו משום דחיית הפסדים לשנים הבאות וזאת למרות שהעבודה הסתיימה.

בנוסף להשקעות בבנייה בתהליך (שטרם הסתיימה) לחברה מלאי דירות וחנויות בסכום של כ־2.6 מיליון דולר. גם פה חלה ירידה בהשוואה לשנה הקודמת בשיעור של כ־30%.

הקטנת הפעילות ומימוש נכסים איפשר לחברה קבלת מקורות כספיים. אולם יחד עם זאת הביאו למימוש הפסדים. בדו"ח המנהלים מציינת החברה שמכירות אלה גרמו לה הפסדים ניכרים, שהוערכו בכ־2 מיליון דולר.

בדו"ח הכספי מצוין הפסד של כ־1.3 מיליון דולר כתוצאה מירידת ערך נכסים שבידי החברה. אין התייחסות בדו"ח לאיזה נכסים הכוונה, והאם האבוד מתייחס לרכוש הקבוע שבידי החברה או למלאי ולעבודות הבנייה.

תביעות

כנגד החברה הוגשו מספר תביעות, אשר לגבי חלקן תביעות נגדיות. החברה הפרישה בדו"חות הכספיים סכומים לגבי חלק מתביעות אלה. אין החברה, בדו"חותיה הכספיים, מציינת את סכומי התביעות, מהותן והסכומים שהופרשו בגינם. יתרה מכך, בדו"חות הכספיים מציינת החברה כי הסכומים שהופרשו הם בספקים ואת בהתאם לחוות דעתם של מנהלי החברה. אין התייחסות לחוות דעתם של יועציה המשפטיים של החברה.

העורך: נחמיה שטרסלר

תמצית מאזן מאוחד ליום 31 במארס 1986

(באלפי דולרים)

רכוש קבוע	9.136	הון עצמי־שלילי	(23.243)
השקעות (בעיקר משכנתאות)	4.451	התחייבויות לז"א	22.915
רכוש שוטף	14.007	התחייבויות שוטפות	27.922
	27.594		27.594

נתונים מתוך דו"ח רווח והפסד לשנה שנסתיימה ב־31 במארס

(באלפי דולרים)

	1986	1985
הפסד נקי לשנה	23.365	20.712
הכנסות	48.720	73.381

הסיכוי למכירה גרם לספקולציה

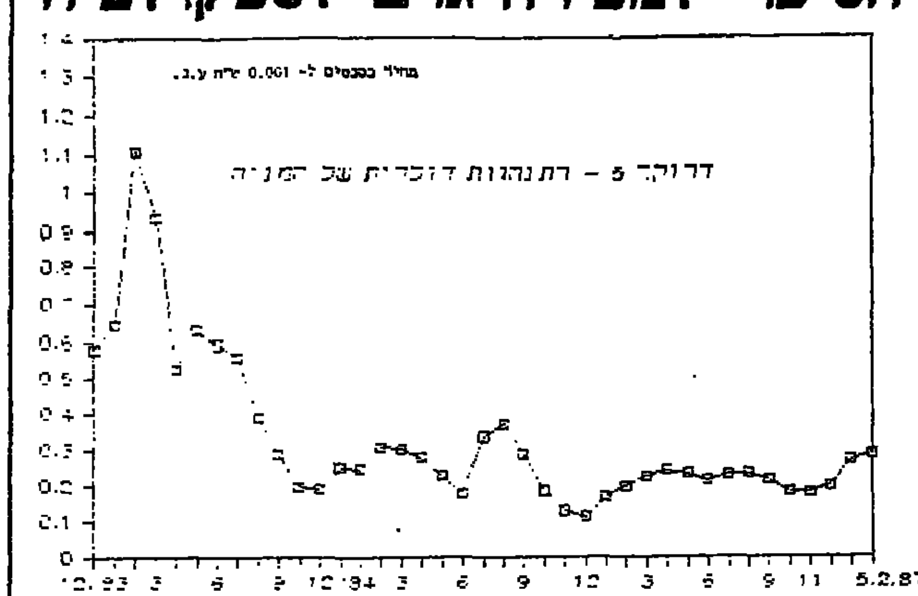

מאת אריה לביא

הידיעות שפורסמו לפני כשבועיים, לפיהן מתנהל מו"מ למכירת חברת דרוקר לסולל בונה, הקפיצו את מחיר מניותיה של החברה למרות הפסדיה. חברת דרוקר נמנית עם החברות שטרם הגישו דו"ח תקופתי והבורסה עשויה להפסיק את המסחר במניותיה בשבוע הבא אם לא תגיש עד סוף שבוע זה את הדו"ח החצי שנתי שלה.

בינתיים זוהה בה חברת רובינשטיין מתכוונת לקנות את מניות החברה, והקונה הפוטנציאלי אברהם רובינשטיין אמר ש"מי שיקנה את מניות דרוקר יפסיד את כספו". אך למרות זאת, מתנהלים כיום דיונים מחודשים על מכירת החברה, הנמצאת בשליטת סולל בונה, לקבוצת משקיעים מארה"ב.

מצבה של החברה הוא אנוש. האוצר הודיע שאין לו כוונה לסייע לה לאחר שהוועדה בראשותו של עו"ד ניסים אבולוף, העוסקת בבדיקת בקשות הסיוע של חברות הבנייה, הגיעה למסקנה שאין סיכוי להבריא את החברה. קיימות כעת כמה אפשרויות:

- ● ניסיון למכור את החברה, שהנכס המרכזי שלה הוא הפסד גדול לצורך מס. דרוקר עשויה להיות מתאימה לכן רק לקבוצה מצומצמת ביותר של חברות בענף הבנייה הנהנות בתקופה זו מרווחיות טובה.
- ● להזרים כספים לחברה באמצעות בעלי המניות, אפשרות שאינה סבירה. בעלי המניות המרכזיים הם סולל בונה שמצבה ידוע והקבלן זכריה דרוקר השוהה בשנים האחרונות בארה"ב וספק אם ירצה כעת להזרים כספים לחברה.
- ● הסדר בו הבנקים יכרשו חלק מחובי דרוקר תמורת מניות וחלק מחובותיה. בנק הפועלים וכלל שהם הבנקים של דרוקר אינם מתלהבים מרעיון זה.
- ● יישמר המצב הקיים בו החברה כמעט ואינה מקבלת עבודות נוספות, עד לפתרון "הטבעי": פשיטת רגל.

הסכנות לחברה אינן מונעות עליות בשערי מניותיה, כפי שניתן לראות מהגרף של חברת "מיטב" המצביע ששווי החברה בבורסה בסוף ינואר 1987 הגיע ל־2.5 מיליון דולר, ומחיר כל מניה עלה ל־0.3 סנט.

המדען הראשי מנהל מגעים לשיתוף פעולה עם מוסדות השוק המשותף

מאת יונתן שרמן

המדען הראשי של משרד התעשייה, יגאל ארליך, מנהל בעת האחרונה מגעים עם מוסדות השוק האירופי המשותף, לבדיקת אפשרות של שיתוף פעולה בין יזמים ישראלים ואירופים.

יגאל ארליך מסר ל"הארץ", כי הוא מקווה שמגעים אלו יולידו כבר במהלך שנת 87' מסגרת שיתוף פעולה חדשה לפיה יממנו ארצות השוק פרויקטים של יזמים ישראלים.

הרעיון הבסיסי המסתתר מאחורי מגעים אלו הוא, שיוקם גוף שירכז את הפעילות בצורת קרן משותפת לישראל ולארצות השוק. במידה הרעיון יצא לפועל, יהיה בכך איזון מסוים למצב כיום, שבו כמעט כל המימון החיצוני של פרויקטים בתחום המו"פ מגיע מארה"ב.

מפעל "מרכבים" על סף סגירה מפסיד על כל הרכבת אוטובוס

מאת יונתן שרמן

במפעל "מרכבים" שוקלים להשבית את קווי הייצור במידה ולא תאושר להם העלאת מחירים בעתיד הקרוב. ב"מרכבים" שוקלים צעד קיצוני זה לאחר שבתחשיבים שנערכו במפעל התברר, כי מחירי האוטובוסים המורכבים בארץ נשחקו בכ־33 אחוזים והמפעל מפסיד סכום של 18 אלף שקל על כל אוטובוס שהוא מרכיב ומוכר במחיר המוקפא.

המפעל, שבבעלות "כור", פנה למשרד התחבורה ולמשרד התעשייה וביקש את התערבותם להעלאת מחיר האוטובוס המורכב בארץ, תוך שהוא מציין שאוטובוס כזה משמש במקום יבוא ועל כן אין טעם להביא להתמוטטות המפעל, אשר רק יגרור פיטורי 270 עובדים והוצאה גדולה יותר במטבע חוץ.

דוד כהן, מנכ"ל "מרכבים", מסר ל"הארץ" בהקשר זה, כי הוא התריע בפני משרדי הממשלה שלא העלאת מחיר האוטובוס, המפעל יתמוטט.

יצוין, כי במשרד התעשייה הצטברו עד עתה קרוב ל־250 בקשות להעלאת מחירים ומשרד התעשייה אינו ממהר לאשר בקשות אלו על מנת למנוע התפרצות אינפלציונית בחודשים הקרובים.

"66 קבלני תל אביב" ביטלו במפתיע ההסכם למכירת מגרשים לבלושטיין

על שני המגרשים תוכננה הקמתם של מרכז מסחרי ובית מגורים

מאת אריה לביא

חברת "66 קבלני תל אביב" שהיא בעלת הקרקעות סמוך לגשר בר יהודה, ממול לבית ההלוויות החדש, ביטלה במפתיע הסכם ל־מכירת קרקע לקבוצת קבלנים בר־אשותו של שלום בלושטיין. קרקע זו הופשרה לבנייה רק באחרונה, בעקבות מאבק ממושך של הקבלנים, שחלקם כבר נפטר והזכויות הועברו ליורשים.

חברה זו נוסדה לפני 25 שנה על ידי 66 מקבלני תל אביב. כיו"ר החברה משמש מרדכי מרדר, מבכירי מרכז הקבלנים וגזבר החברה שמטפל בענייניה הוא הקבלן ידידיה פילובסקי. החברה פרסמה מכרז למכירת שני מגרשים בשטח זה (מגרשים 76 ו־26) כאשר על אחד מהם היתה כוונה להקים מרכז מסחרי ועל השני בניין מגורים. במכרז זכתה חברת ב.ש. בלושטיין בבעלותו של הקבלן שלום בלושטיין וחברת רוזנברג קבלנות הנדסה בבעלות ישראל רוזנברג.

לטענת "הארץ" מדוע שהזוכים במכרז מודיעים שנמסר להם מידע מטעה לגבי זכויות הבנייה. ממסמך שהגיע ל"הארץ" עולה כי בשיחות שנערכו בין פילובסקי, ששימש כציג הקבלנים במו"מ לבין הקונים, אישר פילובסקי כי יש פגמים בזכויות הבנייה אך דרש מהרוכשים לבדוק פגמים אלה ברשויות מאחר ויש בהם כדי לגרום נזק לבעלי המגרשים האחרים.

במהלך המו"מ התגלו קשיים ול־קונים הוצע לקנות רק את הזכויות להקמת המרכז המסחרי. הקבלנים שביקשו לרכוש את הקרקע מאיימים כעת לפנות לבית המשפט עקב אי מימוש המכרז.

מרדכי מרדר, מי שהיה עד לאחרונה סגן נשיא מרכז הקבלנים והעומד בראש חברת 66 קבלני תל אביב, אמר בתגובה כי ההסכם עם הקונים אינו תופס יותר. לדבריו מדובר במאבק שמנהלים בעלי המגרש 25 שנה והתגלו בעיות שאינן קשורות רק לגבי הסכם זה אלא לגבי כל השטח. "יתכן ונפנה לעיתונות בעניין זה אבל לא עכשיו" אמר מרדר. גזבר החברה ידידיה פילובסקי אישר שהתגלו בעיות תכנון שמנעו את ביצוע ההסכם אך הוא לא היה מוכן לפרטן.

סוכני הביטוח יילחמו בקולקטיבים

יו"ר לשכת סוכני הביטוח הרולד פוצ'ן בא לידי מסקנה שיש להעביר את המלחמה בקולקטיבים. פוצ'ן שהופיע בפני האסיפה הכללית של לשכת סוכני הביטוח אמר לקול תשואות הנוכחים, כי הלשכה תעשה "כל מאמץ להוריד את הנגע של קולקטיבים מענף הביטוח. הציבור הרחב מסכים שלא בצדק את הפרוטקציוניסים, ולא נרשה זאת יותר".

הפקסימיליה האוטומטית של PITNEY BOWES

גם חוסכת עד 50% מעלות השידור

ישרא-טל בע"מ

רח' האומנים 7, ת"א 61211 טל. 339712

מפיצים מורשים:

משואה – רח' בן־יהודה 34 (מגדל העיר) ירושלים, טל. 02-224295-6 **כורנט** – רח' שמאי 14, ירושלים טל. 02-247383 **מימד מיכון משרדי** – רח' העצמאות 120, חיפה טל. 04-532025 **קוסמיק** – רח' יצחק שדה 36, ת"א 67212 טל. 03-339841-5

המכון לפריון העבודה והייצור

ניהול חדשני

עיצוב תפקידים	גישות מתקדמות
הצגת יישומים	חוגי איכות

סמינר

הנעת עובדים לשיפור האיכות והפריון

15-17 בפברואר

לפרטים והרשמה: המגמה לפיתוח הדרכה, טל: 430292, 03-430233

אוניברסיטת תל-אביב

הספריה המרכזית ע"ש סוראסקי

טקס אזכרה

לחיים ודרור יפה ז"ל

והענקת מלגות לילדי עובדים באוניברסיטה

הרצאה: ד"ר ארנון גוטפלד

הסטוריה כללית

"קוי יסוד במדיניות האמריקאית

בנושא: **הסכסוך הישראלי — ערבי"**

ביום שלישי, י"א בשבט תשמ"ז, 10.2.87, בשעה 19.30 בבניין ביה"ס למדעי היהדות ע"ש חיים רוזנברג, אולם 01, קרית האוניברסיטה רמת־אביב

הציבור מוזמן

כניסה לחניה דרך שער אוסטריה (מס' 1)

העליה לקבורו של חיים יפה ז"ל תתקיים באותו יום בשעה 16.00 נפגשים ברחבת בית הקברות בחולון, השער החדש.

לראשונה בישראל

לב שקט - ביטוח לב

בלעדי לקבוצת הביטוח של כלל

לב שקט מעניק מימון לטיפולי לב הכוללים ניתוח מעקף לב, צינתור, ניפוח ע"י בלון, שיקום לב מיידי ושיקום לב אמבולטורי.

טלפן ותענה בחפץ לב

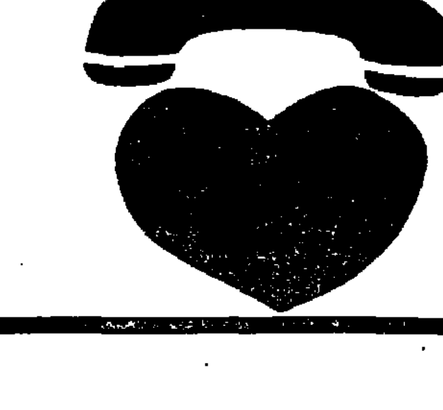

לפרטים מלאים על התכנית פנה למוקד הטלפוני המיוחד, כמפורט להלן, או לסוכן הביטוח שלך באחת מחברות הביטוח של קבוצת כלל.

ארדט - טל. 03-640838
כלל - טל. 03-627733/4
אריה - טל. 03-661732/3

ארדט חברה לביטוח בע"מ · כלל חברה לביטוח בע"מ · אריה חברה ישראלית לביטוח בע"מ

هكذا عن الأصل

מכתבים למערכת הארץ

יש עצה

ביטויים להתפטרות של הפגיע... [illegible]

בימי ההפקרות, שכל אדם חייב להיות שייך לאומה כלום. אבל אנשים חופשיים בישראל, שרוצים להיות מוכרים לרבנות ולא כפופים לשלטון הקילאום — יש להם היום דרך לפעולה אישית, קלה, מהוכה ותקיפה: על פי פסק דין עש"מ 448/72 של בית הדין הגבוה לצדק, כל אזרח ישראלי זכאי היותו קטין רשמית כשייך ל"דת" ול"לאום". אבל בבגרותו אינו רואה עצמו שייך לשום דת, הצמוד שהר תואר "ישראלי" (בין האזרחות) הוא תואר מכובד למדי — זכותו לתבוע במינהל האוכלוסין במשרד הפנים שימחקו מהמסמכים שלו גם הדת וגם הלאום, ושתונפק לו תעודת זהות חדשה ובה הסעיף "לאום" יישאר ריק. על יסוד פסק דין זה כבר הורה מנהל מינהל האוכלוסין ביום 7.3.86 על הנפקת תעודת זהות כזאת, בצירוף מכתב הסבר מאלף.

כל ישראלי בגיל 16 ומעלה, הנולד מן המגזר היהודי ובחזקת בנוסחות כגון והכביעות כגון, יכול לכתוב מכתב בעל תוכן כזה למינהל האוכלוסין המחוזי. לפקידי משרד הפנים בכל דרגותיהם לא תהיה ברירה, הם יהיו חייבים להנפיק לו תעודת זהות שבה יושאר הסעיף לאום ריק.

מי שיעשה זאת לא רק שיהיה בגדר "נאה דורש נאה מקיים". במעשהו זה יביע יותר מבכל פעולה אישית אחרת את המחאה הכרוכה ביותר על מה שאנו רואים לנגד עינינו בגלוי ועל מה שמתרקם מאחורי גבנו בחושך.

עוזי אורנן
ירושלים (בשטחו באתה"ם)

רמטכ"ל שומרוני

את תוכניתו הדרומית "באר פן בילולי" בגלל הקריש הליבאי אבשלום קנר לבלבולי השם שומרון ולעיר שומרון 4.21. העילה לכך היתה כבוק תהילתה להטיל על דן שומרון את תפקיד הרמטכ"ל הבא.

קנר הפליג בהבנים לשמות היסטוריים על אחד שומרון, העיר שומרון והשם שומרון. אך לא הצליח לחוג את שני הרגים המשובחים ביותר.

איזהות השומרונים היתה יותר מבתמיהה, האירוניה העובר זה שלשומרונים בישראל יש סודיותם רמטכ"ל שמם יסולים להורותם אנו — דן שומרון. כל זאת בשום התגשמה נבואתו ההיסטורית של קישורין בדבר רמטכ"ל תימני.

בניסים צויקה
חולון

נחשים בחברה הגבוהה

הציבוריות הישראלית הבריאה כבתה הייתה תורה לטלוויזיה, שיזפה בשבוע שעבר את המשפחה הראשה של המוקף נחשים כחיות בית. אילמלא כראה עינינו לא היינו מאמינים שאכן הגענו בארץ הרצת ניזון שבזאת.

הרי אין כאן אהבת חיות או חקר אריה חייתם, אלא נטייה וחולנית לאכסהיביציוניזם, המחפש תדיר נושא חדש להדהים את הסביבה, להתלבט ולהתגנדר. השימוש בנחשים כקישוט ואביזר למסיבות ריקודים, כבעקה המפוזנה של החברה הגבוהה, מעורר חלחלה וסלידה בלב כל אדם בעל תבונה, ויש להניח שאלה שיין הרוב הגדול בעם.

בתנים המבוגרים "הנבונים", השתבשו כבראה כל נורמות של טעם טוב ומקוב ממון ושובע מבאו לעצמם בילוי יהודי, שהוא אנטי סוציאלי קיצוני ביסודה: לא רק שאינו מתחשב בפגר ובסלידה של הבריות מפני נחש, אף אם אינו ארסי. — אלא כנראה אף מתענג על שמטיל על הסביבה מורא ובושה על שבניו הדוקים עם נחשים.

שלמה קוטלמן
קריית ביאליק

עוד על מחדלי מתי מגד

כבר כתבו על האשדים המילודפים שפסק המפר מתי מגד לחבר כרוז בכתבתה עליו (מוסף "הארץ", 9.1). רצוני להוסיף כי אינני תמים דעים עם אלו הטוענים, שמתי מגד הפו את עוזר כדי להצדיק את עוברת ירידתו כן הארץ. כבר בהיותו בתפקיד קצין הסבירה של ההגנה בגרבציה — התגלה כאדם נרגן ושקלנו להחזירו מתפקידו ולהחזירו לארץ.

ביומני, שנכתב ב־1947, שחלקים ממנו מופיעים גם בספרי "הרב הבר" (הוצאת משרד הביטחון) כתבתי: "מתי מגד ("גלעדי") איש הפלמ"ח נתמנה לקצין הסבירה. איש חוץ הבנות עם נטיית מה לכיתותיות ופריות שלא תמיד סייעו לעבודה. חשד קיבן כן כי אנשי הימין המרכז במבכל באלי רוצים להיות את אנשי אותות עבודה ולפגוע במל"ח". ובמקום אחר: "אמנם ניסיון לפקח ביותר עבודה על עבודת הסברה אך לא תמיד היה הנושא מכוס מאחר שגלעד (מתי מגד) ביקש על גלי התלהבות ותכיף תשוב שבארץ עוסקים לפגוע או להרחיק כמה מראשי ההגנה — ישראל גלילי ואחרים".

דומני שרעתי, שמן הראוי היה לשלוח הביתה, הינה נכונה.

יהודה ברזוד
סגן מפקד ההגנה בגרמניה האוסטריה 1947—1948
צהלה

איפה ההתנצלות?

לאחר שהודיעה, הפגיעה, הסבה, ועוד חיה ההרה (ועוד אדע, הגיעה הפעם שאלי והרגיזו יבקש את סליחתו של הפרופ' אריה גלזברון מאוניברסיטת תל־אביב.

עליו להתנצל על השתלהותו על כי שהעלה את עניין כשמונית הצבת הבבקות לתרועה הציבוריו. עליו להתנצל על הניסיון להתיע בהוספת האמת גם כאשר ידע גם שהמתבר כרונבו ההתגדות של גלזברון הם "צמחונים" לכתבת מה שאולי הזורני בעצמו להשוות בלית ברירה.

עליו להתנצל גם על קריה הנשים הרעיו רגישות כסויות, ועל שלא הבכיל להבין, בעוד מועד, שהכותב בבחינה מסורת הציבורית בשמות ומשמעות.

זהבה פז
תל אביב

רפורמת המס: הסברה מטעה

בציב מס הכנסה אומר: "מי שרוצה לפגוע ברפורמה במס הכנסה מחפש דרכים לעשות רעש". הוא מבחיש את טענתו כבריחה חסרת טעם על מקרה יצא דופן דמיוני ("הארץ" 2.2).

מסבירי האוצר אכן אינם עושים רעש. הם עוסקים בשקט בהסבה סלקטיביות של עובדות, הגובלת בהטעיה. הנה כמה דוגמאות:

הנציב קובע כי 6 אחוזים מבשלמי המס משלמים 60 אחוז מהמס על יחידים. לא מוסבר לציבור איזו חלק מההכנסה הכוללת של כל המפרנסים מתרכז בידי 6 האחוזים העשירים עתה, ומה יהיה חלקם בעוגה הלאומית בעקבות הרפורמה.

שנית, מומחי האוצר חוזרים ומודיעים שאין עוד מדינה שבה המס השולי גבוה כמו בישראל (האר מנמה). בדבר השוואה בין קף המס בישראל לבין זה במדינות אחרות — שתיקה.

הסברת האוצר גם נמנעת מלהזכיר את קף המס ליחיד (440 שקלים) וכל הטבלאות המתפרסמות בהשוואה בעיתונות מבוססות על קף המס לנשוי שאישתו אינה עובדת (635 שקלים). מס שולי של 60 אחוז לעשירון העליון זוכה לכינויים כגון "אבסורדי" או "בלתי נסבל". ניכוי שולי של כ־34 אחוזים (20 אחוז מס הכנסה ועוד 14 אחוז ביטוח לאומי, קופת חולים וקופת פנסיה) הוא מהכנסה כרוחו של 450 שקלים, אינו זוכה לאיזכור.

כל אלה דוגמאות מעשות, המעוררות חשש, שמא ההסברה הלא אמינה מבקשת לשרת מטרה שונה מהמוצהרת: אולי המטרה העיקרית אינה תמריץ לעבודה ועידוד צמיחה באמצעות מדיניות המיסוי, אלא הגדלת ההכנסה הפנויה של העשירים. אחרת היו המומחים מוצאים דרך יעילה יותר לעידוד הצמיחה מאשר היצמד על אותן השימוש בכספי שגיון ללא תנאים.

רות הלף
ירושלים

יפת וביאליק

לנוכח הידיעה שארנסט יפת לא רצה להיעתר לבקשת ראש העיר העוסקים של בליל ולקחת תחת חסותו בית יתומים — נזכרתי בסיפור על אדות המשורר חיים נחמן ביאליק שלא נעתר לבקשה להקריא משיריו, ללא תשלום, באוזני ילדים באחד מבתי היתומים בארץ.

לנוכח ההשוואה — לא קשה לענות על השאלה אם יפת יישאר בזיכרונו בהקשר זה — או כ"אחד מאבני הבניין של בנק לאומי".

נעם דולב
ראש פינה

"כל העולם קם על רגליו והריע"

NAPOLEON

יצירת המופת של אבל גאנס 1927

היכל התרבות, יום ב' 6.7.87 וביום ג' 7.7.87

ערב הגאלה בחסות ראש העיר תל־אביב, מר שלמה להט

לתקופה מוגבלת ניתן לרכוש כרטיסים ב־3 תשלומים.

שירה, מאיר & שקולניק

זמרי קאמרן

קול המקהלות
קונצרט למנויים מס' 3

המקהלה האיסלנדית

מנצחת: טורגדור אינגלפסדוטיר

תל־אביב מוזיאון ת"א, יום ג' 17.2.87, שעה 20.30 יום ד' 18.2.87, שעה 20.30 ניתן לרכוש כרטיסים - זמרי קאמרן שד' בן גוריון 82 ת"א. ירושלים יום ג' 24.2.87, שעה 20.30 תיאטרון ירושלים אולם רבקה קראון, ניתן לרכוש כרטיסים בקופת התיאטרון. כפר־סבא מוצ"ש 21.2.87, שעה 20.30 באודיטוריום ע"ש ספיר, ניתן לרכוש כרטיסים בקופה בהיכל יד לבנים בכפרסבא. חיפה מוצ"ש 28.2.87, שעה 20.30 באודיטוריום בית הרופא, ניתן לרכוש את הכרטיסים קופת חיפה בראולד 11 חיפה, טל: 04-862244 - 688296.

באר־שבע יום א' 22.2.87, שעה 20.30

במתנ"ס נאוה ע"ש לוין, ניתן לרכוש את הכרטיסים במשרד "פרגוד", רח' העצמאות מס' 49 באר־שבע, טל: 057-33446.

שירה, מאיר & שקולניק

קולנוע / רחל גורדין

גנרל ואשיזו (טושירו מיפונה) מפולח בחיצי מכיניו

בין קורי העכביש

"כס הדמים", קולנוע פריז, ת"א

עולמו של מקבת — עולם שבו הוא כמהי לרצח מבוזה גזירת הגורל הכבוד פנימי — הוא עולם של חלום ביעותים, כתב מבקר הדראמה הפולני יאן קוט על מחזהו של שקספיר. בעולם זה יש רק חלום אחד: החלום של רצח סופי, שישבור את מעגל הרציחות, יקנה חופש ויוציא את החולם מהסיוט. אך מקבת מגלה, כי גם המוות אינו סופי. רוחו של בנקו עולה מן המתים לרדוף את הרוצח, ומקבת — שקודם לכן לא יכול היה לקבל את עצמו כרוצח, בתוך סיוט המתקדם ללא אפשרות להחזיר את הגלגל אחורנית — לומד כי גם המוות אינו משנה דבר. הוא אבסורדי כמו החיים. כל בחירה היא אבסורדית. אין בחירה.

לקח זה, כמו לקחים אחרים מהטרגדיה השקספירית, מפיקה, אינו קיים בעיבודו הקולנועי של אקירה קורוסאווה ל"מקבת", שנקרא "כס הדמים" (או "טירת קורי העכביש") ונעשה ב־1957. קורוסאווה שמר על המסגרת הסיפורית של המחזה, אף כי העלילה מתרחשת ביפאן של ימי־הביניים. אך הטקסט השקספירי אינו זוכה כאן לתרגום הולם. ניסיונו של הבימאי להשתמש במוסכמות של תיאטרון ה"נו", וליצור ריחוק מסוגנן בין הסרט ובין קהל הצופים, מציג את הסיפור כאגדה כבדה עם מוסר השכל, ולא כהתרחשות רלוונטית לצופה ברוסנבו.

אפשר להתפעל מן העושר החזותי של הצילום בשחור לבן, לאהוב אחרים מן הדימויים הקולנועיים, ולעקוב אחר מוטיווים שהגיעו לבשלות בסרטים מאוחרים יותר, כגון "קאגמושה", "רדם קאוף", או "ראן". אך "כס הדמים", כחוויה בלתי־אמצעית, הוא סטאטי ומעייף, והתובנה שבני האדם חיים בדמיון ובשקר, וכי החיים הינם שרשרת של עבודות, היא כאן עדיין מילים בלבד, שהמכשפה ביער קורי העכביש מפזמת לעצמה. רק שנים אחר כך, ב"רדום קאוף", היא תתממש כאמת קורעת לב.

ניסיונו של קורוסאווה לסגנן את הסיפור נשאר בעיקר ברובד סבי מיקומם של צילומי "קלוז אפ", כדי שלא לערב את הצופה באותן רגשי בתגוחתם: פני "לייד מקבת", היא אסאג', הצבעים כמו מסיכה ושומרים על קיפאון אפילו ברגעי משבר; ה"מקולה" של מגיני הטירה, הקצב עים כי "הטירה מתבנית ביזה מאחר שיסודותיה רקובים כבר זמן רב".

יש כאן גם דימויים קולנועיים דרמאטיים שמספקים שהזריקו סכלי להתרחשות פנימית: בעוד אשתו זורעת את זרעי הספק והחשד בליבו של הגנרל ואשיזו (השחקן האהוב על קורוסאווה, טושירו מיפונה), מצלמת המצלמה דרך המחיצה המוסכת שמאחוריהם, פרש דוהר על סוס במעגלים, כאילו חי למתרחש בנפשו של האשיזו־מקבת. לפני שהאשה יוצאת לפעולה, היא נבלעת בפתח אפל, ומגיחה ממנו שוב כשבידיה יין להרדים את השומרים. עופות היער פולשים לתוך הטירה זמן קצר לפני הסוף המר. ומתחבטים בין כתלית, וגיבור הסרט מתרוצץ, כשכל גופו מפולח חצים, פעם אחרונה לפני שהוא מוזה סופית בבצוזהו של הגורל. השימוש המגדר בה בערפל, גשם וסערה, נראה היום שגרתי. אך תזיגה קצרה אל שרות האזוז המבאוים, בליווי מוסיקה שונה, מרגישה יותר מכל את האפלה הכבדה של הסיוט, שהיקיצה היחידה ממנו היא ההכרה בקיומו.

"כס הדמים" הוא ניסוי לא לגמרי מוצלח בדרך התפתחותו של אמן גדול. מי שרוצה לעקוב אחר התהליך, ולא רק אחר התוצאה, ימצא בו עניין רב.

הארץ ממליץ

תל אביב

כס הדמים (פריז) — גירסתו של קורוסאווה ל"מקבת" נעשה ב־1957. יפה מאוד מבחינה חזותית, שחור לבן.

ג'ינג'ר ופרד (הקולנוע בית ציוני אמריקה) — זוג רקדנים שהופיעו יחד לפני כ־50 שנה נפגשים מחדש במופע טלוויזיוני. פליני עורך חשבון עם הטלוויזיה, בעזרתם של ג'ולייטה מאסינה ומרצ'לו מסטרויאני.

המכבסה היפהפייה שלי — (דיזנגוף 2) — סרטו של סטיבן פרירס עוסק בחיי משפחה פקיסטנית בדרום לונדון, ונוגע בקשר בין הגורלי מעמדות וגזעים, מין ומדיניות.

חנה ואחיותיה (שוקי) — חום, הומור ואפיסודיות, שופעים מסרטו של וודי אלן המזקקה את "פאני ואלכסנדר" של ברגמן. משחק מצוין של מודין או'סאליבן, מיה פארו, וודי אלן, מייקל קיין, ברברה הרשי, דיאן ויסט ומקס פון סידוב.

שתי אצבעות מצידון (התזוה הישראלית) — קומדיה של יהודה ח"ך קסמה בתקופה האחרונה של מלחמת לבנון, כפי שהם נראים בעיני החייל הפשוט. סרט פעולה מתוח, תיאור חברתי אותנטי, הצגה לא פשטנית של סיטואציה פוליטית מורכבת, בבימויו של אלי כהן.

מונה ליזה (דיזנגוף 1) — גנגסטר תמים המתאהב בפרוצה שחורה עזה, בעשיית, בבילומו המצוין של בוב הוסקינס, לדעת מרגשת ומעוררת הרהור. "סרט אפל" של ניל ג'ורדאן ("חברות הזאבים").

זיבוביות אהבה מפירנצה (דיזנגוף 3) — עיבוד קולנועי מעגן לרומן של א.מ. פורסטר "חדר עם נוף", מעביר את הצופה לתקופה האדוארדית באנגליה.

ירושלים

ג'ינג'ר ופרד (תיאטרון ירושלים) — ראה הקולנוע ת"א.

המכבסה היפהפייה שלי (סמדר) — ראה דיזנגוף 2 ת"א.

חיפה

קיקה קלה קיר (אורה) — שיטת הסבירות האמריקאית משתלטת על אוסטרליה בקומדיה עדינה של דושן מקביב.

חנה ואחיותיה (אמפיתיאטרון) — ראה שוקי ת"א

תיאטרוני ישראל

הערב יום א' 8.2

תיאטרון הבימה:
המלך מתיא הראשון: 16.00, 18.00
הנזוה — בצוותא: 20.30
השיר וגזע ירושלים: 20.30

התיאטרון הקאמרי:
אבי לא רפפורט — ת' הקאמרי
החולמי האנדרון — צוותא

התיאטרון העירוני חיפה:
מלחמ' — עב אודיטוריום: 21.00
מבוה להצגות —
אילת "פליס מדיר"
שיוות — ת' באר־שבע: 18.00, 20.30
המשמש — ת' באר־שבע

התזמורת הפילהרמונית הישראלית 50

קונצרט למנויים מס' 7
קלאודיו אבאדו
מנצח
התכנית:
מאהלר: סימפוניה מס' 9
ירושלים, בנייני האומה
הערב — 8.2.87, 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 5
קלאודיו אבאדו
מנצח
התכנית:
מאהלר: סימפוניה מס' 9
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה ב' יום ב', 10.2.87

קונצרט למנויים מס' 5
שלום רונלי־ריקליס
מנצח
ג'פרי לאנג
קרן קרן
התכנית:
בוסקוביץ: סואיטה שמית
מוצרט: קונצ'רטו לקרן מס' 2, ק' 417
שומאן: סימפוניה מס' 3
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה א': יום ד', 11.2.87

קונצרט למנויים מס' 6
קלאודיו אבאדו
מנצח
התכנית:
מאהלר: סימפוניה מס' 9
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה ד': יום ה', 12.2.87
סדרה ה': מוצ"ש, 14.2.87

קונצרט למנויים מס' 6
מנדי רודן
מנצח
ג'פרי קאהאן
פסנתרן
התכנית:
אבני: מטמורפוזות על כורל מאת באך
ברטוק: קונצ'רטו לפסנתר מס' 3
צ'ייקובסקי: סימפוניה "מנפרד"
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה ו': יום ג', 17.2.87
סדרה ז': יום ה', 19.2.87

קונצרט למנויים מס' 5
מנדי רודן
מנצח
ג'פרי קאהאן
פסנתרן
בתכנית מיצירות:
אבני, ברטוק וצ'ייקובסקי
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה ב': יום ד', 18.2.87

מוסיקה קלסית קלה
קונצרט מס' 3
מנדי רודן
מנצח
ג'פרי קאהאן
פסנתרן
התכנית:
שבריה: "ספרד"
רחמנינוב: רפסודיה על נושא מאת פגניני
ראוול: "שחר של רף"
גולד: סימפוניה דרום אמריקנית
תל־אביב: היכל התרבות
מוצ"ש, 21.2.87, 8.30 בערב

הרשמת מנויים חדשים בתל־אביב — נמשכת —
פרטים בטלפון (03)295095
בשעות 1—10

התזמורת הקאמרית הישראלית
מנהל מוסיקלי: יואב תלמי

הנדל: האורטוריה "שלמה"
ג'והן אלדיס מנצח
ג'ני מילר, מצו־סופרן, **לורנה אנדרסון**, סופראן
רובין וייל־קפסוטו, סופראן, **איילת אמתי**, סופראן,
אדריאן טומפסון, טנור
מקהלת גלפ (אנגליה)

תל־אביב, היכל התרבות: יום ה', 26.2.87—20:30
כרטיסים במשרדי התזמורת, רח' ויצמן 4 ת"א
טל. 03-210102. בין השעות 9:00—15:00

תיאטרון ירושלים: יום ג' 24.2.87—20:30
כרטיסים בקופת התיאטרון, טל. 690011, 02-690293
בין השעות 10:00—19:00

אודיטוריום חיפה: יום ד' 25.2.87—20:30
כרטיסים ב"קופת חיפה", רח' ברהולד 11
טל. 04-662244, 04-668296;
ו"גרבר" מרכז הכרמל, טל. 04-384777

* * *

"פסטיבל אמדיאוס אביב"
אפריל 1987 — 4 קונצרטים
יואב תלמי, מנצח, **ז'אן ברנרד פומיה,**
קלוד פרנק, ארנן ויזל, דניאל גורטלר,
יוסף קליכשטיין, פסנתרנים
הקונצ'רטות לפסנתר מאת מוצרט

לפי דרישת הקהל נפתחה סידרה נוספת!
נמשכת מכירת המנויים במשרדי התזמורת הקאמרית הישראלית, "בית אסיה", רח' וייצמן 4 ת"א,
בין השעות 9—15. טל. 03-210102
ובקופת תיאטרון ירושלים.

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

המגנת רופאים בבקרים רופאים כ־9 בערב עד לשעה 7 בבקר בתנאת מ"א מל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052-541333
נתניה 623333
רחובות 08-451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08-221022
באר שבע 057-74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 8.00—20.00
בימי ו' — 8.00—15.00
טלמדיב 03-433500, 03-433500
שח"ך ‑ שירות רפואי לבית
24 שעות ביממה, כולל רופאות שיניים:
ירושלים, מוקד יום 660585, 649531
מוקד לילה, שבת וחג 226191 מבר בג 1788 ולהמצא ההרעה להודא תורן
תל־אביב, מוקד יום 218820, 218898
מוקד לילה 631011 מבר 3752 ולהמצא ההרעה לרופא תורן מכון ב"ד
שק"מ — שירות רפואי לכפר
שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24—19:
טל' 03-7349111 "שקמ" קוד מבר 222
כירורגת שיניים לבקרה ראשונה תל־אביב
דיזנגוף מכנר שער 5 (ליד המכביה)

טלפון: 294869, 03-285822
הרפואה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי הצות במוצאי שלישי בלבד. בר כוכבא 49 טל': 03-284649 פתוחה בימים א'־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' ועד 18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה
רח' הנמל 26, קומה ג', טל' 04-521245 שעות הקבלה כל יום בין 20.00—23.00
קשב לבית —
שרות מיניים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052-548575
7549111 אינותרית 1500
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית:
(24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 261111
ילדים ונוער 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053-35516
באר־שבע 057-418111.
מרכז רפואי בארי־עקב 08-223958
מרכז סיוע לנפגעות אונס
24 שעות ביממה:
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02-245554
חיפה טל' 04-382611
יד ביד ‑ ארגון קשבת לילד ולהורים
תל אביב "לילך" 226027 24 ש' ביממה
להורים, בימים ג', ה' מ־17.00 עד 20.00
חיפה הנדיה — 229488 מ־11.00 עד 20.00
מרכז סיוע למבכי לחץ
מטעם "מקלט"
א רח 11.00—13.00
ב רח 16.00—18.00
טל: 220051

רח' מאפו 13 תל־אביב

תורנות בתי־חולים

תל אביב: איכילוב — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגיה)
ירושלים בקור חולים — (כירורגיה)
הדסה ע"כ — (ילדים, אורתופדיה, עיניים, אאג)
הדסה ה"צ — (נשים)
שערי צדק — (פנימית)

תורנות בתי־מרקחת

תל אביב: בס מרישקן 66 237326
בלפור קופ"ח מכבי בלפור 2 299856
ירושלים: ירושלים יפו 212 520073
תלפיות: יפו אהרון הסייד 52 889153
קופ"ח עין יהב 2 84854
רמת גן: קופ"ח כללית המיתר 25 782537
נתניה: נתניה הרצל 11 22842
פתח תקוה: קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
הקריות: הרמן סמנת מודיעין קרית מוצקין 715136
חדרה: מאוחדת שד' הנשיא 66 22204

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אנונימי כביכה. ימים ב' ג' ד' — 16.00—19.00.
רמב"ם 9, 5101511/2
חיפה: ימים א' רד' 16.00—19.00 רח' המגיד 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

03-432777 04-549121 —
02-528251-2

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

☐ 08.00 טלטקסט — חדשות קול ישראל
☐ 08.03 שעת בוקר
☐ 08.15 תלמוד
☐ 08.40 מקך לספרות (יסודי) — שלושה משלי שועלים
☐ 09.00 אנגלית ו'
☐ 09.20 השעה שלנו — הקלפרי פין (2)
☐ 10.00 שעת בוקר
☐ 10.10 אנגלית ו'
☐ 10.30 פרקי מדור — ט"ו בשבט
☐ 11.00 חשבון ה' — תיבת בה
☐ 11.15 צרפתית
☐ 11.30 גאוגרפיה של ארץ־ישראל — פני הארץ ליד הגולן
☐ 12.00 ספרות (חטה"ב) — המורדות
☐ 12.25 אנגלית ט'
☐ 13.00 אנגלית י'
☐ 13.30 מוסיקה
☐ 14.00 טלטקסט — חדשות קול ישראל
☐ 14.03 שעת בוקר
☐ 14.15 כלי מדות
☐ 14.45 אנגלית
☐ 15.00 האוניברסיטה הפתוחה: חדסון: בכי
☐ 16.00 רחוב סומסום
☐ 16.30 בית־ספר לשוטרים — סדרה
☐ 17.00 ערב חדש

כללית

☐ 17.30 שישאר בינינו — למה צריך את הלילה
☐ 18.05 לאקי ברימול — מערבון באנימציה
☐ 18.30 (ע) קיצור החדשות
☐ 18.32 (ע) רוצה פתוח
☐ 18.45 (ע) חידושים והמבצעים
☐ 19.00 (ע) יומן השבוע
☐ 20.00 כותרות מבט
☐ 20.02 עד פה עם להקת "זה זה", "התוקים"
☐ 20.30 תביעות קטנות
☐ 21.00 מבט לחדשות
☐ 21.40 "מבצת הבוית" — דראמה עפ"י ארווין שאו
☐ 21.55 שידור ישיר מסיבאל־ארה"ב של משחק הכדורסל השנתי בליגה המקצוענית האמריקאית אנ.בי.איי. "המזרח נגד המערב"
☐ 00.00 פסוקו של יום וחדשות

ירדן ערוץ 6

☐ 17.30 סרט קולנוע צרפתי
☐ 19.00 חדשות בצרפתית
☐ 19.15 לקט שירים
☐ 19.30 חדשות בעברית
☐ 19.45 לקט שירים
☐ 20.00 חדשות בערבית
☐ 20.30 מי הבוס — סדרה קומית
☐ 21.10 היום בו השתנה היקום
☐ 22.00 חדשות באנגלית
☐ 22.20 מאגנום — סדרת מתח

לבנון ערוץ 12

☐ 13.30 חיים אחרים — סדרה
☐ 14.00 מועדון 700
☐ 14.30 מעשיות משפחות (ערבית)
☐ 15.00 סרט (ערבית)
☐ 16.30 אי המטמון — סרט מצויר בערבית
☐ 17.00 הבית המעופף — סרט מצויר
☐ 17.30 הבובות עם ג'וני קש
☐ 18.00 פאנקי — סדרה
☐ 18.30 כמיות של כסף — סדרה קומית
☐ 19.00 60 דקות
☐ 20.00 תכנית מיוחדת
☐ 21.00 סרט: "בילי" עם מיקי רוני
☐ 22.30 מעשיות משפחות (ערבית)

רדיו

קול המוסיקה

☐ 06.02 צלילי בוקר
☐ 07.09 באהבה בינתיים
☐ 09.00 קונצרט בוקר
☐ 11.57 בגיבים ליד
☐ 12.00 אבנים באולפן
☐ 13.05 באהבה ביגוהה
☐ 15.00 מוסיקה כאן ועכשיו
☐ 16.00 מוסיקה ליום ראשון
☐ 18.00 צלילי מכתר
☐ 19.00 מוסיקה קלאסית קלה
☐ 20.05 אינטרלוד — רצף מוסיקאלי
☐ 20.30 הקונצרט הקאמרי השבועי
☐ 22.30 בין הבקורות
☐ 23.00 בחזורי יצירות

רשת א'

☐ 07.30 רדיו קל — עברית קלה
☐ 08.05 הזגה
☐ 09.05 בלודיד — מידע למאזינים
☐ 10.05 פניני בוקר
☐ 11.10 שידור יומי לבתי"ס
☐ 11.30 שירי עמים
☐ 12.05 בערוגות הבושם
☐ 14.06 בראש צעיר — מגאזין לילדים
☐ 15.30 השכלה ודעת לכל — צרפתית למתחילים
☐ 16.05 רדיו־עשה — מגאזין נוער
☐ 17.10 שירים עבריים
☐ 17.20 האוניברסיטה הפתוחה — "מעבר מהרומן של המאה ה־19 לרומאן של המאה ה־20" — עם ד"ר גלי רינגנוב
☐ 18.06 מגזת ערב — הווי דתי ומסורת
☐ 18.50 פרקי היום בתנ"ך
☐ 19.05 מחשבת ישראל
☐ 19.30 שידורים לעולים
☐ 22.05 תפוח ועץ — הקשר בין הורים לילדיהם

רשת ב'

☐ 14.00 מקפי לאמנות
☐ 14.30 בוצ'צוק — הווי והומור
☐ 16.05 שירים ושעורים
☐ 17.00 חדשות
☐ 17.05 יומן כלכלה — עורך: גדעון לליבגר
☐ 17.30 על מספרים ואנשים — מגאזין המשק והחברה. עורך: יצחק טישלר
☐ 18.06 מסיבת עיתונאים
☐ 18.45 היום בספורט
☐ 19.00 היום הזה
☐ 19.35 עם ישראל — עניינים יהודיים בעולם
☐ 20.05 שלום לבן דודי — פיוט והדרכה
☐ 22.05 פסקול
☐ 23.05 צלצול שלישי — שבועון לאמנויות

רשת ג'

☐ 18.06 מצעד הפזמונים הלועזיים
☐ 21.05 ארוס עזיק — שירים שלא נס לחם
☐ 23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

☐ 06.05 אוניברסיטה משודרת
☐ 06.30 פוקחים עין — חדשות
☐ 07.07 שבע אפס שבע
☐ 08.05 בוקר טוב ישראל
☐ 09.05 אילה בוקר — עם אלי ישראלי
☐ 11.00 נבון לעכשיו — עם רפי רשף
☐ 13.05 פגישה יומית — עם אורלי יניב
☐ 14.05 דרדרחמי יומי
☐ 15.05 טעם של פעם
☐ 16.05 קו פתוח לשר הביטחון — תכנית מיוחדת בה ישיב שר הביטחון לשאלות המאזינים
☐ 17.05 ערב טוב ישראל
☐ 18.05 שעה קלה על כלכלה
☐ 18.45 משולש — עימות יומי
☐ 19.05 רדיו ספורט — מגאזין ספורט
☐ 20.05 עושים מדינה
☐ 21.00 מבט לחדשות
☐ 21.30 אוניברסיטה משודרת — שיחות בחקירת הקריאה והפרשנות
☐ 22.05 על הדבש ועל העוקץ
☐ 23.05 עשרים הערב — היום שהיה
☐ 23.55 שיחת חצות — עם השחקן אמיר אוריין
☐ 00.05 ציפורי לילה משוחחות — עם דודו
☐ [illegible]
☐ 16.05 קו פתוח לשר הביטחון — תכנית מיוחדת בה ישיב שר הביטחון לשאלות המאזינים

שידור קבוע

רשת א'

07.30 רדיו קל — עברית קלה
08.05 הפגנה הזגה
09.05 בלודיד — מידע למאזינים
10.05 פניני בוקר
11.10 שידור יומי לבתי הספר
11.30 שירי עמים

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 עושים עניין
09.05 ביקור בית
10.10 כל צבעי הרשת־מגאזין יומי
11.30 סוף לשלום
12.10 אקדאולי ב"ב
13.00 בחצי היום־חדשות ומוסיקה
14.00 בת צחוק — הווי והומור
15.05 רגעי קסם
16.05 שירים ושיעורים
17.10 יומן כלכלה
17.30 על מספרים ואנשים

רשת ג'

06.05 בוקרה לאשר־להסים
07.05 שיר בבוקר־בבוקר־שיתופים
09.05 מה, כבר תשע?
10.05 שבעים מי יודע
11.05 אהבה יומיומית
12.05 רק מוסיקה
13.05 רק בימי חול
14.05 סופר חזר
15.05 חרש, חריש וחשוף
16.05 הצגה יומית

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 פוקחים עין — מידע ומוסיקה
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר טוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילה בוקר
10.05 הפסקת עשר
11.05 נבון לעכשיו
13.05 אחר אחר פגשים ישראלים
14.05 דרדרחמי
15.05 מה יש
16.05 ארבע אחר הצהרים—שירים
17.00 ערב טוב ישראל

גלי צה"ל — שידורי אפ"אם

20.05 מאבחה בבוקר
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 לילה לילה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — חוזרת לנעורים 4.30, 7.15, 9.30
סין — הבעיה השלישית שלי 5.00, 7.30, 9.40, אדוה 12.00 חצות
אסתר — אריב מהמגש המסומן 5.00, 7.15, 9.40
בית לסין — מלחמה המתנה 11.15 בלילה
בן יהודה — משפט הבשרים 4.30, 7.15, 9.30
בורוכוב — אהובי פסולה 4.30, 7.15, 9.30
בת — בק סלאש המפוצץ 5.00, 7.15, 9.40
דיזנגוף 1 — מכבסה יפהפיה שלי 11.00, 1.30, 7.15, 9.40
דיזנגוף 2 — זבובויות אהבה מפירנצה 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40
דיזנגוף 3 — סיר ונגר 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40
דקל — קרוקודיל דנדי 7.15, 9.30
דרייב אין — חוזה לנעורים 7.30, 9.30, סרט סקס 12.00 חצות
הוד — מונה ליזה 4.30, 7.15, 9.30
הקולנוע — בית ציוני אמריקה — ג'ינג'ר ופרד 4.30, 7.15, 9.30
רב חן 1 — המקצוע לוחם 4.30, 7.00, 9.40
חן 2 — ג'ושוע אתמול והיום 5.00, 7.25, 9.45
חן 3 — מלקולם 5.00, 7.30, 9.40
חן 4 — קטיפה כחולה 11.00, 2.00, 4.30, 7.15, 9.40
חן 5 — הטיפה בעיפה 11.00, 2.00, 5.00, 7.30, 9.45
לימור — למות בעד תשוקה 2.00, להתגונן 4.30, 7.15, 9.30
לב 1 — הקשר הורטבי 2.00, 5.00, 7.40, 9.40
לב 2 — הגבל הגדומי 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
לב 3 — מסע אל השבר 2.00, 5.00, בעקבות 7.30, 9.40
לב 4 — קצר כי 2, 5, 7.40, 9.40
מוזיאון ת"א — "שאגה"
מקסים — הבריסטו 4.30, 7.15, 9.30
מרכז התזוה הישראלית — שתי אצבעות מצידון 4.00, 10.00
סינמה 1 — ב"ט לבלשים אובלים 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — אהבה בשוקים 4.30, 7.15, 9.30
פאר — אהבה בירח 4.30, 7.15, 9.30
פריז — קץ הימים 12.00, 2.00, 4.00, 7.15, 9.30, בלילה 11.00
צפון — המשימה 4.30, 7.00, 9.30
שוקי — חנה ואחיותיה 4.30, 7.00, 9.30
תכלת — טופגאן 7.30, 9.40
תל־אביב — הגינה האמריקאי 2, 4.30, 7.15, 9.30

נצרת עילית

מגנ"ס — מספר הגברים 7.00

ירושלים

אדיסון — הגינה האמריקאי 2, 4.30/7.00, 9.00
אור־גיל — הטיפה כחולה 4.30, 6.45, 9.15
אור 1 — קרוקודיל דנדי 4.30, 7.00, 9.00
אור 3 — הבזוק חור העוקץ 4.30, 7.00, 9.00
ארמון — המקצוע לוחם 4.00, 6.45, 9.15
בית אגרון — טיסה בעיטה עד יותר 6.00
חוץ הגדי 7.45, אקספרס של חצות 9.30
הבירה — אוהבי מפולי 5.15, 7.00, 9.00
כביר — חזה לנעורים 4.30, 7.00, 9.00
מיטשל — שיקרת אהוז 7.00, 9.00
עדן — ב"ט לבלשים אובלים 4.30, 7.00
סמדר — מכבסה יפהפיה שלי 7.00, 9.15
רון — הקסם הלוהם 4.30, 7.00, 9.00
תיאטרון ירושלים — ג'ינג'ר ופרד 6.45, 9.15

רמת־גן גבעתיים

ארמון — בק סלאש המפוצץ 7.15, 9.40
אורדע — ב"ט לבלשים אובלים 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — המקצוע לוחם 4.30, 7.00, 9.40
הדר — הגינה האמריקאי 2 4.30, 7.15, 9.30
לילי — חנה ואחותיה 7.15, 9.30
רב גן — רמת גן
גן 1 — הטיפה בעיטה 5.00, 7.25, 9.45
גן 2 — זיבוביות אהבה מפירנצה 4.45, 7.00, 9.40
גן 3 — מלקולם 5.00, 7.20, 9.40
גן 4 — ג'ושוע אתמול והיום 5.00
ישכרים — תרגיל לרתאים 7.10, 9.30

נתניה

מטודיר — הגבל הגדומי 5.00, 7.00, 9.15
שרון — המקצוע לוחם 5.00, 7.00, 9.30

רחובות

בית העם — אוהבי פסולי 7.00, 9.00
הדר — הטיפה בעיטה 7.00, 9.15
חן — שוטר ללא חוק 7.00, 9.15

הרצליה

דוד — אוהבי מפולר 4.30, 7.15, 9.30
היכל — ב"ט לבלשים אובלים 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — ג'ושוע אתמול והיום 7.15, 9.15
סלון רמלה — מכבסה יפהפיה שלי 7.15, 9.30

חדרה

הדרה — שוטר ללא חוק 7.00, 9.15
חוף — עסקה ללא רחמים 4.30, 7.00, 9.15

רמלה

היכל התרבות — ארבעות המאות 7.00, 9.30

חיפה והסביבה

אורה — שושבת קור הכולה 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — קטיפה כחולה 4.30, 6.45, 9.15
אמפיתיאטרון — חנה ואחותיה 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — המקצוע לוחם 4.15, 6.45, 9.15
גלוסקופ — בייבה וטובה בינקו 9.30
עצמון 1 — חוזה לנעורים 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2 — חזרה לנעורים 4.45, 7.15, 9.30
קין אור המשוחרר — אהבה בבתוחה 4.30, 7.00, 9.15, ההמשך הבבלי 11.30 בלילה
מור — קרוקודיל דנדי 4.30, 7.00, 9.15
רון — הגינה האמריקאי 2 4.30, 6.45, 9.00
שביט — אוהבי מפולר 7.00, 9.00
רב בת 1 — בק סלאש המפוצץ 4.30, 7.00, 9.15
רב בת 2 — להתודע שנית 4.30, 7.00, 9.15
חורש — ב"ט לבלשים אובלים 4.30, 7.00, 9.15
בית העם — שבט דב המערות 7.00, 9.15
חולל — משפט הבשרים 9.15
ג'נגו — עסקה ללא רחמים 5.00, 7.00, 9.15
סביון — המקצוע לוחם 7.00, 9.15
זמיר — אהבה בבתוחה 7.00, 9.15
אור 4 — הטיפה הערכות לעקוב 4.30, 7.00, 9.00
אור 5 — אור מבוב אחד 4.30, 6.45, ארמון 8.30

עפולה

היכל התרבות — המשימה 9.00

רמת השרון

כוכב — שלושה רוקים ותינוק 7.00, 9.30

חולון

מגדל — המקצוע לוחם 7.15, 9.30
ארמון — להמס מלך 7.15, 9.30
סבוי — חנה ואחותיה 4.30, 7.00, 9.30
ריבלי — מונה ליזה 7.15, 9.30
מתנס קרית שרת — המבקש גבר אלמר, סוכר של גבן סילר 4.00, 7.15, 9.30

כפר סבא

עמל — עסקה ללא רחמים 7.00, 9.15

פתח־תקוה

היכל 1 — צרות גדולות בצ'יינה טאון 4.30, 7.15, 9.30
היכל 2 — חוזה לנעורים 4.30, 7.15, 9.30
היכל 3 — ב"ט לבלשים אובלים 4.30, 7.15, 9.30

בת־ים

אורגיל — שבט דב המערות 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות — הגינה האמריקאי 2 4.30, 7.15, 9.30